

༡༡། །རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤའ་ལུང་དང་
རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་གྱི་དམར་ཁྲིད་གྱི་
ལུང་རྒྱུང་སྒྲགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་
བཞུགས་སོ། །



ཡཔོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་།

༢༠༢༢

གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་ཟླེག་ཁང་།

རྒྱ་ཡའི་རྒྱ་མའི་དགོ་ཅ་ནས་པག་འཁྱོལ་མེད་པར། བར་རྒྱལ་འབྲེམ་སྒྲེལ་དང་། སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་བརྒྱུད་མི་ཆོག།

གསུང་བ་པ།
ཡུལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་།
ལྷ་རམས་པ་ཡང་ཉེར་སྒྲུབ་སྟེ།

ཞི་བའ་བྱ་ཞིག་ལས་རོགས།
ལྟ་རམས་པ་རོང་པོ་སྟོ་བཟང་སྟོན་གཤམ།

ཐབ་བཟུས་དང་ཕྱགས་ཐོག་པ།
ལྷ་རམས་པ་དབྱི་ས་བྱང་ཆེན་ལྷལ་ལྷ།

ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྟར་ན།
ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྟར་ན།

དེ་ལ་གཞུགས་ཐུས་འགོད་པ།
སྟོང་སྟོང་སྟོང་བཟང་དབང་ལྷན།

བར་ཐེངས་དང་པོ། གྱི་ལོ་ ༢༠༢༢

པར་གྲངས། ༥༠༠

ཐུལ་སྤྱིའི་དཔེ་ཏྲགས། 978-93-93373-27-4

བར་སྒྲུབ་པ། རྒྱ་ལའི་སྒྲ་མའི་དགེ་ཅ།

ཕ་གྱུར། www.dalailamatrust.org

སྟོན་པ་ལྟེན། sungbum@dalailama.com

པར་ཁང་། དེལྷི་ཨར་ཆ་ན་དཔར་ཁང་། www.archanapress.com



**CENTRE FOR COMPILATION AND EDITING OF HIS HOLINESS
THE 14th DALAI LAMA'S WRITINGS AND DISCOURSES**

Compiled, Edited and Published under the auspice of
the Office of His Holiness the Dalai Lama

Copyright © The Dalai Lama Trust 2022

All Rights Reserved. No part of this publication may be reproduced, translated or circulated
without the publisher's prior consent.

Author

His Holiness the XIVth Dalai Lama

Chief Editor

Lharampa Yangten Tulku

Deputy Chief Editor

Lharampa Rongpo Lobsang Nyendak

Transcription & Compilation

Lharampa Chisa Drungchen Tulku

Editor

Lharampa Lobsang Khechok

Layout

Lobsang Wangden Shastri

First Edition: 2022

Copies: 500

ISBN: 978-93-93373-27-4

Published by: The Dalai Lama Trust
Thekchen Choeling
McLeod Ganj - 176219
Dharamsala, (H.P.) INDIA

Website: www.dalailamatrust.org
E-mail: sungbum@dalailama.com

Printed at: Archana, India (www.archanapress.com)

དཀར་ཆག །

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།	V
རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།	1
སྤྱི་བཤད།	1
མཚན་གྱི་དོན།	9
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།	12
ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱང་ཚུལ།	60
ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ།	63
ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་བ།	68
ཐབས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	76
འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གི་གྲངས།	94
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་བྱེ་བྲག་པ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	107
རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ།	119
མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ལྟ་བུའི་འཆོལ་ཕྱགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དགག་བ། ..	126
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་བ།	140
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེའི་དོན་བཤད་བ།	145
དེ་སྦྱིད་པ་ལ་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གྱི་སྒྲོན་ས་ལྟས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱོན་དགོས་པར་ བསྟན་བ།	155

འཇིག་རྟེན་གདམས་ཀྱི་དཔང་བྲིན།	181
འཇིག་རྟེན་གསལ་སྒྲོན།	187
འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་གྱི་འཇིག་པ་དངོས་བཤད་པ།	187
གོ་འཇིག་རེས་པ།	190
ལུས་རྣམས་པར་དབེན་པའི་དངོས་འདྲིན།	199
ལུས་དབེན་རི་ཏྭར་ཉམས་སྲུབ་པའི་ཚུལ།	208
འཇིག་རྟེན་གདམས་ཀྱི་དཔང་བྲིན།	213
འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇིག་པ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	213
འཇིག་རྟེན་གསལ་སྒྲོན།	229
འཇིག་རྟེན་གདམས་ཀྱི་དཔང་བྲིན།	235
འཇིག་རྟེན་གསལ་སྒྲོན།	237
དག་དབེན་གསུང་རྩི་རྩི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་བསྐྱབ་པ།	237
ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ།	244
སྤྲུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ།	247
འཇིག་རྟེན་གདམས་ཀྱི་དཔང་བྲིན།	250
འཇིག་རྟེན་གསལ་སྒྲོན།	251
འཇིག་རྟེན་གདམས་ཀྱི་དཔང་བྲིན།	253
སྙིང་གར་སྤྲུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ།	253
འཇིག་རྟེན་གསལ་སྒྲོན།	255
འཇིག་རྟེན་གདམས་ཀྱི་དཔང་བྲིན།	257
འཇིག་རྟེན་གསལ་སྒྲོན།	259
རྡོར་བཞུས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།	265

འཇིག་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	269
འཇིག་ལྷ་གསལ་སྟོན།	271
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་ནམས་བསྟན་པ།	272
སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེན་ཚུལ་བཤད་པ།	278
འཇིག་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	281
སེམས་དབེན་ཐུགས་རྩི་རྩི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ།	281
འཇིག་ལྷ་གསལ་སྟོན།	285
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་འཇིག་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	285
འཇིག་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	301
འཇིག་ལྷ་གསལ་སྟོན།	303
འཇིག་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	307
འཇིག་ལྷ་གསལ་སྟོན།	309
དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྫོགས་འཇིག་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	309
འཇིག་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	322
འཇིག་ལྷ་གསལ་སྟོན།	323
འཇིག་པ་གཉིས་ལ་ཐོགས་འབྱེན་བའི་ཐབས་སྟེན་པ།	323
ལྷ་མེད་ཀྱི་སྟེན་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ།	329
འཇིག་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲི།	331
འཇིག་ལྷ་གསལ་སྟོན།	333
དཔར་བྱང་སྟོན་ཆིག། 	335

དཔར་ཕྱེན་གསལ་བཤད།

༡༣། །འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཆར་
 མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསལ་བ་
 འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྟ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྟོན་མའི་བཤད་ལུང་དང་། རིམ་
 ལྟ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་རྒྱུགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་འདི་ནི། སྤེ་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལྷ་༩ ཆོས་ ༡༩ ནས་ ༡ དང་༩ ནས་ ༩ བར། འཕགས་མཆོག་བརྟེན་པའི་གཏེར་
 ཆེན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་ནི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། སྤྱི་ནོར་
 ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་པ་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྱན་ཀྱིས། གསལ་ཆེན་རིག་འཛིན་ཀྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་
 སྤྲེད་རྒྱུད་ལྔ་ཆོང་དུ། འབྲས་ལྗོངས་སྤྱལ་སྤྱུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ་བཞིན། འཕགས་ལུལ་སྟོན་སྤྲེད་ཀྱི་ཆོས་ལྔ་ཆེན་པོ་གདན་ས་ཁག་དང་། རྒྱུད་ལྔ་
 སྟོན་སྤྲེད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་གསལ་མཁན་གྱི་གདན་ལུང་དང་མཁན་ལས་ལུང་། ལྷ་སྤྱལ་
 དགེ་བཤེས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དོན་གཏེར་ཅན་སྟོང་ལྷག་དུ་མར། རྗེ་པ་ཤོང་ཁ་བའི་
 གསུང་གི་སྟེང་ནས་གསལ་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་གཏོར་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། འཇམ་
 མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དགྲུང་ལོ་༥༥ བར་བརྩམས་པའི་ལེགས་
 བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་
 པ་ལྟ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྟོན་མའི་དང་། རིམ་ལྟ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་གཉིས་
 རྒྱགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་སྤྱལ་བའི་གསུང་གི་རིམ་པ་རྣམས་སྟེགས་བཅ་དུ་བསྟེན་པ་

ཞིག་ཡིན།

བཀའ་ཁྲིད་འདི་ཉིད་བྱང་ཅི་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་དཔྱི་ས་བྱང་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱུས་ཡི་གེར་པ་བསྒྲིགས་ཀྱིས། སྤར་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་རང་ཉིད་དང་། སྒོ་མང་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་སྒོ་བཟང་མཁས་མཆོག། །སེར་བྱེས་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་རོང་པོ་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་བཅས་ཀྱིས་གཟབ་ནན་གྱིས་ཁྱེས་དག་འཕར་བལྟ་མང་པོ་བྱས་ཏེ། སེར་སྤྲོད་ལྷ་སྒྲོ་སྒོ་བཟང་དབང་ལྡན་གྱིས་དེབ་གཟུགས་རྩས་འགོད་བྱས་པ། འགན་འཛིན་ཡང་སྤེང་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་སྤྱན་ཞིབ་གཟུགས་འབེབས་ཁྱེས་པ་བརྒྱད། མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཡིག་ཆང་ནས་དཔར་བསྐྱབ་འགྲམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཡིན།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་དང་། རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་དཔར་ཁྲིད་གྱི་ལུང་རྒྱུད་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། གསན་ཡིག་བསྐྱུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ་ལས། རྒྱུད་རྟེ་ཀུན་གྱི་གསང་མཛོད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཇོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡགོང་ས་ཡརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་གསན་ས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་གསན་ས་ནི། ཡརྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཞོར་བུའི་དོ་ཤལ་དུ་གསལ་བ་ལྟར། རྗེ་པ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྤྲིང་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་པ་བོང་ཁ་པས་གསན་ས་ནི། རྗེ་དེའི་གསན་ཡིག་བསམ་འཕེལ་ཞོར་བུའི་དོ་ཤལ་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བྲག་རི་དོ་རྗེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་ཡིན། དེས་སྒོ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་མཁྱེན་རབ་བསྟན་པའི་དབང་ཐུག། དེས་ཡོངས་འཛིན་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། དེས་དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ། དེས་ཆུ་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། དེས་རྗེ་སྤྲེལ་བཟང་མཁས་བྱུལ། དེས་རུ་སྤྲོད་དོ་རྗེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཡེ་

ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། དེས་ཡོངས་འཛིན་དག་དབང་ཆས་འབྱོར། དེས་སྒྲོང་རྫོལ་
 གླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་ལ་གསན་པ་དང་། དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཆས་
 གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་བརྒྱད་པ་ནམས། སྒྲོང་རྫོལ་གླ་མ་རིན་པོ་
 ཆེའི་གསན་ཡིག་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་གྱི་དམར་ཁྱི་གྱི་ལུང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། གསན་ཡིག་
 བསྐྱུས་པ་ལས། གསང་འདུས་༼ག༽ཇོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་གྱི་དམར་ཁྱི་
 ལ་༤༤། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་གྱི་
 དམར་ཁྱི་གྱི་ལུང་གསན་ས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞིང་། གྱི་བྱང་རིན་
 པོ་ཆེས་གསན་ས་ནི། ཁོང་གི་གསན་ཡིག་རྒྱལ་སྐས་རྒྱ་མཚོའི་འདུག་དོགས་སུ་
 གསལ་བ་ལྟར། རྗེ་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་དོན་ལྡན་ཡིན། དེས་ཉེ་ཅིར་
 བཀའ་འགྱུར་བ་སྒོ་བཟང་སྦྱིན་པ། དེས་སྤང་ཆ་གྱི་སྦྱལ་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་གྱིས་ས་
 དཔལ་ལྡན། དེས་བཀའ་འགྱུར་བ་དམ་ཆོས་སྒོ་བཟང་། དེས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་
 མཚན་ཅན། དེས་རྗེ་བཙུན་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ། དེས་རུ་སྒྲོང་རྫོང་ཆེ་འཆང་སྒོ་བཟང་
 ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས། དེས་ཡོངས་འཛིན་དག་དབང་ཆས་འབྱོར། དེས་སྒྲོང་
 རྫོལ་གླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་ལ་གསན་ཅིང་། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་
 ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་བརྒྱད་པ་ནམས་སྒྲོང་རྫོལ་གླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསན་ཡིག་ཐར་པའི་
 ཐེམ་སྐས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

སྦྱིར་ན། སྦྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡརྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་ལྷན་གྱིས། སྦྱི་ལོ་༡༤༡༣ ལྷ་༣ ཆོས་༡༦
 ལས་ལྷ་༩ ཆོས་༡ བར། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། རྒྱུད་བྲ་སྟོང་སྤང་
 གྱི་དགོ་འདུན་པ་༡༡༠ སྟོར་དང་། གདན་ས་ཆོས་སྤྲར་ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་མཁན་
 ལྷ་༣༠ སྟོར། དེ་བཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་བཅས་ཁྱིན་བསྐྱེམས་༣༠༥ ཅམ་ལ་རིམ་ལྔ་

གསལ་སྒྲིག་གི་བཤད་ལུང་གནང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། བྱི་ལོ་༡༩༤༦ ཟླ་༣
 ཚེས་༩ རས་བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། སེར་སྐྱ་དོན་
 གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག་གི་བཤད་ལུང་གནང་སྐབས་ཚེས་༡༡ ཉིན་
 སྐྱ་ལུས་མཆོད་པ་དང་། ཚེས་༡༢ ཉིན་འོད་གསལ་མཆོད་པ་སོགས་གནང་སྟེ། མཇུག་
 གྲུབ་པར་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་། བྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཟླ་༡ ཚེས་༢༩ རས་༣༩ བར་ཉིན་
 གངས་༩ རིང་བཞུགས་སྐར་རྒྱལ་བའི་སོ་བྲང་དུ་བོད་འབྲོར་སྡེ་དགེ་དགོན་ཆེན་མཁན་
 སོ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་སོགས་གསན་མཁན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག་གི་བཤད་ལུང་
 གནང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་དང་བརྟན་འཕྱིན་ཐབས་འཆོལ་ཞུས་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཆར་ལག་སོན་
 མ་བྱུང་ཡང་། བྱིས་སྤྱ་ལག་འབྲོར་བྱུང་ན་པལ་བཤུས་ཀྱིས་སྒྲིགས་བམ་འདིའི་ནང་
 དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིག་འཆར་ལགས།

བཀའ་བློན་འདིའི་ནང་དུ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱིས་གོང་གསལ་
 གཞུང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བློན་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་འགྲོའི་སྤྱི་བཤད་དང་། བློན་
 གཞུང་དངོས་གཞིའི་བཤད་པ་གནང་བ་རྣམས་ཆད་པ་དང་ལྷག་པའི་སྒྲིག་གིས་མ་
 གོས་པར་ཡི་གེར་འབེབས་སྐབས། ཙ་གཞུང་རྣམས་བཤད་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་
 པའི་མཆོམས་སྤྱ་ཆ་ཆང་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ན། ཡིག་ཆོགས་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་དང་རན་
 སོ་ཡང་དེ་ཅི་མ་མེད་པས། བཤད་པ་ཙ་གཞུང་གང་ལ་གནང་སའི་གཞུང་ཆོག་རྣམས་
 གང་འཆོམ་རེ་བཀོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྲིས་ཏེ་ཙ་ཆོག་རྣམས་སྐབས་སྤྱ་བྲངས་ཏེ།
 བསྐྱུས་ཡོད་པ་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
 བློན་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་གྱིས་འཇུག་སྐབས། གོང་གསལ་བློན་གཞུང་
 གཉིས་ཀྱི་བྱག་དཔེ་དང་སྒྲགས་ནས་གཟིགས་ན། ཙ་འགྲེལ་བཤད་པ་རྣམས་ངོ་འཕྲོད་
 པ་ལ་པན་ཐོགས་ཆེ་བར་གསལ་འདེབས་དང་བཞུགས་ཞུ་ཞུ་ཡིན། བཤད་པ་གནང་

བའི་སྐབས་སུ་ཞོར་འཕྲོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་ཅིང་གནང་སྟེ། བཞད་མོ་བཞད་པ་རྣམས་
 བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་དུ་མ་བཞག་ན་སྐྱེ་ཅིང་གནང་བའི་ཉམས་མི་ཐོན་ཅིང་། ཡལོང་ས་
 མཆོག་གི་གསུང་ལ་དེ་ཙམ་རྒྱས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཅིང་གནང་བ་ཡང་མ་ཤེས་
 བར་སྐབས་དེའི་བཀའ་གསུང་བདེན་པར་ཅི་བ་ཡང་འོང་སྲིད་པས། སྐྱེ་ཅིང་ཀྱི་རྣམ་
 པས་བཞད་མོ་བཞད་པ་རྣམས་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་བཞད་མོ་བཞད། ཅེས་བྲིས་ཏེ། བཞད་
 མོ་བཞད་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད། ཡང་། བཤད་པ་གནང་བའི་སྐབས་ལ་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་འདྲན་མཛད་ཀྱང་གཞུང་གང་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱང་ཁུངས་
 གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་རྣམས། ཕྱང་ཁུངས་རྒྱ་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་གང་ཡིན་
 གསལ་པོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། དཔེར་ན། (དབང་ལྷན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 སྤང་བ།) ཞེས་གྲག་ཉགས་འདིའི་()ནང་དུ་མཆན་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་བཅུག་ཡོད། རྒྱ་ཆེ་
 བའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིགས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྲིད་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་རྩ་
 གཞུང་རྣམས་ནག་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། བཤད་པ་གང་ཡིན་ཀྱི་གསུང་ཆོག་རྣམས་
 རྩང་ཙམ་སྐྱེ་བོ་བཟོས་ཡོད། དེས་པར་བྱར་མཆན་དུ་འགོད་དགོས་པ་མཆིས་ཆེ་ཁ་ཐུག་
 དེའི་ཤོག་ངོས་ཀྱི་གཤམ་དུ་བཀོད་ཡོད། རྒྱན་དུ་བེད་སྲོད་གནང་བཞིན་པའི་ཡུལ་སྤྲོད།
 དཔེར་ན། དེ་འབྲེལ་གསལ་ཞེས་དང་། ཡིན་ས་རེད་ཅེས་པ་རྣམས་དོན་ཀྱི་གནད་གཅི་
 བོར་བཟུང་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་དང་། ཡིན་པ་འབྲེལ་སོགས་སུ་བཅོས་ཏེ།
 ཀུན་ཀྱིས་གོ་བདེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་གི་འགྲོས་མཛོན་ཅི་ཐུབ་བྲས་ཡོད།

གཞན་ཡང་། བཀའ་ཁྲིད་འདི་ཉིད་ལས། ང་རང་ཆོའི་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་
 མཁས་པ་ཆོས། རྩ་བ་ཤེས་རབ་མཛད་མཁན་ཀྱི་སྐུ་སྐུབ་དེ་ག་རང་གིས་མདོར་བྲས་
 སོགས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱབ་ཉན་ཀྱི་སྐུབ་བྱེད་ཆད་མ་རག་པ་རེད། ཅེས་
 དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་བསྟན་ཐུག་གིས་ལས་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟོག་
 པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། གསུང་སྐུ་མ་ལས་བྱི་མ་བཅན་པའི་དབང་དུ་བྲས་ན།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་འདྲིར་དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་མིན་ཡང་། རང་བཞིན་ཡིན་མི་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་དགོས། ཞེས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་
 ལུས་སྐྱབ་པའི་མཆོམས་ཞིབ་ཅིང་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྐབས་འདི་ནས་གསུང་
 གིན་ཡོད། ཅེས་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱད་པར་བ་ཟེར་བ་དེར་ཡིན་གཅིག་མིན་
 གཅིག་ལུས་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། མི་ལམ་མི་ལམ་
 ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱུར་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་དང་། དུལ་སྤང་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་ཡོད། དེ་ཆོ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱད་པར་བ་
 ཞེས་བཤད་ན་ཆོག་གི་ཡོད་དམ་མེད་ངས་མི་ཤེས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བཀའ་བློན་འདི་ཉིད་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་མཛད་མཁན་གྱི་དཔལ་མགོན་འཕགས་
 པ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཉམས་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིར་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་དུ་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་ཉོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། སྤྲོ་ཆོས་ལས་སྤྱི་ཆོས་དབང་བཅན་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་ལྔ་གསལ་
 སྒྲོན་ལྟར་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་ཉོག་པ་མ་ཡིན་པ་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་
 དགོས་པ་དང་། སྐྱེ་ལུས་ལ་སྤང་མཆོམས་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཞེད་པ་
 མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་དུ་ཡང་དེའི་སྐོར་ལ་
 བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཁོང་
 གི་ལོ་སྤྱིར་ལོ་མཐུད་པའི་ཡུན་རིང་གི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཟབ་མོའི་ཐོག་ནས་
 མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱད་པར་བའི་ངོས་འཛིན་སོགས་ལོགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་དུ་མ་
 ཞིག་གསལ་བའི་བྱད་ཆོས་ཡོད།

གསུང་གི་སྐྱེ་འབྱུག་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཀའ་བློན་གྱི་དོན་རྗེ་བཞིན་ཡིག་འབེབས་ཞུ་མ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སྤྲུགས་
 བམ་འདྲིའི་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། བམ་བཤུས་དང་གཟབ་ནན་གྱི་

ཁྱེས་དག་དང་། མཐའ་མའི་ཁྱེས་དག་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ནམ་དཔྱིད་དང་སྐོ་
 གོས་ཀྱི་ཁྱེས་པས་མ་ལྟར་བའི་འོངས་པ་གང་ཡོད། ཆོག་དང་དོན་གྱི་བདག་པོ་སྤྱོད་ན་
 ཡགོང་ས་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མཆོག་དང་། གཟུར་གནས་བཤེས་
 གཉེན་མཁས་པ་དག་ལ་སྦྱིང་ནས་འཆགས་ཤིང་། བཀའ་ཁྲིད་འདིའི་ནང་བརྗོད་དོན་
 གསལ་ཁ་མེད་པའམ་དོགས་གནས་ཀྱི་རིགས་མཆིས་ཆེ་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་རང་ལ་རྩ་
 འཛིན་གནང་སྦྱང་ཡོང་བ་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ནོར་འབྱུང་ཆེ་ཕྱ་གང་ཡོད་
 མཐུ་བ་སྟོན་གྱིས་དགོངས་འཆར་ལྟག་པོར་གསུངས་ན། དཔར་སྒྱུ་རྗེས་མའི་སྐབས་
 སུ་ལེགས་བཅས་ཁྱེ་བར་པན་རྒྱབས་ཆེ་བས་དགོངས་འཆར་གནང་བའི་རེ་བ་སྦྱིང་
 བས་ཀྱི། འདིར་འབད་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ལེགས་བྱས་རི་སྟོན་ཅིག་བསགས་བའི་
 མཐུ་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། གྲེ་བྲག་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་
 སྟོན་མའི་འཆར་ཉན་སྟོན་སྐྱབ་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་མ་བཟུང་
 བར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། སྟིགས་ལྗེའི་རང་མཆོང་ཆེས་ཆེར་
 བདོ་བའི་དུས་ངན་འདིར། བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་ཀྱང་གྱི་གཙུག་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
 ཏོག་ལྟར་མཛོན་པར་མཐོ་བ། དེགས་ལྟན་ལྟ་མི་གྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱས་ཞབས་ཀྱི་པར་ལ་
 ཉེ་བར་བཅུད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ།
 ལྟར་བཅས་སྟེང་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་མཆོག་གིས་དུས་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་མི་ཤིགས་རྗེ་རྗེའི་ཁམས་སུ་བཏྱུང་ཅིང་། རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་
 དག་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་ལྟན་གྱིས་འབྱུང་པར་གྱུར་ཅིག །

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འབྱུང་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་གིས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༢༥ ཉིན།

༡༡། །རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་
རིམ་པ་ལྷ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེའི་བཤད་ལུང་དང་
རིམ་ལྷ་གདན་ཚྩགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་རྒྱད་
ཐུགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ། །

རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲིན།

སྤྱི་བཤད།

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་འངས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོས། དེ་ལྟར་མད་བྱང་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་འདི། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བར་ཆད་མེད་
བ་དང་། །སྟོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཁིང་རྒྱས་བྱུར་ཏེ། །འགྲོ་ཀྱན་ཐབས་མཁས་འདི་
ཡིས་སྒྲིལ་བར་ཤོག །ཅེས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་རི་སྐད་
གསུངས་པ་བཞིན། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཐར་ཐུག་བ་དེ། འདུས་
པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་རིམ་ལྷའི་ལམ་དེ་དག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་ལྷའི་ལམ་
མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་བ་རྟོག་པའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
དེ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་འཛོལ་དགོས་པ་དང་། དེ་འཛོལ་པ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤང་གཞི་ལ་དགོས། དེའི་སྟོན་འགྲོར་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་
ལྟོག་པ་དང་། བྱི་མའི་སྤང་ཤས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་

དག་དགོས། མདོ་དོན་ལ་སང་ནས་ཞུས་པ་བཞིན་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་ཁོང་གིས་སྟེང་པའི་སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་རྩ་བའི་ཐབས་ནི། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ས་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཏན་བདའེ་ས་ལ་འགོད་པ་ལ། རང་གིས་འགོད་ཚུལ་ཤེས་
དགོས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་དགོས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་མཁྱེན་
རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱར་བ་སྐྱར་དུ་བདེ་སྒྲག་དུ་འཕྲོ་བ་རང་བྱེད་པའི་ཐབ་མའི་ལམ་
མཐར་ཐུག་པ་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་སྐབས་ནས་
གསུངས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟག་པར་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་དག །སྟོན་པ་རྩོ་རྗེ་
འཆང་བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས་རྩ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་
པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་བསྟུན་ནས། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་དང་། ས་དང་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཚུལ་རི་སྟེང་
ཅིག་གསུངས་པའི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉེ་རྒྱ་མཐར་ཐུག །འདོད་ཡོན་
ལམ་དུ་བྱས་ནས་རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་རྒྱང་སེམས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
བཀག་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པ།
གཏུག་སེམས་སྤྲ་མོ་དེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད།

དེ་འདྲའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས་པས་
ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་

གསུངས། རྒྱུད་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་དོན་མང་པོར་
 འབྲེལ་རྒྱ་ཡོད་པས། རྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་མོ་ལྟ་
 སོགས་པ་དང་། ལྟ་ཡི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་བཅིས་པ་ཡིན་ན་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་མོ་
 རྩལ་གསུངས་ནས་བཟུལ་བའི་དགོངས་དོན། བསྟན་པ་འདི་ལ་རྟོན་པ་གཉིས་པ་དང་
 འབྲ་བ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་དབེན་དག་
 དབེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་དག་དབེན། སེམས་དབེན། སྐུ་ལུས། འོད་གསལ།
 ཟུང་འཇུག་སྟེ་རྟོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟ་རྟོན་པའི་རིམ་ལྟའི་གཞུང་མཛད་ནས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྟའི་གཞུང་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བའི་ནང་ནས་
 གྲང་ཐུ་པོར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་སོགས་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་ཅིང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 བརྟེན་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་མང་པོ་
 ཞིག་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་དོན་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་སྟེ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་
 པ་ཡིན།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་གཞུང་དེ་དག་རིམ་
 པས་རིམ་པས་མར་བསྐྱུར་ནས་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་
 མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་མ་གོང་མ་ཉན་ཉན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་སློབ་མི་དགོས།
 གྲེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་སྐུ་ཆེ་སྟོང་ལ་མདོ་སྤགས་རིག་
 གནས་ཀྱི་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་སྐུ་དལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་
 མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་མཛད་པ་དེ་དག་རྒྱུད་ཐོག་ལ་སྐྱར་ཏེ།

སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་བསག་སྐྱང་ནན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
 ཡ་མ་བྲལ་བའི་སྤྱང་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད། མ་གཞི་ནས་སྐྱབ་པ་ཞེན་ཅུ་ལྟ་བུ་སྐྱབས་
 ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་སྤྱང་བ་ཡོང་གིན་ཡོད་ལ། མཐར་ལྷག་པར་དུ། རྗེའི་གསང་བའི་
 རྣམ་ཐར་ལས། ཞེ་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། ཉིང་འཛིན་ཡར་ངོའི་སྒྲ་
 ལྟར་འཕེལ་བ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྷན་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་
 ཞལ་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆོན་
 མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་པའི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ནས་
 གསུངས་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེ་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་སྐྱབས། རྒྱུད་སྡེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་དང་ལྷག་པར་
 བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ། ལྷག་པར་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟན་པོ་འོངས།

ཡང་སྤྱིར་། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རང་གིས་ཉམས་བཞེས་
 མཐེལ་བྱིན་པ་གནང་བའི་ལག་རྗེས་ལ་ཉམས་སྤྱོད་དང་། བྱོགས་གཅིག་ནས་སྐྱབ་
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྐྱངས་པ་མཐར་བྱིན་པ་བྱུང་འབྲེལ་མཛད་ཅིང་། དགོངས་
 འབྲེལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་གཟིགས་རྟོག་དང་
 དབྱུང་པ་མཐར་བྱིན་པར་མཛད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་དོན་རིམ་པ་
 ལྷའི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྲ་བ་ཡོངས་སུ་ཆོད་ནས་རྒྱུད་དོན་
 དབྱིས་བྱིན་པ་དགོངས་པ་ལ་རྒྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་རིམ་ལྔ་གསལ་
 སྒྲོན་འདི་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་མཛད། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་
 རྟོན་བྱིན་ཆད་ནས་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་མེད་ན་དེ་ག་རེད་མ་གཏོགས། ཉམས་
 ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ལམ་ཁོར་ལམ་གོལ་ལ་འགོ་བའི་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནས། ལམ་ཉམས་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་

པའི་འགྲོ་སྤངས་དེ་དག །མིག་ཕྱེ་བ་བཞིན་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་
འགྲོ་བྱུང་པའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མཛད། ཡང་སྟོང་། ལེགས་བཤད་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཉ་ལམ་ལོ་བྱུག་བརྒྱུ་མ་ཟེན་ཅམ་ཕྱིན་པའི་རིང་
ལ་མི་ཐོག་མང་པོ་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད་ལ། བརྒྱད་རིམ་འདིའི་ནང་ལ་ཐེབས་པ་དེ་དང་དེས་
མཆོན་པའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་མང་པོ་ཞིག་ཁྱོན།

མཆོན་གཞི་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོ་
གཅིག་ཡིན། ཁོང་གིས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་ལྗེའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱི་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན། སྤྱི་བ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ལོ་
བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཅིག་གི་རིང་ལ་བྱ་བལ་གནང་ནས་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས། ཉི་
མ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལ་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཆ་མིན། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ནས་དབེན་ས་པ་དང་། དེ་ནས་མར་བརྒྱད་པ་བྱང་འཇུག་ནོར་བུའི་སྒང་
བ་ཞེས་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་དབེན་སའི་བརྒྱད་པ་དེ་དག་གིས་སྤྱིར་བདེ་
གསང་འཛིགས་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་གསང་བ་འདུས་པ། དེ་བཞིན་འཁོར་ལོ་
སྒྲིམ་པ་སོགས་ལ་པལ་ཆེར་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཡོད་པས། ལམ་ཀྱི་གནད་འགྲོལ་བ་
ལ་བདེ་མཆོག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
འདྲ། དུས་འཁོར་གྱི་འགྲོ་སྤངས་ཅུང་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། གཞན་སྒྲ་
མེད་སྤྱིའི་རྩིགས་རིམ་གྱི་འགྲོ་སྤངས་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩིགས་
རིམ་རིམ་ལྗེའི་རྣལ་བཤད་འདིའི་སྟེང་ནས་ཤེས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་གིས་སྤྱོད་མོང་
མ་ཡིན་པ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་བཞེས་གནང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
ཡང་། རྩིགས་རིམ་གྱི་གནད་དེ་དག་རྩི་རྩེ་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱད་དོན་མ་ནོར་བ་དགོངས་པར་རྒྱུན་ནས་རྟོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱུད་ལ་
སྤྱིས་པ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད།

དེས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་བཏྲན་ནས། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་པོ་མང་པོ་ཞིག་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་
 བའམ་ས་ལམ་བཟོད་དང་བཟོད་བཞིན་བ་ཡིན། སྐབས་སུ་བབ་བ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱད་
 པ་གྲ་ཆང་དབུས་ཀྱི་གཞུང་པ། རྒྱད་གྲ་སྦད་སྟོད་གཉིས། གཙང་གི་སྦད་རྒྱད་ནམས་
 རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གའི་བྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་འཇུགས་
 བར་མཛད་ཅིང་། དེའི་བྱགས་རྗེས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཙོ་བོར་གསང་བ་འདུས་པའི་
 རྒྱད་འབྲེལ་ཆེན་མོ་འབྲེལ་བ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱི་ཀླང་ཟེན་ཅིང་། དེ་དང་
 འབྲེལ་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་ནས་རྒྱད་ཀྱི་བཤའ་བ་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དེ་
 དག་གདན་ས་གྲ་ཆང་ཞིག་གིས་ཟེན་ནས། ཀླང་མ་སྟོངས་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་པས་
 ཉ་ཅང་བཀའ་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་མི་ཐོག་སྐྱོ་པོར་གྱུར་ཡོད་ལ། ང་རང་ལ་
 ཆ་བཞག་བ་ཡིན་ན་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་འཆད་ཉན་གྱི་བྱབ་པའི་སྟོབས་པ་ཁོ་རང་མེད།
 ཡིན་ན་ཡང་། འདི་འདྲེད་དགོས་པ་དུས་ཀྱིས་བཀའ་བས་སྒྲ་མ་ཡང་ཁ་སྟབས་སྐྱོ་
 པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། མེད་པ་ལས་དྲག་གི་རེད། སྟོབ་མ་ཡང་
 གང་ཟག་རང་རང་ཁ་སྟབས་གང་འདྲ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གའི་
 རྗེས་འབྲང་ཡིན་པས། ཁྲིད་རང་ཆོ་སྟོད་བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་
 ཡིན།

དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ནམ་མཁེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཐར་བྱག་པ་སྟོན་གྱི་
 གཞུང་མད་དུ་བྱང་བ་འདིའི་བཤའ་ལུང་མདོར་བསྟུས་ཅམ་འབྲེལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་
 པ་ཡིན། ངས་ཁྱ་ས་དེ་ཡོངས་འདྲིན་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། ང་རང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་
 བྱང་། ཉན་རྒྱན་ང་ཆོར་སྟན་བརྒྱད་སྐལ་པའི་སྤྲེགས་བམ་ཞེས་པའི་སྐལ་པའི་སྤྲེགས་
 བམ་དེ་རག་ན་བདུན་པག་གཅིག་གི་ནང་ལ་འཆང་རྒྱ་བྱབ་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་
 ལྟོགས་སྒྲ་ཉ་ཅང་ཁ་བཞིན་འདུག་ཀྱང་། དངོས་གནས་བྲང་གནས་སྟན་བརྒྱད་སྐལ་

པའི་སྐྱེགས་བཅ་ལེགས་བཤད་འདི་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་བྲན་གྱིན་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་གང་ཟག་ལས་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟན་བརྒྱུད་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེགས་བཅ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང་། ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན་འདི་མི་ཁ་ཤས་ལ་མ་གཏོགས་རག་གི་མེད་པས་ཕྱོགས་སྤྱང་ཅུང་ཙམ་འདུག །ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་དེ་པར་ལ་བཞོད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཡིན། དོན་གཉེར་མེད་ན་སོ་སོས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ག་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་མ་དུ་བྱུང་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་བཀའ་རྒྱ་མའི་གས་ཡིན་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། གཅིག་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་ནས་ང་རང་ཆོའི་བོད་གངས་ཅན་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ས་དར་རྫོང་དུ་བྱུང་ཡོད།

སྐབས་རེར། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་དར་བླ་མ་ནས། སློབ་གཉེར་བསྐྱབ་བྱ་ལས། གསང་སྤྲུགས་དེ་ཡང་འབྲལ་གྱི་རྒྱུན་སེལ་ལས། །ཆེ་དང་ནོར་སྤྱོད་དབང་སྤྱད་མཛོད་སྤྱོད་སོགས། །ཆེ་འདིའི་ལག་ཆ་ཁོ་ནར་འབྱེར་བ་ནི། །ས་མཆོག་ཅན་དན་སོལ་བར་བྱས་འདྲ་བས། །ཆོས་ཀྱིས་ངན་སོང་བསྐྱབས་པ་མ་བྱེད་ཨང་། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱུད་པ་བྲལ་ཆང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སྤྱུག་ས་ཞིག་ནས་བཤད་ན། འདོན་ཁ་ཁྲལ་གྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བ་ལ་བ་ལ་ཞེས་འདོན་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས། ཏ་ཅང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་མེད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ན། ཁང་གསར་རྫོང་ཆེ་འཆང་གིས་སྤྱུག་བླ་མ་ནས་བཀའ་བཀྱོན་གནང་བ་མིན་པར། ཐུགས་ཤིང་བྱས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་གནང་བའི་སྐབས་སུ། མི་དགོས་པོར་གོག་དེ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག །ཅེས་གསུང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ་འདུག །ཡང་ཡག་ས་ཞིག་ནས་བཤད་ན་ད་གིན་ཞུས་པ་བཞིན། ངས་རྟག་པར་བྲན་བཞིན་ཡོད། འབྲེལ་པ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆང་ཉན་རྒྱུད་པ་བྲལ་ཆང་གིས་འདོན་པ་འདིའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བཀྱོན་གྱིས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཆད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱུད་པ་བྲལ་ཆང་གིས་འབྲེལ་པ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ཁྲལ་ལྷ་བྱ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཆེངས་བྱས་ནས་

འདོན་དགོས་པའི་བརྒྱད་པ་དེ་ཆད་ཆར་ན་པལ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་འཆད་
ཉན་ཆད་ཆར་བ་རེད།

སྟོན་མ་ངས་ཁྱས་སྟོང་བ་ལྟར། སྒྲ་མ་སྒྲེར་བ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་འགྲེལ་བ་བཞི་
སྟགས་ཀྱི་མཛུགས་མཐུད་མཁན་པལ་ཆེར་དགོན་པོ་འདུག། །ངས་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་
མཐུན་ནས་ཁྱས་པ་ཡིན། སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱད་པའི་ཁོངས་ནས་གསལ་བ་རེད་མ་
གཏོགས་གཞན་མིན། ཨ་མདོའི་ཁྱལ་དེར་གཅིག་བྱས་ན་ཡོད་ཤིང་ཤིང་ཆེ་མ་གཏོགས་
འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་དུས་ད་ལྟོ་འདྲ་གནས་པ་གཙོ་བོ་རྒྱད་པའི་སྟགས་
རྗེ་སྟེ་རིན་རང་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན། འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་ཆོག་། །ང་རང་
ཆོ་སོ་སའི་ངོས་ནས་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་ན་སྟུག་གྲོང་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་མད་དུ་
བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་སྟུང་མཇུག་ན་ཡང་མཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ། དངོས་
གནས་བྱང་གནས་སྟན་བརྒྱུད་སྟུང་པའི་སྟེགས་བམ་ངོ་མ་ཡིན་བསམ་བ་བྱན་བཞིན་
ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དེ་རིང་ང་རང་ཆོས་འདིར་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་པའི་སྐབས་ལ་སྒྲ་མ་
ལ་ཁ་སྟབས་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ན་ཡང་། ལྟག་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་
ཆོ་རབས་མང་པོའི་ལས་དང་སྟོན་ལམ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ། དེ་
ཙམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ངས་མར་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་དགྲེས་བཞིན་
དུ་སྟུང་བ་ཞིག་དང་། སྟགས་རྗེའི་འཛུགས་པས་ཟེན་བ་ཞིག་ཡིན།

ཁོ་ཆོ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ངོ་ཤེས་པ་ཁ་ཤིག་ཤིག་ཡོད། ཁོ་ཆོ་ཤི་གས་དངོས་གནས་
ཏ་ཅང་དོན་གཉེར་ཡོད། དོན་གཉེར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉམས་སྟོང་གང་ལ་གང་
འཆམ་ཡོད། ད་ལན་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ཉན་སྟབས་ན་སྐལ་བ་
བཟང་པོ་རེད་བསམས་ནས་ས་ཆ་ཏ་ཅང་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཡོང་བ་ལ། གསང་སྟགས་
ཀྱི་གོ་བ་ཆགས་པ་ལ་ཏ་ཅང་པན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་
ལ་ཡང་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོགས་སྟབས་ཅས་སྐད་ཆ་བྱུང་། ད་རེས་བྱིད་རང་ཆོ་དོན་

གཉེར་བྱས་ནས་སླེབས་པ་ཡིན་པས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ཉན་དགོས།

མཚན་གྱི་དོན།

སྒྲིན་ལ་འདིའི་ལུང་ཞིག་སྟོན་ན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་
ངག་རིམ་པ་ལྷ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་
པ་ལྷ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེའམ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲིན་ཞེས་བྱ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་པར་དམིགས་བསལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་མི་འདུག་སྟེ། (འདུས་པ་བྱི་མ་ལས།) རྒྱུད་ནི་
རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་སྟོན་གཏོང་ས་གཙུག་པོ་འཛིན་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འཛིན་གཉན་ཡོད། གང་ཟག་
སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་འཕགས་པ་ཞེས་སྟེ་འཕགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དེ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་
བརྟེན་ནས་འཛིན་དགོས། ལམ་བཟོད་པ་ཟེར་བ་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་
བསམ་སྟོན་གཏོང་དགོས། དེ་བཞིན་གཞི་འཁོར་བ་ལ་སྟེ་གནས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་
པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་རྒྱུན་འདིའི་སྟངས་ནས་ཡོང་བཞིན་ཡོད། རགས་པའི་ལུས་
འདི་སྟོན་བྱར་བ་བྱས་ནས་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་སྤངས་ཤིང་། ཡང་། རྒྱུན་མང་
པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་པར་དོར་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་
བཟང་དང་ངན་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གམ་ཤེས་པའི་
རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་འདི་ལ། མཚན་དང་པལ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཤེས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་སྟངས་ཤོད་བཞིན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་བཤད་སྐབས་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རགས་མང་པོ་ཡོད། ང་

རང་ཆོས་ལུས་ཏེན་གསར་བ་རེ་རེ་སྒྲངས་སྐྱབས་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཤེས་པ་རགས་པ་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ལུས་ཏེན་བཟང་ངན་གྱི་དབང་ལས་ཤེས་པ་གསལ་ཡོད་
 ཡོང་གིན་ཡོད་པ། དེ་དག་རགས་པ་སློ་བུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་པས་དེའི་སྟེང་ནས་
 ཡོང་གིན་ཡོད། གཉུག་མའི་ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་གནས་བཞིན་པ་
 ཞིག་ཡིན། རགས་པ་སློ་བུར་བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐྱབས་ལ་ཤེས་པ་
 སྤྲ་མོ་དེ་མི་གསལ་བར་བག་ལ་ཞུ་ནས་ཡོད། རྒྱུ་འཆད་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མ་
 དང་མཐའ་མ་མེད་པ་ཞེས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་པས། ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བྱི་
 མ་མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་གསུངས་
 ཡོད། རྒྱད་ཟླ་མའི་སྐྱབས་ནས་སེམས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་གསུངས་མེད།
 ཡིན་ན་ཡང་། མཐར་ཐུག་སྤྲུགས་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་རྩ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་
 པའི་ཡོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྟེང་
 ནས་བྱི་མ་དག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་
 པས། དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་རྒྱད་ཟླ་མ་ཞེས་རྒྱད་ཅེས་སྤྱར་འདུག །མདོ་རྒྱད་གཉིས་
 སུ་བྱེ་བའི་རྒྱད་མིན། ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་
 ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད།

སྤྱིར་རྒྱད་དེ་ལ་གཞིའི་རྒྱད་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱད། འབྲས་བུའི་རྒྱད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྒྱད་སྤྱིའི་སྟེང་ནས་འོངས་པ་ཡིན།
 སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་དེ་འདི་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་གཞི་ལ་མི་
 འབྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་དེ་དག་རྩ་བ་སེམས་མ་དུལ་བས་ཡོང་བ་
 ཡིན། སེམས་མ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་

དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཅ་བ་དེ་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་
བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། སྐྱོན་ཡོང་ས་དེ་ཤེས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་
བ་ཡིན། སྐྱོན་པར་སྤྲོད་བ་དེ་ལ་ཡང་མ་གཞི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་སྐྱབ་པའང་ཡོད་ན་
ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་དང་ཤེས་པ་ཁོ་
རང་གི་སྤྲོད་ནས་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་སྐྱོན་སེལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འབྲས་བུའི་སའི་
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་སྐབས་གཙོ་
བོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེའི་སྤྲོད་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ཡང་ན་དུས་
འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་དག་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། དེ་བཞིན་
ཐར་བ་ཞེས་བཤད་སྐབས་སེམས་སྤྲོད་གི་ཡོན་ཏན་ཞིག་གི་སྤྲོད་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
དགོས།

སེམས་སྤྲོད་གི་སྒྲོ་བུར་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཁྱད་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སྐབས་ཞིག་ལ་ཐར་བ་ཐེར་བ་ཡིན་
པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་ནང་ཤེས་པའི་རྒྱད་འདྲའི་སྤྲོད་ནས་བཟོ་བཅས་
རྒྱལ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཐེར་བའི་སྐྱོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་དེ་
ཤེས་པའི་རྒྱུ་འདྲའི་སྤྲོད་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བཞི་བརྒྱ་པའི་
ནང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་
ཆོས། ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཞེས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཐབ་པ་དང་དཀའ་བ་ཡིན།
དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ང་རང་ཆོའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཏ་ཅང་
ཞིབ་ཆགས་སོ་དང་རྒྱས་སོ་ཞིག་ཐོན་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་སྤྱི་སྤྱེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་
ཡང་སྒྲོ་ཡི་འདུག་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་
སྒྲོ་རྒྱལ་སྤངས་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་

ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད། ཡང་སྙིང་། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱུ་བ་
མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སེམས་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ཐོན།
དེའི་ནང་ཆོན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གྱི་ནང་ལ་སེམས་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཏུ་ཅང་
ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས། རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་གཤམ་ལ་
གསུངས་ཡོད། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བཤད་སྐབས་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་
བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་བུ་རབ་ཏུ་
གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པ་གོ་སྟེ།

འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྤྱག་འཆལ་བ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་བཙུན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་
གྱི་ཞབས་གྱི་བད་མོ་ལ་གྱུས་པས་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་བདག་པོ་བཙུན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱང་
བྱེད་གྱི་ཐབས་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་སྙིང་
ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱང་བ་ཞིག་ཡོང་ས་མེད། མདོར་ན། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་སྤྱི་བ་གཉིས་
གཏན་ནས་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པས་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། བཅ་རྒྱུན་གསུང་
རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་དང་།
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྲས་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུངས། གསེར་མེད་

གི་ནང་ན་ཡོད་པ་བཞིན་འདིར་བཞི་བཅོམ་དྲུག་དང་ལྷན་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་
འཇམ་པའི་དབྱངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་གསུངས།

མད་བྱང་མཆན་དཔའི་དཔལ་འབར་ལོངས་སྟོང་རྫོགས། །ཁ་སྐྱོར་བདེ་སྟོང་
རོ་ལ་རྟག་རོ་ལ་ཅིང་། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ། །རྒྱལ་བ་
ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དོ་རྗེ་འཆང་ཁ་སྐྱོར་
ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། ཡན་ལག་བདུན་གང་དང་གང་ཡིན་
ཟེར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ངག་དབང་གྲགས་པས་གསུངས་པའི་སྟོམ་ལྟར་ན།
ལོངས་སྟོང་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྟོང་རྗེས་ལོངས་གང་རྒྱུན་
མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། བདུན་པོ་དེ་
འདིར་གསུང་གིན་ཡོད། མད་བྱང་མཆན་དཔའི་དཔལ་འབར་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས། །ཞེས་པས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྟན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་
སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱར་
བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་། སྟོག་འཛིན་ཨ་ཐུང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་གཉུག་མའི་ལུས་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཆན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་སྐྱ་དང་གསུང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲུབ་
པས་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པ་
ཡིན།

དེ་ནས་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དེ་
གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོང་བ་ལ།
ཕྱིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་དང་ཕྱིའི་ཆོས་ཞིག་གིས་ནང་གི་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་
པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས། ནང་གི་ཤེས་པ་དང་གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་

པ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་འགྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་ཞིག་པ་གིར་ཡོད་རུང་མེད་
 རུང་རྩི་ཆེ་འཆང་གི་ས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་རང་ལ་རྩི་ཆེ་འཆང་གི་
 ཉེན་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྷ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་སྤྱི་མེད་དེར་བཞུགས་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་མིན་པར་སྣང་། སྤྱིར་གཟུགས་སྤྱི་
 ཟེར་བ་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་
 འདར་བའམ་གདུལ་བྱའི་སྟོབས་ལས་འདར་བ་ཞིག་དང་གདུལ་བྱའི་སྟོན་ལམ་དང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་འབད་མེད་སྟུན་གྲུབ་ཀྱི་
 ཚུལ་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འདར་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཆར་སའི་ཡུལ་དེའི་ཁམས་དང་
 མོས་པའི་བྱང་པར་དང་ཉག་ཉག་རན་པ་ཞིག་འདར་ཡོང་བ་ཡིན་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་སྤྱིང་པོ་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང་།
 གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལུས་སེམས་ལ་
 གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་གདུལ་བྱའི་
 རོ་ལ་འདར་སྐྱབས། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་བདེ་ཆེན་གྱིས་འཛོལ་བའི། ཚུལ་འདི་བསྟུན་
 ཕྱིར་རིག་མའི་མཆོག་དང་ནི། །མཉམ་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡིན་པས་
 ཁ་སྦྱར་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ནི། དགའ་བ་
 ཆེན་པོ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ལ་ཟེར།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་ཡན་ལག་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
 སྐབས་སུ་སྟོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་དེའི་རོ་ལ་བསྟོས་ནས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
 གཉིས་སྣང་དེ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་དངོས་ཟེར། དེ་
 ལྟར་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དགག་བྲས་དབེན་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་ནས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་ཞེས་

གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་མདོ་སྒྲགས་སྤྱོད་མོང་བ་
ཡིན་ན་ཡང་། དུལ་ཅན་བྱད་པར་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུལ་དུ་བྱས་པའི་
ཆོས་ཉིད་བཤད་སྐབས་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡར་སྐྱར་ན་ཡང་སྐྱར་ཆོག་
པ་ཡིན། ཡང་། དུལ་ཅན་དེ་དང་མ་སྒྲེལ་ན་པལ་ཆེར་སྤྱོད་མོང་བར་མར་སྐྱར་ན་ཡང་
སྐྱར་ཆོག་པ་ཡིན་པས། ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་
གསུམ་མཁ་བཞི་ཡོད། སྤྱོད་མོང་བ་འཕྲོས་དེ་དག་ཡིན། ཁ་སྐྱོར་བདེ་སྟོང་རོ་ལ་ཉག་
རོ་ལ་ཅིང་། །ཞེས་པས་ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་འཆད་པས་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་ཡན་
ལག་བཞི་ན། དམིགས་མེད་སྤྱགས་རྗེ་ཞེས་པ་དེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་
ཡན་ལག་ཡིན། ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ་ཞེས་པ་དེ་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན།
དེ་ཡང་། ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཏེ་མི་བཞུགས་པར་འཁོར་བ་རི་སྟོན་གྱི་བར་དུ་
ཉག་དུ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྟོན་གྱུ་བ་དུ་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་
འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་
རྒྱལ་བ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ལ་བྱག་འཛལ་ཞེས་པའོ། །

གསང་བ་ཀུན་འདུས་སྤྱད་མཛད་གསང་བའི་བདག་། ཅེས་པ་སྟོན་པ་དོན་རྗེ་
འཆང་གིས་རྒྱད་གསུངས་ནས་སྤྱད་མཁན་སྟོན་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་གསང་བདག་
བྱག་ན་དོན་རྗེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱད་སྤྱད་པ་པོ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་དང་དེ་ནས། **རྒྱད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ལམ་གྱིས་**
མཆོག་བརྟེས་བ། །**ཨིངྩ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མཁའ་འགོ་མ།** །ཞེས་གསུངས། རྒྱད་རྒྱལ་འདུས་
པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པ་རྒྱལ་པོ་ཨིངྩ་སྤྱོད་ཀྱི་ སྤྱི་
མཁའ་འགོ་མ་ཞེས་པ་སྤྱི་ལས་སྐྱེས་པའི་ནལ་འབྱོར་མ་ཁུ་བ་དེ་ཡིན། ཨིངྩ་སྤྱོད་ཀྱིས་
སྤྱིའི་རིགས་འགའ་ཤས་ཐོག་མར་རྒྱད་སྟོན་པར་མཛད། དེ་ནས་སྤྱིའི་སྐྱེ་བ་དོར་ནས་
མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཉེན་ཉེད་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བསྐྱོམས་

ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ལས་བའི་ནལ་འབྱོར་མ་ཁུ་
བ་མིན་ནམ། མ་གཞི་ལས་དང་སློན་ལམ་བྱུང་པར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལྟ་བུས་ཅ་
རྒྱུ་ཐིག་ལེའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཡོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ།

དེ་ནས། **བེ་སུ་ཀལ་དཔལ་ལྷན་ས་ར་ཏ།** །སྤྱི་སྤྱི་བ་དྲེ་ཅན་དང་འཕགས་པ་
ལྷ། །ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་བེ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་། དེ་
བཞིན་སྤྱི་བྱང་། །ལྷ་ལྷ་བཞེས་གཉེན། མ་ཏང་གི་། རྒྱ་བའི་ཞབས་སོགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་
ཆེ་སྟོང་སྤྱི་བེ་སྤྱི་བེ་གས་ཡིན། དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྱིས་སུ་བྱོན།
ཡིན་ན་ཡང་། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་བ་དགྲུང་ལོ་རྒྱུ་རིང་པོར་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ར་
རང་ཆོའི་གཞུང་ནས་གསུངས། ས་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་
དེ་ལྟ་བུ་དེས་པར་ལོས་བཞུགས། ང་ལ་རྒྱ་གར་བ་རོལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཁོ་རང་ཅ་
རྒྱུ་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཆར་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། ཅ་རྒྱུ་གི་ཉམས་ལེན་ལ་དོ་
སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །ངས་ང་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཅང་མེད། ཉིན་དུའི་ལྷ་མ་ཅ་རྒྱུ་
གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅད་གཅོད་བྱས་ནས་
ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་འདད་གསལ་པོ་རྒྱག་རྒྱ་བྱང་བ་ཡིན་ན་པན་ཐོགས་
ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད་ཅེས་བའདད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཅད་གཅོད་བྱས་ནས་མི་
འབྲེལ་ལ་སློབ་དུ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲེལ་ལ་འགས་ལ་སྤང་འདུག །མཐའ་མར་
རི་ཁྱི་གེ་ལ་ཟེར་བ་ཉིན་དུའི་གནས་ཤིག་ལ་ཅི་བཞིན་འདུག་པ་དེར་ལྷ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེས་རྩང་ག་ལར་ཡོད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་གས་པའི་སྤྱི་གས་ཡོད་པའི་ལྷ་མ་གཅོ་བོ་དེ་བྱི་ལོ་
༡༩༥༧ ལོར་རི་ཁྱི་གེ་ལའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ནས་མཇལ་འདུག་ཟེར། དེ་ནི་ནམ་རྒྱུ་པལ་
ཆར་སློབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་མིན་ནམ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་པཎ་ཆེན་ན་རོ་ཏ་པ་སོགས་མང་
པོ་ཞིག་ལས་དང་སློན་ལམ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་སོ་སྤྱི་ལས་དག་ཅིག་གིས་ད་ལྟ་ཡང་
མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། སྤྱི་སྤྱི་གས་པའི་སློབ་

དཔོན་དེ་ཡང་ལོ་ཆིག་སྟངས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་རེད་ཟེར་བས། སལ་ཆེར་རིག་འཛིན་
བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ།

དེ་ལྟར་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ཉིན་དུ་འཇམ་པ་དེ་གནས་དེར་མཇུག་མཁུན་དེ་
ཐད་ཀར་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་དེར་ངོ་སྟོན་བྱས་འདུག་པ་ལྟར་ཁོ་རང་
དེར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཟེར། འཇམ་པ་དེར་མཇུག་ཐུབ་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་ལུང་
བསྟན་གྱི་བཟོ་ལྟ་བུ་བྱུང་མཚར་པོ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་འདུག། མི་ཁོ་རྩུན་
ཤོད་མཁན་ཞིག་མིན་པས་སྟེ་སྟེགས་པའི་ནལ་འགྱུར་པའི་ནང་ལ་ཡང་ཅ་སྟངས་ཐེག་
ལའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་གིན་ཡོད་པ་འདྲ།
དེས་ན་ང་རང་ཆོའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་ཆོ་
འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་བརྟེན་ནས་སོ་སྟེ་ལས་དག་དཔེགས་བསལ་གྱིས་ལས་
འབྲེལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་ཆོའི་གས་ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་།
མཇུག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གསུང་རྒྱུན་འདུག་པས། སློབ་དཔོན་སྟེ་སྟེགས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
མང་པོར་བཞུགས་པ་དེ་ཆོའི་གས་དེ་ཡོང་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ངས་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཐོས་
སྐབས་ཕན་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཡིན་གྱི་རེད་སྟེ་མ་པ་བློ་སོང་། གཞི་ནས་ང་རང་
ཆོས་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བརྒྱུ་བཞུགས་པ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དེ་
ཆོའི་གས་དེ་ཡོང་ཆོག་པ་ཞིག་རེད་བསམས་སོང་། གཞན་སྤྱིར་བཏང་མི་སྲིད་པའི་
བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོ་ལ་ཤར་ཕྱིན་འོ་གང་འདྲ་ཡིན་ན་བསམས་ནས་དོགས་པ་བཟོག་པ་
ཞིག་རེད། སློབ་དཔོན་སྟེ་སྟེགས་ཞབས་ཀྱི་སྟེ་ཆེ་སྟོན་གྱི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
དང་སྟེ་
ཡིན།

དེ་ལ་སོགས་པའི། རྒྱ་བའི་ཞབས་སོགས་རྒྱ་མ་བརྒྱད་པ་ལ། །ཕྱགས་དག་
དང་བའི་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་འཚུངས་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་

ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། ལྷག་
 པར་དུ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་མདོར་བྱས་
 ཡིན། ང་རང་ཆོའི་བསྟན་འགྱུར་ནང་ལ་ཡོད་པའི་མདོར་བྱས་དེའི་ནང་ལ་མི་གསལ་བ་
 འགའ་ཞིག་ཁ་སྐོང་དགོས་པ་སྟན་བྱ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། གཞན་མདོར་བྱས་རང་གི་
 སྟོང་ནས་ཏ་ལམ་གསང་བ་འདུས་པའི་བདག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཐུབ་པའི་བཅོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་
 འདུག། འདི་རྒྱུད་གྱི་ཁྱད་སྤངས་དང་བསམ་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལ་མདོ་བསྟེ། འདི་སྐྱ་སྐྱབ་
 རང་གིས་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ་རིམ་ལྔ་མཛད། རིམ་ལྔའི་
 རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྟོང་ཆ་དེ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད། དེ་ཡང་། སྤྱི་པའི་གཟེབ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེའི་པར་དུ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་ཡིན། དེ་མན་ཆད་ལྷ་ཀྱ་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་འདེགས་གྱི་བཅོ་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་ཁ་སྐོང་དུ་
 མཛད་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་བྱུབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ།
 ལྔ་པ་དེ་དག་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་རང་གི་གསུང་ཡིན་པས། སྐྱ་སྐྱབ་རང་གིས་མཛད་
 པའི་རིམ་ལྔ་ཡོད། དེ་ནས་འཕགས་པ་སྐྱ་རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྟོན་བསྐྱུས་ཁྱུ་བ་དེ་
 མཛད། དེའི་ལུང་རྒྱན་ང་རང་ཆོར་མི་འདུག་ང་ལ་ལུང་རྒྱན་ཐོབ་མ་སོང་། སྐབས་རྗེ་
 ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ལྷགས་ལུང་གསན་ཡོད་པས་ཁྱི་
 བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ནས་ངས་རིམ་ལྔ་དང་། མདོར་བྱས། མདོ་བསྟེ་དེ་དག་ཁྱུས་
 པ་ཡིན། དེ་སྐབས་སྟོན་བསྐྱུས་ཁྱུས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གསན་ཡིག་ནང་
 ལ་སྟོན་བསྐྱུས་ལ་ལུང་རྒྱན་མི་འདུག་གསུངས།

ཕྱིས་སུ་བལ་ཡུལ་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་བསྟན་དགའ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཟེར་བའི་སྒྲ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ལ་དགེ་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་
 བསྟན་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱན་ནང་ལ་མི་གསལ་བའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ལུང་རྒྱན་ཁ་ཤས་
 ཡོད་པ་འདྲ་བས། སྤང་ནང་རིན་པོ་ཆེ་ངས་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་བལ་ཡུལ་ལ་ཕེབས་

བརྒྱུག་སྟེ། ཁོ་རང་གཉིས་པན་ཚུན་ཁ་བསབས་ནས་ཆ་ཆར་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། ཡིན་
ན་ཡང་། སྤང་ནང་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་ནས་གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་བས་ཏེ་ཅང་པངས་
པོ་ཞིག་བྱུང་། འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ཡིན།
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྟའི་དོན་འགྲེལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྟའི་གནད་ཀྱི་ཁུངས་
གཏུག་ས་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་
འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད་དང་སྤྲུགས་ནས་རྫོགས་རིམ་ཡང་ཕན་བྱ་འདོམས་བར་
མཛད་པའི་གཞུང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་མཛད། དེ་བཞིན་དབང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
གཞུང་བསྐྱེད་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་མཛད། ལེགས་བཤད་དེ་དག་
གིས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་བྱུང་གསུངས། ད་དུང་འཕགས་པ་ལྟའི་གསུང་སེམས་ཀྱི་
སློབ་སྤྱོད་གི་ནང་དུ་དུག་མ་སྤྱངས་པའམ་རྒྱུན་གཞན་དང་མ་ཆོགས་པའི་སྟེང་ནས་
དུག་རྒྱུན་པ་རང་དགར་ཐོས་པ་ཡིན་ན་སློག་ལ་གཞོད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུན་གཞན་
གིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་ཐོས་པ་ཡིན་ན་དུག་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས། དེ་དཔེ་ལ་
བཀོད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་དང་ལྟན་པའི་ཐོག་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་གིས་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་ལ་པན་པ་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་
པ་ཞིག་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་ཐོག་ལ་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་
ཆོས་ཆོས་ལུགས་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཏེ་ཅང་ནན་པོ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་འཕེལ་རིམ་བྱུང་
བ་ཞིག་ཤོད་བཞིན་ཡོད། མ་གཞི་བྱེད་རང་ཆོ་རྒྱ་རམ་ས་ལར་ཕེབས་མཁན་མང་ཆེ་
བས་གསན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱ་རམ་ས་ལར་མ་སླེབས་པ་བྱེད་རང་ཆོ་ཁལ་གས་
ཤིག་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་གཏམ་གསར་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱས་ནས་ཤོད་མཁན་ཆོས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཕེབས་ནས་སངས་

ཀླུ་གྱི་ཆོས་བསྐྱུ་བསྐྱུ་ཤིག་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད་ལ། དེ་ནི་ང་རང་ཆོས་
ཡོངས་གྲགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དེ་བྱིས་སུ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་སྤྱངས་ལས་འདས་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མཁས་པ་ཆོ་དང་དེའི་ནང་ཆོས་བྱིས་པ་ཆོའི་ངོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟེར་
བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྲུགས་དེ་དེའི་ཡང་བྱིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན། སྤྲུགས་དེ་
སུ་སྤྲུགས་པའི་གཞུང་དང་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཅ་བཤེས་རབ་མཛད་མཁན་གྱི་
ལྷ་སྤྱབ་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་མཁན་གྱི་ལྷ་རྩ་དེ་བ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ནང་
པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཆོས་སྤྲུགས་མཛད་མེད་པས། རིམ་ལྔ་ལ་སོགས་
པ་མཛད་མཁན་གྱི་ལྷ་སྤྱབ་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་སྤྱབ་དང་མཆོན་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་མ་
གཏོགས། ཅ་བཤེས་རབ་མཛད་མཁན་གྱི་ལྷ་སྤྱབ་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་འདུག །

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསང་སྤྲུགས་མ་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་ཡང་
མ་གསུངས། ཅ་བཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཛད་མཁན་གྱི་ལྷ་སྤྱབ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
མདོ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་ཐེག་ཆེན་གསུངས་ནའང་གསང་སྤྲུགས་མ་གསུངས། སྤྲུགས་མཛད་
མཁན་གྱི་ལྷ་སྤྱབ་དེ་ལྷ་སྤྱབ་དང་མཆོན་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད།
སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱི་དག་གཞན་ལྷ་སྤྱབ་ལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ད་ཁོང་གཤེགས་ཆར་བ་
ཡིན་པས་ཏ་ཅང་པངས་པོ་ཞིག་བྱུང་། ལྷ་སྤྱབ་ལ་ཁོང་གིས་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་
ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱར་སྤྱད་ཀྱི་མ་དགེ་
དེ་བལ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཆེད་བལ་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡང་འགྲོ་
དགོས་བྱུང་བ་འདྲ། དེ་འདྲའི་སྤྱབས་ཤིག་ལ་བལ་ཡུལ་ནས་ལེགས་སྤྱར་སྤྱད་ཀྱི་ནང་
ལ་ཡོད་པའི་དགེ་ཆ་རྣམས་པ་མཆོང་ཤོག་འཁྱར་ཞིག་མཐོང་འདུག །དེའི་ཆོག་རིགས་
པ་བཀོད་ནས་སྤྱོད་སྤྱངས་དེ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཆོག་རི་བཞིན་ཡིན་ལ། ཆོག་གི་འགྲོ་
སྤྱངས་དེར་བསྐྱུ་སྤྱབས་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་པ་པོ་དེ་དང་གཅིག་པ་རང་རེད་མ་

གཏོགས། མཛད་པ་པོ་གཞན་མིན་པས་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་མཁན་གྱི་ལྷ་ཅུ་དེ་བ་རང་
གི་གསུང་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཐུབ་པས། ལྷ་ཅུ་དེ་བས་གསང་སྔགས་
ཉམས་བཞེས་གནང་འདུག་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད། ཁོང་རྣམ་པ་ཆོའི་ལེགས་
སྒྲུབ་སྐད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་གཤེས་ཀ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ།

ཁུ་བུ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུའི་གས་ཚུལ་
སྒྲུངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག། ཏ་ཅང་ཆ་པོ་དང་རྩོམ་པོ་ཞིག་རེད། ཞི་བ་ལྟའི་སྤྱོད་འདུག་
དེ་ཏ་ཅང་ལྟོད་ལྟོད་ཅིག་རེད། ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐད་གཅིག་པ་ཡིན་ནའང་། ཆེག་ཚུལ་
སྒྲུངས་སམ་ཚུལ་གཤེས་དེ་ལ་བྱད་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས། ང་རང་
ཆོའི་བོད་སྐད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་དེ་བཞིན་བཛྲོད་གཞི་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་།
ཚུལ་གཤེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། ལེགས་སྒྲུབ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཚུལ་པ་པོའི་ཚུལ་
གཤེས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁྱུ་ལྟ་ལ་ཁོང་གིས་བལ་ཡུལ་ནས་དཔེ་ཆ་ཤོག་འབྲུང་
ཞིག་མཐོང་བ་དེ། སྔགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལམ་བྱེད་སྐོར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་
འདུག་པས། ཡིན་རྒྱ་ནི་པལ་ཆེར་བོད་སྐད་ནང་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱོད་
ཡིན་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག། དགོ་སྤྱུག་ལྷ་ཅུ་དེ་བས་སྔགས་ཉམས་ལེན་གནང་བ་
ཡིན་ན། ཁོང་གི་དགོ་ཆུ་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་སྔགས་ཉམས་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་
པལ་ཆེར་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་པས། ང་རང་ཆོའི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་མཛད་མཁན་གྱི་སྤྱུ་སྤྱུབ་དེ་ག་རང་གིས་མདོར་བྱས་སོགས་མཛད་
པར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་སྤྱུབ་བྱེད་ཆད་མ་རག་པ་རེད། ལྷ་ཅུ་བཤེས་གཉེན་
ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཁ་སྐོང་
མཛད། མ་ཏང་གིས་མཛད་པ་ཅང་ཨེ་ཡོད་མི་ཤེས། སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་
གསུངས་པས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་དེ་མཛད། རྩོམ་སེམས་དཔའི་
སྤྱུབ་ཐབས་ཁྱུ་བ་དེ་ཡང་མཛད།

ཡང་སྟོང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་ཞུས་པ་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་
 པ་གཉིས་པ་བཞིན་ཅི་བའི་སྐྱུ་སྐྱབ་དང་། དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་
 ཆོའི་གསུང་གིས་ཉམས་བཞེས་གནང་སྟེ། དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེད་
 དུ་བྱུང་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཡོད་པ་དེར། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཉ་ཅང་མཐོང་ཆེན་པོ་
 ཡོང་བ་འདྲ་ཞིག་འདུག །འདིགས་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་སྟོར་ནས་ལྷ་ལི་ཉ་
 བརྗེ་དེ་ཅམ་གོ་རྒྱ་མེད་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་ཅང་མིན། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོར་ནས་
 བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་མེད། ང་རང་ཆོར་འདིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་ཞལ་
 ཅན་ཉ་ཅང་ཐེག་པོ་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་མ་གཏོགས། གཞན་སྐྱུ་
 སྐྱབ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོར་ནས་བསྟན་བཅོས་འདྲ་མཛད་པའི་སྐད་ཆ་
 ཅང་མེད། གང་ཡིན་རུང་མིན་རུང་ང་རང་ཆོས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་
 སྐབས་ལ་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་ཞི་བ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་ནས་དྲག་པོ་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་
 པ་དང་། དྲག་པོ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་ནས་ཞི་བ་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཆོས་ལ་རྟོག་ཞེས་པ་ལྟར་དབྱེད་པ་
 གུས་ན་ཤེས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་དབྱིས་བྱིན་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་ཡིན་པས། གང་
 ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ། །མི་འདིགས་སྟོབས་པ་མཆོག་སྟེར་འདུས་
 པའི་ལམ། །རྗེ་བཞིན་གསལ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཡི། །ཞེས་ཡོངས་གྲགས་
 གུས་ན་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་ཁྱེད་པོ་ལྷས་པ་སོགས་པལ་ཆེར་མིན་ནམ། ཟུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་གུས་ན་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་
 པས། ཞབས་ཀྱི་བརྒྱར་རྟག་ཏུ་གུས་བྱུག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
 ཞལ་གཟིགས་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་དང་མཐུན་

བ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་ཞལ་
གཟིགས་པའི་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་བཀའ་མོལ་མང་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་
དང་། ཇི་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་བཀའ་མོལ་
མང་པོ་མི་གནང་བའི་སྐམ་པོ་ཞིག་ཡིན་འདུག །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་པ་གཅིག་པ་
ཡིན་ན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལས་སྐྱུ་ཡི་སྣང་བའམ་རྣམ་འགྲུར་མི་འབྲ་བ་ཤར་བ་
ཡིན་པས། སྐྱུ་ཡི་སྣང་བ་གང་ལ་འཆར་སའི་ཡུལ་དེར་རན་པ་ཞིག་དང་འདྲག་པོ་ཞིག་
རང་གི་རང་གིས་ཤར་ཡོང་གིན་ཡོད། ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་མ་དབུ་མ་བ་ཡིན་ནའང་ཆུང་
ཆུང་སྐབས་ནས་ཇི་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་
ལྷག་འཆོ་རུ་ཕེབས་སྐབས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སློ་བུར་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ། བྲན་པ་སོས་
སྐབས་མདུན་དུ་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཕྱག་ན་རལ་གྱི་དང་སྒྲིགས་བམ་
བསྐམས་པ་སྐྱུ་མདོག་ནག་པོ་ཞིག་མཇུག། དེ་ནས་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་
ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས། ལྷ་དེ་དག་གང་ལ་འཆར་སའི་རྣམ་
འགྲུར་པ་དེའི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་བྱད་པར་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད།

ལྷག་པའི་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ང་རང་ཆོའི་མི་
ཐོག་འདི་ལ་ཡང་ལོ་རྒྱས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཆོས་གསན་ཡོད་ལས་ཆེ། དག་
ག་ཤིག་གི་རྒྱུད་ཅ་མཁར་སྤས་གདུང་རྒྱུད་སྟག་ལུང་ཞབས་བུར་རིན་པོ་ཆེ་ད་
གཤེགས་ཆར་བ་རེད། ཁོང་པལ་ཆར་ལོ་བཅུ་བདུན་བཅོ་བརྒྱད་ཅིག་ལ་རྒྱ་མིའི་བཙོན་
ལ་བཞུགས། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཅུའི་མགོ་སྟོད་དེར་ཆུར་ཕེབས་ནས་ལོ་དགའ་རབ་
བཞུགས། ལྷ་མ་ཉ་ཅང་གཉིས་ཆུང་དང་ཐུགས་ཆུང་ཆུང་སྦྱིད་སྦྱག་མང་པོ་ཐུངས་
ཆར་མཁན་ཞིག་རེད། རྒྱན་གསུང་མཁན་དང་འུད་ཤོབ་ཤོད་མཁན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་
རེད། རྒྱན་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མེད། རིན་པོ་ཆེས་ང་ལ་དེ་གསུངས་ནས་
རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་གང་ཡང་མེད། ཁོང་གིས་ང་ལ་སྣང་མེད་ངང་ཞོར་

འཕྲོས་ལ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་གཟིགས་མདོག་ཁ་པོ་དང་ཆེ་མདོག་ཁ་པོ་བྱས་
ནས་གསུངས་མ་སོང་། སྐབས་ཤིག་དེའི་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟག་ལུང་གི་
ཆོས་བརྒྱད་ཅིག་གསན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་ནས། སྟག་ལུང་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་
ཆེས་དེའི་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟག་ལུང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཆན་ཞིག་
འབྲུལ་གནང་བའི་སྐབས་ལ། སྟོ་བྱུང་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་གཟིགས་སྒྲུང་ལ་གསུང་ཆོས་
གནང་སའི་གཟིམ་རྒྱུད་དེའི་གདུང་མའི་མཆམས་སུ་འབྲུལ་བཞིན་པའི་སྟག་ལུང་གི་
ཆོས་བརྒྱད་དེའི་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲ་ལམ་མེར་མཇལ་བས་ཡ་མཆན་
པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་གསུངས།

དེ་བཞིན་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་སྐབས་
ཤིག་སྤིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ལ་སྟོ་བྱུང་བྱུང་མཇལ་བར་ཐེབས་སྐབས། སྤིང་རིན་པོ་
ཆེར་དབུ་རྩ་འབྲུས་ཅམ་དང་ཤངས་བྱུང་ཆེན་མེར་བསྐྱེགས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་རེ་ཞེད་
སྒྲུང་ཆ་པོ་ཞིག་འདུག་གསུངས། ང་རང་ཆོ་མཇལ་ན་དབུའི་རྩ་གོག་པར་ཞོག་དབུ་སྒྲ་
དེ་ཡང་མདོག་ཉིས་པོ་ཞིག་ཏུ་མཇལ་ངེས་ཡིན། གཅིག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དངོས་སུ་
གཟིགས་པ་དེ་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་
ལོ་རྩ་བའི་སྐྱ་སྤང་ཡིན་ལ་འཛིགས་ཀྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་། ང་ཆོ་རྩ་
རམ་ས་ལར་སྐྱབ་པ་འཆོགས་པའི་སྐབས་ལ་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཞོགས་པ་སྤྱ་པོར་
སྟོན་ལ་ཡར་ཕྱིན་པར་སྐྱབ་པ་འཆོགས་སའི་འབྲིས་དེར་ཁྱོ་བོ་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་ཐོག་
ཆད་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་དངོས་སུ་མཐོང་འདུག། བྱུང་མཆར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ཡོད་ཐག་
ཆད་རེད། སྟོན་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཆོར་གཟིགས་སྒྲུང་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཁ་ཤིས་ལ་སྟོན་པ་བྱུང་ཅམ་ཡོང་མིད། སྟོན་པ་དད་པ་ཅན་
ཀྱིས་ཞེན་ཁོག་ཡིན་པའི་ཁྲུལ་ཀྱིས་སྟོན་པ་བྱུང་ཅམ་བྱུང་ཅམ་བརྒྱབ་ནས་སྒྲ་མ་ཐོག་
པོར་གཏོང་སྟོལ་ཡོད་པས། རྣམ་ཐར་ཡོད་ཆད་ལ་ཆ་འཛིག་རྒྱ་མེད་པས་བདེན་པ་

ཡིན་མིན་བཤད་ཆོད་དཀའ། འོན་ཀྱང་། ལྷ་སྒྲ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་གསུང་གི་གནང་
བ་ཐོབ་ཟེར་བ་དེ་དག་ཡོད་ཆད་རྩོད་པ་མ་རེད་ཏན་ཏན་བདེན་པ་འདྲ་ཡོད།

དེ་ནས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་སོགས། །རྒྱབས་ཆེན་དག་
ཆོགས་དུ་མས་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །དཀའ་བ་དུ་མས་འཕགས་པའི་ཡུལ་བཟོད་ནས། །
ལམ་འདི་གངས་རིའི་ཁྲིད་དུ་རྒྱས་མཛད་བ། །འཛིག་རྟེན་མིག་གྱུར་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་
དང་། །ཞེས་པ་ལོ་ཀའི་འཛིག་རྟེན་དང་ཅ་སྒྲ་མིག་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་དུ་གྱུར་བ་
བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཡིན། གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་སྟོན་བླ་
མར་བ་དང་། །ཞེས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གདུག་ས་མར་མི་དྲགས་
གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་སྟོན་བླ་མར་བ་ཡིན། ཁོང་ལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟོད་བསྐྱགས་ཆེན་
པོ་གནང་ནས་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་པ་གསུངས། དེ་ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེ་
བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན་པས་མཛད་པའི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ནམ་རྒྱུན་
འབྲས་སྤྱངས་པ་ཆོས་འདོན་པ་དེའི་ནང་དུ། རིན་ཆེན་དུ་མས་སྤྱས་པའི་བྲི་སྟེང་
ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། །འདུས་པ་རྩ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟེགས་
བཅ་ནི། །གནང་ནས་འདི་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་པ་ནས། སྟེགས་བཅ་
གཏད་དེ་སྤྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །ལན་གསུམ་དབུ་ཡི་སྟེང་དུ་བྱིན་བརྒྱབས་
པས། །སྟོན་བླ་མར་པའི་དགོངས་པ་བསྟེ་འཕྲོའི་གནད། །རྒྱད་དང་འཕགས་པའི་མན་
ངག་ཡིན་པར་ངས། །ཞེས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟེ་བ་སྟོར་གསུམ་མམ་རྒྱས་པར་བྱེ་ན་
བསྟེ་བ་སྟོར་དགྲ་དང་། འཕྲོ་བའི་གནད་དེ་དག་རྒྱད་དང་འཕགས་པའི་མན་ངག་ཡིན་
པར་ངས་གསུངས། བསྟེ་འཕྲོའི་གདམས་པའི་སྟོར་མར་བ་ནས་རིམ་པས་བརྒྱད་དེ་
རིམ་ལྷ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་སོགས་རིམ་ལྷའི་ཁྲིད་ཡིག་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་
ལ་ཐོན།

དེ་ནས། རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་སྤྱ་སྤྱར་མཆོག་། །རྟོན་ག་འགོས་

ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འབྲེལ་དང་སྟོན་གསལ་གྱི་བཤད་པའི་ཁྱད་ས་འགོས་ལོ་ནས་བརྒྱུད་པ་དེ་གཙོ་བོར་གནང་སྟེ་གཙོ་བོར་རྟ་ནག་འགོས་ལོ་ལ་གཏུགས། རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་སྐོར་དེ་མར་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ནས། མདོ་སྤྲེལ་གཞུང་ལ་སྟོགས་རེའི་མིག་ཅན་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འདུས་པའི་ལམ་བཟང་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ཡིན། རྩི་རིན་པོ་ཆེ་མ་གྱིན་པའི་གོང་བོད་ལ་འདི་འདྲ་ཟེར་བ་བྱུང་། འབྲོམ་སྟོན་པའི་གསུང་ལས། སྤྲེལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱིས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱིད། འདུལ་བ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྤྲེལ་ཅ་འབྱིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་ཁག་གིས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་མོས་པ་སྐྱད་བྱས་ནས་སྤྲེལ་དོར། ཁག་གིས་གྱིས་སྤྲེལ་ལ་མོས་པ་སྐྱད་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་དགེ་ཚུལ་སྦྲོང་གི་སྟོན་པ་ཟེར་བ་དེ། ཉན་ཐོས་སྤེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ནས་དམན་པ་ལ་བརྩིས་ཏེ་དོར་བ་ཡང་བྱུང་བ་དེ་ལ། མདོ་སྤྲེལ་གཞུང་ལ་སྟོགས་རེའི་མིག་ཅན། ཞེས་གསུངས། དེ་སྟོན་གཅིག་ཡིན།

དེ་རིང་ཁ་སང་ཡིན་ན་ཡང་། རིགས་ཁག་གིས་སྤྲེལ་ལ་མོས་པ་སྐྱད་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་དོ་སྣང་མེད་པ་དང་། རིགས་ཁག་གིས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པ་སྐྱད་བྱས་ནས་སྤྲེལ་གྱི་སྟོགས་ལ་དོ་སྣང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་སྟེ། དེ་དག་ནི་མདོ་སྤྲེལ་གཞུང་ལ་སྟོགས་རེའི་མིག་ཅན་ཡིན་པས་གྲོང་ཆེན་པོ་རག་གིན་ཡོད། གཞུང་ལུགས་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་མ་ཤར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ང་རང་ཆོ་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་ལ་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཅུང་ཅུང་ཡོད། དཔེ་ཆར་བལྟས་ཏེ་དཔེ་ཆ་དངོས་གནས་ཏེ་ལས་པ་ཤེས་ཡོད་ནའང་། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོ་མཆན་ཉིད་པ་རྒྱུད་མ་དུལ་བྱིན་ཏེ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཡིན། ངས་ནམ་རྒྱུན་ཅིང་མོ་ཅེས་ནས་མཆན་ཉིད་པས་རྒྱུད་མ་བཟུལ་བྱིན་པོར་མགོ་སྟག་ཏིར་སྟེ་རྒྱ་རེད་ཅེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་བོང་མགོ་སྟག་ཏི་མེད་ནའང་སྐང་མགོ་སྟག་ཏིར་སྟེ་བའི་ཉེན་

ཁ་ཅུང་ཅམ་ཡོད། མའེ་སོར་དང་སྟེ་ལ་ཀོབ་པ་ན་ཚོན་རྒྱག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་གོག་མང་པོ་
འདུག །རྗེས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་ནས། སྤྱི་མའེ་བག་ཆགས་སད་དེ་ཆོས་ར་ལ་
དགའ་བས་རྟག་པར་ཆོས་རའི་ནང་ལ་བརྟུགས་འགོ་བ་དང་། ཆོས་ར་ཅོད་ས་ལ་འདི་
ལྟར་ཨམ་ཅོག་གིང་གིང་བྱས་ནས་སྟོད་སྟོད་། ཁོའི་རྒྱུད་མ་དུལ་བས་སྦྱེ་སའི་ལུས་རྟེན་
དེ་དུད་འགོ་ཞིག་ལ་སྦྱེ་བ་ཡོང་སྟོད་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་
གྱི་སྦྱར་བ་ལས། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ནི། །གསུང་རབ་གདམས་པར་
ཤར་བ་མེད་པས་ནོངས། །ཞེས་གསུངས་འདུག་ཅེས་ངས་ནམ་རྒྱུན་ངོ་ཤེས་པ་ཆོར་
ཤོད་བཞིན་ཡོད། དེར་ང་ཆོ་སོ་སོས་བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས། དཔེ་ཆ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ན་
ཡང་རྒྱུད་མ་དུལ་བྱིན་གྱིང་ཆེན་པོ་ཡིན། འབྲོམ་སྟོན་པས། བཀའ་གདམས་སྟེགས་
བམ་ལས། ང་ཐོས་དུས་ཅ་ན་བསམ་སྟོམ་བསྟོ། །ང་བསམ་དུས་ཅ་ན་ཐོས་སྟོམ་བསྟོ། །
ང་སྟོམ་དུས་ཅ་ན་ཐོས་བསམ་བསྟོ། །ང་བཀའ་གདམས་སྟོགས་ཆར་མ་ལུང་བ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་རེད་འདུག །

ཐོག་མར་བསྐྱས་གླའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལ་ལྟ་བའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་།
ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བ་དེ། གཏི་ཕྱག་བདེན་
འཛིན་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་མེད་པར་བྱེད་པ། རང་གཅེས་འཛིན་མེད་
པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་པོ་ནས་ངོ་སྟོད་དགོས། དཔེ་ཆར་ལྟ་མཁན་དེས་ངའི་
དམིགས་ལུལ་དེ་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་བྱན་དགོས། མཁས་པ་
གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་སྦྲེལ་གོང་མ་
ཆོ་ལྟར་དངོས་གནས་བྱང་གནས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་བྱེད་བསམ་པ་འདི་
དང་པོ་ནས་སྟོ་ལ་ཤར་བ་བྱེད་དགོས། ངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྟོང་། ང་ཆོ་དཔེ་ཆ་ཤོད་
མཁན་རེད་མ་གཏོགས། དཔེ་ཆ་སྟོམ་མཁན་མ་རེད་ཟེར་གྱིན་འདུག་ཟེར། འདི་ཡང་
གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་བྱིན་ཅུང་ཅམ་ནོར་འཁྲལ་ཡིན། དངོས་གནས་དཔེ་ཆར་བསྐྱས་

པའི་ལག་རྩེས་ལ་སྒོམ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཙམ་ཐོས་པ་མང་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
བསམ་རྒྱུ་མང་བ། ཅི་ཙམ་བསམས་པ་མང་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་
མང་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གིས་ཐར་པ་མེད། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་
མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་དང་ཐར་པ་དངོས་སུ་མི་རིག་ན་ཡང་དབྱེད་
པ་བཏང་སྟེ། ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྒྲོས་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བརྒྱབ་ན། བ་
རོལ་པོ་ལམ་སང་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པར་ཡིད་མ་ཆེས་ནའང་། མ་རེད་ཟེར་བ་མེད་པ་
ཞིག་བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་འཇུག་ཐུབ་ངེས་ཡིན།

དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་མེད།
དེ་སུ་གཅིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ། དེ་ལུང་ཁྲག་ཁྲག་ཀྱོག་ནང་གི་སྐྱ་མོའི་སྐྱད་ཆ་རྣེས་
པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འོ་མིན་ནམ་བསམ་པ་བྲན་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲ་
མས་གསུངས་སོང་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཡིན་དགོས་བསམས་ནས་གཏི་ཐུག་ཅིག་གི་ངང་
ནས་འགོ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ལ་གང་ཡང་འཆར་རྒྱུ་མེད། རྣམ་འགྲེལ་དང་། དབྱ་
མ་དང་། བར་བྱིན་ལྟ་བུར་བལྟས་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱི་ཐོག་ལ་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་བསམ་
སྒྲོ་གཏོང་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། བཅོས་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཅོས་ནས་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་
ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་ཉ་ལས་
པ་གཏན་ནས་མི་འདུག །གང་འཆོམ་ཞིག་ནས་ཁྱ་ཐུག་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་
འདུག །ངས་ནི་མི་ཤེས་ཟེར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཅུང་ཙམ་འདུག །ལུང་ནས་གསུངས་པ་དེས་
ལྟེ་མིག་གི་བཟོ་ལྟ་བུ་བྱས། ལྟེ་མིག་གིས་ཁ་བྱེ་ནས་སོ་སོས་ཡང་ཡང་དབྱེད་པ་བྱས་
ནས། དེའི་ལག་རྩེས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་གསུངས། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་འདི་
གསུངས། ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་འདི་ཡིན་སྟམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་
བྱུང་ན། དེ་ལ་བསམ་བྱུང་གི་གོ་བ་རྣེས་པ་ཟེར། དཔེ་ཆར་བལྟས་ནས་རྩ་བ་སྒོ་ནས་

ཤར་ཤར་ཐོན་ཅིང་། འགེལ་བ་ཡང་སློ་ནས་ཤར་ཤར་ཐོན་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་དོན་
ལ་སོ་སོས་གཞི་ནས་བསམ་སློ་བཏང་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ད་དུང་
ཐོས་བྱུང་གི་གོ་བ་ཡིན་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོས་བསམ་སློ་
བཏང་སྟེ་དབྱུང་བ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ད་དུང་མིན་པས། ཐོག་མཐའ་མ་
ལས། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཚུལ་བཞིན་རབ་
བརྟགས་ནས། །བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ནམ་དཔྱད་སློ་
ཡིས་ཐེ་ཚོམ་ཚད་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དབྱུང་
དགོས། དབྱུང་བ་བྱས་ནས་སེམས་ནང་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ལྷན་པོ་ཚུ་སྣ་གར་
ཁྲིད་མི་བྱེད། དེས་བྱངས་པའི་དད་པ་དེ་ཡང་ཤེས་ནས་ཐོབ་པའི་དད་པ་ཡིན།

ངས་ནམ་རྒྱུན་ཅུང་ཅུང་ཤོབ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ང་རང་གི་རང་བཞིན་
བརྗོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྐབས་འགྲོ་ཞིག་ཡོད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མེད། སྟོང་ཉིང་
ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་མེད། ལམ་སྐུན་མོང་བ་ག་ལ་ཡོད། ཐོག་མའི་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་
འགྲོ་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་བཞག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་འགྲོ་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་
ཡོད། དེ་ཡང་། ཤེས་ནས་ཐོབ་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པལ་ཆར་ཡིན་ཞེས་ཤོད་བཞིན་
ཡོད། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྟོང་དང་ཉིན་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཨ་ཅི་དངོས་གནས་བྱུང་མཚར་པོ་ཞིག་འདུག་སྟུང་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་
འདུག །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཆོག་པ་དང་།
དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱང་ཚུབ་དོན་གཉེར་ཐེར་བ་ཞིག་ཡོང་ཆོག་
པ་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བྱན་
ཡོང་། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་རང་ཐབས་སྟོ་བ་
མ་གཏོགས་དེ་མིན་བསམ་པ་ཞིག་བསམ་སློའི་ནང་ལ་སྟེན་རྒྱ་ཡོད། དཔེ་ཆར་བལྟས་
པ་དེ་ནི་གཞན་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ། དཔེ་ཆ་ཤེས་པ་དེས་དངོས་གནས་བསམ་སློ་

གཏོང་བ་ལ་ལག་མ་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་
ཡོང་ངེས་ཡིན། ཁ་སང་བཤད་པ་བཞིན་སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་པ་དེ། དང་དྲུ་
ལྔ་ངས་ནས་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་
དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་ནས་དང་དྲུ་ལེན་པའི་སློ་མེད་ན། དེ་ནས་ཏ་ལམ་བཅོས་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅན་བཀའ་གནང་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར།

ང་རང་ཆོ་བོད་པ་ཆོས་ལ་ཆོས་བློ་དྲུ་སོང་ཡོད་པས་ནས་རྒྱན་ཁ་རྒྱན་ལ།
བཅོས་ལྷན་འདས་ལ་ཐུགས་བྱུང་ཡོད་ན། བདག་གིས་སྤྲིག་པ་མི་གསེག་ཤོག ། ཅེས་
ཤོད་བཞིན་ཡོད། བཅོས་ལྷན་འདས་ལ་ཐུགས་བྱུང་ཡོད་ནས། ང་ཆོས་བཅོས་ལྷན་
འདས་ཀྱི་ཞལ་ལ་བལྟས་ནས་སྤྲིག་པ་གསེག་གི་མེད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
འདུག ། དེ་སློ་མའི་བཀའ་རེད་ཅེས་དང་། ང་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་
པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དང་། བྲིམས་ཀྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་
དང་། དབང་ཡོད་ཀྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་མིན། དེ་སོ་སོའི་དོན་དག་ལ་ཐུག་ཡོད། སྤྱི་བོ་སུ་
འབྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་སོ་སོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་བོ་བྱེད་
ཀྱིས་སྤྱི་བོ་མི་དགོས་པར་སྤྱོད་བས་ཤེས་གསལ་ཡིན། དངོས་གནས་བཅོས་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་འདིའི་ཐོག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་
པ་དང་། དབྱེད་པ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ། བསམ་སྒོ་འགྲུལ་སྤྱོད་ཐེབས་རྒྱ་ཡོད་པ། སེམས་ལ་
ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་འབྲའི་ཐོག་ནས་དཔེ་ཆར་
བལྟས་ནས་རྒྱ་མཚན་ཞིག་མཐོང་སྟེ། སོ་སོས་སོས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་
ཀྱིས་དང་དྲུ་ལེན་པ་འོང་བ་ཡིན། དང་དྲུ་ལྔ་ངས་ནས་སློ་དེའི་ཐོགས་སུ་གོམས་པ་ཡོང་བ་
ཡིན་པས། ཆགས་སྤང་སྤྱིས་ན་ཡང་དང་དྲུ་མི་ལེན་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། རྒྱ་མཚན་
མཐོང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྤྲངས་ནས་རྒྱ་མཚན་མཐོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དད་པ་
གཅིག་བྱས་རྒྱ་མཚན་མཐོང་མི་ཐུབ་པས་གཞུང་ལུགས་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་

པོ་ཡིན།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གལ་ཆེན་པོ་གཅིག་ནི། སྤངས་པའི་དོན་དེ་རྒྱད་འདུལ་
 ཐབས་ལ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཐོག་ནས་དཔེ་ཆར་བལྟ་
 དགོས། དཔེ་ཆར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གདམས་པར་མ་ཤར་བར་ཉམས་ལེན་ལ་
 འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེ་ཆ་མང་པོར་བལྟས་ནས་ཐག་
 ཐག་མར་བསྦྱོར་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡང་། སོ་སོས་དབྱུང་བ་བྱས་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་
 མེད་ན་དེ་ཡང་ཅུང་ཙམ་མི་འགྲིག་པས། ཟབ་མཐོའི་ལུང་དོན་འཆོལ་བའི་སྒོ་གཅིག་
 ཟུ། །འཇམ་སྤྱིར་རྒྱན་གྱི་རིགས་ལམ་སྤྱོད་མོ་རྣམས། །རྗེ་བཞིན་མི་ཤེས་ལུང་ཙམ་
 སྤྱབས་སྤྱར་དང་། །ཞེས་གསུངས། དབྱུང་བ་བྱེད་པའི་སྒོ་དང་དཔྱོད་སྤངས་ཀྱི་ཐད་སྤྱོད་
 སྤྱབ་ཡབ་སྤྱས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད། རྩོགས་སྤྱང་ཆོས་གྲགས་
 སོགས་ཏ་ཅང་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་སྤངས་ནས་དབྱུང་
 བ་བྱེད་སྤངས་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་དབྱུང་ནས་སེམས་ནང་ལ་ངེས་པ་
 ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནས་དངོས་གནས་ཏ་ཅང་བཟུང་པོ་ཞིག་འོང་། དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པར་གཞུང་དོན་མང་པོ་ཤེས་ན་ཡང་ཁ་སང་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་བཤུལ་
 ཆས་བཏང་བའི་བཟོ་སྤྱོད་ལྟ་ཞིག་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། སེམས་ཀྱི་ནང་
 ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་མིན་ན་ལུང་ཙམ་སྤྱབས་སྤྱར་བ་ཡིན་པས། དེ་ནི་གྲོང་ཡང་
 ཡིན་ལ། རྟོར་འཁྲལ་ཡང་ཡིན།

དབྱུ་པར་གྱི་གཞུང་གི་ནང་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་དོན་དག་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱབས་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དབྱུ་པར་གྱི་ནང་ལ་མི་གསལ་བ་ཞིག་ལམ་རིམ་གྱི་ནང་ལ་ཅི་
 ཡང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་སྤངས་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མང་
 པོ་ཞིག་ཤེས་ན་ཡང་། ལག་ལེན་ཐོག་ལ་རྟོག་སྤྱིལ་མ་ཤེས་ན། གང་འཆམ་ཞིག་ནས་
 ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱེད་དགོས་བསམ་པའི་སྤྱབས། ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤངས་མ་ཤེས་པའི་

བཙོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། སྤ་མོའི་གདམས་པ་འགའ་ཡིས་ཆོག་ཤེས་པས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་གི་གདམས་པ་ཐོར་བུ་དཔེར་ན། འཕོ་བ་སྦྱང་བའི་བཙོ་ལྟ་བུ་
དང་། ཡང་ན། གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་སོགས་ཅ་གེ་ཅིག་གའི་ཐོག་ལ་འགོ་བའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད། ཚུལ་དེ་ལྟར་བུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཤིན་ཏུ་འབད་བྱང་རི་བཞིན་མི་རྟེན་
པའི། །འདུས་པའི་ལམ་བཟང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོ་བ་ཡག་པོ་དང་རིགས་པས་
དབྱུང་པ་ཆང་མ་བྱུང་འབྲེལ་དང་མྱོང་བ་ལ་བཀར་ནས་འཆད་མཁན་ཞིག་གིས་བཤད་
ཐུབ་པ་མ་གཏོགས། ཆོག་ཅམ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞིག་དང་གཞུང་མི་ཤེས་པར་དད་པ་ཅམ་
ཀྱིས་འགོ་བའི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཞིག་གིས་བཤད་མི་ཐུབ་པས། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེ་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷ་སྦྱབ་ཡབ་སྤྲས་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གཉིས་པའི་མན་ངག་གིས། །ཅ་བའི་རྒྱུད་དང་
བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱན་ནི། །ལེགས་པར་ཤུར་སྦྱར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་གཉིས་པ་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རིམ་ལྔ་ལྟ་
བུའི་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་དང་ཅ་བའི་རྒྱུད་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་སོ་སོར་
བཀའ་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤུར་སྦྱར་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་གོང་འོག་སྤྱིའི་
འགོ་སྟངས་རྣམས་འགལ་མི་འགལ་དབྱུང་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེ་ཁོང་རང་གིས་གསུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མའི་ནང་དུ། འཛམ་གླིང་
རྒྱན་བྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་
རེས། །ཆོམ་པར་མ་བྱས་ཀྱན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དངོས་
གནས་གནད་འགག་ཅིག་འདུག །དེ་འདྲའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་ཤུར་སྦྱར་ནས་ལུང་
དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དབྱུང་པ་ཞིག་དང་དབྱུང་ནས་གྱུང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་
ནས་འོངས་པའི་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཞེས་སྟོན་ལྟན་ཉན་པར་སྦྱལ་
བའི་སྟོན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལུང་རིགས་ལམ་ནས་ནི། །འོངས་པའི་གདམས་ངག་དོན་དུ་

གཉེར་བ་རྣམས། །ཞེས་གདམས་ངག་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་ནས་དོན་དུ་
གཉེར་ཞིང་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་སྟོང་ལྷན་གྱི་སྟོབ་མ་རྣམས་ངོས་བཟུང་། སྟོང་ལྷན་
ཉན་པར་སྐྱལ་བ་ལ། ཡིན་མཁའ་ཉིས་མཛད་པའི་གཞུང་བོད་ལ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཅང་མེད།
གྲུབ་ཆེན་བདེ་བའི་མགོན་པོ་ཟེར་བ་འདིས་གསང་བ་གྲུབ་པ་ཞུ་བ་དེ་མཛད། དེ་ཡང་
གསང་འདུས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བརྒྱའི་བཤད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་
ཆགས་པོ་དང་ཆ་ཆང་རང་ཨེ་ཡིན།

དེ་ནས་ས་ར་ཏ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་མེས་པོ་ལྟ་བུར་ཅི་གནང་གིན་འདུག །
ས་ར་ཏའི་དོ་ཏ་ཞུ་བ་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་
ནས་ཉམས་སྒྲུང་མགྱུར་དུ་བཞེངས་པ་དེ་ལ་དོ་ཏ་ཞུ་བས་ཉམས་སྒྲུང་གི་མགྱུར་སྒྲ་
ཡིན། དེ་ལྟར་ས་ར་ཏ་དང་ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་དང་། དེ་ནས་སྐྱ་ཡི་རྣལ་
འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་རྣམས་བགྲངས་པས་རེ་བྱང་མ་ཡིན་པར་བྱེ་བ་
མོངས་པས་བྱེ་བ་གསུངས། བྱེ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་ནས་གཉིས་ཞེས་བགྲངས་པའི་བྱེ་
བ་མོངས་པའི་བཀའ་མོལ་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། སྐབས་རེར་འདི་འདྲ་གསུང་གིན་
འདུག །བྱེ་བ་ཞེས་པའི་བྱེ་བའི་སྐད་དོད་ཀོ་ཅུ་ཞེས་པ་ཅེ་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས།
གངས་མང་པོའི་སྐད་ཆ་དང་གངས་ཅེ་མོའི་བཀའ་མོལ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔལ་པོ་དང་
དཔལ་པོ་བྱེ་བས་བསྐྱོད་པའི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་ལམ། འདིར་འཇུག་པ་ནི་སྐལ་བ་
བཟང་པོ་ཞེས། །ལེགས་པར་སོམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས། །རབ་གསལ་
འཇུག་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རྣམ་གཡེང་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་སྟོངས་ལ་ཉོན། །
ཅེས་གསུངས། སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་ལས་སྟོང་ཁ་སྐབས་པ་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་གལ་ལ་
བསྐྱད་ཡོད་ན་ཡང་གཉིད་ཁུགས་སྟོང་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་བ་གཞན་ལ་སེམས་
གཡེངས་སྟོང་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ། ཡང་ན། ཅི་བསམ་འདི་བསམ་མེད་པར་སྟོང་པ་མགོ་
ལ་རྒྱག་པས་གཞུས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ནག་ཐོམ་མེར་བསྐྱད་ན། དད་པ་ནི་ཡོད་

ན་ཡང་གོ་རྒྱ་ཚར་རྒྱ་ཅང་མེད་པར་སྡོད་མཁན་དེ་ལ་སྡོད་ཁ་སྤྲུབས་པ་ལྟ་བུའི་སྡོན་
ཡོད་པས་དེ་སྡོད་ཁ་སྤྲུབས་པ་བཞིན་ཡིན།

དེ་ནས་སྡོད་ཞབས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་སྡོན་ནི། ཉན་ཁུལ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་
ལ་གཏན་ནས་མ་འཇགས་པས། ཆོས་སྤྱན་དེར་འཆོགས་པའི་རིང་ལ་རྩལ་ཟད་གོ་
བཞིན་ཡོད་ནའང་། ཆོས་སྤྱན་དེ་མར་གྲོལ་ཆར་སྤྲུབས་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ད་གིན་ག་རེ་
བཤད་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྤྱར་པ་ཡིན་ན། སྡོད་ཞབས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་སྡོན་
ཡིན། དེ་ལྟར་སྡོད་ཁ་སྤྲུབས་པ་ལྟ་བུའི་སྡོན་དུ་མ་སོང་བར་ལུས་ཆོས་གྲལ་ལ་ཡོད་པ་
བཞིན་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་མར་བཤད་པ་དེ་ལ་དཔེར་ན། རི་དྲགས་སྤྱུ་ལ་ཆགས་པ་
བཞིན་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ཉན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་། མིག་གིས་ཆོས་སྡོན་པ་
པོ་ལ་ལྟ་དགོས། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་སྡོན་པ་པོའི་ངག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་དགོས། ཡིད་
ཀྱིས་སྤྲུབས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། དོན་མི་བརྗོད་
པར་བྲན་པས་ཡག་པོ་ཞིག་བཟུང་ནས་སྡོད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྡོད་ཞབས་བརྗོད་
པའི་སྡོན་དང་འབྲལ་ཐུབ། སྡོད་ཁ་སྤྲུབས་པའི་སྡོན་དང་ཡང་འབྲལ་ཐུབ། དེ་ནས་སྡོད་
བྱི་མ་ཅན་གྱི་སྡོན་ནི། ལྷ་མས་མར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་དེ་དག་སེམས་ལ་ངེས་ཀྱང་
ངས། ངས་པ་དེ་མ་བརྗོད་པ་བྱས་ནས་བཟུང་ཡང་བཟུང་ན་ཡང་། དགོས་པ་དེ་ཁྲིད་
རྒྱན་ཅམ་ཞུས་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་། གནས་རྒྱལ་གསར་པ་ལྟ་བུ་ག་རེ་ཤེས་
ཡོང་བསམ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་ཐོག་ནས་མཉན་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་། གཏམ་སྟན་
གྲགས་ལ་ཆགས་ནས་མཉན་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཆོས་བཙུང་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་
མཉན་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་སྡོད་བྱི་མ་ཅན་གྱི་སྡོན་ཡིན།

ངས་གཅིག་བྲན་སོང་། དེ་བཤད་ན་ཡག་པོ་འདུག །གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་
ཕྱིན་དེ་རིང་ཁ་སང་ཆོས་དགེ་འདྲ་ཞིག་གི་མིང་ཁྲིར་ནས་ཆོས་འཆོང་མཁན་རྩལ་ཅམ་
ཡོད་ཆོད་འདུག །ང་ལ་ཤོད་མཁན་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོ་

ཆོས་ཤོད་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པར། རང་དགར་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྡོད་མཁན་
 ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་དཔེ་ཆ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ང་ལ་འདི་ལྟར་
 ཟེར། ང་ལ་མིང་དེ་བཤད་མ་སོང་། འདི་པར་གསུང་ཆོས་གནང་བར་ཐེབས་མཁན་
 དགོ་བཤེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་ཆོས་གནང་མཁན་ཁ་ཤས་ཅུང་ཅམ་ཐལ་ཆ་
 འདུག །མར་གང་བྱང་མང་བྱང་གསུང་གིན་འདུག་ཟེར། དེ་འདྲ་རང་ཨེ་ཡིན་བསམས་
 བས། ཉིན་ཞིག་ནང་ཆགས་བྱས་ཏེ་དེ་འདྲ་རང་ཨེ་ཡིན། དེ་འདྲ་གསུང་རྒྱ་ཨེ་ཡོད། དེ་
 འདྲས་ཁུངས་ཏན་ཏན་མ་འཁྱོལ་བྱིན་ཅེས་བཤད་པར། དགོ་བཤེས་དེས། འོ་གནད་
 འགག་གང་ཡང་མེད། བཤད་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཟེར་གྱིན་འདུག་ཟེར། དེ་ཅུང་ཅམ་ཉིན་
 ཁ་ཆེ། སྤྱི་མོ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས། གསུང་ཆོས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་མདུན་ལ་
 སྒྲ་པབ་འཕྲུལ་ཆས་བརྟུགས་བྱིན་ཅུང་ཅམ་མ་བདེ་བ་ཡོང་གིན་འདུག་ཅེས་གསུངས།
 གནད་སྤྱི་མོ་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་སང་མདུན་དུ་སྒྲ་པབ་འཕྲུལ་ཆས་བརྟུགས་ཡོད་
 པས། རྗེས་མ་སྒྲ་པབ་འཕྲུལ་ཆས་ནང་ལ་བརྟུག་པ་ཡིག་ཐོག་ལ་མར་པབ་ནས་བཏོན་
 པ་ཡིན་བྱིན། འདྲ་མི་འདྲ་བཏོན་ཡོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཆོའི་གྲས་ལ་གཟབ་གཟབ་མ་
 བྱས་བྱིན་ཉིན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། གཅིག་ནས་ང་རང་ཆོ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་རྗེས་
 འབྲང་ཞིག་ཡིན་བྱིན་ཆད་རྒྱན་བཤད་ན་མི་འགྲིག །གཉིས་ནས་བྲིས་ནས་བྲིས་མེད་
 པར་རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ལུས་ལ་དུར་སྒྲིག་གི་གོས་འཆང་མཁན་ཞིག་གིས་རྒྱན་བཤད་
 ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲིག །གསུམ་ནས་ཆོས་དགའི་མིང་བྲེར་ནས་རྒྱན་རི་ལྟར་བཤད་
 དགོས། མ་ཤེས་ན་མི་ཤེས་ཞེས་ཤོད་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེན་རྒྱ་ཅ་བ་
 བས་མེད།

ངས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཤོད་བཞིན་ཡོད། ངས་མི་ཤེས་ན་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཟེར་བ་མ་
 གཏོགས། ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གཏན་ནས་སུ་ཞིག་ལ་ཡང་ཟེར་གྱི་མེད། དེས་ང་
 སྤམ་ཤོར་དགོས་པ་དང་ངོ་ཆ་དགོས་པ་ཅང་མི་འདུག །དེ་ལས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་ལ་

ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མདོག་མདོག་བྱས་ན་དེ་སྤྲིག་པ་དང་གཞན་བསྐྱས་པ་ཡིན། ལྷག་དོན་
སྤྱིར་རྗེ། ཆོས་ཆོག་ས་ནང་ལ་ཡོང་བའི་མི་མང་ཆེ་བ་སེམས་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ལྟ་
བུ་དང་། བྱིས་ཆང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དཀའ་ངལ་ལ་སྤང་ནས་རེ་
བ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་ཡོང་མཁན་དེ་དག་ལ། བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར་སོ་སོས་ཤེས་ལ་
མ་ཤེས་ལ་ཞིག་བཤད་ན་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྒྲིལ་པོ་ཡིན། ཆོས་རའི་ནང་ནས་ཤེས་ལ་མ་
ཤེས་ལ་ཞིག་བཤད་ན། མིས་སྒྲིན་ག་ནས་ཡོང་བ་དེར་ལམ་སང་སྒྲིན་བརྗོད་ནས་
བཀག་ཡོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐལ་ཆ་ཅང་མི་འདུག །ང་རང་ཆོས་ཆོས་བཙུང་རྒྱའི་
འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་མཉན་པ་ཡིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་རུང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཨ་ཅི་ང་ཆོ་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་
སྐུ་བ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན། ད་གཟབ་གཟབ་ཅིག་བྱ་
བསམ་པ་བྱན་དགོས།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་ཚུམ་གནང་བའི་སྐབས་ལ་ཚུམ་ཤར་མར་ཡོང་གིན་
ཡོད་པས། ཟེན་གྲིས་ལ་རྒྱག་མཁན་གྱིས་ཡི་གེ་གྲིས་མ་ཆར་བའི་དཀའ་ངལ་ཡོད།
མར་གསུངས་ཆར་བ་དེ་གཞི་ནས་བསྐྱར་བཙུག་དང་ཞུས་དག་ཅིག་གནང་གིན་ཡོད་
ལ། དེ་གནང་བའི་སྐབས་ལ་ཏུ་ཅང་འགོར་གྱིན་ཡོད་ཅེས་གསུང་གིན་འདུག །དེ་དག་
མང་དུ་བ་རྣམ་ཐར་ཞོར་འཕྲོས་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་པོ་ཏི་བཙུན་དེ་
གསུང་བའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ནན་ཏན་བཞེས། ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན་སྐུ་ལས་ཅུང་ཅམ་
བསྒྲིན་ཏེ་གསུངས་པ་འདི། ང་རང་ཆོའི་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་རྒྱའི་དོན་དུ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཆག་སྒྲོ། ང་ཆོར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
ལེགས་བཤད་བརྒྱུ་མས་པ་དེའི་ལ་ཡོགས་འཁོར་བར་ངེས། བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱི་
གསུང་དང་། ལྷ་སྐུ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུས་ལ་སོགས་པའི་
གསུང་མང་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་ལ་ང་ཆོར་སྤང་བ་དེ་ཅམ་མེད་པ་དང་།

དཔེ་ཆ་དེ་ཚོ་ལས་བརྒྱུ་ཡོང་གཅིག་གལ་ཆེ་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་བཅིས་པ་ཡིན་ཕྱིན་
གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ནོར་འཁྲལ་ཡིན། དེར་བརྟེན། ང་རང་ཚོས་དཔེ་ཆར་ཡག་པོ་
ཞིག་བལྟས་ནས་དེས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ཤིག་མ་བྱས་ན། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རན་པ་
ཞིག་མིན་བསམས་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས། འདིར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་བྱ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་བའི་གང་ཟག་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་བཟོད་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་གང་
བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོ། །ཞེས་བཤད་བྱའི་ཚུལ་ངོས་བཟུང་། འདིར་ངས་འདི་འདྲ་
ཞིག་བཤད་པར་འདོད། མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་རིང་འདིར་ཁྱེད་གོས་པ་མི་འདུག་དགག་བྱ་
ཅང་མེད། ད་ལྟ་བྱེད་རང་ཚོར་ཆ་བཞག་ན་བོད་ནས་རྩྭ་ལྷོ་ཡོང་མ་ཐག་པ་ཞིག་
ཐམ་མེ་ཐོམ་མེའི་ངང་ནས་བྲ་ས་བྲ་ཆང་སོ་སོར་འཇུག། ཚུལ་རའི་ནང་ལ་མར་བྱིན།
དཔེ་ཆའི་ནང་ལ་གང་ཡོད་པ་དེར་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་བྱས་ནས་འགྲོ་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད།
ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རིང་ཁ་སང་གི་ཁྲ་ཁྲ་ཟང་ཟིང་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས། གང་འཆོམ་
ཞིག་ནས་རྩྭ་ཅམ་འཕྲོམ་སངས་པ་ལྷ་བྱར་བྱར་ནས་དཔེ་ཆའི་ནང་ནས་བཤད་པ་དེ་
ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་དང་། བྲ་ས་བྲ་ཆང་གི་འགྲོ་སྐྱངས་དེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་དང་། དེ་བཙན་དབང་ཆ་པོ་ཡིན་པས་སྐྱག་སྐྱབས་དོག་པ་ལ། དེར་
རང་དབང་མི་འདུག་ཟེར་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

དེ་ལས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ཕྱི་ལོགས་སྒྲིད་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་ཡིད་
འཕྲོགས། ལྷག་ཏུ་ཨ་མེ་རི་ཀ་ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་དང་ཡུ་རོབ་ཟེར་བ་ལྷ་བྱས་ཡིད་འཕྲོགས།
ཨ་མེ་རི་ཀར་འགྲོ་མཁན་བྲ་པ་སྒྲ་མ་ཁ་ཤས་རྩྭ་ལྷོ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་པ་པ་འབྲུལ་
ཆས་གསར་པ་དང་། རྩྭ་ཆོད་གསར་པ། འདག་རྩས་བྲི་མ་ཞིམ་པོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྲིར་
ཡོང་སྐབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཡིད་རྩྭ་ཅམ་འཕྲོགས་ནས། ཁོ་སྒྲིད་མདོག་ལ་ཨང་། ཁོའི་
རྣམ་དཔྱད་ལ་ཨང་ཟེར་མཁན་ཡོད་སྲིད་མདོག་ཁ་པོ་ཡིན། དེ་རིང་ཁ་སང་ང་ཚོས་

དགོ་བཤེས་འཛིག་པ་ལ་ཏ་ཅང་བྲེལ་བ་བྱས་ནས། མཐའ་མ་ལ་དངོས་གནས་བོད་ལ་
བསྟན་པ་དང་དགོན་པའི་དོན་དག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོང་གིན་ཡོད། རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ཡོད། དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད། ཡང་། ཁ་ཤས་དགོ་བཤེས་བྲེལ་བ་བྱས་
ནས་བཞག །བཞག་པའི་ལག་རྗེས་དེ་ལ་པར་ཚུར་འབྲམས་ནས་མཐའ་མར་ཆོས་
མགོ་ཡང་མ་ཐོན་པར་གང་ཡང་མེད་པ་ཡོང་གིན་འདུག །ཡང་། ང་ལ་འདི་འདྲ་ཤོད་
མཁན་ཞིག་བྱུང་། གྲྲ་ས་ནས་ཐེབས་པའི་དགོ་ལུགས་པའི་ཆོས་དགོ་ཞིག་རེད་ཟེར།
སྐད་ཆ་འདྲི་མཁན་ཞིག་གིས་བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་གསུམ་ཞེས་པ་གང་གང་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་སྐབས། པ་རི་བི་རི་ཞིག་བཤད་ནས་བཞག་སོང་ཟེར། བཀའ་གདམས་
གཞུང་པ་བ། བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ། བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་སྟེ་བཀའ་
གདམས་བརྒྱུད་གསུམ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་ཟེར། དེ་ཁག་མི་འདུག །ད་ལྟ་གྲྲ་ས་ནས་
དོད་ཡལ་མ་ཐག་པ་ཞིག་པ་གིར་སྟེབས་པ་ཡིན་པས། བཅ་རྒྱུན་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་
གསུང་རྒྱུན་ལ་རྒྱས་མེད། སྤྱིར་མཤེས་ན་མི་ཤེས་ཞེས་བཤད་ན་འགལ་བ་མི་འདུག །

ད་ལྟ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་དེ་ཆོར་བསམ་སྟོ་
བཏང་བ་ཡིན་ན། བཅ་རྒྱུན་ངས་ཉག་པར་ཤོད་བཞིན་པ་ལྟར། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་
སྤྱིང་ལ་དེ་རིང་ཁ་སང་མི་དྲུང་ཕྱར་པལ་ཆེར་དུག་ཅུའི་སྤྱིང་ལ་སྟེབས་ཡོད། དེ་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་རང་གཅེས་འཛིན་ཐུགས་དམ་གྱི་
མཐིལ་དུ་བྱེད་བཞིན་པ་གཅིག་པ་ཡིན། སོ་སོས་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མི་
འདོད་པའི་བསམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོར་བདེ་བ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་སྟེ་ཅུལ་
འདོན་ཆང་མས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེའི་ནང་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཐུག། ཆོས་ཟེར་
བ་དེ་བཟུ་གཞིག་གཏོང་བྱེད་དང་། གཉའ་གཞོན་གཏོང་བྱེད་གྱི་ལག་ཆ་ཡིན་པས།
ཡག་པོ་མིན་ཞེས་ཤོད་མཁན་དུམ་བུ་གཅིག་དང་། བྱིས་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་ཡེ་ཤུ་
སོགས་འདྲ་མི་འདྲ་བྱེད་པ་ཡོང་གིན་ཡོད་ནའང་། རོ་ཐོག་འགག་ལ་ཐུག་པའི་སྐབས་

ཆོས་ལ་དོ་སྣང་མེད་ཅིང་དདུལ་གསོག་རྒྱ་མ་གཏོགས་བསམ་སྒོ་གཏན་ནས་མེད་པར་
 ཆོས་ལ་བཏང་སྟོམས་བྱེད་མཁན་དུ་བྱ་གཅིག་སྟེ་དེ་ནི་མང་སྤྱོད་ལོན། དེ་ནས་ང་
 ཆོའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་དུ་བྱ་གཅིག་སྟེ་དེ་གསུམ་ག་
 བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསུལ་མི་འདོད་པ་འདྲ་འདྲ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱའི་
 བདེ་བ་དང་བསལ་བྱའི་སྤྱག་བསུལ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད། གཙོ་བོ་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་
 ཡུལ་གཞུགས་མཛེས་པ་དང་། སྤྱ་སྟན་པ། ཇི་ཞིས་པ། རོ་བཟང་པ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡིད་བདེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ཞིག་འདུག །འདི་དངོས་པོ་བྱའི་མཐུན་
 རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད།

རིགས་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱས་ནས་འདོད་པའི་
 གཞན་དབང་རང་ལ་དེ་ཅུ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཡང་། བཟོད་བསམ་བྱས་ནས་ཞེ་སྤང་
 ལངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་དེ་ཅུ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་བསམ་
 སྒོའི་ཐོག་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོང་བ་ཞིག་འདུག །དེ་གཉིས་པོ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་བསྐྱར་བ་
 ཡིན་ན་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། འཁོར་གཡོག་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་
 རང་ནས་གདན་འཛོལ་པོ་ཞིག་གི་སྟངས་ལ་བསྣང་དེ། ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱ་
 སྟན་པ་ང་རང་ཆོའི་བོད་པའི་གཞས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེང་སང་འཇམ་བྱའི་གླིང་
 གི་གཞས་སང་སང་ཞེས་ཨ་མཆོག་ཆ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཏང་། མི་ཆོས་ཏ་འདྲ་ལས་
 རས་སྐད་ལོག་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་གསལ་ཨ་མཆོག་ལ་རྒྱན་མ་
 ཆད་པར་གོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱས་ཇི་ཞིས་པོ་ཆོར་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ཇི་འདྲའི་བཟང་
 པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་སེམས་ཁུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེས་སྒྲི་
 ལྷའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཡོང་བ་
 དེ་གསལ་པོ་ཡིན། འབྱོར་ལྡན་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་གསལ་
 ཀྱི་ནང་ལ་རིགས་གཅིག་ཏ་ཅང་སེམས་མ་སྐྱིད་པར་གཉིད་སྟན་ཟ་བ་དང་། སྟན་པ་

འབྲེལ་མི་འབྲེལ་སྟོན་པ་སོགས་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཞིན་འདུག། འདི་དག་འཆོ་
བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་སོངས་པ་མིན། ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་གཙོ་བོ་ཡིད་སློའི་
སྤྱོད་ནས་ཆོས་པ་དེ་མེད་པས་དཀའ་ངལ་ལ་སྤང་བ་ཡིན།

པར་སྤྱོད་པ་དེར་གྲུ་བ་གྲུ་རྒྱུང་བསམ་སྒོ་རྒྱུང་ཅམ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་ཤིག་
རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་གི་ནང་ངམ། ཡང་ན། བྲག་ཕྱག་ཅིག་གི་ནང་ལ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་
དང་ཉིད་དཀའ་བ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་། ཡང་ན།
སྤྱོད་ཉིད་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། ཏ་ཅང་སེམས་ཆོས་ནས་ངས་མི་གོ་
ཆོད་ཡོད། དལ་བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་བྱས་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཡིད་
ཆོས་ནས་བསྤང་ཡོད་ན། རྟོག་ཞིག་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་གདན་ངན་པ་ཞིག་བརྒྱབ་
ནས་བསྤང་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱིད་ཐག་ཆོད་ཡོད། ཨ་མཆོག་ལ་སྐྱེ་མི་སྟན་པ། དཔེར་ན།
ཁྱོད། ཀུམ་ལ། ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཞིག་ཐོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་མ་སྤྱིད་པ་གཏན་
ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་སིམ་པ་
ལྟ་བུ་མེད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་དེ་ལས་ལྗོགས་སྟེ་ཀླང་བ་སྤྱད་ནས་སྤྱངས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་
དང་། འབྲུག་ལྟོགས་སོགས་ལུས་ཆོར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱ་ཆོགས་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཡིན་
ན་ཡང་། སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་དག་།
བསམ་སྒོའི་ཡིད་ཆོས་པ་དེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་པས། ང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་བདེ་
སྤྱིད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། གཙོ་བོར་ནང་བསམ་སྒོའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་
ཡིད་ཆོས་པའི་བདེ་སྤྱིད་དང་ཡིད་མ་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་
ནམས། རྒྱགས་ཆེ་རྒྱུང་མཉམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་གཙོ་བོར་ཡིད་སྒོ་ལ་བརྟེན་པའི་
བདེ་བ་དེ་ཏ་ཅང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡིད་སྒོའི་བདེ་བ་འདི་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་སྒྲོ་ལྗེའི་
ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་དེ་མེད་ན་ཡང་སྒྲོམ་མེད། ཡིད་སྒོའི་བདེ་བ་འདི་མེད་པར་

ཅིག་ཤོས་སྒོ་ལྗེ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡང་ཕན་བ་ཆེན་པོ་མེད།
ཡིད་སྒྲིའི་སྟངས་སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་བསྐྱེད་རྒྱུ་
ཐད་ལ་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཆང་མ་ལ་ལས་འགན་ཡོད།

མ་གཞི་ཆོས་མེད་ན་ཡང་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་
བྱེད་པ་དང་། ཡ་རབས་བྱེད་པ་ཡོང་ཆོག །དེ་ཆོང་ཆོར་དགོས་མཁོ་ཏུ་ཅང་ཆེ། ངས་
ཀྱང་ནམ་རྒྱུན་འདི་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་ཅི་བཞིན་ཡོད། ངས་ནམ་རྒྱུན་ཆོས་ལ་དད་
པ་བྱེད་རུང་མི་བྱེད་རུང་དེ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། ཡ་རབས་བྱེད་
དགོས་ཞེས་བཤད་དང་ཤོད་བཞིན་པ་ཡིན། སེམས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་
དང་། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོའི་གྲས་ལ་ཆོས་
ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྱུ་བ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མེད་པར་ཆེ་འདི་གཅིག་ལྟའི་དགོས་
མཁོའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད། ལུས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ཡིན་ན་ཡང་
འདྲ། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ།
འཇམ་བུའི་སྤྱིང་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་ཆོག་ཤེས་དང་
ལྷག་བསམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་རྒྱ་ལག་མ་ཐོགས་པར་གང་ལ་གང་
འཆམ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལས་གཏིང་ཐབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་ནང་ལ་དེ་སྤྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་མེད་པའི་
སྤྱི་ཆོགས་ཆོའི་ནང་ལ་ཡང་དེ་རིང་ཁ་སང་གཞི་ནས་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་
སྟངས་སེམས་ལ་ཡིད་བདེ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་དང་། དངོས་པོའི་
མཐུན་རྐྱེན་ཅི་ཅམ་ཡོད་ན་ཡང་དེས་མི་ཆོའི་འདོད་པ་སྒྲོང་མི་ཐུབ་པ་དང་མི་ཆེ་བདེ་
སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ཤེས་ཏེ། ལུས་ཕྱོགས་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་
ལུང་པའི་ནང་ལ་གཞི་ནས་སེམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་མང་ཏུ་
མང་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

སྟབས་ལེགས་ནས་སེམས་ཁམས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་མི་མང་བའི་སྐབས་ལ་
 ང་ཚོར་ཆོས་འཆོང་བར་འགྲོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཙམ་རག་གིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་
 བཞད་མོ་བཞད། གང་ལྟར་ང་ཚོར་འགྲོ་ས་རག་གིན་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད།
 ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་ལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྐོ་པའི་ཆོས་ལུགས་ལྟ་བུ་
 ཡུལ་ལུང་གང་ས་གང་དུ་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡང་ཡོད། རང་དགར་ཉི་མ་ལ་དད་པ་
 བྱེད་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་བ་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ། མེ་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་
 བཟོ་ལྟ་བུ་དེ་ཚོའི་གས་དེར་ལྟ་བ་དང་བྱུབ་མཐའ་གང་ཡང་མེད། ལྟ་བ་དང་བྱུབ་མཐའ་
 ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། ཁ་ཆེའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། རེ་ཤུའི་ཆོས་
 ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། དེ་བཞིན་ཉིན་དུ་འདྲ་མི་འདྲ་དང་། རྒྱ་སོགས་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མི་
 འདྲ་དེ་ཚོའི་གས་ལ་སོ་སའི་ལྟ་བ་དང་བྱུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། བྱུབ་མཐའི་ཐོག་
 རས་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་གང་ལ་གང་འཆམ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད། སོ་སའི་ཁམས་དང་མོས་
 པའི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་ལ་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་ལྟ་བའི་
 འདོད་ཚུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་མེན་ལ་མ་བཟོས་པར་སོ་སོས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་དེའི་
 ཐོག་ནས་པན་བ་འབྱུང་བ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ། གཤམ་བསྐྱར། ཉ་གཅག། ཅེས་
 པལ་སྐྱད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ང་རང་ཚོའི་སྲུང་གི་རྒྱ་གར་གི་མཁས་པ་ཆོས་དབྱེད་པ་
 ཞིབ་ཆགས་གནང་བ་དང་ཉ་ཅང་ཆོད་བསྐྱར་ལྟ་བུ་གནང་ཡོད། མདོར་བསྐྱས་ན།
 དངོས་སུ་ང་རང་ཆོ་མི་ཡོད་སའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དེར་ཚད་པ་ཅང་
 མེད་ལ། ང་ཚོར་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུབ་ནས་དངོས་སུ་སྤྱོད་གིན་ཡོད་པས། དེ་ལ་འཁྲུལ་
 མ་འཁྲུལ་གྱི་སྐད་ཆ་ཅང་མི་དགོས། དངོས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་རྒྱ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པ་
 བྱེད་སྐབས། རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་

རྒྱུ་ཞིག་འདོད་ནས་རྒྱུ་ཞིག་བཅའ་སྐབས་རྒྱུ་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་
འབྱུང་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
རྒྱུ་པ་འདྲ་མི་འདྲ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་འཛིག་རྒྱུ་གྱི་ཐོག་མ་འཛིག་མི་སྟབ། དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ན་སྟོ་མ་བདེ་བར་ཐོག་མ་ཞིག་བཞག་པའམ། ཡང་ན།
འཛིག་རྒྱུ་བཀོད་པ་པོ་འདོད་དགོས། ཡང་ན། སྤྱི་གཙུག་པོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་འདོད་དགོས། ཚུལ་དེ་དག་སྟོ་ལ་བདེ་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྦྱེས་པ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གང་སྦྱེས་པའི་
འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱག་པ་ཡིན་པས་སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ཡོད་ཅིང་སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་ལ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། འགྱུར་བྱེད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་འགྱུར་བ་དང་
མཉམ་དུ་འགྱུར་གྱིན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མིན་པར་དུས་རྒྱག་
དུ་རྣམ་འགྱུར་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྟོད་པ་ཞིག་ལ་འབྲས་བྱ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡོང་བ་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་མི་བདེ་བ་ཡོད། ཡང་། འཛིག་རྒྱུ་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པ་ཡིན་ན་
ཡང་། བདེ་པོ་མེད། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བརྩེ་བ་སྟགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མངའ་
བ་ཡང་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡང་སྟག་བསྟེན་མང་པོ་ཞིག་དེས་བཅོས་པ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་
བཤད་ཅིག་རྒྱག་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བདེ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པས། སངས་
རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉ་ཅང་བྱབ་ཆེན་
པོ་དང་ཉ་ཅང་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲའི་བྱབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བརྒྱབ་ཆེ་དེ་རིང་ཁ་སང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་
པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་སྤྱིང་གི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ཆོས་དེ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་
ལྟག་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་

ཡང་སྒྲིཛ་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ནས། ལམ་སང་དེ་ལ་དབྱད་བ་བྱེད་ཆོག་
བ་དེ་ནང་བའི་ཆོས་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། འདི་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་ཟེར།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གྱི་ནང་ལ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཟེར་
བ་གཅིག་དང་། དབང་རྗེན་ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་ཡོད། སངས་རྒྱས་
གྱི་ཆོས་གྱི་ནང་གི་དད་པ་དེ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་ཐེ་ཆོས་གྱི་ངང་ལ་བཞག །
དེ་ནས་གཙུག་པོར་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མེད་དབྱད་བ་བྱས་
ཏིང་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་ཐོག་ནས་དད་པ་སྦྱེས་སྐབས་དད་པ་དེ་ཏ་ཅང་བཟན་པོ་ཞིག་
ཏུ་འགྱུར། འདི་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོག །སྤྱིར་བཏང་ཆོས་བརྒྱད་
མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་ཟེར་སྐབས་ཟུར་དུ་བཞག །དད་པ་ཡང་དེ་ལས་
ཟུར་དུ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་པའི་དད་པ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་
ཆོད་འདུག །སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གྱི་ནང་ལ་ཤེས་རབ་དང་དད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་གྱི་ནང་ལ་གཙུག་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
གྲོགས་བྱས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་དེ་ཡང་བཟན་པོ་ཡོད། དེ་དང་དེས་མཆོན་པའི་ཐབས་གྱི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་
སྤྱོད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་ཡང་ཐབས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་
པས་དེ་དག་གྱང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དཔེར་ན། ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཤིག་གསུངས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་
སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་གསུངས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། བསམ་སྒྲོ་དག་འར་བ་
གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་དག་འར་བ་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་དེས་ཡིན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དེར། དེང་སང་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིའི་
ནང་ལ་གཞི་ནས་དོ་སྣང་ཞིག་སྟེབས་འདུག ། ལྟ་བུ་སྟེ་བ་མང་པོ་དང་ཆེན་རིག་པ་
སོགས་བསམ་སྟོག་ཏེ་མཁན་མང་པོའི་ནང་ནས་དོ་སྣང་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་འདུག །

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཟབ་མི་ཟབ་བཤད་ན་ངས་ནམ་
རྒྱུན་འདི་ལྟར་བཞིན་ཡོད་ལ་མི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤོད་བཞིན་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས་ལ་རྒྱད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆ་རྒྱན་ཡོད། དེ་ཟབ་མི་ཟབ་བཤད་ན་གང་ཟག་
སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། གང་ཟག་བྱེད་བྱག་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་
ལ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་དེས་སེམས་ལ་པན་
པ་འབྱུང་ཆེ་བ་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེའི་ངོ་ལ་ཆོས་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་
རྒྱ་རྒྱན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་དེས་
སེམས་ལ་ཏ་ཅང་རང་མི་པན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེའི་ངོ་ལ་བསྟོས་ཏེ་རྟེན་
འབྱུང་སྟེ་བའི་ཆོས་དེ་མི་ཟབ་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། ལྟ་བུ་ཀྱི་ལྟོག་ཆ་ནས་བཙུག་
པ་ཡིན་ན་ནང་བའི་ཆོས་དེ་རྒྱས་ཤོས་དང་ཟབ་ཤོས་སུ་གྱུར་ཡོད། མདོར་ན། སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་དེར་དེ་རིང་ཁ་སང་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིའི་ནང་ལ་དོ་སྣང་སྟེབས་པའི་
རྒྱ་མཚན་དུ་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སྟེབས་ཡོད། དེ་
ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་ད་གིན་ཞུས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་རང་
ཡལ་བར་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་གཅིག་གིས་
ཀྱང་བཤད་མེད། དེ་ཏ་ཅང་གི་རྩ་ཆེན་པོ་དང་ཏ་ལས་པ་སྟོ་ཡུལ་ལ་མ་ཤོང་བ་ཞིག་
ཡིན། སེམས་ཅན་ཞེས་ཟེར་སྐབས་མི་གཅིག་བྱ་མིན་པར་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་
ཞིག་ཤོད་བཞིན་ཡོད།

དེ་དག་ལ་སྟེ་བ་སྟེ་བྱེད་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་བ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་
བཞག་ན་མི་བདེ་ཞིང་འགལ་འདུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བས་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མི་འདུག་

ཅེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ་
 ལམ་ང་རང་ཆོས་ཚུར་སྐྱབ་སྤྱོད་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་མ་ངེས་ན་ཡང་དགག་སྤྱོད་ནས་
 བསམ་སྒོ་འདི་ལྟར་བཏང་སྟེ། དོན་དངོས་ཐོག་སྐྱེ་བ་སྤྲ་བྱི་ཡོད་ན་མི་ཆེ་བསྐྱལ་རྒྱ་མང་
 བ་ཞིག་དང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པར་སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྤྲ་བྱི་མེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་འགལ་འདུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཡོང་བ་དང་།
 འགལ་འདུར་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས།
 ད་ལྟ་ཞུས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་མེད་ཐོག་ནས་འགྲེལ་
 བཤད་བརྒྱབ་ཅིང་། དེ་དག་གྲུང་བསྒྲིགས་སྐབས། མཐའ་མ་རང་ཡལ་བར་དོར།
 གཞན་གཅེས་པར་འཛིན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མཇུག་དུ་བྱུང་བ་དང་ཏེ་ལས་
 བ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་རང་ཆོའི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྟོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བོད་པའི་གཅེས་ཞུ་
 ཡིན་པ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་འཛམ་བུའི་སྤྱི་གི་ཆོས་ལུགས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་ཆོས་
 ལུགས་དང་འགྲེལ་བའི་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་
 བཤད་ཐུབ་པ་དང་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པས། ང་རང་ཆོས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟོབ་སྟོང་བྱས་
 པ་དང་། ང་རང་ཆོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྟོད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་གནས་སྐལ་བ་བཟང་པོ་
 ཡིན། བྱི་ལོགས་ཀྱི་ཁྲ་ཁྲ་ཟང་ཟིང་དེ་ལ་ཏེ་ཅང་ངོ་མཆར་བྱེད་རྒྱ་མི་འདུག །

སྟོན་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡག་པོ་ཞིག་ངོ་འཕྲོད་པ་མ་བྱུང་ན་ཡང་།
 འཕྲལ་སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དེ་གཅིག་བྱུང་ལོངས་སྟེད་ནས་སྟོད་མཁན་
 ཆོ་ལ་ཉམས་ཞིབ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན། ལུགས་ལ་སེམས་སྦྱིད་པ་ཞིག་དང་བག་
 ཐེབས་པོ་ཞིག་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པས། དངོས་གནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་
 རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ང་རང་ཆོ་ལ་མན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ། སྟོ་གཞུ་

སོར་གནས་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་དབྱང་ན་ཤེས་ཐུབ། ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་བྱེད་པའི་
 མི་ཞིག་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྐྱར་དགོས་ཟེར་བ་མིན། སོ་སོའི་པ་མེས་ནས་
 ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་གང་ཡིན་དེ་ག་རང་བྱས་ན་བརྟན་པ་དང་པན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་
 ཡིན། ཡང་། ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སྐབས་ཤིག་ལ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་
 པོ་བྱས་ཏེ་ནང་པའི་ཆོས་བྱས། དེ་ནས་ག་ལེར་ལོ་རྒྱུས་ནས་འཆི་ཁར་རང་རང་རྒྱང་
 རྒྱང་སྐབས་ནས་ཅུང་ཙམ་གོམས་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་བག་ཆགས་ཅུང་ཙམ་
 སད་དེ། བར་མཆམས་ཤིག་ནས་འཛིག་ཆེན་བཀོད་པ་སོ་ཡོད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་མེད་པའི་
 བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་ཏེ་འབྲུག་ནས་སྡོད་ཀྱིན་འདུག །དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག །ཁོ་རང་དང་
 པོ་ནས་པ་མེས་རིང་གི་ཆོས་ལུགས་དེའི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ན་ཡག་པོ་རེད། གལ་ཏེ་ནང་
 པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་རིང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས། སོ་སོའི་
 སེམས་ལ་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་ལོ་ནས་ལོར་མཐུད་བརྟག་དབྱང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་དངོས་
 གནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་འཕྲོད་པོ་ཞིག་དང་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་རན་པོ་
 ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནས་ནང་པའི་ཆོས་བྱས་ན་འགལ་བ་ཅང་མི་འདུག །

གཞན་གྱི་ཆོས་དང་གཡམ་རྒྱག་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ན། གང་ཟག་ཁོ་རང་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་པན་པས་བྱབ་པ་ཅང་མེད། གནས་
 སྐབས་ཤིག་ལ་ཨ་གསར་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དཔེ་གསར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས། ཡིན་ན་ཡང་།
 རྗེས་མ་དཀའ་ངལ་དང་སྤང་པ་ཡོང་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན། ངས་ནམ་རྒྱུན་སོ་སོའི་
 པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱས་ན་བརྟན་པོ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅེས་སློན་ལམ་རྒྱག་སྐབས་ཤུགས་ཀྱིས་
 ནང་པར་འགྱུར་བར་ཤོག་ཟེར་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་ཆོའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
 དེ་མི་ཆང་མས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ང་ཆོས་སློན་ལམ་ཙམ་རྒྱག་གིན་ཡོད། ཡིན་
 ན་ཡང་། ང་ཆོས་དངོས་སུ་ཁྱོད་རང་ནང་པ་གིས་ཤིག །ནང་པ་ཡག་པོ་ཡིན་ཟེར་ནས་

འོད་པའང་མེད་ལ། བཤད་ནས་པན་བ་ཡང་མེད། ཁམས་དང་མོས་བ་སྒྲ་ཆོགས་བ་
ཡིན། རང་ཆོས་དར་བའི་རྗེས་ནས་ང་རང་ཆོ་བ་མེས་ནས་ནང་བར་གྱུར་ཡོད། དེའི་
གོང་ལ་ང་རང་ཆོ་བོན་པོ་ཡིན་པས། བོན་པོ་ཏ་ཅང་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འདི་ང་
ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་རེར། ང་རང་ཆོས་དད་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་
སྒྲིངས་དད་ལྟ་བུ་བྱས་ནས། ཁ་བ་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་མཆོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་།
ཁ་བ་ཅན་གྱི་མཆོ་དེ་མར་གྱི་ནས་ག་ལེར་འགྲོ་བ་མི་ཆགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་
ལུང་དེ་ཁོ་ན་སྒྲ་རི་བཞིན་པར་ཞེན་ནས་བསྐྱད་ན་ཏ་ཅང་ནོར་འབྱུང་ཡིན།

དཔེར་ན། ང་དེ་སྤྱི་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་འཇར་མན་བ་ཀླན་གཞོན་
གཉིས་དང་། ཨ་སྤྱེལ་(Austria)ནས་ཡིན་པའི་ཨ་བ་ཤ་ནེ་ཀར་(Peter Aufschnaiter)
ཟེར་བ་གཅིག་དང་། ཏན་རི་ཏ་རར་(Heinrich Harrer)ཟེར་བའི་མི་བཞི་ཡོད། ཨ་བ་
ཤ་ནེ་ཀར་གྱིས་དེ་སྐབས་ཞིང་འདབས་སྒྲོག་ཁང་ཁྲིད་ཅིང་། ཞིང་འདབས་སྒྲོག་ཁང་
ཁྲིད་པའི་སྐབས་ལ་ཡུར་རྟ་བྱས་པ་ན། སའི་འོག་ནས་མིའི་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་རུས་གོག་
རྒྱུ་རྒྱུ་གི་རུས་སྒྲོམ་ཞིག་རྩིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་དབུལ་སྒྲོད་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ཁབ་
དང་། རྩེ་ཆས་སོགས་རིགས་ཁ་ཤས་ཤིག་འདུག་ཟེར། དེ་ཡང་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་
མིའི་རུས་བ་དེར་བརྟག་དབུད་བྱས་པའི་སྐབས་ལ། ལོ་སུམ་སྟོང་ཕྱིན་འདུག་ཟེར་བས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བཅིས་ན་ལོ་
ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཅི་བཞིན་ཡོད་ལ། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྒྱ་གར་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་ལ་བོད་ལ་འགྲོ་བ་མི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པས། ང་
ཆོའི་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་ཞིང་འདབས་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐབས་ནས་མི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན།
དེ་ཡང་ང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། འོ་ན་ཁ་བ་ཅན་དུ་མཆོ་བྱི་ནས་ཟེར་བ་དེ་ཅི།
མཆོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན་དེ་ཡང་མིན། ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལྷ་ས་ལ་
བཅིས་ནས། ལྷ་སའི་འོ་ཐང་ལ་མཆོ་ཞིག་ཡོད། མཆོ་དེ་ག་ལེར་མར་གྱི་བ་ལ་ཁ་བ་ཅན་

དུ་མཆོ་བྱི་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་རང་ཆོའི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ས་ཁུལ་
ལ་དུས་དེ་སྐབས་ནས་འགྲོ་བ་མི་བྱུང་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་བོན་པོའི་
གཞུང་ལ་པར་བལྟ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོན་པོའི་གཞུང་ལ་བལྟས་སྐབས་བོན་
གཞུང་གིས་ཆོས་རྒྱལ་གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་མ་བྱུང་གོང་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཞང་ཞུང་གི་རྒྱལ་
པོ་རྒྱལ་ཐོག་ཉི་ཤུ་སྟོར་ཞིག་དང་ལོ་ཉ་ལམ་ཉིས་སྟོང་སྟོར་ཞིག་ཡོད་བཞིན་ཡོད།

བར་སྐབས་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཁྱད་མཆར་པོ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་མངའ་རིས་
ཁུལ་ཞིག་ནས་རྡོ་ལ་བཞོས་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་ཆེད། གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱ་མིའི་ཆགས་པར་
ནང་ལ་ཡང་ཐོན་འདུག་ཟེར། ཡི་གེ་དེ་བོན་པོའི་ཞང་ཞུང་གི་སྤར་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་
ཆོད་འདུག་ལ། ལོ་རྒྱུ་ཅམ་ཕྱིན་ཡོད་མེད་ཞིབ་འདུག་བྱེད་སྐབས་ལོ་སུམ་སྟོང་ཕྱིན་
འདུག་ཟེར་བས། ང་རང་ཆོས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྤམ་པོའི་ཆེ་བ་རྗེད་སྐབས། ཐོན་
མི་སྤྱོད་པས་བོད་ཡིག་གཞི་ནས་གསར་བ་བཅོས་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་ཡོད་བཞིན་
ཡོད། ཞ་དང་ཟ་ཡི་གདངས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བོད་སྐད་ནང་ལ་ཡོད་ནའང་གདངས་
དེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་གང་འདྲ་བཅོ་དགོས་ན་སྤམ་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་
སྐབས་ལ་མི་ཞིག་ལ་སྤང་ནས་ག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར། ཟ་རྟོར་ནས་ཡོང་
བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ག་པར་འགྲོ་ཞེས་དྲིས་པར། ཞང་ཞུང་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་བཀའ་ལན་གྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞ་དང་ཟ་སོགས་བཅོས་པ་ཡིན། དེའི་གོང་ལ་
བོད་ལ་བོད་ཡིག་མེད་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོད། བོད་ཡིག་གི་མང་གཞི་ཞིག་ཆོས་རྒྱལ་
སྲོང་བཅན་སྤམ་པོ་མ་བྱུང་གོང་ནས་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན།
ཡི་གེ་བྱེ་བྲག་པ་སྤར་ཡིག་བཞོས་པ་ལོ་སུམ་སྟོང་ལོན་པ་ཞིག་ཆེད་པ་ཡིན་པས། ཅ་
བའི་བོད་ཡིག་བོད་ནང་ལ་སྤེབས་ནས་ལོ་སྟོང་ལྷག་བཞི་ལྷ་ཞིག་པལ་ཆར་ལོན་པ་
མེན་ནས་སྤམ། རྒྱ་ནག་ལ་ཡི་གེ་བྱུང་ནས་པལ་ཆར་ལོ་བཞི་སྟོང་ལྷ་སྟོང་སྟོར་ཡོད་
ཀྱིན་འདུག། དེ་བཞིན་ཨི་རི་བཞུན་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་དེ་ལ་ཡང་པལ་ཆར་ལོ་བཞི་སྟོང་ལྷ་

སྟོང་སྟོང་ཤོད་ཀྱིན་འདུག།

རྒྱ་གར་གྱི་ཐོག་མ་མི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་རིགས་དེ་སིན་རྒྱ་སི་ཐན་དང་ཨ་བ་
 རྟན་སི་ཐན་ཟེར་བ་དེ་ཆོའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བར་ཤོད་ཀྱིན་འདུག། དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་
 ས་ཆ་ཁང་ཁུང་ནས་དེ་ཆོར་མར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ངེས། ཁང་ཁུང་ནས་རྒྱ་ནག་
 དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་མེད་ངས་མི་ཤེས། ང་ཆོའི་བྲིམ་མཆོས་དེ་ཆོའི་གྲས་སྡེ་མོ་
 ནས་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་དང་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཆོའི་
 བོད་ལ་ཡང་ཁང་ཁུང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་པས། དེ་
 དག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དུ་གྱུར་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་ང་ཆོས་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤམས་སྟོང་པོའི་དབུ་དེར་རིགས་
 པ་དང་འགལ་བའི་བྱུ་བ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྤྱོད་པ་པོ་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱར་མི་བྱང་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་སྤྱོད་
 བ་པོ་དེ་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱར་བྱུ་བ་སྟངས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ང་རང་ཆོས་
 ཁས་སྐྱངས་པར་འགལ་བ་ཅང་མེད། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ལ་ཐོན་
 མི་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བོད་ལ་
 ཚུར་བསྐྱར་སྐབས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆད་ཞིག་སྟོན་ཐུབ་པའི་
 ཡི་གེ་གསར་པ་ཞིག་དེ་སྐབས་བཟོས་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ང་ཆོས་ཤེས་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གངས་ལ་མ་
 གཏོགས་བཞུགས་མེད་ཟེར་མཁན་གཅིག་དང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གངས་ལ་
 བཞུགས་ཟེར་མཁན་གཅིག །ཡང་། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་གཤེགས་ནས་
 འཕྲོངས་རྒྱས་ལ་བང་སོ་ཡོད་ཟེར་མཁན་གཅིག་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་
 རང་བྱུང་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐེམ་ཟེར་བ་སོགས་ཤོད་ཚུལ་སྤྱི་ཚོགས་ཡོད། དེ་ནས་

ང་རང་ཆོའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་དབྱེ་ལ་སྤང་བ་དག་པའི་དབྱེ་གཅིག་ཡོད།
 དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཉན་ཉན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཨེ་ཡིན། ང་རང་ཆོས་ཆོས་རྒྱལ་
 སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྦྱལ་པ་ཡིན། དབྱེ་ལ་རིགས་
 བདག་འོད་དཔག་མེད་ཡོད་ཅེས་དད་པས་བཀོད་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་
 བཙན་སྐམ་པོའི་དབྱེ་རོ་མ་དེའི་སྤྱིང་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་ཞིག་ཡོད་མེད་བསམ་
 གྲོ་གཏོང་དགོས། ཡང་། སྤང་དར་མའི་མགོ་ལ་རྩ་གོག་ཅིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་རྩ་
 གོག་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། ང་རང་ཆོས་མ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་སྟེ།
 ང་རང་ཆོའི་མར་སྤྱགས་དེར་བཙས་པ་ལྟ་བུའི་མ་ཉེལ་གཟུག་ཅེས་རྩ་གོག་ཡོད་པ་
 ཞིག་འདུག །

རྒྱ་གར་བས་ཁང་པ་གསར་བ་རྒྱག་པའི་སྐབས་ལ་གཅིག་འཛོག་གིན་འདུག །
 དེ་དག་མང་ཆེ་བར་རྩ་གོག་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག་གས། དེས་ན། རྩ་གོག་དེ་སྤྱུག་ཆགས་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཅི་བཞིན་ཡོད། སྤང་དར་མ་བསྟན་པ་སྤྱབ་མཁན་ཡིན་པས་དེའི་མགོ་ལ་
 རྩ་གོག་ཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པས། ཁོ་བདུད་ཀྱི་སྦྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་
 བས། བདུད་ཨ་ཁུང་གི་མགོ་ལ་རྩ་གོག་ཅིག་ཡོད་པ་མིན་ནམ། བདུད་ཨ་ཁུང་གི་མགོ་
 ལ་རྩ་གོག་འབྲས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་སྟམ། དེ་དག་ང་རང་ཆོས་སློ་བཅུགས་ནས་བཤད་
 པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་དབྱེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་དབྱེ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ཅང་ཨེ་ཡོད་སྟམ། ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་འཕགས་པ་སྤྱན་
 རས་གཟིགས་ཀྱི་སྦྱལ་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཐུབ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤང་དར་མའི་
 མགོ་ལ་རྩ་གོག་དེ་ཡུན་གཅིག་མིན་གཉིས་དགོས་ཀྱི་ཅང་ཨེ་ཡོད་སྟམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 བཞད་མོ་བཞད། དབྱེད་པ་བྱེད་དགོས། དེར་སང་འཇམ་པའི་སྤྱིང་གི་བཤད་སྟངས་ང་
 ཆོས་དངོས་སུ་ཐོས་པ་དེ་དག་རྩབ་རྩབ་བྱས་ནས་བསམ་གྲོ་ཞིག་བཏང་ན་ཡག་པོ་
 ཡོད། དེ་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཐུབ། གཞན་ང་རང་ཆོ་དད་པ་གཅིག་བྱའི་

ཐོག་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཅུང་ཙམ་དཀའ་ལས་ཡིན་པར་བརྟེན། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་
སྐམ་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་ལས་དག་ཅིག་གི་ངོ་ལ་རང་བྱུང་ལྷ་ལྷན་གྱི་
ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པ་ཞིག་ཡོང་སྲིད། ཡང་། ཐུན་མོང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ངོ་ལ་ཐུང་ན་
ལས་འདས་ནས་སྲོང་བཙན་བང་སའི་ནང་ལ་བཞུགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་སྲིད།

སྦྱར་ཆོས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས། དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཞིག་
དང་སྤང་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཆོས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་དེར་ད་དུང་རེ་བ་མ་བཟླགས་
པ་ལ་ཉན་ཉན་བྱད་པར་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཞུ་བ་དེ་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་
ཆོས་བཤད་པ་ལྟར་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱའི་གོང་ལ་བྱོན་
པའི་གང་ཟག་བྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་ཞིག་
གིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཡོད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་། འདི་ཙམ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་འགོ་སྤྱོད་དག་པོ་ཞིག་ཏུ་པལ་ཆར་འགྱུར་མི་ཐུབ། ལྷག་དོན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འགོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྐྱེ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཟེར་བ་དེ་ལ་གོ་བ་ཆགས་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་སྦྱར་སངས་
རྒྱས་ཟེར་བ་ཤེས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྟེང་ལ་སྦྱོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་
གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཟེར་བས། སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ཆོག་
སྐམ་པོ་གཅིག་བྱ་ཞིག་མིན། ཆོག་དེའི་དོན་དག་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་
དམ་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་རང་ཆོའི་བསམ་སྒྲུབ་
ནང་ལ་སྦྱོན་ལ་ཤར་དགོས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱོ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྦྱོན་ལ་
སྦྱིབ་བྱེད་གྱི་སྦྱོན་མཐའ་དག་སངས་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། སངས་
རྒྱས་ཞེས་པའི་སངས་ཞེས་པའི་གོ་བ་དང་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཅས་པའི་བྱང་ཞེས་པའི་
གོ་བ་ཡོན་པ་ལ། དེ་བཙས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷ་མའི་སྟེང་གི་དེ་མ་མཐའ་དག་གཉིན་
པོ་སྦྱེས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བཙུང་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བྱི་མ་དེ་མ་མཐའ་དག་སྤངས་

པའི་བྲལ་བའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཤེས་དགོས་པས། རྩི་མ་ཟེར་བ་དེ་
གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ། རྩི་མ་གནས་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཆོའི་གྲས་ང་ཆོས་ཤེས་དགོས། དེ་དག་ལ་གོ་བ་
ལྟ་བུ་རགས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་གཞི་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ཞིག་
སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་སྟེ་སྤྲུལ་པ་དྲན་ངེས་ཡིན།

སྟོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སངས་ཤིང་དག་སྟེ་བྱང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་ཐུགས་སྙུ་ཆུད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དགོས་པ་གཞན་དོན་དུ་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་དང་། གཙོ་ཐོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་པའི་སྟོ་དེའི་
ལག་རྩེས་ཡིན། སྟོ་དེའི་ལག་རྩེས་སམ་འབྲས་བུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་
ལ་རང་དབང་ཆ་ཆང་དང་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་གཞན་དོན་འབད་མེད་
ལྟན་བྱལ་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། གཉེན་པོ་སྟེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩི་མ་བྱང་ཞིང་
དག་པའི་རང་དོན་སྟོ་བྱར་ནས་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོ་ཐོབ་སྐབས་རང་བཞིན་ནས་དག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་རྩི་མ་
མཐའ་དག་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་སྐབས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཤེས་བྱལ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིན། འདི་གཉིས་གཞན་དོན་དུ་མངོན་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྟོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིན། ཐུགས་
ཐྱོགས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བརྒྱབ་པས།
དངོས་གནས་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་བུ་པ་འདྲ། གཞན་དོན་གཟུགས་
ཀྱི་སྟོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་ཐོབ་བྱལ་པ་འདྲ་བསམ་པ་ཞིག་ང་ཆོའི་སྟོ་ལ་འཆར་
བྱལ། དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱ་སྟོ་ཆོགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ལོངས་
སྟོ་ལ་གྱི་གཟུགས་སྟོ་གཉིས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་བཞིའི་ནམ་གཞག་ཅིག་སྟོ་ལ་
ཤར་བ་ཡིན་ན། དེ་ནས་དངོས་གནས་མཆོག་གི་སྟོ་ལ་སྟོ་དེ་ང་རང་ཆོའི་འཇམ་བུའི་

སྤྱི་འདྲིའི་ནང་ལ་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་དང་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་མིའི་རྣམས་ཅན་
དུ་བྱོན་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཆོའི་གསུང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ནས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྐུ་ལ་པའི་རོལ་གར་སྐྱ་
ཆོག་གསུ་ཤར་བ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཟེར་བ་དེའི་མཛད་པ་ཡིན་པར་
ངེས་པ་རྟོག་ངེས་ཡིན།

བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་ཐོག་མར་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཐོག་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཚུལ་རི་མ་རི་བཞིན་
ཞིག་ཤེས་པའི་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤེར་བྱིན་གྱི་
གཞུང་དེ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལུགས་དང་། རི་མ་མཐའ་
དག་ཟད་རུང་ཡིན་པ་དང་། རི་མ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་པར་
གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞིའི་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་དེ་དབྱིས་བྱིན་པ་
ཞིག་ཤེས་ཐུབ་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དབྱིས་བྱིན་པ་
ཞིག་ཤེས་ཐུབ། ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་རི་མར་ཡིན་པ་དེ་རི་མ་རི་བཞིན་པ་
གཏན་ལ་ཐབ་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཉོན་
མོངས་སྤྱ་རགས་ཆ་ཆང་ཞིག་ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་ནས་
དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དང་། སྤྱི་དོན་མངོན་ཉོགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་ཟེར་བའི་ཐ་
སྟོང་ཅིག་སྤྱར་ཡོད་པ་དེ། གསང་སྤགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་གྱི་གནད་དོན་ཏ་ཅང་
མང་པོ་ཞིག་ཐོན་པ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བཤད་བྱ་
རྩ་བའི་མདོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ལུགས་གསུངས་པ་དེ། སྤགས་སྤྱོད་པ་
ནས་གཞི་ནས་སེམས་སྤྱ་རགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གཞུག་མ་
ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དང་འདྲེས་ནས་ཡོང་གིན་

ཡོད།

ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་མར་སློབ་ཡོང་སྐབས་
གནས་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དག་མ་དག་གི་སེམས་ཅན་མི་ལ་
སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཞིག་འདུས་པ་ལྟ་བུར་སློབ་ཤིང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད། དངོས་སུ་ང་རང་ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རི་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་
པར་ཆང་མས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་དང་སྐལ་
བ་དང་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ཞིག་གི་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་གནས་ཡངས་ཤིང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེར་བརྟེན། གདུལ་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ངོ་ལ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་པོའི་རི་ཕྱིན་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་
པས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་གྱི་ནང་ལ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཅུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་གཏན་ནས་འགྲོ་མི་ཐུབ། གདུལ་བྱ་ལས་དག་
གི་ངོ་ལ་གསུང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། དེ་རིང་ཁ་སང་ཡིན་ན་ཡང་། འཇམ་བུའི་
སྤིང་གི་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པ་ཞིག་
སྐབས་སྐབས་ལ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ང་ཆོའི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་དེ་
ཡིན། དེ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་སྤེ་
ཆོན་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་། ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་གདུལ་བྱ་ལས་དག་
ཉུང་ཤོས་ཤིག་གི་ངོ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་ཆོག་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཉིད་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་པལ་ཆེར་ཐག་
གཅོད་ཐུབ།

དེ་ནས་གོང་དུ་ཁྱེས་པ་བཞིན་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་སྤོང་གི་ནམ་ཅན་དེ་
པར་དོར་ནས་སུ་པར་ནམ་པ་བསྐྱར་ནས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་བདག་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལས་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་ལ་

གསང་སྤྲུག་གི་རྒྱུད་སྤེལ་གསུང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་གསང་སྤྲུག་རྒྱུད་སྤེལ་གློ་ཏན་
 ཏན་གསུང་ཆོག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཟེན་པའི་རྗེས་ལ་ཡིན་ན་
 ཡང་། གང་ཟག་ལས་དག་ཅིག་གི་ངོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་ཉེན་བཞེན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་རྣམ་པ་ལ་ཤར་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡོང་ཆོག །ད་ལྟའི་ང་རང་
 ཆོའི་གསང་སྤྲུག་གི་གཞུང་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བའི་ཆད་སྤུབ་དེ་ཆོའི་གསུང་
 ཡར་དེད་ན། བལ་ཆེར་མང་པོ་ཞིག་དག་སྣང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད། དཔེར་ན།
 ང་རང་ཆོའི་ལམ་རིམ་གི་བརྒྱུད་པ་ཡར་དེད་སྐབས་སྐྱུ་སྐྱུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་
 གིས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་གཏུགས་ནས་གསུངས་ཡོད། སྐྱུ་སྐྱུབ་དང་
 ཐོགས་མེད་གཉིས་གིས་དངོས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་ནས་
 ཤེར་སྤྱོད་གི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་དང་། སྤྱི་དོན་མངོན་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་དག་
 གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཐོགས་མེད་གི་བར་དུ་མི་
 ཐོག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆད་ཡོད་པས། སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གི་སངས་རྒྱུས་ཟེར་བའི་
 རྣམ་གཞག་ཅིག་ང་ཆོའི་སློ་ལ་ཤར་ནས་འདི་ཏན་ཏན་ཡོང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་
 ཞིག་མ་བྱུང་བར། ཟབ་རྒྱས་གི་བརྒྱུད་རིམ་ཡར་དེད་པ་ན་སྐྱུ་སྐྱུབ་དང་ཐོགས་མེད། དེ་
 རྣམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་གིས་མཐུན་ཁ་བརྒྱབ་ཡོད་
 པས། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཟེར་བ་ཞིག་སྟོན་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ངང་ལ་གནས་པ་
 ཡིན་ན་དགའ་མོ་ཡིན།

བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་སྐྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་གི་སངས་རྒྱུས་ཤིག་མེད་ན། དེ་
 རྣམ་རྗེ་མ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཟེར་བ་ཞིག་འཛོག་པ་ཏ་ཅང་དགའ་མོ་ཡིན། ཉོན་སྤྱི་བ་
 སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཞིག་མེད་ན། ཉོན་སྤྱི་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པ་དགའ་མོ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གི་གཞུང་ནས་

གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་འགོ་སྟངས་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐར་པ་ཅམ་འབྱུང་བ་འང་
 བལ་ཆེར་དཀའ་མོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཚུལ་ད་ལྟ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་
 ཟབ་ཅིང་བསྐྱེད་བ་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་གསུངས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་མ་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་ཐོན་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་གྱི་
 ཞག་ཅི་ངོ་མ་ཞིག་ཕྱིས་སུ་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་བྱུང་
 བ་ཡང་ཉ་ཅང་དཀའ། དེར་བརྟེན། ད་ལྟ་བཤད་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་ཐོག་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་
 མོས་པའི་བྱུང་བར་ལས་གསུང་ཚུལ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་ངས་ནམ་རྒྱུན་འདི་
 ལྟར་ཁྱ་བཞིན་ཡོད། བྱུང་རང་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསན་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་གྲ་ས་ལ་
 ཁ་ཐུག་ཐེབས་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ཆོའི་གས་གྱིས་གསན་མེད། ནམ་རྒྱུན་ས་སྐྱའི་
 ལམ་འབྲས་གསུང་སྐབས་ལུང་ཆད་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆད་མ། སྒྲ་མ་ཆད་མ།
 ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མ་ཞེས་གསུང་གིན་འདུག །ཆད་མ་བཞི་པོ་དེ་བྱུང་བའི་རིམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་ལུང་ཆད་མ་དེ་བྱུང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལུང་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་ནས། ལུང་དོན་རྒྱད་
 ལ་མངོན་དུ་རྒྱུར་ནས་ལུང་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་དེ་བྱུང་།
 དེ་འབྲེལ་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལུང་
 རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་འཁུངས་པའི་སྒྲ་མ་ཆད་མ་དེ་བྱུང་། སྒྲ་མ་ཆད་མ་དེས་སྟོན་ལྷན་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་མར་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྟངས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་གདམས་པའི་
 ཆོས་ཚུལ་སྟུལ་ནས། དེ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མའི་རྒྱད་
 ལ་ཉམས་རྟོགས་ཆད་མ་དེ་སྐྱེས་པས། ཆད་མ་བཞིའི་བྱུང་རིམ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཆད་མ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ངས་སྐྱེ་བའི་གོ་
 རིམ་བཅུས་པ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མ་དེ་སྐྱེས། ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མ་དེ་

སྐྱེས་པའི་ཐོག་ནས་སླ་མ་ཆད་མར་མཐོང་། དེ་ནས་སླ་མ་ཆད་མར་མཐོང་སྐབས་
 བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ངེས་པ་རྟེན་སྤྱབ་པ་དང་། དེ་ནས་ལུང་ཆད་མར་ངེས་པ་རྟེན་
 སྤྱབ་པར་གསུངས། ཉམས་སྤྱོད་ལ་ཉམས་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤྱོད་ཆོག་། བོད་
 ཏུ་ཁུས་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱུ་སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་པ་གི་འཇམ་མགོན་སླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་
 གིས་མདོ་བསྟན་བཅོས་གི་དགོངས་པ་སྤྱོད་ཏུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གི་ཐོག་ནས་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཡོད་པའི་དོན་རྣམས་མ་འཛོན་ན་ཡང་། སྤྱོད་ལ་ལད་སྤོས་ལྟ་བུ་
 བྱས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བས། རྒྱ་མཚན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་།
 ཉམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་ནས་བཤད་ན་བསྐྱེད་ནས་ཡོང་སྐབས་སེམས་དུལ་བ་ལ་
 ཕན་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ང་རང་ཆོའི་དེ་འདྲའི་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐེན་ལྟ་བུ་ཕན་
 བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སླ་མ་བོད་མ་ཆོའི་མཇུག་པ་རྣམ་པར་བར་པ་ཉམས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཕར་རྩེས་སུ་དཔགས་ན། འོ་དེ་ཡོང་ཆོག་བསམ་
 པ་ཞིག་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱ་འདུག །དེ་འདྲའི་མི་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མ་
 དེ། སླ་མ་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་དང་ལུང་ཆད་
 མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒོར་འཁོར་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེར་
 བརྟེན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་བས། གལ་ཏེ་སྤྱུ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་
 ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱུ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ན། སྤྱུ་ཁུས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་
 དངོས་སུ་དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་མི་ཐོག་འདི་ལ་དག་སྤྱང་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་ནས་ཡར་དེད་ནས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་དག་སྤྱང་ཆེས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བ་
 དེ་ཆོའི་གས་དེར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྤྱབ་པ་དགཤ།

ཡང་། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་བྱུང་བའི་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རྣམ་
 པ་ཅན་རྒྱལ་བ་ཤུ་སྤྱབ་པ་གང་ཟག་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དེ། དཔེར་ན། ལྷག་མེད་དུ་

སྤྱི་པ་ལས་འདས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟ་དངོས་སུ་སྤང་
 བ་འདྲ་མི་འདྲ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་དག་པའི་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེར་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་
 གས་དེར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་རྒྱུ་དཀའ་ཞིང་། དག་སྤང་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཆོས་
 དངོས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན། ར་རང་ཆོས་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་
 ཞིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་སམ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐུན་དཔེར་བཀོད་ནས་རིགས་པས་ཆོད་
 དཔག་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འོ་ཡོང་ཆོག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱུ་ཆོའི་སྒོ་ལ་ཤར་རྒྱུ་
 ཡོད་པས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཆོས་ཚུལ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཆམ་པ་རྩི་སྟོན་
 ཅིག་བསྟན་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་རིགས་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། བྱང་ཐང་
 ཆང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་ལ་མཐོན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ལ་སྟོན་ལ་ལ་དེ་ལ་མ་སྟེབས་
 གོང་ནས་རིམ་པས་ས་དེ་རྩི་མཐོ་རྩི་མཐོ་ལ་སོང་ནས་རིའི་ཅེ་མོ་ལྟ་བུར་ཁད་རྩི་རྩི་
 ལ་འགོ་བཞིན་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་
 བསྟོར་བ་ནས་བཟུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་དག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་པ་པོའི་
 མདོ། དེ་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་
 སྟེབས་པ་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཐུག་ཡོང་གིན་ཡོད།

རྣམ་མཁྱེན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་གསལ་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྡེའི་སྟེབས་ནས་ཐོན་
 པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཆ་ཆང་ལ་བསམ་སྟོམ་ཞིག་བཏང་ནས་བྱང་ཞིག་བསྟེན་པ་ཡིན་
 ན། འདིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྩི་ལྟར་འཆམ་པར་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་རྩི་སྟོན་ཅིག་བསྟན་པའི་རབ་དང་། ལུལ་དང་། གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན་
 ལ་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། དེས་ན། **འདི་འཆད་པ་ལ་ཐུག** ། ཅེས་པ་ནས།

ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མཚན་གྱི་
 འདོགས་ལུགས་ནི་མང་སྟེ། སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆད། །ཅེས་
 བ་ནས། བྱེ་བ་ཐག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས། །ཞེས་དེ་ལ་ནང་གསེས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་
 འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིམ་འབྱུང་ནས་གསུངས་འདུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 གཞུང་སངས་རྒྱུས་ཐོད་པ་དང་དེ་བཞིན་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་གྲུང་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཐ་
 སྟོང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་བ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་དེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་བྱེ་བའི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
 ལ་ཟེར་བ་མིན། འདི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཟེར་བའི་ཡ་དེའི་ལྷས་བྱངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་
 རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་དཔེར་ན། བྱ་ནི་བྱ་ཕོ་དང་བྱ་མོ་
 གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཀྱང་བྱ་ཕོ་ལ་བྱ་ཞེས་སྦྱི་མིང་སྟོས་ལ་བཏགས་པ་ལྟར། ཞེས་
 བ་ནས། ཡང་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་
 མང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །སེམས་འགྲེལ་སྟོར་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་རིགས་ལྡན་པ་རྒྱ་
 དཀར་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་ལ། ཞེས་བ་ནས། ཐོད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་
 མའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་མིང་གི་ལྷས་བྱངས་ནས་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་མཛད་པ་
 ཡོད་པ་དེ་ནི། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་གྱུར་གྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
 རོ། །ཞེས་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཅེས་ཐ་སྟོང་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་
 ཁུངས་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་

གཉིས། རྟོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། གཡ་ཉེ་དབྱེ་གཞི་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
 མ་ཡི་རྒྱུད་ཟེར་བའམ་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཅེས་ཐ་
 ལྷན་སྦྱར་བ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རང་ལ་
 ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་གཉིས་བཞེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་
 ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནང་གསེས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཐབས་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བཏགས་པའི་མིང་དོན་ནི་
 ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཅེས་ཐ་དད་དུ་བཞག་སྐབས། ཐབས་གཙུག་པོར་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་གཙུག་པོར་
 སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་
 པས། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་
 བཤད་ན་ནི་མི་བདེ་བ་ཡོད། གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་
 བར་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་བར་
 སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་རྣལ་འབྱོར་ལྷ་མེད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པ་ལ་འདུས་པ་བྱི་མའི་ཁུངས་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཐམས་ཅད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བཤད་པ་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཆང་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་
 པས་བྲུབ་པ་ཡོད། དེར་བརྟེན། ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཞེས་སོ་སོ་བར་འཛོག་མི་ཐུབ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་བར་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ནི་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་དུ་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྲུང་བ་དེའི་ཆ་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ནི། གླ་མེད་
 གི་རྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་དུ་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དབྱེ་གཞི་གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་།
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ཅེས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་
 ཡིན་ན། གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་གཉིས་
 ལ་འགལ་འདུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་དང་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་འགལ་མི་འགལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྫོང་པར་བྱའོ་སྟུང་ན། ཞེས་དོགས་
 པའི་གནས་བཀོད་ནས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། རང་གི་ལུགས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། པལ་ཆེར་སྟོན་གྱི་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་གསུང་
 གིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་གླ་མ་ཁ་ཅིག་གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རང་ལ་
 ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅེས་གསུམ་བཞག་ནས།
 དེའི་འཛོགས་བྱེད་བཤད་སྐབས་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འཛོགས་པའི་འཛོགས་བྱེད་ནི་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བ་དང་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་
 སྟོན་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅེས་གསུང་སྐབས་འགལ་འདུ་ཡོང་བ་ཡིན། རེ་
 རེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཡང་བོད་ཀྱི་
 གླ་མ་ལ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ཆག་ལོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན། ལུགས་སྔ་
 མས་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་པ་ཐབས་རྒྱུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གྱི་རྫོང་རྫོང་
 རྒྱུ་ནི་ཅ་རྒྱུ་ལས་སྔ་མ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། བཤད་རྒྱུ་གུར་ལས་བྱི་མ་གསང་བ་མཆོག་གིས་དབྱེས་པ་ན། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཐོག་བྲངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། འདིས་ཀྱང་ཐབས་

ཤེས་རེ་རེ་པའི་རྒྱུད་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགལ་བར་བསམས་ཤིང་། གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་རི་ལྷོ་ཡིན་དཔུང་བ་མི་
སྤང་ངོ་། །ཞེས་པ་མདོ་དོན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་
གང་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྤྲོད་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་
པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་གང་ཡིན་པའི་དཔུང་བ་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱུང་མི་འདུག་གསུངས།
པོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་ནི་ཞེས་པ་པལ་ཆར་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་
ཡིན་པས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་བྱ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་འགལ་ཤས་ཀྱི་
བཤའ་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་
སོ་བ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་བྱང་དོན་དང་། ཞེས་པ་ནས། རང་ལུགས་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་
ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་
ལ། ཞེས་པ་རྒྱུད་སྤེ་གོང་མ་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཟེར་བ་ཞིག་དོན་ལ་གནས་ནས་ཡོད་པ་
ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཅེས་པའོ།

ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་
ཚུལ་དང་། ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན།
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་སྤང་བས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །
ཞེས་པ་མདོ་དོན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་
ཤེས་དེ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ནང་གསེས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ། མིང་འདྲ་བར་བྱུང་ན་

ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་སྒྲ་ན་མེད་བ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་མ་སྒྲ་ན་མེད་བ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ནི། ཐབས་ཤེས་སྟོན་པ་
 བ་མིན་པར་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་ཐབས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་
 རས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གསུངས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་མང་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་
 ཡོན་ལམ་དུ་བྱས་ནས་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་ག་ལེར་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་
 ལྟ་བུའི་གནད་རྟོགས་པར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལས་སྟོན་བ་ཡིན། མདོར་ན། ཁམས་
 རྩ་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཟེར། དེ་ཡང་
 བདེ་བའི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་
 ཡོང་གིན་ཡོད་པས་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་གསུངས་བ་མིན་ནམ། བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་
 བ་གཙོ་བོ་དེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས།
 གཙོ་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་གསུངས།

ཤེས་རབ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 པར་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་ཞེས་བ་ནས། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་
 ཚུལ་ནི་ཐབས་ཤེས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །
 ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེས་པའི་རྩི་རྩེ་ལས་གསུངས་པ། ཉེ་ཡིག་གིས་ནི་སྟོང་རྩེ་
 ཆེ། །ཞེས་སྐབས་འདིའི་སྟོང་རྩེ་ཟེར་བ་དེ་རི་འདྲ་ཡིན་ཞེས། སྟོང་སྟོང་རྩེ་ལ་སྐྱུ་མོང་
 དང་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་རྩེ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། མདོ་སྐགས་སྐྱུ་མོང་གི་སྟོང་རྩེ་
 ཞེས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་འདོད་དམ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་
 འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན། ལྟག་བསམ་འདྲན་ལུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ལས་སྟོང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་སྐད་དོད། ཀ་རུ་ཏ་ཞེས་
 པའི་དོན་བདེ་བ་འགོག་པ་ཞེས་པ་སྟོན་གཅིག་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བ་སྟོན་གཅིག་

པའི་ཞི་བདེ་འགོག་པའམ། ཡང་ན། སྙིང་རྩེ་དག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་སུ་གཞན་གྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་རང་གིས་ཁྱེད་དུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་པས། ཁ་སྤྱག་དེར་སོ་སོའི་སེམས་ལ་དངངས་
སྐྱག་མེད་པར་ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ནས་གནས་པ་ཅུང་ཙམ་འགོག་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་
འགོག་པ་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་། བདེ་འགོག་ཅེས་པ་དགག་ཕྱོགས་ནས་བདེ་བ་ཕལ་བ་
འཛིན་བདེ་བཀག་ནས་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བས་དེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་
བདེ་འགོག་ཅེས་ཟེར། ཡང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱ་
བའི་ངོ་མོར་བསྐྱར་ནས་ཡོང་སྐྱབས་སུ་ལུས་ལ་སྙིང་རྩེ་ཞེས་མིང་འདོགས་ཀྱིན་ཡོད།
དེ་ཡང་། སྙིང་རྩེའི་དབང་གིས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་དེ་དངོས་
སུ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་བའི་ཆེ་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པས་སྐྱེ་ལུས་ལ་ཡང་སྙིང་རྩེའི་མིང་འདོགས་པ་ཡིན། སྐྱབས་འདིར། ཉེ་ཡིག་
གིས་ནི་སྙིང་རྩེ་ཆེ། །ཞེས་ཟེར་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན།

བརྩ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཞེས་པའི་བརྩ་མི་བྱེད་པ། གང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །ཅེས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དེ་གཉིས་གཉིས་སུ་
མེད་པ་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད། དེ་ནི་བདག་གིས་བཤད་ཀྱིས་
ཅོན། །ཅེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མངོན་རྫོང་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འདི་ནི་ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཐབས་ཤེས་དེའི་ངོས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐབས་དང་། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ལ་བཞག་ནས་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན།
སྤྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་པ་མེད་པ་ཡིན་པས།
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དང་པོའི་

སངས་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པ། ཞེས་བ་ནས། དེ་གཉིས་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་ལ་
བསྟོས་ན་ཐབས་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་སོ་སོ་བའམ་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་འགོག་གི། ཞེས་
བ་འདུས་པ་པ་རྒྱུད་དང་གྱི་རྟོག་མ་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་བསམ་
སྟོབ་པ་ཉལ་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ལ་འཛོག་མི་རུས་པས་
གཉིས་ཀ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་གསུངས།

འདུས་པ་དང་གྱི་རྟོག་གཉིས་སོ་དེ་གཉིས་རང་གི་ལུགས་ལ་པ་རྒྱུད་དང་མ་
རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བ་ནས། གཉིས་པ་དོགས་པ་བསལ་བ་ནི། གྱི་རྟོག་
སོགས་རྣམས་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བདེ་བ་མང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཞེས་བ་ནས། བ་
རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིར་མི་བྱེད་དོ་སྟམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་
ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་གྱི་རྟོག་དང་བརྟག་གཉིས་སོགས་སུ་བདེ་བའི་སྐྱོར་དང་དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་གཏུམ་མའི་སྐྱོར་དེ་ཆོའི་གྲས་གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་ཉ་ཅང་གསལ་པོར་
ཡང་ཡང་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ། དཔེར་ན། བདེ་མཆོག་གི་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་
བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱའི་རྒྱུ་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འདུ་བ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཉ་ཅང་མང་
པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་
མེད། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞོད་ནས་པ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུས་བདེ་ཆེན་
ཅལ་དུ་འདོན་པ་མིན་སྟམ་དུ་གཏན་ནས་བསམ་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་
སྟོད་པས། རྣམས་འབྱོར་གྱི་ནི་རྒྱུད་དག་ཏུ། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྟོར་
བའི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་ལ། ཞེས་པ་པ་
རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འདི་སྐད་ཅེས་པའི་དོན་ཨེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་མི་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟོར་
བ་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་བརྟོག་བྱའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་ཅལ་འདོན་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་
འདྲའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ། རྣམས་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་

དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཞེས་བཤད་ཅེས་པའོ།

ཁྱད་པར་དུ་འདུས་པའི་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞིའི་དོན་གཏན་
ལ་འབེབས་བ་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་དམན་ན་འབྲུབ་མི་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཞེས་པ་བདེ་སྟོང་གི་བརྒྱལ་ཁྱེད་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་མེད་
ན། བརྒྱལ་ཁྱེད་སེམས་གཞན་གང་ཡོད་ན་ཡང་དེ་སྐད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན། དེ་ཉིད་དེ་ཡང་རྒྱུད་གནས་པར། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ། །
ཞེས་དང་། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཡོད་ན། གཙུ་མོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་སྒྲིབ་ཀྱི་
འབྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་གང་མེད་ན། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འབྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་དེ་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ནས་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་
ཡིན། རྒྱུད་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་རྟོག་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། བརྒྱལ་ཁྱེད་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་གནས་
པ། ཞེས་པ་འདུས་པའི་སྒྲིང་གཞིའི་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་གསུང་གི་ཡོད་པ་འདྲ།
ཐུགས་ཀྱི་རྟོག་ཤིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་དེ་ཉིད་མེད་
ན་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་བ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་ལ་
ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྐྱེས་སྐྱུ་ལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་
འཕྲོ་བ་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པ་ལ་ཡང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉན་རང་
འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་སྐྱེས་མོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལྟ་བུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ནས་དགོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་དང་། ལག་
བཅང་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཡོན་ལས་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་ཉམས་དང་ལྟ་བུ་སྦྱར་བ་ཡང་
རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་དང་སྐྱེས་མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཟབ་ཁྱད་སྐྱེས་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་ལ།
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱར་
ནས་ཡོད་ན་དེ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་ཡིན། དེ་ཡོད་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡོད་ལ་དེ་

མེད་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཟེར་བ་དེ། གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱེད་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་སྐབས་ནས་
གསུངས་ཞེས་པའོ།

གསང་བ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མཚན་གཞན་
བསྐྱོད་ཅི་ཞེས་པས་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ལྷ་རྩ་དེ་བའི་སྟོན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལན་
མང་པོར་ཁུངས་སུ་འདྲེན་བར་མཛད་པས། ཞེས་པ་ནས། འདུས་པ་འབགས་ལུགས་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངས་བར་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་འདུས་པ་འབགས་
ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་བ་གྲུབ་པར་སྤང་རྩེད་མི་ཉན་པར་གཤམ་ཆེན་
པོར་བཅི་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་ཞིག་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞིར་བྱེད་པ་ལ་བྱུང་
བར་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་ཡང་འོལ་སྦྱི་ཅམ་རེ་
ལ་གོ་བ་མིན་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་གནད་ལ་མོ་རྣམས་རྟེན་དགོས་
པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་འདིའི་སྟོར་ཞིབ་ཆ་གསལ་པོའི་ཐོག་ནས་གཤམ་དུ་
གསུངས། འདིས་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་དགོས་ཞེས་
བྱུང་བ་གསུངས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དེ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ།

ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ།

འོ་ན། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཐབས་རྒྱུད་དང་སྒྱུ་རྩེད་ཐེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྒྱུད་དང་མ་ཡི་རྒྱུད་ཐེར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བར་འཛོག་པ་ཞིག་ཡོད་
པས་དེའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་

དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དུ་སོ་སོར་འཛོག་པ་ལ་གཙོ་པལ་ལྟ་བུ་
གཉིས་ཕྱེ་ནས་པལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ལས་
གསུངས་པ་དང་། དེས་དོན་མཐར་ཐུག་གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དོ་རྩེ་
གྲུང་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་
གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དཔྱེ་གཞིར་
བྱས་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཐབས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
ཆ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆ་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མ་ཡི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་གང་འདྲ་
ཡིན་ཟེར་ན་ཞེས་པའོ། །དེའི་འཛོག་ཚུལ་རེ་ཞིག་སྟེ་དང་པོ་དེ་མེད་འོད་ལས་གསུངས་
པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁམས་དག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་ལྟ་མའི་སྒོ་ནས་ཐབས་
ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཞག་ལ། ཞེས་པ་པལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱང་ལྟ་བོ་ཤིང་ཆེ་བ་དང་མོ་ཤིང་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་མ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དུ་
བཞག་ཅེས་པའོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ནི་སྤར་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བསྟོས་ན་
ཀུན་རྫོབ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྫོ་རྩེའི་སྤྱང་པོའི་འགྲེལ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་
དོ། །ཞེས་པ་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་དེ་ལྟ་བོ་ཡིས་བྱེད་པ་དེ་པ་
རྒྱུད་དང་ལྟ་མོ་ཡིས་བྱེད་པ་དེ་མ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་ལུགས་ཤིག་པལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་དུས་འཁོར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། ཞེས་པ་
དུས་འཁོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་དེ་དོ་རྩེའི་ལུགས་བསྐྱེད་ནས་དེས་ཡེ་ཤེས་པ་
འགྲུག་དགོས་པ་ཡིན་པས་དུས་འཁོར་དེ་པ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་
འདོད་ན་དེ་མེད་འོད་ལས། ལོ་གསུམ་གྱི་དཔྱེ་བས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེས་

བཤོ། །ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་གཉིས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་མེད་མེད་སྒྲིག་ནས་བཞག་བ་དེ་ཡང་ཤས་
ཆེ་ཚུང་ལ་དགོངས་ཀྱི་ངེས་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཞེས་བ་འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་ཀྱི་ལུང་དེ་
བྲངས་ནས་དུས་འཁོར་མ་རྒྱུད་དུ་གསུངས། ཡིན་ན་ཡང་། རྡོ་རྗེའི་ཤུགས་ལྟ་བུ་ཤོས་ཡེ་
ཤེས་བ་འགྲུགས་བས་དེ་ཅུལ་ལ་ངེས་བ་མི་འདུག་ཅེས་བཤོ།།

གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལྟ་བུ་ཐབས་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་དགྲུག་གཞུག་
སོགས་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ནས་བྱེད་ཅིང་ལྟ་བུ་ཤོས་མི་བྱེད་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་
རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་
བོ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་གསུངས་བ་ལྟར། དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བཤད་ཀྱང་
རང་གི་ངོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་མེད་འོད་ལས་ཐབས་
རྒྱུད་ལ་ཉིན་མཆན་མཉམ་བ་དག་བས་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བྲག་མཉམ་བ་དང་། ཞེས་
བ་གསང་བ་འདུས་བ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་བྲག་
བྲག་ཏུ་མཉམ་བ་ལྟ་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིའི་ཐུན་མཆན་མཉམ་དག་བས་ཡབ་
ཡུམ་ཞལ་བྲག་མི་མཉམ་བར་གསུངས་བ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་བྲས་ནས།
ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་ལ་ལོ་མོའམ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་བ་ཞལ་བྲག་མང་ཉུང་ཅུལ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐབས་བྱེད་ཅི་
ཡང་མི་འདུག་གསུངས། གཞན་ཡང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྐྱབ་བ་ནི་རྒྱུད་གཞན་
ལས་མཆོག་ཏུ་སྐྱབ་འདོད་བར་སྤང་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེགས་བ་འདི་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱབ་
བྱེད་སྤང་སྤང་གཞན་སྐྱབ་བ་ལ་ཡང་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་བ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྲས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་
གྲུང་ལ་སོགས་བ་ལས་གསུངས་བ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བརྟགས་བའི་མཐའ་
དགག་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་རབ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་བས།
སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་བ་རྒྱུད་གསུངས་བ་དང་མོ་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་རྣལ་

འབྱོར་མ་རྒྱུད་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་བསྟན་པ་
གཉིས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།
ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། ཞེས་པ་ནས། གསུང་རབ་གཞན་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཉེན་གྱིས་དངོས་
སུ་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ། ཞེས་པ་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞུང་ལས་མཆན་རྣམ་
པར་སྤེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་སྐྱེས་པ་པོ་ལུས་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱུང་པར་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་
ནས་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་ལ་སྐྱེས་པའི་ལུས་དགོས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་ལ་པལ་ཆར་སྐྱེས་པའི་
ལུས་ཉེན་དགོས་པར་གསུངས། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་
གསུངས་པ་དེ། ཆེ་སྟོད་ལ་བྱུང་མེད་ཡིན་པ་ཞིག་ཆེ་སྟོད་ལ་སྐྱེས་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་
བར་མ་གསུངས། བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཉེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
གསུངས། དེ་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་མ་གྲོལ་བ་དང་ཕྱག་རྒྱ་མའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་པ་གྲོལ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པས་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་
ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཉེན་ཡོད་པར་གསུངས།

སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཉེན་དེས་བསྐྱབས་ན་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཞིག་ལྟ་བུ་ལོག་པས་ཀྱང་
ལམ་འདི་ལ་བཞེན་ནས་མཆོག་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པས། ཞེས་ཕྱིག་པོ་ཆེ་བཅན་ཐབས་སུ་
འཆང་རྒྱ་བར་བྱེད་བྱབ་པར་གསུངས། དེ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རྩི་རྩེ་གྱུར་གསུངས་
པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་མ་རྒྱུད་དུ་འཛིག་པའི་འཛིག་བྱེད་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས།
དེ་ལ་བཤད་རྒྱུད་རྩི་རྩེ་གྱུར་དང་ཅ་རྒྱུད་བཟླ་གཉིས་ཀར་ཀྱི་དོར་མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་
པས་དེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་དེ་ཡང་པ་རྒྱུད་མ་
རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་གསུངས་

བའི་དང་པོ་ནི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རྫོགས་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགེས་པ་སོགས་སྤངས་གཞིར་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞེད་ཟེར་བ་ནི་དེའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་པོ་སྐྱེད་པ་དེས་ནི་རྣམ་འཁྱོང་རྒྱུད་དུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲོར་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་འཛོག་བའི་ཐལ་བའི་བྱུང་བར་ཡང་འདོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོར་ནས་བྱུང་བར་གཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་གོང་དུ་འགྲེལ་བཤད་ཞུས་པ་བཞིན་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་དོ་མོངས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེར་མཛོན་བྱང་ལྔ་ཡི་སྒྲོར་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་ནང་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་བདུད་ཅི་ལྔ་ཆང་མ་ཕྱོགས་བཞི་ལ་བགོ་སྐྱངས་སོགས་སྐྱ་ལུས་རྩལ་དུ་འདོན་པ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་བའི་གནས་སོ་སོ་ལ་སྤྲུགས་འཁོར་འགོད་པ་དང་འོད་གསལ་འཆར་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་འགོད་སྐྱངས་སོགས་འོད་གསལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་སོགས་སྤྲ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲོར་ནས་ཀྱང་ཐུན་བྱའི་བྱུང་བར་ཡོད།

དེ་ཡང་བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་ ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོར་ནས་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མི་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོར་ནས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་སྐྱའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དོན་དམ་ཞེས་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཞེས་པ་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པར་གསུངས། ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཐབས་ཟེར་བ་དེར་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་ལུས་དེ་བཞག །ཤེས་རབ་ཟེར་བ་དེར་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེ་

བཞག་ནས། དེ་ལ་དང་པོའི་སྒོ་ནས་ནལ་འཕྱོར་མའི་རྒྱུ་དུ་འཛོག་པ་ནི། གྲུ་གི་ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་ནལ་འཕྱོར་མའི་རྒྱུ་གི་མཚན་རབ་
དུ་འཇུག་པ་ལགས། ཞེས་པ་ནས། དེའི་དོན་ནི། གང་དང་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བས་གང་གི་
ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་ལ་བྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྱུར་བས་རབ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲུར་ལ་སོགས་པ་ལ་
ནལ་འཕྱོར་མའི་རྒྱུ་ཅེས་བྲལ། །རྒྱ་མཚན་དེས་མ་རྒྱུད་དུ་འབྱུབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་
པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དོན་དེ་དག་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། མདོར་ན། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཀླུ་ལྟ་བུའི་
རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་བདེ་བའི་རྟེན་ཀླུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཞེས་གསུངས་ནས་དེ་སྐྱེ་བོ་ནས་ནོར་བུ་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཡས་བབས་དང་། མ་
གཞི་ཁམས་དཀར་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་པལ་ཆེར་ལུས་ཀྱི་སྤྲད་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡིན་ན་
ཡང་། དེའི་ཉིད་ཁུ་དངས་མཐམ་ས་བོན་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཤྲད་རྒྱ་ནས་མར་ཡོང་གིན་
ཡོད། ཞིབ་ཆགས་མ་བྱས་པར་ང་རང་ཆོའི་ཁམས་དཀར་པོ་སྐྱེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནས་མར་
ཡོང་གིན་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དེང་སང་གི་ཨེམ་ཆེ་ཆོ་གད་མོ་ཤོར་དེས་ཡིན།

དེ་ནས་སྐྱེ་གཙུག་དུ་རིམ་གྱིས་ཡར་ལོག་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་
ཚུལ་དང་། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་
བྱེད་པར་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འཇུག་པའི་རྟོགས་པ་
གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། ཞེས་པ་གཙུག་མ་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་འབྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་དང་དགའ་བ་བཞི་
འཆར་ཚུལ་སོགས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། རྒྱང་འོད་
ཟེར་ལྡ་པ་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱུབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་པས་དེ་ལ་མ་རྒྱུད་ཅེས་བྲ་
ཞེས་སོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་

མའི་སྐྱ་སྐྱ་བ་ཚུལ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅས་བྱ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས།
 གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་སྐྱ་བ་བྱེད་སྟོང་སྟོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་བས་མ་ཞེས་ཀྱང་
 བརྟེན་པའི་བྱུང་རོ། །མདོར་ན། རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཅལ་དུ་བཏོན་
 བས་འཆད་པའི་རྒྱུད་སྟེར་གཏོགས་དང་བཅས་བ་ལ་མ་རྒྱུད་ཟེར། གཉིས་པའི་སྟོན་ནས་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་བ་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་
 རྒྱུད་རྒྱལ་དུ། །ཞེས་བ་ནས། རི་ལྟར་ན་སྟོང་བ་སྤྲ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འོད་གསལ་
 ཉེ་སྟོང་བ་བཞིའི་རིམ་བས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱ་བ་པའི་ཚུལ་ལོ། །སྐབས་འདིའི་སྟོང་བ་ཟེར་བ་
 དེ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་བ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་བཀག་པའི་སྟོང་བ་མིན། འདི་
 དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་བའི་རྣམ་ཏྲིག་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་བས་
 སྟོང་བ་སྤྲ་མ་གསུམ་ནི། ཀྱན་ཏྲིག་བརྒྱུད་ཅུ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་བས་སྟོང་བ་
 དེ་སྟོང་བ་དང་བོའམ་སྤང་བ་དང་། དེ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་བས་སྟོང་བ་དེ་སྟོང་
 བ་གཉིས་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་བའམ་མཆེད་བ། དེ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་བས་སྟོང་བ་
 དེ་སྟོང་བ་གསུམ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་བའམ་ཉེར་ཐོབ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན། མདོར་ན། ང་
 རང་ཆོའི་གཞི་ལ་རྒྱུད་སེམས་ལ་རགས་བ་དང་། སྤྲ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་བཅས་
 བཤད་པའི་ནང་ནས་སྟོང་བ་སྤྲ་མ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
 ཡིན། སྐྱ་མའི་སྐྱ་ནི་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་བ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྒྱུད་སེམས་
 ཅམ་ལས་བྱབ་པའི་སྐྱ་ཞིག་ཡིན།

གང་གིས་སྐྱ་བ་ན་རྒྱུད་དེར་གསུངས་པའི་ཞེས་བ་ནས། རོན་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་
 བཤད་ན། འོད་གསལ་འཆར་པའི་གནས་སྟོང་གར་ཞེས་བ་སྐྱུ་པོ་དང་རྒྱ་ཁྲིའི་ཡར་སྤྲ་
 དང་མར་སྤྲ་སོགས་ཅ་འཁོར་གང་དང་གང་དུ་ཡོད་སའི་གནས་དེ་དག་ཆང་མ་ལ་རྒྱུད་
 སེམས་ཐེམ་སྐབས་འོད་གསལ་འཆར་གྱིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། འབྲེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་
 བཅས་བ་འཆི་རིམ་བཞིན་བསྐྱས་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་བཞིན་འོད་གསལ་སྤྲ་ཞིང་

ཕྱ་བ་ཤར་བའི་གནས་དེ། སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གཅིག་ཕྱི་ཡིན། རྒྱུང་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་
 རིམ་པ་ལས་སྤྱང་བ། མཆེད་པ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་ཉེ་རགས་རིམ་ནས་མར་ཐེམ་
 བས་སྤྱ་རྒྱ་སྤྱ་སོང་བའི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་། དེ་ནས་རྒྱུང་སེམས་སྤྱ་
 ཤོས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཐེ་རགས་ཐེ་རགས་ལ་སོང་བའི་སྤྱེ་རིམ་མཐ་འཕེལ་རིམ་མཐ་
 འབྱུང་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྤྱ་མ་ལ་བཏྲོས་ན་ལུགས་
 ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་ལ་ལྟང་བའི་རིམ་པ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤྱོད་པ་བཞིའི་
 སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྷ་ལས་ཀྱུན་
 རྒྱུ་མའི་སྤྱ་སྤྱབ་ཚུལ་སྤྱེ་ལུས་ལྟང་མཆམས་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་
 པས་རྗེས་ལ་མ་གཏོགས་མི་གསུང་བ་ཡིན། འདྲིར་སྤྱི་ཡོངས་ནས་གསུང་སྐབས་སྤྱེ་
 མའི་ལུས་དེ་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤྱོད་པ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤར་ཡོང་
 བ་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་ཐོར་ཡང་བར་བྱས་ནས་གསུང་སྐབས་རིམ་ལྗེའི་དོན་དེ་ག་རང་
 མར་བཀོད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། པ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པས་སྤྱོད་པ་བཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་
 ལ་བཏེན་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱེ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 རྒྱ་སྤྱེ་མའི་སྤྱ་སྤྱབ་ཚུལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སའི་གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱེ་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དངོས་སུ་སྤྱན་པའི་སྤྱ་གང་
 འདོད་སྤྱི་ཡི་བཀོད་པ་སྤྱ་ཆོགས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སྤྱབ་ཚུལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
 པའི་རྒྱུད་སྤྱིར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་ལ་པ་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་གཉེན་མ་སྤྱན་ཅིག་
 སྤྱེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མའི་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་
 དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་ཚུར་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་ཉེར་
 ཞེའི་དབྱིངས་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ལ་ཤེས་རབ་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་

ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེར་བྲངས་ནས་བཤད་དགོས་པས། འཛིག་ཚུལ་དེས་རྒྱད་
གཉིས་པོ་ཀུན་ལ་མ་བྱུང་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་
སྒྲིང་བ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཆང་མ་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཐབས་སྒྱུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དང་ཤེས་རབ་
ཐུགས་དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་རྩལ་དུ་འདོན་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཆ་
ནས། བ་རྒྱད་དམ་ཐབས་རྒྱད་དང་མ་རྒྱད་དམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་ཅེས་རྒྱད་སོ་སོ་བ་
གཉིས་བཞག་པ་ཡིན་པས། རང་ལུགས་ལ་ཐབས་ཤེས་མིང་མཚུངས་ན་ཡང་དོན་མི་
འབྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་གཅིག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་
རྒྱད་དང་། ཐབས་ཤེས་གཅིག་གི་ཆ་ནས་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱད་བཞག་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས།

ཐབས་རྒྱད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་རྒྱད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གསང་འདུས་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱད་དང་གཅིག་ཞེ་
སྤང་ཐབས་རྒྱད་དང་གཉིས། གཉི་ཐུག་གི་ཐབས་རྒྱད་གསུམ་དོན་དེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་
རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་
བ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེ་སྤང་གི་ཐབས་རྒྱད་ནི་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་དང་། གཉི་ཐུག་གི་ཐབས་རྒྱད་ནི་དོན་དེ་ཨ་ར་ལི་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱད་ཡིན་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་བ་དག་གསུང་ངོ་། །སྤྱིར་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་
རྒྱད་ཁྱེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་འགོ་རྒྱགས་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་
ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་པལ་བའམ་རང་ག་བ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱང་སེམས་
ཅུང་ཅམ་མི་ལྟོག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅུང་ཅམ་བག་ལ་ཞ་བ་ལྟ་

བུ་ཞིག་བྱང་བ་ན། གཞི་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས། འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་བ་དེ་རགས་པའི་རྒྱུ་
སེམས་པར་སྤྱད་པའི་ཐྱེ་མིག་གི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས། འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་
ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་རྒྱར་ཡོད། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་ཞེ་
སྤང་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་ཞེ་སྤང་ལ་
གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཞེ་སྤང་ཡོད་པའི་རིང་ལ་
དག་པོ་མངོན་སྟོན་ཀྱི་ལས་སྐབ་པའི་སྐབས་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་
དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུ་སེམས་རགས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་
ཕན་པ་ཅང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། གཏི་ཐུག་ཐབས་རྒྱུ་ཀྱི་གཏི་ཐུག་ལམ་བྱེད་ཅེས་པ་
ཆགས་སྤང་གང་ཡིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བས། ཆགས་སྤང་
ལམ་དུ་བྱེད་སྐབས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་
ན་མ་གཏོགས། ཆགས་སྤང་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་གཏི་ཐུག་དམིགས་བསལ་ལམ་དུ་
བྱེད་པ་ཞིག་མེད། མ་གཞི་དེའི་སྐོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ཀྱི་མཛུགས་ལ་གསུངས་ཡོད།
རྩོ་རྩེ་ཨ་ར་ལའི་རྒྱུ་ཅེས་པ་དེས་གཉིད་ལ་གཏི་ཐུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཐུགས་ཤིག་གསུངས་ཡོད་པ་མིན་ནམ། དེ་འདྲའི་སྟེང་ནས་
གཏི་ཐུག་ལམ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་གཏི་ཐུག་ཐབས་རྒྱུ་ཟེར་བའི་གསུང་རྒྱུན་ཞིག་གོ་
ཐོས་བྱུང་།

རྒྱུ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་སྤྱིའི་གངས་སྟོན་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་
བངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། འདིར་ཅ་བའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བྱི་མ་དང་བཤད་པའི་
རྒྱུ་ཅེས་མིང་འདོགས་ཐུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའམ་གྲགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་
ན། ཅ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ནི་ཁྱི་ལྟ་སྟོང་པ་དང་། ཉུང་བའི་རྒྱུ་དམ་
སྟོང་བརྒྱུད་བརྒྱ་པ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་ཅེས་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་

རྒྱལ་པར་གསུངས་པ་ཕྱིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྤྲ་མ་ལ་བསྟོས་ན་ཆེ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་
 དམན་པས་བདེ་སྐྱེ་གཏུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མི་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་སྤྲ་མ་ལས་བསྐྱས་ནས་
 བསྟོན་བཤོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱས་
 བསྐྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཅ་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྤྲ་མ་ཕྱི་མའི་ཅ་
 རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་མིན་ནོ། །གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཅེས་
 པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་བའི་དོན་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་
 འདྲ་མི་འདྲ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་ཀྱི་གནད་དེ་དག་གི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེར་བྱུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བར་འགྲོ་ཚུལ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྤར་གསུངས་པའི་
 འདུས་པ་ལེའུ་བརྩ་བདུན་པོ་ཕྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བཙུ་བརྩ་བ་ལ་
 བསྟོས་ནས་ཅ་རྒྱུད་དུ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུར་
 གང་། ལོ་ཆེན་གྱིས་དུས་སྤྱི་ལ་སྐྱར་ནས་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་བསྐྱུར་བ་ལེགས་ཏེ་འགྲེལ་
 པས་གྲང་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བཤད་རོ། །འོ་ན། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་དེ་ནལ་འབྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་དང་འདུས་པ་ནལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས། བརྟེན་བྱ་ཟབ་ལུགས་དང་རྒྱ་
 ཆེ་ལུགས་ལ་བྱད་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་འདུས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཅ་རྒྱུད་དུ་
 བཞག་པ་ངེ་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། འདུས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ཅ་རྒྱུད་ཡིན་
 པ་འདི་སྟོན་བསྐྱས་ཀྱི་འང་དགོངས་པར་སྤང་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ནང་ནས་གྲང་དེ་ཉིད་
 བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཐབས་ཤེས་ལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཚུལ་
 བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲང་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་པ་
 ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས་

ཡོད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་དབང་གི་སྒྲོར་ལ་སོགས་
 བ་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ནས་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་བ་ལས་ཤེས་བར་བྱ་བར་ཡང་
 གསུངས་བས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་བ་དེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོས་
 རས་དང་པོའི་གཞི་འཛིན་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་དམ་བཙག་
 བོ། །གཞན་ཡང་། གཤམ་ལ་ཐོན་ཡོད་བ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུའི་
 མཁས་པས་གསང་བ་འདུས་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་ནས་དགོངས་བ་སྤངས་
 ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དངོས་སུ་དགག་བ་མཛད་མེད་པས་འདུས་བ་དེ་
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་། གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་སྤྲུགས་
 ཨོྲ་ཀླ་ཀ་ནི་ཀླ་ཀ་ནི་ཞེས་བ་འདི་པལ་ཆེར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་
 ཡིན། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་མི་འབྲུགས་པའི་སྤྲུགས་ལ་ན་མོ་རྒྱ་ཏུ་ཡུ་ཡ་ཞེས་
 བ་དེ་རྒྱུད་སྤེལ་མའི་སྒྲོས་ཆོས་ཡིན། དེ་བར་བཞག་ནས་ཨོྲ་ཀླ་ཀ་ནི་ཀླ་ཀ་ནི། རོ་ཅ་
 བོ་རོ་ཅ་ནི། ཞེས་བ་དེ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་སྤྲུགས་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་
 འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད།

གལ་ཏེ་སྤྲ་མའི་དོན་ཞེས་བ་ནས། འདུས་པའི་ལེའུ་དང་པོས་རྒྱུད་གྱི་དོན་མདོར་
 བསྟན་བ་དེ་ཉིད་ལེའུ་ལྟག་མ་བཙུ་བྱག་གིས་འཆད་བར་གསུངས་བས། ལེའུ་དང་པོ་
 ཡང་བཙུ་བྱག་པོ་ལ་བསྐྱོས་ནས་ཅ་རྒྱུད་དང་། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་རྒྱུད་བྱི་མ་ལེའུ་བཙོ་
 བརྒྱུད་བ་འདི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཞེས་བ་ནས། སྒྲོད་བསྐྱུས་ལས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་
 ཀུན་ལས་བཙུས་ཀྱང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་བ་ནས། བྱུ་ཆེན་
 བ་ག་ན་དང་རྒྱལ་བས་བྱིན་བྱིས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་བཤད་བར་འདོད་བ་ལྟར་བཤད་རྒྱུད་དུ་
 འདོད་བར་བྱལ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་རྒྱུད་བྱག་ཡོད། ཁ་ཅིག་དོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་
 དང་སྐྱུ་འཕྲུལ་བ་བ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འདུས་བ་
 དང་སྤྲུགས་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་གྱི་བཤད་རྒྱུད་མིན་ནོ། །འོ་ན། འཕགས་བ་ཡབ་

སྤྲུལ་ལ་སོགས་པས་བཤད་རྒྱུ་དུ་བཞེད་པའི་བཤད་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ཅ་རྒྱུ་འཆད་
 ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲིམ་ནི་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་
 གསང་བའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོང་ཐུག་གཅིག་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ནས་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་བཤད་རྒྱུ་སོ་སོས་ཅ་རྒྱུ་འགྲེལ་
 ལུགས་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། གཉིས་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ཕྱི་མ་དང་དགོངས་བ་ལུང་
 སྟོན་གྱིས་རིམ་ལྔ་བཤད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུ་ཕྱི་མ་འདིས་ཅ་རྒྱུ་འཆད་ཚུལ་ལ།
 ཞེས་བ་ནས། བཤད་རྒྱུ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་ཅ་རྒྱུ་གྱི་དོན་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཅལ་དུ་འདོན་སྤྲོད་པའི་སྟོན་ཅ་རྒྱུ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཡོད་བ་ལ།
 ཞེས་བ་ནས། འཕགས་ལུགས་གྱིས་རྒྱུ་ཕྱི་མ་དེ་ལྟར་འཆད་ཤེས་བ་ནི་རྒྱ་རོ་བའི་འགྲེལ་
 བ་ཉིད་ལ་རག་ལས་བར་སྤང་རོ། །དེ་རྒྱུ་ཕྱི་མས་ཅ་རྒྱུ་བཤད་ལུགས་དེ་ཡིན། དེ་
 ནས་དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཅ་རྒྱུ་གྱི་དོན་འགྲེལ་ལུགས་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན།
 དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་ནི་ཅ་རྒྱུ་དང་ལེའུ་རིམ་བ་རྣམས་མཐུན་ཞིང་། ཞེས་བ་ནས། དེས་
 བ་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་འདིས་ཅ་རྒྱུ་གྱི་དོན་གང་ཅལ་དུ་བཞོན་ནས་ཅ་
 རྒྱུ་འཆད་བ་ཡང་དོ་རྩེ་བཟུམ་བ་དང་ཅ་རྒྱུ་གྱི་སྤྲུལ་བཤད་སོགས་རིམ་བ་དེ་དག་
 གི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་གསལ་དུ་བཤད་རྒྱུ་ཁྱད་སྤངས་སྤྲུལ་བ་ལ་འདི་མང་ཤོས་སྤྱོད་དེ།
 དེ་ཤས་ཆེར་དེས་དོན་གྱི་བཤད་བ་ལ་བྲངས་སོ། །དེ་ནས་བཤད་རྒྱུ་གཞན་དོ་རྩེ་
 འཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་རིམ་ལྔ་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། གཉིས་བ་ནི། དོ་རྩེ་
 འཕྲེང་བ་ཉུང་དུའི་རྒྱུ་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་དགུ་བ་དང་ཉི་ཤུ་བའི་གཞུང་གི་གཅོད་
 མཆོམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། ལུགས་གཅིག་ལ་འདི་ལྟར་ལེའུ་བཅུ་དགུ་བའི་
 ཐོག་མ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། །ཞེས་བ་ནས། རྣམ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་མཛོན་པར་
 འདོད། །ཅེས་བ་ནས། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་ལྷ་སྤྲུལ་མ་ཞི་བ་འོད་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ། རྣམ་

བ་སྒྲ་ཆོགས་མངོན་པར་འདོད། །ཅེས་བ་ནས། ཡང་ལུགས་གཞན་གཅིག་ལ་ཞི་བ་འོད་
 གྱི་འགྱུར་དར་མ་བཅོན་འགྲུས་ཀྱིས་བཅོས་བ་ལས། རྣམ་བ་སྒྲ་ཆོགས་མངོན་པར་
 འདོད། །ཅེས་བ་ནས། ཞི་བ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ལེའུའི་གཅོད་མཆེན་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་
 གི་དོན་དུ་སྤངས་སྟེ། རྣམ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྣམ་པར་སྤོན་པའི་སྐད་
 ཅིག་མ། རྣམ་པར་ཉིད་པའི་སྐད་ཅིག་མ། མཆེན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་
 སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆོན་བ་གཅིག་དང་།
 ཞེས་བ་ནས། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་བ་དང་ལེའུ་དྲུག་པར་སྒྲ་ཅེར་ཡུངས་དཀར་ཅམ་གྱི་
 རིན་ཆེན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས།
 ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་བཅུའི་ཆོགས་བཅད་རེས་ཡི་གེ་རེའི་དོན་འཆད་བ་
 འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མགོ་ནས་མར་གསུང་སྐབས་དངོས་གནས་དད་བ་
 སྟེ་བ་དང་ཏ་ལས་བ་ཞིག་འདུག །

གཞུང་དེ་དག་གིས་ལུས་དབེན་དང་། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཉིད་ལས། རྡོ་རྗེ་བཟླས་
 བར་རབ་སྐྱར་བས། །ཞེས་བ་ནས། རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུད་གི་གནད་ཤེས་ནས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་
 དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་ཐོབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་བྱིན་བཟླབ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རིམ་བ་ཐོབ།
 དེ་ནས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་ལུས་དེ་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་དག་ནས་མངོན་པར་
 བྱང་ཚུབ་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་
 བ་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་
 བར་བསྟན། མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་རྡོགས་རིམ་རིམ་ལྱར་བསྐྱེས་བ་ནི་རྒྱུད་འདི་ཡི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་བ་ནས། ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་མཛད་བ་ལ་སོགས་བ་ཡང་
 རྒྱུད་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་
 རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ལ་ཁོ་པོ་བཅུ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁོ་པོ་བཅུ་བཞིན་ཤར་དུ་རྣམ་སྤང་།

ལུབ་ཏུ་ཉ་མགྲིན། གཞན་ཐམས་ཅད་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་གཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 གཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་གསལ་པོ་ཞིག་མ་མཐོང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ན་གསང་བ་འདུས་པར་ཤར་སྟོ་ལུབ་བྱང་མཚམས་བཞི་དེ་
 དག་ལ་ཤར་དང་ཤར་སྟོ་བ་ལ་ནམ་སྒྲང་། སྟོ་དང་སྟོ་ལུབ་པ་ལ་རིན་འབྱུང་། ལུབ་དང་
 ལུབ་བྱང་པ་ལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་བདག་
 འགོད་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་མི་ཤེས། དེས་ན་མདོར་བྲས་ལས་རྗེ་བཙུན་
 གྱིས་སྐབ་མཁན་མཛད་ནས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་སྐབ་ཤིང་གིས་གསང་འདུས་སྤྲས་རྒྱའི་
 རྒྱ་མཚོ་བསྐབས་པ་ལས་འདུས་པའི་སྐབ་ཐབས་རྟེན་བར་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་
 ཅམ་ལ་མི་གཞུང་ངོ་། །སྤྲས་པ་ནམ་གསུམ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆོས་
 སྤྲས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མའི་སྤྲས་པ། སྤང་བ་སེམས་སྤྲས་ཏེ་སྤྲས་པ་གསུམ་བཤད་
 པའི་ནང་ནས། འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་ཀྱི་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྡོ་རྗེ་བཞུས་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྟོག་རྩིས་ཞེས་གསང་བའི་སྤྲ་ཅེར་རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་རྩིས་སྟོམ་པ་ཞེས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་རྩིས་དང་། གདོང་གི་སྤྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་རྩིས་སྟོམ་པ་ཞེས་
 པའི་རྡོ་རྗེ་བཞུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་རྩིས། སྤྲང་གའི་སྤྲ་ཅེར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་
 སྟོག་རྩིས་སྟོམ་པ། སོགས་སྤྲས་བསྐྱུས་པ་སྤྲང་གར་སྤྲགས་འཁོར་བའོད་པ་སོགས་
 ལ་བཏེན་ནས་སྤྲང་བ་བཞི་དང་རྒྱ་མའི་རྒྱ་འཕྲེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་སྟོག་རྩིས་མཐའ་ཆོད་
 བར་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གནས་པ་ཅ་དང་གཡོ་བ་རྒྱུང་དང་བའོད་པ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་བརྩམས་ནས་ཐོག་མར་ལུས་འཆགས་པ་དང་བར་དུ་ལུས་གནས་པ་དང་
 མཐའ་མར་འཛིག་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་བཤད་ནས། ཐབས་དེ་གཉིས་ལས་མདོན་བར་
 ཉོགས་པའི་རིམ་པ་འཆར་རྒྱལ་ཞེས་པ་མདོ་སྤྲགས་རབ་འབྱུམས་པ་བཤ་ཆེན་བསོད་
 བམས་གྲགས་པས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རྒྱུང་གིས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྲས་ལུགས་དང་། སྟོག་འཛིན་ཀྱི་གཡོ་བ་རྒྱུང་བཅོན་

ཐབས་སུ་བཀག་ན་དེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྔགས་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་འཆད་དོ།

ལམ་གྱི་སྒྲིང་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་གི་ཆིངས་རྣམས་ཆོ་གཉི་ཤུར་སྐྱད་པ་
དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱད་པར་དུ་སྔག་ཚུལ་རྗེ་རྗེ་བཟླས་པས་སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་འབྲེད་
པའི་གནད་རྣམས་ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་བྱག་པ་དང་། (རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས།) དེ་ལའང་དབྱེ་
བར་དཀའ་བ་ཡི། །དབྱས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ཅ་འཁོར་གཞན་ལ་རོ་མས་གཅིག་། རྒྱུང་མས་གཅིག་། སྒྲིང་ག་ལ་རོ་མས་གསུམ་རྒྱུང་
མས་གསུམ་དགྱིས་ཉེ་མདུད་པ་བྱག་གིས་དགྱིས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས། སྒྲིང་གའི་
ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཅའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་པའི་མཆོག་ཡིན་ཚུལ་
སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་རྒྱའི་དབྱས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་རང་ལ་རྒྱུང་
སེམས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཐེམ་སྐྱབས། འོད་གསལ་མཐར་བྱག་པ་ཤར་བ་དང་དེ་
ལས་སྐྱུ་ལུས་ལ་ལྷང་བར་གསུངས་པ་ཡིན། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
དེས་དོན་གྱི་སྔགས་བརྟ་བ་ལས་འཆད་དེ། ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཉུང་བར་བྱུང་སྤང་དོ། །
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲེང་པའི་རྒྱུད་འདིས་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། བཤད་རྒྱུད་ལ་འདི་ལས་བཟང་བ་སྤར་མ་འགྱུར་ཞེས་འདིའི་འགྱུར་
བྱང་ལས་འགྱུར་བ་ནི་ད་དུང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤང་དོ། །དེ་ནས་བཤད་རྒྱུད་ལྟ་མོ་
བཞིས་ཁུས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འཆད་སྤངས་གང་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར་ན། ལྟ་མོ་བཞིས་
ཁུས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་བྱག་རྒྱ་སྔག་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཞེས་པ་
ནས། རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདུས་པ་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་ལས་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ལྟ་མོ་བཞིས་ཁུས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཡོད། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟས་ཀྱི་ཡང་རྣམ་བཤད་ཡོད།
དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་

བ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྟོན་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གང་འདྲ་ཡོད་པ་
 དང་། བཤད་རྒྱུད་སོ་སོས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཀའ་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ནས། འདུས་
 པའི་ཆེ་བ་བརྟོན་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཀའ་ཚུལ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་མཚན་བརྟོན་པའི་
 སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
 ཀུན་རྒྱུད་འདིར་འདུས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། གང་ཞིག་ཐུན་
 བཞིའི་དོན་རྟོག་ཅི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་གསང་བ་འདུས་པའི་དོན་རྟོག་ཅི་
 འབྱོར་ཐུན་བཞི་ལ་སྐྱོམ་སྐྱབ་བྱས་ནས་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་མཚན་ག་
 དང་དམན་གྲུབ་ཅིང་། །ཟླ་མའི་ཟིན་གྱིས་འདི་ན་མ་ལོར་ལམ་རྟོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས།
 བྱང་ཚུབ་དོན་རྟོག་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཆའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འདུས་
 པའི་རྒྱུད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྐྱོམས་ན་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཏེ། འདུས་པའི་
 ཅ་རྒྱུད་སྐྱོག་པ་དང་རག་ལ་འཛིན་པ་དང་སྤེགས་བམ་འཆང་བ་ཅེས་ལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་
 དོན་རྟོག་དང་འདྲ་བར་བལྟས་ནས་ཕྱག་འཆའ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་གསུངས།
 གསང་འདུས་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་
 པའི་རྒྱུད། །ཅེས་པ་ནས། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གནས་མི་གནས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པར་དེར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་མི་གནས་
 ཟེར་བ་དེ་འདུས་པའི་འཆང་ཉན་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་གནས་མི་གནས་ཟེར་བ་དེ་འདུས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་ལེན་ཡོད་མེད་ལ་རག་
 ལས་པར་གསུངས། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདིའི་དོན་འཆང་ཉན་གྱི་སྐྱོན་ནས་ན་
 བར་འཕོ་བར་བྱེད་པ། །གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །ཞེས་པ་ནས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 བྱངས་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་ཟླ་མའི་ཟླ་སྟེ་གོང་མའི་
 གོང་མ། །བསྟན་དང་བཤད་པ་རྣམ་གནས་ན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཅི་ལྟར་
 འབྱུང་། །ཅེས་འདུས་པ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པས།

ཡང་སྤྱིར་། སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་འདུས་པ་གང་གིས་མི་ཤེས་
པ་དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་རིམ་ལྷན་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའོ།

ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅིད་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་
པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། རི་སྤྱིད་ཡ་ར་ལ་ཉའི་བར། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་རྒྱུད་སྟེ་
གཞན་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཉོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྒྱུད་སྟེ་ཀུན་གྱི་ཅེ་
མོར་གསུངས་སོ། །གོང་དུ། ཀ་ཁ་རྩ་མཐའ་ཏ་ཇའི་མཐའ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ཀ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལའང་
རྒྱུད་སྟེ་སྤྱིར་ཐུག་རེར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་
གྱི་རྒྱུད་སྟེའི་ཅ་བར་ཡང་བསྟན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་དང་ཀུ་ལྷ་རས་
བཤད་དོ། །དཔེར་ན། རྟོ་རྟེ་འབྲེང་བ་ལས་བཟོ་མ་ལ་ཞེས་ལའི་མཐའ་ཅན་དང་ཡའི་
མཐའ་ཅན་ལྟ་བུ་གསུངས་ཡོད། དེ་དེའི་ཅ་བ་ཡི་གེ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་
གསུམ་ནི་རྒྱ་རོ་བས་འབྲུ་གསུམ་ལ་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་
འདུས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་ལྷ་རྩ་བེར་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བཞེད་དོ། །
གཉིས་ཀ་འཐད་པ་ཡིན། དེའི་སྐུ་མ་ཨོ་ལྷ་མེད་ཀྱི་གསུམ་ལ་སྐར་བ་ནི་གསང་བ་འདུས་
པའི་འདུ་རྒྱུ་གསང་བ་གསུམ་སྐྱོད་རྟེ་གསུང་རྟེ་ཐུགས་རྟེ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་བྱི་མར་
བཤད་པས། འདུ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་འདུས་པ་དངོས་བཟུང་བའོ། །གཅིག་ཏུ་གང་འདུས་པ་
ཡིན་ཟེར་ན། གསང་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དང་སྐྱུ་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་
ཡིན། དེ་ལྟར་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
དོན་རྟོ་རྟེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ལ་བཤད་ན་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་
དག་གི་གཞན་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་འདུས་པའི་ལམ་དུ་འདུ་བའི་དོན་ཏེ།
དཔེར་ན། བདེ་མཆོག་གི་བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ས་བོན་དང་བཅས་པ་
དང་། ས་བོན་མེད་པའི་བདག་བྱིན་བརྒྱབ། རྩ་ལན་རྩ་རའི་རིམ་པ་བེར་བ་དེ་ཆོད་གས་

མཐར་གཏུགས་སྐབས། ཟུང་འཇུག་བསམ་མི་བྱ་བ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གཏུགས་ཡོད། དེ་
 བཞིན་དུས་འཁོར་ནས་མ་གཞི་སྒྱུ་ལུས་དང་མི་འདྲ་བ་སྟོང་གཟུགས་གསུངས་ཡོད།
 ཡིན་ན་ཡང་། སོ་སོར་སྤྱད་དང་། བསམ་གཏན། སོག་ཚོལ། འཛིན་བ། རེས་བྲན། ཉིང་
 འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་ནས་ཟུང་འཇུག་གསུངས་པའི་གནད་
 དེ་ལ་གཏུགས་བ་ཞིག་དང་གནད་ཆང་མ་དེར་སླེབས་ཡོད། ཐོག་མའི་རྫོགས་རིམ་རྒྱུང་
 དབུ་མར་སྤྱད་པའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ནས་མི་འདྲ་བ་གསུངས། དེའི་
 རོན་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་བཀའ་སྐབས་སྐབས་རེར། སྟོང་གའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་ལ་
 དམིགས་བ་དང་། སྐབས་རེར། རྒྱ་ཁྲིའི་ཡར་སྒྲ་ལ་བསྐྱུན་བ་སོགས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་
 སོ་ཞིག་ཡོད་བ་རྣམས་མཐར་སྟོང་ག་ལ་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་ཤར་ནས་ཟུང་འཇུག་
 གི་སྐྱེ་ཐོབ་བ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ཁའི་འགག་མདོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་བརྒྱ་ཐམ་
 འདུས་ཞེས་ལུང་སྟན་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་མང་སོ་མར་ཡོང་བ་ཆང་མ་ཐམ་གཅིག་གི་འོག་ལ་
 འདུ་བ་བཞིན། མཐར་གཏུགས་སྐབས་སྐྱེ་འོད་ཟུང་འཇུག་གི་འདུས་པའི་གནད་ལ་
 ཐུག་ཡོད།

མདོ་སྡེའི་སྟོང་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་བ་ནས། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྟོང་པས་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུས་པའི་ལམ་ལྟག་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྒོ་
 རས་བསྐྱུས་བ་ནི་སྤར་བྲངས་ཐེན་ཏེ། །ཐུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཞེ་སྤར་ཐབས་
 རྒྱུད་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་ཅེས་སྡེ་ཆེན་མང་སོ་ཡོད་བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་
 འོག་མ་གསུམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་
 དག་འཁོག་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོག་དམན་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། གསུམ་བ་ནི།
 ཡིན་པུ་ཉི་ཆེན་སོ་དང་སྤྱིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་ས་བདག་གི་སྤྱ་ཀལས་གཞུང་མཛད་བ་
 ནི་འདི་ན་མི་སྤང་ལ། ཞེས་བ་སོད་ལ་འགྱུར་བ་མི་འདུག་གསུངས་བ་ཡིན། གསང་བ་
 གྲུབ་པ་མཛད་མཁན་གྱི་དཔལ་མགོན་སོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ནི་འདུས་པའི་རོན་གཏན་

ལ་འཕེབས་པ་གསང་བ་གྲུབ་པ་མཛད་དེ། ཞེས་པ་ནས། འདིས་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་ལྷ་གངས་བཙུ་བདུན་དུ་མཛད་ཅེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་གཞིའི་སྐབས་སུ་དངོས་
 སུ་བྱང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་བཙུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་ངེས་པར་རྫོགས་པར་
 གྱུར་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སྤང་གཞིའི་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ལྷ་སོ་
 གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྤང་གཞིའི་འཁོར་དེ་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན་པས་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་ཡོངས་རྫོགས་དེས་བསྟན་པ་
 ལ་གོ་ན། སྟོན་གསལ་གྱིས་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་སོ་གཉིས་སུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ།

དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་དང་ཞེས་པ་ནས། གསང་བ་གྲུབ་
 པ་འདི་ནི་གྲུབ་པ་སྡེ་བདུན་ལས་གྲུབ་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་གྲུབ་པའི་སྡེ་གཞན་དུག་པོ་
 ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོར་གསུངས་ལ། སྟོང་པོའི་སྟོར་གྱི་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་རྩྭ་ཉིད་ཡང་ཕྱི་མོར་སྤང་
 རྟེ། རྩྭ་ཉིད་ཞེས་པ་མགྱུར་རམ་སྟེ། བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོར་གོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཤུགས་གྱིས་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འཛོགས་པ་དགོངས་པར་
 སྤང་སྟེ། འདིའི་སྟོར་གཤམ་ལ་གསུང་སྐབས་འདི་བྲན་དགོས་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཞབས་
 ལུགས་ཀྱི་སྟོར་དུག་གི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཞིར་བྲས་སྤང་ལ།
 ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཐིག་ལེ་བཞིའི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་
 གཞིར་བྲས་སྤང་ལ་ཞེས་པའོ། །ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་དང་རྩྭ་ཉིད་སྟོང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་
 ཀྱང་བདུས་ནས་མཛད་སྤང་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་པར་དུ་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 ཞལ་ལུང་དང་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་མན་ངག་གིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་
 མང་པོས་རྫོགས་རིམ་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་གི་འདུས་པའི་

འགྲེལ་བ་འདིས་ནི་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་བཤད་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་འབྲུག་གི་རྒྱད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་སྤྲོད་མི་རྣམས་པའི་ཆགས་ཅན་རེ་ཞིག་དང་བའི་
 སྤྱིར་དུ་གསུངས་བ་ཅམ་གྱི་དོན་དང་། ཞེས་བ་དང་དོན་ཡིན་སྐྱ་ངེ་བཞིན་བ་མ་ཡིན་
 ཞེས་བའོ། །བཤད་གཅི་སོགས་ཀྱི་བཟའ་བའི་དམ་ཆེག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲ་མེན་མ་དང་འཆོལ་བའི་རྒྱད་ལ་ཞུགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་མཛད་བ་
 ཅམ་དུ་བཤད་ནས། ཞེས་བ་ནས། འདི་ནི་རྒྱ་གར་བའི་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་མས་བཤད་བ་
 དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་དུ་སྤྲང་ངོ་། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མི་
 འཐད་པའི་དགག་བ་གནང་མེད། སྤྲོད་དཔོན་ཤུཌི་བས་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོས་
 ཐབས་ལས་བྱང་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱད་བསྟན། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་ངེ་སྤྲད་དུ། འཇམ་
 མགོན་ཙཱ་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའམ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུངས་ཞུས་སུ་
 གྲགས་བ་ལས། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བྱིན་ཅན་རྗེ། །ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་བ་
 ལམ་གྱི་རྩ་བ་དུ། །ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་བ་དུ་མ་ཡིས། །གྲུས་བ་ཆེན་པོས་
 བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་ངེ་སྤྲད་གསུངས་བ་བཞིན། ང་རང་ཆོས་མདོ་དང་
 སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་གང་འབྲ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། ལམ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞིག་
 ལེས་བར་བྱས། དེ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱི་
 དང་ལྷག་པར་གསང་སྤྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་བ་རང་རང་ཆོའི་རྒྱད་ལ་མ་
 སྤྱེས་བ་སྤྱེས། སྤྱེས་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྤྲ་མ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་
 ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན། ཏྲལ་རྒྱལ་གྱ་ཆོམ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་མ་ཡིན་
 པར་ཐོག་མར་སྤྲ་མར་འོས་མི་འོས་མཆོན་ཉིད་ཆང་མི་ཆང་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་བྱས།
 བརྟག་དབྱེད་བྱེད་བ་ལ་ཡང་སྟོན་ལ་སྤྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་ལ་གང་འབྲ་དགོས་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་སྤྱིའི་འགྲོ་སྤངས་གང་འབྲ་ཡིན་བ་དེ་དག་ལེས་དགོས། དེ་

འདྲའི་ཐོག་ནས་བརྟག་དབྱེ་ལེགས་སོ་བྱས་ནས་ཡུལ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲ་མར་བསྟེན་
 བའི་རྗེས་ལ་སོ་སོས་དད་པ་ཅེ་གཅིག་པ་ཞིག་སྒྲིང་ཐུབ་པར་ཆོད་ཐིག་པ་དང་གདེང་
 ཞེས་བ་འདྲ་ཞིག་བྱང་སོང་ན་སྒྲ་མར་བསྟེན་ནས། མདོར་ན། སྒྲ་མ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲིན་
 རྟོག་གི་སྒོ་འགོག་ཐུབ་པའི་དད་པ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བས་རིམ་བས་
 སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས།

གན་ཉེ་ཉོར་སྒྲིང་དཔོན་གྱིས། སྟོན་ལ་སྒྲིན་རྟོག་གི་སྒོ་འགོག་ཐུབ་པ་ཞིག་
 བྱང་ན། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་བཟུང་དམིགས་རིམ་འོག་མ་ནས་སྒོ་
 སྒྲིངས་ན་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་པལ་ཆེར་བདེན་པ་ཡིན། ལྷག་པར་བདེན་བཞིན་
 གནས་ཚུལ་ལས། དེ་བཞིན་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སམ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བ་ཟབ་ཏུ་སོང་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་དད་པ་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་
 འཕེལ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་གྲུས་པ་ཡང་རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེ་
 ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་འོང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རིམ་བས་རིམ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲོགས་
 དང་བཅས་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན། ཡང་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ་རྒྱང་རྒྱང་ལ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་
 མཐོང་བའི་དད་པ་ཞིག་མ་སྒྲིས་བར་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཡང་དུས་ཆོད་ཉ་ཅང་
 འགོར་སྲིད་པ་ཡིན། དམིགས་པའི་སྒྲུབས་ཆེ་ཆུང་ལ་བཅིས་པ་ཡིན་ན་འོག་མ་འོག་
 མའི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་སྤན་བྱའི་ཉམས་སྟོང་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེས་བཤེས་གཉེན་
 ལ་དད་པ་ཡང་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་འཕེལ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། སྒྲུབས་འགྲུའི་དད་པ་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་ཡང་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་ལ་ཅི་ཅམ་གྱི་ངེས་ཤེས་སྒྲིས་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་
 དད་པ་ཡང་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་འདུག །སྒྲུབས་སྒྲུབས་ལ་མ་གཏོགས་
 མངལ་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་ནམ་པ་ཆོར་འཛིག་ཉེན་པལ་སྤྲད་ལ་སྒྲ་མའི་བྲིན་སྒྲུབས་རྒྱང་

ནས་ཆེ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན། ཉག་པར་གཤེག་མི་དགོས་པས་དད་པ་ཅེ་གཅིག་པ་
 ཞིག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ང་རང་ཆོར་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་བྱས་ནས་དཔེ་བྲིད་བྲིད་མཁན་
 གྱི་དགོ་ཆུན་དེ་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གཟབ་གཟབ་བྲིད་དགོས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། དེར་བརྟེན། རྗེ་རེན་པོ་ཆེས་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
 གསུངས་པ་ཡིན། སྤྲུགས་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གུས་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། ངའི་ངོ་ཤེས་གྱི་གསལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རང་དངོས་གནས་
 ཚད་ལྡན་ཡིན། ད་གཤེགས་ཆར་བ་རེད། བྲིད་རང་ཆོ་མང་ཆེ་བས་གསལ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཁ་ཤས་གྱིས་པལ་ཆེར་གོ་མེད། ཁོང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ལ་ཁོ་རང་གི་སྒྲ་མ་དེ་དང་
 འབྲལ་མེད་བྱས་ནས་སྟོན་འགོ་བཏང་བ་ཡིན་གསུངས། སྟོན་འགོ་བྱས་འབྲལ་བཏང་
 བའི་སྐབས་ལ་ཞོགས་པ་ཐོ་རེངས་སྤྱི་པོ་ལ་ཡར་ལངས་ནས་བྱུག་འབྲལ་གསལ་
 དགོས། སྒྲ་མ་ལ་གིར་ཞལ་འདོན་གནང་ནས་བཞུགས་སྐབས། ཁོ་རང་གིས་གཤམ་
 བས་ཐོག་མར་བྱུག་ཁ་ཤས་ཤིག་འཆལ། དེ་ནས་བྱུས་མོ་བཅུགས་ནས་བསྐྱད་དེ་ལག་
 པ་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་ཏུག་ཏུག་ཅེས་ས་ལ་མར་གཏུགས་ནས་བྱུག་འཆལ་བའི་ཁུལ་
 བྱས། སྒྲ་མའི་སྟེན་ཅོག་ལ་ཏུག་ཏུག་ཅེས་གོ་སྐབས་བྱུག་འཆལ་གྱིན་ཡོད་པར་
 དགོངས་གྱིན་ཡོད་འདུག །དེ་འདྲི་སྟོད་པ་མ་རབས་རྒྱུད་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མར་དབུ་སྒྲོར་
 བྱས་ནས་བྱུག་འབྲལ་བསགས་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ག་ལེར་ཁོ་རང་ནར་
 རུང་ཅམ་སོན་སྐབས་སྒྲ་མ་གཤེགས། སྐབས་ཤིག་ལ་སྒྲ་མ་ཉ་ཅང་བཞུགས་བཟོད་
 བྲུགས་མེད་པ་དང་བཀའ་བྲིན་བཞུགས་པའི་ཐོག་ནས་དད་པ་སྐྱེས་ནས་བུ་ཤོར་ཏེ། ཉ་ལམ་
 བརྒྱལ་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱུང་འདུག །དེ་ལྟར་ཉ་ཅང་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་པ་ཞིག་
 སྐྱེས། དད་པ་དེས་བྲངས་ནས་སྟོན་བྱ་བརྒྱལ་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་བརྒྱལ་
 བ་དེ་སངས་སྐབས། བཀའ་བརྒྱུད་རང་གི་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་བྱུང་འདུག་གི་
 ཉམས་སྟོང་ལྷ་བྱ་གང་ལ་གང་འཆམ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་ཟེར། ཁོ་རང་གིས་ནམ་རྒྱུན་ང་ལ་

ཅེད་མོ་ཅེ་བ་དང་བསྟན་བཤེགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁོང་ཅུང་ཞོ་བ་
 ཞོད་མཁན་དེ་འདྲ་མིན། དེ་ཁོ་རང་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ང་ལ་བཤད་བུང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་སྦྱེས་པ་དེ་ལྟ་མཐུན་ནས་གོམས་སྐབས། ག་ལེར་ག་ལེར་
 གོམས་པ་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་བྱིན་ནས་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་བུང་འཇུག་གི་ཉམས་སྤྱོད་
 བུ་དེ་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་གནས་རྗེས་བྱ་བ་ཀྱི་
 མཛོན་ཤེས་ལྟ་བུ་མཚམས་མཚམས་ལ་ཡོང་བུ་འདྲུག་ཅེས་ཁོ་རང་གིས་ང་ལ་ནང་
 ཚགས་བྱས་ནས་བཤད།

དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྣམས་ཁ་གསུངས་ནས་བུང་། ཉམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཐོན་བུ་
 རེ་ཡོང་བ་དེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པའི་ནུས་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་མོས་གུས་ཅེ་གཅིག་པས་
 བྱངས་ནས་དད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པའི་རྗེས་ལ། ནུས་རྒྱུན་བསྐྱོམས་རྒྱ་དེ་སྐྱོམ་
 སྐབས་ཟབ་པ་ཡོང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་གསར་པ་ཡོང་གིན་
 འདྲུག་ཅེས་ང་ལ་ཞོད་མཁན་འགའ་ཤེས་བུང་། འདི་ཆོད་གསུང་དངོས་ཡོད་གནས་ཆོད་
 ཡིན་པས། སྦྱིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་ལུང་འཛེན་མཛད་པ་ལས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྦྱེས་རྒྱུ་སྦྱེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་
 པ་ལ་བྱེད་བོད་ནམས་སྐྱེས་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུག་ཤེས་ལས་མེད་པས་ག་ན་འོང་ཞེས་རྗོ་
 བོ་རྗེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་ཡང་སྐྱོས་ལྟག་པར་དུ་གསང་
 སྐབས་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མོས་གུས་ཅེ་གཅིག་པ་དགོས་པ་དེ་གཤམ་ཆེན་
 བོ་ཡིན། ཡང་། འདི་ལྟར་བཤད་སྐབས་ང་ལ་དད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་
 བ་ཞིག་ཏུ་གོ་ཉིན་འདྲུག་སྟེ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་འགྲོ་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡིན། ང་
 ལ་དད་པ་བྱས་ནའང་འདྲ། མ་བྱས་ནའང་འདྲ་བྱེད་ཅང་མི་འདྲུག། ནུས་རྒྱུན་ནས་ངས་
 ཅུང་ཞོ་བ་ཅུང་ཞོད་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་བ་དེ་མིང་གིས་སྦྱོ་བཏགས་པ་
 ཞིག་ཡིན། ང་དག་སྦྱོང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིས་ག་རེ་བཤད་རུང་མ་བཤད་རུང་མཐོ་གང་

གིས་མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་མེད་ལ་དམའ་རུ་འགྲོ་བ་འདྲ་མེད། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ང་དགོས་པའི་ཉེན་ལ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན་
 ཡང་ང་དགོས་པའི་ཉེན་ལ་གནས་ཡོད་མ་གཏོགས་དེ་ལས་མཐོ་རུ་འགྲོ་བ་མི་འདུག་
 ལ་དམའ་རུ་འགྲོ་བ་འདྲ་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད། སྤྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་
 རས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྒྲིག་ཏུ་བྱས་ཞེས་གསུང་སྐབས། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཞེས་ཆོ་ག་ཞིག་ཟུར་དུ་འདོན་རྒྱ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མགོ་བཙུགས་
 པའི་སྐབས་ནས་སམ། བརྒྱད་འདེབས་འདོན་པའི་སྐབས་ནས་སམ། ཡང་ན། སྐད་
 ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་སྒོ་བྱར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་ནས་ཡིན་ན་ཡང་། དུས་ནམ་ཡང་སྒྲ་
 མའི་སྤང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྒྲ་མའི་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཤི་གསོན་གང་གི་སྐབས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲ་མ་མཁྱེན་བསམ་པ་
 ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས། ཁྱོད་ནི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགོ་
 ཆོས་སྐྱོང་སྟེ། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཁྱོད་མིན་སྐབས་གཞན་མི་འཆོལ་
 བས། །འདི་དང་བར་དོ་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་གཟུང་མཛོད་ལ། །
 སྤྱིང་ཞིའི་འཛིགས་སྒྲོལ་དངོས་བྱུང་གུན་སྒྲོལ་གཏན་གྱི་གོགས་མཛོད་བར་གཅོད་
 སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་ཅེ་གཅིག་པའི་མོས་གུས་བརྟན་པོ་ཞིག་
 དགོས། མོས་གུས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་གི་དགོས་
 གང་བསྐྱངས་ཆང་མ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གསེབ་ནས་སམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 ཁོངས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ལྟ་བུ་གནང་
 བའི་སྐབས་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་སྐབས་སུ་ལམ་རིམ་ཆ་ཆང་ཞིག་
 གསུངས་པ་ནས་རྒྱན་བྲུག་ལེན་ལ་གནང་གིན་འདུག་པ་ཡིན་པས་ངས་ལམ་རིམ་གྱི་
 སྐྱོར་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱ་ཞུ་དགོས་བསམ་པ་བྲན་སོང་། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་བཤེས་གཉེན་

མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བཅའ་ནས་བསྟེན། བསྟེན་ནས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མོས་གྲུས་ཅེ་
 གཅིག་བ་ཞིག་བསྟེན། བསྟེན་ནས་སྒྲ་མ་སྟོང་དབུས་སུ་དུས་ཏྲག་ཏུ་འབྲལ་བ་མེད་
 བར་བསམས་པའི་སྟོན་མོས་གྲུས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཤྲགས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་
 དག་རིམ་པས་རིམ་པས་སྟེ་སྟབ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། སྟོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་
 དམིགས་བསལ་གྱིས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུར་ཅེ་བ་པཎ་ཆེན་ལྡན་པས་ཉེ་ལོ་བ་བསྟེན་
 ཚུལ་དང་། རྩེ་བཙུན་མི་ལས་མར་བ་བསྟེན་བ་གནང་ཚུལ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་ན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་གྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་རིས་སུ་མ་ཆད་བ་དང་།
 དེའི་ནང་ཚན་བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ཆང་མ་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་ཚུལ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྟན་མོང་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་མདོ་དོན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟོམ་བ་
 དེ་ཅ་བ་ཡིན། དེའི་སྟོན་འགོ་དང་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་དམིགས་སྟོར་
 ཡོངས་རྫོགས་འདྲིལ་ཤེས་བ་ཞིག་བྱས་ནས་སྟན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་
 ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་དབང་ལོན། དེ་ནས་ཐོག་མར་བསྟེན་རིམ་ལ་བསྐྱབས། དེ་
 ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་ལུང་རི་སྟོད་ཅིག་གསུངས་པའི་ནང་གི་རབ་དང་ཕུལ་དང་མཚན་ཏུ་གྱུར་བ་
 མཐར་གཏུགས་སྐབས་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཡིན། རྣམ་མཁེན་དངོས་སུ་
 སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་རྒྱ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་
 ཡིན་པས། གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་
 བོ་ལྟ་བུ། མདོར་ན། དངོས་གནས་སྤུལ་པའི་སྟེགས་བམ་དུ་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་རྩེ་
 རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རིམ་ལྟ་གསལ་སྟོན་འདིའི་བཤའ་ལུང་མདོར་བསྐྱུས་ཅན་
 འབུལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀྱན་སྟོང་ཀྱན་སྟོད་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
 ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་པའི་ངང་ནས་གསན་དགོས།

འཕགས་སྐྱོར་གྱི་གཞུང་གི་བྱང་ས།

བཞི་པ་འཕགས་སྐྱོར་གྱི་གཞུང་གི་བྱང་ས་ལ་གསུམ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ས་
 གྱི་གཞུང་གང་ཡང་ཡོད་པ་དེ་དག་གསུང་གིན་ཡོད། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ས་གཉིས་
 གྱིས་གཞུང་རིམ་མཛད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་གྱི་བཤད་པ་ལ་ཡང་ཡབ་སྐུ་ས་གྱི་
 གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤང་བས་འཕགས་པ་ལ་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་གོ། །
 ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྲག་དཔེར་གཞིགས་སྐབས་ཁ་ཡིག་དང་མཛད་བྱང་ལ་སློབ་
 དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། ལམ་སང་ཆ་མ་
 བཞག་པར་དཔེ་ཆ་དེ་ཆད་ལྡན་ཡིན་མིན་དང་། ཁུངས་ཡོད་དམ་མེད་ཆད་ཐུབ་གྱི་
 གཞུང་གཞན་དག་དང་བསྐྱར་ནས་དབྱུང་པ་གནང་གིན་འདུག་པས་འདི་ཡང་རྗེ་རིན་
 པོ་ཆེའི་ལྷ་ས་དཔྱོད་གྱི་ལྷ་ས་འགྲུར་ཞིག་ཡིན། ལྷ་ས་བཏང་ང་རང་ཆོའི་བོད་ལ་མཛད་
 བྱང་ལ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་ཅེས་བཤད་ཡོད་ན། རྟོག་དཔྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པར་ལྷ་སྐྱབ་
 གྱི་གསུང་ཡིན་ཤིག་བྱས་པ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པ་ཡིན་པས། རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེས་ཏ་ཅང་དབྱུང་པ་གནང་ནས་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་
 མིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་ལ་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་
 གཉིས་མཛད་ལ། མདོར་བྱས་མདོ་བསྐྱེད་གཉིས་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ཞིག་ཡོད། དཀྱིལ་
 ཆོག་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ནི་བོད་གྱི་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་འཕགས་པའི་ཡིན་པར་བཞེད་ལ།
 ཞེས་པ་ནས། བོད་གྱི་བྱིས་གྱི་མཁས་པ་དག་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་མང་པོས་ཆད་མར་
 བྱས་པའི་ལྷ་བྱང་གི་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མང་ཞིང་། ཞེས་པ་མགོན་པོ་ལྷ་

སྐྱབ་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་ཡོངས་གྲགས་སློབ་དཔོན་སྐྱ་བུ་གིས་མཛད་པའི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་བ་
 ཞེས་ཚུད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་དང་། དགེ་ཆུན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཐོག་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་བ་གཉིས་པོ་དེར་ཉ་ཅང་མི་མཐུན་པ་འདུག་ཅེས་པའོ། །སློབ་
 དཔོན་རང་གི་གཞུང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་ཁ་གཡར་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་འཐད་པར་
 མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དཀྱིལ་ཆོ་ག་ཉི་ཤུ་བ་དེ་ཁ་
 གཡར་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་མིན་ཞེས་ཐག་བཅད་འདུག །

རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་སྐོར་ལ། རྫོ་རྫེ་བརྒྱས་པའི་རིམ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱ་
 སྐྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཨ་མུ་ལ་སོགས་པ་
 བརྗེ་ཉ་མང་པོས་ཁུངས་སུ་འབྲེན་ནོ། །འདི་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་རང་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་ལྟ་ལ་དོགས་གཅོད་མཛད་པ་ལ།
 རྫོ་རྫེ་བརྒྱས་པའི་རིམ་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བ་ལྟའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ལོ་ཆེན་གྱི་
 འགྱུར་ལ་རིམ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་གཞུང་གཅིག་གི་ལེའུ་ལྟར་ཡང་མཛད་ལ། ཞེས་པ་ནས།
 ཆག་ལོ་རྩ་བས་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཛད་བུང་ཡོད་པའི་རིམ་བ་གཉིས་པ་ཟེར་བ་
 དེ་གཞུང་མི་གཅིག་པ་ལྟར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཟུང་འཇུག་གི་མཇུག་ཏུ་རིམ་བ་ལྟ་
 བཅུམས་པའི་བསྟོན་བ་མཛད་པས་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་བ་ལྟ་པའི་
 བར་ཡོད་ངོ་། །ཞེས་རྒྱས་བསྟུས་ལ་མ་བསྟོས་པའི་སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
 པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཐག་བཅད། དེ་ལ་ཨ་མུ་དང་དམ་ཆེག་རྫོ་རྫེའི་འགྲེལ་
 བ་ལས་རིམ་བ་གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སློབ་མ་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་
 བཤད་པས། རིམ་བ་གཉིས་པ་ཆ་ཆང་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་བརྟེན་པ་
 དེ་དག་གི་ལྟར་ན་མདོར་བྱས་རིམ་བ་དང་པོའམ་རིམ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རིམ་བ་
 ལྟར་འདོད་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆན་ལྟ་འཕགས་པས་
 མཛད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་གོ། །འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་སྟོན་

བའི་གཞུང་ཆོན་ལྷ་ཡོད་འདུག་པས་མདོར་བྱས་དེའི་ནང་ལ་བགྲང་དགོས་པ་མི་འདུག།
 དེ་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པར་བཅེས་པ་ཡིན་ན། འོན་
 རིམ་པ་གཉིས་པ་ལྷན་བཞེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་
 རིམ་པ་གཉིས་པ་འདི་ལ་མཐུག་ཏུ་བསྟོ་བ་ལོགས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
 རིམ་པ་གཉིས་པའི་གཞུང་གི་ཆོག་ལ་འཕགས་པ་དོ་རྗེའི་བྱིས་རྒྱུད་རྣམས་མང་པོ་
 རྩོས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཆང་བར་འཕགས་པས་མཛད་པ་མི་ལོགས་སོ། །རིམ་པ་
 གཉིས་པ་ཡོངས་རྫོགས་འཕགས་པས་མཛད་པ་མིན། ཡང་འདི་ཆང་བར་འཕགས་
 བའི་སྟོབ་མ་ལྷན་བཞེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་ནའང་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྟར་འཕགས་
 བས་བསྐྱས་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་སྤང་ཞིང་། འཕགས་པ་ལྟས་དགོངས་པ་སྤྲོ་ན་
 མེད་པ་ལས་ཞེས་ལུང་ལན་གཉིས་དངས་སྤང་བ་ཡང་མི་འགྲིག་པ་ལྟར་མངོན་བས།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབྱུད་པ་གནང་ནས་མཐའ་དོན་སྟོད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་འཕྲོ་
 ཞིག་ལྷན་བཞེས་གཉེན་ལ་གནང་བ་བྱིན་ནས་ཙམ་དུ་བཅུག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་
 རྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག་མ་བཅུམས་གོང་དུ་བྲིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའི་དོ་
 རྗེ་བཞུས་པའི་བྲིན་བྲིས་དེའི་ནང་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་། སྤྱིད་པའི་གཞེབ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཆོགས་བཅད་བཞི་བཅུ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་སྟོབ་
 དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ནས། ཞེས་རབ་དོ་བོ་འདི་ཉིད་
 བྲི། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཆོགས་བཅད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་དང་རྒྱང་པ་གཅིག་སྟོབ་དཔོན་
 ལྷན་བཞེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གསུངས་འདུག །འདི་ཁྱདས་སུ་བྱས་ནས་བཞ་
 ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་རིམ་ལྔའི་མཆན་འགྲེལ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
 ཞིག་འདུག་དེའི་ནང་ལ་ཡང་གསུངས་འདུག །ངས་ཆེད་དུ་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་
 རས་བཞ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་དེའི་ལུང་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན།
 ད་རེས་དུས་ཆོད་མེད་པས་ལུང་འདོན་ཐུབ་མ་སོང་། བཞ་ཆེན་གྱི་གསུང་གཞན་གྱི་

དབུ་བཅུགས་ཅམ་བྱས་ཀྱང་མཐུག་མ་འཁྱོལ་བས་བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
གསུང་ཆ་ཆང་གི་ལུང་ཐོབ་མེད། དེ་ནས་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་ཅ་བ་རིམ་ལྗོངས་ལུང་
ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཆ་ཆང་ཐོབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། མཉམ་དུ་སྤྲུགས་
ནས་འགྲོ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ཀྱང་དུས་ཆོད་མེད་པས་ད་ལན་སྤྲུགས་
ནས་འདོན་མི་ཐུབ། ཞེས་མ་ཞུས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐག་སྤྲ་གཙོད་མི་མཛད་མཁན་ཏ་
ཅང་གི་དོ་དོ་ཏན་ཏན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་རིམ་ལྗོངས་གསལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་
ཡང་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་ཞེས་ཐག་མ་བཅད་པར་སྟོ་གྲོས་ཆེ་ལ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དབྱུང་པར་བྱའོ། །སྐབས་རེར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྟོང་ཁམས་རྩུང་བ་
ཞེས་སྟོང་ཁམས་ཆེ་དགས་ཕྱིན་ལམ་སང་ཐག་བཅད་ནས་ཐག་སྤྲ་གཙོད་བྱེད་པའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྟོང་ཁམས་རྩུང་བ་ཏ་ཅང་དབྱུང་བ་བྱེད་མཁན་
རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་དགོས་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་ན་རིམ་པ་ལྗོངས་པའི་གཞུང་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་ནས།
གཞན་ཡང་། དེའི་ལྟར་ན་རྗེ་རྒྱལ་པའི་རིམ་པ་སྟེ་དང་པོའོ། ཞེས་པའི་གཞུང་ཡང་
སོར་བཞག་ཏུ་བྱ་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་པ་མདོར་བྱས་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་བརྩིས་པ་ཡིན་
ན་རྗེ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་རིམ་པ་དང་པོའོ་ཞེས་བཀོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞེས་
པའོ། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཡང་། ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དབང་བཞིའི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་འཕགས་པས་མཛད་པར་འདོད་པ་རྩུག་མར་བཞེད་ལ། ཐུག་རྒྱ་བཞིའི་
རིམ་པ་འཕགས་པས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་འགྲེལ་བ་བྱ་གཟིངས་ལས་
བཀག་ལ། འགྲེལ་བ་བྱ་གཟིངས་ཟེར་བ་སུའི་གསུང་ཡིན་ནམ། (སྟོབ་དཔོན་པར་རྒྱ་རྒྱ་
རྗེས་མཛད་པའི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བྱ་གཟིངས་ཞེས་པ་ཨེ་ཡིན་
དབྱུང་།) ལྷ་མ་མི་ཉི་ཤེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་ཡིན་པར་འདོད་
ངོ། །སྐུ་སྐུ་ཀྱིས་མཛད་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་སྐུ་སྐུ་ཀྱི་མཆོན་ལ་ཁ་གཡུང་བ་མ་

གཏོགས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་མིན་པ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཞིབ་
 དབྱང་གནང་ནས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པ་ལ། རིམ་ལྔའི་དོན་
 འགྲེལ་སྦྱོད་བསྐྱས་སྦྱོན་མ་ནི་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་
 པ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་ཨ་བླུས་ཁུངས་སྤྲུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་སྦྱོང་ཁྱེ་བ་དེར་ཐབས་
 གཞན་གྱིས་མ་ཟེན་པར་དུག་ཟོས་ན་སྟོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད། སྦྱོན་གྱི་ཐབས་གཞན་གྱིས་
 ཟེན་པར་ཟོས་པ་ཡིན་ན་པན་པ་ཡོད་ཚུལ་དེའི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད། སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་
 སྦྱོང་ནི་སེམས་དབེན་སྦྱོན་པ་ཡིན་གསུང་ཡང་སེམས་གཙོ་བོར་སྦྱོན་པའི་སྤྲུལ་གྱི་
 གཞུང་ཡིན་ཀྱང་གསང་འདུས་ཀྱི་སྦྱོས་ཀྱི་གཞུང་མིན་ནོ། །དངོས་གནས་ཉམས་ཞིབ་
 གྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ལུ་སྤྲོ་ཡས་ཆེད་པའི་གཞུང་དེ་དང་ང་རང་ཆོའི་བསྟན་
 འགྱུར་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གཞུང་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱར་ནས་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་
 ཆེད་པ་དེ་ཤོག་འབྲུར་ཞིག་ཡིན། མགོའི་མཆོད་བརྗོད་དང་མཇུག་བྱང་དེ་ཆོ་སལ་ཆེར་
 མེད་པ་མིན་ནམ། ཤོག་འབྲུར་དེའི་ཁ་ཐུག་དེར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ང་རང་ཆོའི་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱིབ་སྦྱོང་ཆ་ཆང་ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དང་བསྐྱར་ན་ཤེས་སྤྱི་ཞིག་ཡོད།

འདི་ཡང་ཨ་བླུ་ཀ་རས་ཁུངས་སྤྲུངས་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པ་ལྷས་
 མཛད་པའི་དོན་མེད་ལ། བྱི་མ་རོ་བསྐྱེག་གི་ཆོ་ག་ཡང་ཡང་རྩལ་མར་མཛོན་ནོ། །ཡབ་
 སྦྱོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་དང་སྤྲུལ་དེ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གང་འདྲ་ཡོད་པར་
 ཞིབ་འཇུག་གནང་བ་དེ་བྱུབ་ནས་སྤྲུལ་ལ་གསུམ་གྱིས་གཞུང་རི་ལྟར་མཛད་པ་
 བཤད་པ་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལྷའི་སྒོ་འཕྲུལ་བྱུང་རྒྱུ་གྱིས་མཛད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས།
 ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འདི་ལ་མདོར་བསྟན་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་བཤད་ནས། མདོར་
 བསྟན་ལ་བརྒྱུད་ལྟར་བཤད་ནས་རྒྱས་བཤད་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་ཆང་བར་མ་བྱུང་
 ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དེ་དང་དོན་གསལ་གཉིས་རྩལ་མར་མཛད་
 དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ཟེར་བ་དེར། འདུས་པའི་

དོན་འཆད་པ་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། གསང་བ་
འདུས་པ་ཟེར་བའི་དོན་དེ་བཤད་སྐབས་གསུང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ། རྒྱ་གཞུང་གི་གཞུང་
ཁུངས་སུ་འདྲེན་བའི་སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་སློབ་མ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁུངས་སུ་འདྲེན་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་བར་
འགོད་བར་སྐྱད་ལ། རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བ་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བའི་ནང་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་
རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་བྱངས་ནས་དེ་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་
བཀོད་པ་མིན་ནམ། དེར་བརྟེན། རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བ་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བ་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་
པ་མི་འཐད་བར་གྱུར་ཡོད།

རིམ་བ་གཉིས་པ་སྐབས་དང་དེའི་སློབ་མ་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གཉིས་གང་
གིས་མཛད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་གཅོད་མི་བྱུང་བར་སྐྱད་བས། འདྲིའི་སྐོར་གོང་དུ་ཐོན་
སོང་། སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཐག་མི་ཆོད་པ་མེད། སྐབས་ལ་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་
གོ། །ཞེས་བ་ནས། རིམ་བ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་གཉིས་མ་
ཕྱེད་བར་བཤད་པ་མང་པོ་སྐྱད་བས་སྐབས་ལ་ཁ་གཡར་བ་ཞིག་གིས་བྱས་སོ། །འོན་
ཀྱང་འདི་དང་ཞོར་བུའི་འཕྲེང་བ་གཉིས་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་གིས་བཅུམས་བར་སྐྱད་ངོ། །
ཐོད་མ་ནི་མིན་གསུངས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་སྐབས་ཀྱིས་གང་དང་གང་མཛད་བའི་
སྐོར་གསུངས་ནས་དེ་ནས། སློབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རིམ་
བ་གཉིས་བའི་གཞུང་གི་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཞེས་བ་ནས། སློན་གསལ་མཁན་པོ་ལ་
གོར་རེ་ན་ནི་ཁ་གཡར་བ་འབའ་ཞིག་བར་སྐྱད་ངོ། །ཡང་དོགས་གཅོད་གཞན་ཞིག་
མཛད་པ་ནི། རྒྱ་བ་གཞུང་པ་སློབ་དཔོན་སྐབས་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་མིན་གསུང་གིན་
ཡོད། དེ་ལ་འཕགས་པ་སྐྱ་དང་སྐབས་དང་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གསུམ་འཕགས་པའི་
སློབ་མར་གཞུང་ཆེ་ལ། ཞེས་བ་ནས། རྒྱ་བ་གཞུང་པ་ནི་རྗེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་མ་
མ་རྣམས་ནི་འཕགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མར་མཛད་ངོ། །ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་ཐོད་ཀྱི་

མཁས་པ་དག་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བ་མ་ཆ་གཤམ་སྤྱི་བཤད་པ་ལྟར་
 འཕགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ནོ་གསུང་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་
 མ་རབ་གསལ་ལས། ཀོང་ཀླ་ན་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །དཔལ་གྱི་རི་བོའི་ཅེ་མོར་ནི། །སྤྱི་
 བོས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ། །དང་པོར་དེ་ལ་གནས་བྱས་ནས། །མི་དང་ལྟ་ཡི་
 བདག་པོར་མཚུངས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུངས་པ། །སྤྱི་གཙན་འཛིན་གྱི་
 ཞལ་ལྟ་ནས། །འདི་ས་ར་ཏ་ཡིན། ས་སྤྱི་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ནས། གསུམ་
 པ་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་ངེ་ལྟར་མཛད་པ་བཤད་པ་ནི། འཕགས་
 པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་རྗེས་སྤྱི་འབྲངས་པའི་འདུས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱ་གར་བ་གཞན་གྱིས་མཛད་པ་
 ལ། །ཞེས་པ་ནས། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་འདི་མར་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པའི་གདམས་
 པ་མཚུར་ནས་བརྒྱད་པ་ལུགས་གཉིས་སྤྲོ་བས་གཉིས་ཀས་ཁུངས་སྤྱི་བྱེད་དོ། །མར་
 པའི་སྐས་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་མཚུར་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་
 སྤྲོ་བས་ལུགས་གཉིས་ཀས་རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་འདི་རྒྱ་རོ་བས་མཛད་པ་
 ཡིན་ཞེས་གཞུང་ཁུངས་མར་མཛད་ཡོད།

སྤྱི་མ་མར་པའི་གདམས་ངག་པལ་ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་གཞུང་རྒྱུང་རེ་འདུག་
 ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་སྤྲོ་བས་དེ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། མཁས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་
 དཔྱད་ལྟར་བ་ཡིན་པས། སྤྱི་མ་མར་པའི་གདམས་ངག་པལ་ཆེ་བ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་
 གཞུང་ཆེན་མོ་རང་མེད་པར། གཞུང་རྒྱུང་དུ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས། སྤྱི་བས་སྤྱི་མ་ཆེ།
 རིམ་ལྔའི་གདམས་ངག་ལ་གཞུང་རྒྱུང་བྱུར་པ་མི་སྤྲོ་བའི་ཉིད་ལ་གཞུང་དུ་བྱེད་
 པར་སྤྲོ་བ་དང་། འཕགས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འང་དོན་འཕྲིལ་བ་ཞིག་སྤྲོ་བ་
 བས། འཕགས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཡོངས་གཤམ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོའི་དོན་འབྲེལ་བ་
 ལ་འཆུགས་པ་མེད་པ་ཞིག་འདུག་པས་མན་ངག་རང་ཡིན། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་
 གདམས་ངག་གི་རྩ་བའི་གཞུང་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱིན་བརྒྱབས་ལམ་འདི་

ཐུན་མོང་མིན། །རིམ་ལྗེ་གནད་ནུས་འགྲེལ་མཁན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་མ་མཁུན་པ་
 ཞིག་རྒྱ་རོ་པས་མཁུན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀའ་བ་
 ཡིན་ཞེས་ཆོགས་བཅད་འདིས་བསྟན་ཡོད། ཞེས་སྟོན་གསལ་ལ་ཟུར་བའི་ཆོག་
 འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་རོ་པ་ལ་བསྟོད་ར་གཏོང་འདོད་ཀྱང་གཏོང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་
 བཅུག་པར་སྤང་སྟེ། རྒྱ་རོ་པ་ལ་བསྟོད་ར་གཏོང་འདོད་ཀྱང་གཏོང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་
 གིས་བཅུག་པ་ཡིན་སྐད་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱ་རོ་པ་རང་
 གིས་མཛད་པའི་ཚུད་མེད་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པའི་ནང་ལ་རྒྱ་རོ་པས་
 འདི་གསུངས་ཡོད། ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གསལ་འདི། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་སྐྱབ་མན་ངག་
 བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་རོ་པ་ཁོང་རང་གིས་སྟོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟེན་སོང་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན། རྒྱ་རོ་པ་ཁོང་གིས་
 ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཅ་ཆེན་པོ་གནད་གིན་ཡོད། ཞེས་བ་དང་། སྐྱབ་དཔོན་ལྷ་
 ལྷ་སྐྱབ་འཕགས་པའི་ལྷ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་བགྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །
 དོན་གྱིས་རྒྱ་རོ་པ་ཁོང་རང་གིས་རིམ་ལྗེ་གནད་མཁུན་པ་དེ་སྐྱབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་མཁུན་སོང་ཞེས་གསུང་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་
 གྲགས་པས་མ་མཁུན་པ་ཞིག་རྒྱ་རོ་པས་མཁུན་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་བྱུང་ན་རྟོག་ག་ཆ་
 པོ་ཡིན། འདིས་ནི་མཚུར་གྱི་སྐྱབ་མ་ཁམས་པ་རོ་མཉམ་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་ཁྲིལ་འེ་
 ལུགས་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་མང་པོས། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་
 ལྷ་ཅུ་དེ་བས་བྱས་ཟེར་བ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ། ལྷ་ག་ལྷ་ཅུ་
 དེ་བ་མིན་པར་སྤང་དོ། །འོད་ཀྱི་དོན་ལྷ་ཅུ་དེ་བ་མིན་གསུངས། འདི་དང་ལྷ་བྱང་ལ་
 ཁ་གཡང་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གཉིས་བོད་མ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཡིན། རིམ་ལྗེ་གསལ་སྟོན་ནང་ལ་གཅིག་
 གསུངས་པ་འདི་ཡིན། གཤམ་ལ་གཅིག་གསུངས་ན་འགྲིག་པ་འདྲ་ཞིག་དུ་སྤང་སྟེ་ཅ་

བ་ནས་གསུངས་མི་འདུག །ས་འདིས་མཁས་གྲུབ་བརྒྱུ་སྟོང་གི། ཞེས་བ་ནས། ལྷ་བ་དེའི་
 མན་ངག་བོད་དུ་བརྒྱད་ཚུལ་ནི། མངའ་རིས་སུ་དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་སྟོན་གསལ་
 གསུངས་ཤིང་། རྩོ་བོ་རྩེ་དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་བོད་ལ་ཐེབས་ནས་སྟོན་མངའ་རིས་སུ་
 སྟོན་གསལ་གྱི་བཤའ་བ་ཐོག་མར་མཛད་བ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པའི་རིམ་
 ལྷའི་གདམས་ངག་ཡོད་ལ། སྤྱེས་མཆོག་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཅ་རྒྱུད་དང་
 དགོངས་བ་ལུང་སྟོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཞེས་བ་ནས། རིམ་ལྷའི་གདམས་ངག་གི་དར་
 རྒྱས་ཆེ་བར་བྱུང་ངོ་། །རྟ་ནག་འགོས་སམ་རྩེ་འགོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་
 སྟོན་ནས་སྤྱིར་བརྟེན་ཏའི་སྒྲ་མ་བདུན་ཅུ་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྒྲ་མ་གཉིས་བསྟེན་ཅིང་།
 ཞེས་བ་ནས། རྟག་བ་གདམས་བ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་ཐུན་མོང་ངམ་ལམ་སྤྱི་ལ་བསྐབ་ཚུལ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་
 བྱས། །སྒྲ་མ་ལ་དད་བ་དང་བྱས་བ་ཡོད་བ། དེ་བཞིན་གསང་སྤྲགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
 ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་བར་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་བ་ཡོད་བ། རྟག་ཏུ་དགོ་བའི་ལས་ལ་
 གནས། །མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་ནས་དགོ་བའི་ལས་ལ་
 བསྐབས་པ། རྟོག་བ་ངན་བ་རྣམ་བར་སྤངས། །རྟོག་བ་ངན་བ་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་བ་དང་།
 ཕྱི་མའི་མཛོན་མཐོ་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཞེན་བ། རང་བདེ་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་བ། སྤིང་བའི་ཕུན་
 ཆོགས་ལ་ཞེན་བ་སོགས་རྣམ་བར་སྤངས་པ། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་བ་དང་། །གསང་
 སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིའི་འགྲོ་སྤངས་ཡག་པོ་ཤེས་བ་
 ཞིག་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་སྤྱིའི་མང་གཞི་
 ལྟ་བུའི་འགྲོ་སྤངས་དེ་དག་ཤེས་དགོས། མདོར་ན། ཐེག་བ་ཆེ་ཆུང་སྤྲགས་དང་བཅས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་དགོས།

གསོད་བ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདོན་པའི་སྒོས། །མ་
 གཞི་གོང་དུ་གསུངས་ཆར་ལ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི། སྤྱིར་གསང་སྤྲགས་ལ་ལུ་

སྟགས་པའི་གསང་སྟགས་ཡོད་ལ་ནང་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱང་ཡོད། ནང་པའི་གསང་
 སྟགས་ལ་ཞེ་སྒང་ལམ་བུད་གྱི་མངོན་སྲོད་ལྟ་བུ་ཡོད། ཆོ་ག་རྣམ་མཁེན་སྦྱབ་པའི་ཆོ་
 གའི་སྟེང་ནས་ཀྱན་སྦྱོར་ཆགས་སྒང་གི་དབང་གིས་མཐུ་རྒྱལ་རེས་ལྟ་བུ་སོགས་མང་པོ་
 ལག་ལེན་ལ་འགོལ་གྱིན་ཡོད་པས། དམིགས་གྱིས་བསལ་ནས། གསོད་པ་དང་ནི་འཆེ་
 བ་སྤངས། །གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆོག །ཀྱན་ཏུ་བཙོན་དང་ཡང་དག་ལྟ།
 དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོབ་མ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་སྦྱོབ་མ་དད་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་རྒྱ་
 ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་དམ་ཆོག་མི་གཙང་བ་དང་དམ་ཉམས་ལ་གསང་སྟགས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྦྱོད་རུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་བསྟན་ན་སྦྱོབ་མ་འདི་ཕྱིར་
 བུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོབ་མ་ལ་སྦྱོན་ཡོང་གིན་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་ཡང་
 སྦྱོན་ཡོང་གིན་ཡོད། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་སྤར་དུ་སྦྱེ་བ་སོགས་གྱི་སྦྱོ་ནས་
 དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལུན་རིང་དུ་འགྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འབྲུག་པ་ཀྱན་ལེགས་གྱིས་
 ཁོང་གི་སྦྱ་མཆེད་ཡིན་ནམ་གཅིག་ཡིན། བཤ་ཆེན་ཤྲ་མཆོག་ལྟན་ཡིན་ནམ་གཅིག་
 གིས་གསུང་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་སྐབས། དེར་བྱད་གསོད་གནང་བའི་རྩལ་གྱིས།
 དབང་བསྐྱར་མང་པོ་བསྐྱར་ལགས་སམ། །དམ་ཉམས་ས་སྟེང་བཀང་ལགས་སམ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་སེང་གའི་འོ་མ་ནི། །ཞེས་བ་ནས། དེ་
 ཡང་སྦྱོབ་པའི་ལུས་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་གསང་དུ་བསྦྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་གཟུགས་
 བཟང་བ་དང་སྦྱོབས་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོའི་གས་ལ་གསང་དུ་སྦྱབ་བྱུང་བ་
 ཅང་མེད། སྦྱོན་ལས་གྱིས་འཕངས་ཆར་བ་དེར་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་མ་
 གཏོགས་སོ་གསུངས་པ་བཞིན་བཙོས་རྒྱ་ཅང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། བསམ་པའི་རྟེན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་སྦྱ་མ་ལ་གྲུས་པ་དང་། ཞེས་བ་ནས། སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་བུ་པ་ལས་
 ཀྱང་། བསམ་པ་དག་པའི་སྦྱོབ་མ་ནི། །ཞེས་བ་ནས། ཁ་རྟོན་བྱ་བར་སྦྱོན་པར་བྱ། །ཐོག་

མར་སྤྲོ་མ་ལྔ་བརྒྱ་བ་དེ་བཤད། དེ་ནས་སྤྲོ་གསལ་སྤྲོ་བ་ཡིས། །ཞེས་བ་ནས། སྤྲོ་
 བསྐྱུ་ལས་ཀྱང་། དེའི་རིམ་བ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མཉིད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐེག་པའི་བསམ་བ་ལ་བསྐྱུ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་བ་ཟེར་བ་དེ་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་གསུང་གིན་ཡོད། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་བ་ལ་
 ལོབས་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 སྤྲོ་བས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱུ་བོ་གསུང་གིན་ཡོད། ཐེག་པ་གསལ་
 བ་དྲན་བ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱུ་བོ། །ཞེས་བ་ནས། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྲོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱུ་བ་བར་གསུངས་
 སོ། །གསལ་སྤྲོ་གསལ་རྩི་ཐེག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 ཡོངས་སུ་རྩི་གསལ་བ་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྟ་བ་ཡང་སྤྲོ་བ་དཔོན་སྤྲོ་
 སྤྲོ་བ་ཀྱི་སྤྲོ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་པ་རིམ་རིམ་བཞེད་པ་དཔེར་ན། ཐ་སྤྲོ་དུ་ཡང་
 རང་མཆོན་བཀག་པའི་ལྟ་བ་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲོ་གསལ་ཀྱི་སྤྲོ་བ་འཕྲོ་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲོ་བ་ལྡན་
 དགོས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲོ་བ་འཕྲོ་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་ལྟ་བུས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་
 ཉིད་ཆང་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བར་དུ་བསྐྱུ་དགོས་བྱུང་ན། གཅིག་བྱས་ན་ཆེ་རབས་
 ནས་ཆེ་རབས་བར་དུ་འགོར་སྤིང་། དེར་བརྟེན། སྤྲོ་འཕགས་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡོད་ཤིང་།
 ཆེ་སྤྲོ་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲོ་མ་གོང་མ་ཆོ་སྤྲོ་གསལ་རྩི་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་
 དུ་གྱུར་ནས་མཁས་བྱུ་རིན་པོ་ཆའི་དཀར་ཆག་ཐོའི་ནང་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་
 སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བྱང་ནས་གསུངས་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩི་བོ་ཆའི་ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོའི་ནང་ལ་སེམས་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བྱང་བའི་མཆོམས་ལ། སེམས་དེ་བརྟན་
 བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྲོ་བ་ཆོ་གསལ་བཟུང་། སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་འདོད་སྤྲོ་བ། སྤྲོ་བ་ལ་

སློབ་འདོད་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློམ་པ་
གཞུང་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་མེད་ན་ཡང་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་བ་སྣེ་ཟེན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ང་རང་ཆོ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་བ་
སྣེ་ཟེན་གྱང་དགའ་ན་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ནས་མོས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་སྐབས་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་སྤྱོད་ནས་དད་པ་དང་དགའ་བ་དང་
གུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སློན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོགས་པར་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། རོ་བོ་ཆེན་པོའི་
མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཆོག་ཅིག་བཏོན་ནས་གསོལ་བ་དང་སློན་ལམ་ལྟ་བུ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་
དེ་ཙམ་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བཅི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁ་སང་གོང་དུ་
བཀའ་མོལ་བྱང་བ་བཞིན་རིམ་གྱིས་སློ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་བས་བསྟན་པ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེས་གྱང་དལ་བ་དོན་ཆེ་བ་དང་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་སློ་
སྤྱོད་པས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པོ་ལེན་འདོད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན། རང་ནས་དལ་བའི་
རྟེན་ལ་སྤྱོད་པོ་ལེན་འདོད་དང་ཆོས་བྱ་འདོད་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན། སྤྱོད་པོ་ལེན་པའི་
མཆོག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ལ། དེའི་འཇུག་སློ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱད་ལ་ཡོད་ན་དེའི་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་བཅོས་
མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
པ་ཡང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཉིད་ཞི་བ་དེའི་
སེམས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྱོད་རྗེ་དང་དེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་
སྤྱོད་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རིང་
དུ་སྤྱོད་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས།

བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་སྟེ་ཅེས་གསལ། །ཞེས་དབང་གི་སྟེན་དུ་སོ་ཐར་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་པ་བཟུང་ནས། མ་མཐའ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་བྱིས་པའི་
སྟོན་པ་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་གཟུང་དགོས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་
དག་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཡོད་ན་རབ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
པ་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་གཞི་ནས་ཆ་མ་ལ་དབང་སྐྱར་གྱི་དོན་དུ་གསལ་བ་གདབ་པར་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་རྩོམ་ཅེ་མོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གཅོད་ཀྱི་
དང་འཁྲིག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཆེ་རིག་པའི་རྒྱལ་སོ་བསྐྱབ། །འདིར་ཆངས་སྟོང་
དག་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་འདུག །གལ་ཏེ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་གྱུར། །ཅེས་པ་
ནས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤར་བཤད་པ་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་མ་
སྐྱངས་ན། ཆེ་འདིའི་འཁྲི་བ་མི་ཆོད་པས་ཆོས་བྱེད་འདོད་བརྟན་སོ་མི་འབྱུང་། ཆོས་
གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཏེ་ཅང་དཀའ་མོ་ཡིན། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁོར་
ཡོང་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་སྤང་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། བར་ཆད་བསྒྲིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོས་
ནས་ཞབས་བརྟན་སྒྲིབ་པ་དང་གཡང་སྒྲིབ་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོར་འཁྲུལ་ཡིན་
པས། ཆོས་ཆོས་སུ་མི་འགོ་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་མི་འགོ་བ།
གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགོ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་པས་ཆེ་
འདིའི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན། དད་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་མི་སྦྱེ་བས་སྐྱབས་གནས་
ལ་སྒོ་ལིང་སྐྱར་མི་འོང་། རྩོམ་སོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ཆོག་དེ་འདི་དང་ཁྱིད་ཡིག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་སོགས་གཞུང་མང་པོར་
རིམ་རིམ་བཞིན་ཡོད། ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་སོ་མི་རྟེན་པས། སྟོན་པ་གང་
གི་འང་བསྐྱར་སྟོན་ཞིབ་མོ་མེད་པའི་ཕྱིང་ཆོས་པར་འགོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མར་
ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་གདམས་པ་དོན་བཞི་མ་ལས་ཀྱང་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ། ཞེས་པ་ནས། སྟོན་གྱི་འདུས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པའི་
ཐོད་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བྱུང་མོང་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱད་སྟུང་ལུགས་དེ་མེད་པ་མིན་
ན། །ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོར་ཆགས་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་བཟོད་པའི་གཞི་ཆང་བར་ཐིངས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དང་
མི་འདྲ་ལ། ལམ་བྱུང་མོང་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའམ་གྱེ་བྲག་པ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའམ་གྱེ་བྲག་པ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི།
རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱད་སྟུང་ནས་གསུངས་ཤིང་
ཆད་ལྡན་གྱིས་དེའི་དོན་བཀའ་བའི་དབང་གི་ཆོ་གས་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལས་ལྟ་བུའི་
བསྐྱུས་བསྐྱུས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དབང་གི་ཆོ་ག་ཆད་ལྡན་ཁུངས་སྐབ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་
སྟངས་སྟོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྟོད་ལྡན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱུར་
བས་ནི་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་འབྱེད་ཅིང་། ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་འབྲུབ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྲིག་པ་ཡིན་པས། སྤགས་ལ་འཇུག་
པའི་དང་པོའི་སྟོད་རུང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་འགྲོ་ལ་འགྲོ་
དགོས། དབང་གིས་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོད་རུང་གཉིས་པ་བྱེད་དགོས།
སྤགས་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོའི་སྟོད་རུང་དུ་སོང་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
དབང་གིས་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་སྟོད་རུང་གཉིས་པར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྤགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་
གསུངས་ཡོད། དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ནང་ལ་ཡང་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཡིན། གཉིས་པ་སྟོད་དུ་རྒྱུར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་ནི། དབང་

བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཐམས་ཅད་
 དཔང་དུ་བཅུགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱང་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཞིག་ལམ་སྒྲོམ་པའི་
 སྒྲོན་དུ་མེད་དུ་མི་བྱང་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། སྒྲ་མ་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དོ་རྩེ་སྒོབ་དཔོན་
 བསྟེན་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་དང་། བསྐྱག་
 པའི་གཞུང་དང་། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དང་དེ་བཞིན་ཅ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ནང་ལ་རྩེ་
 རིན་པོ་ཆེས་ཞིབ་སྒྲ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་འདུག །
 ཅ་ལྟུང་དང་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པ་ནས། བྱི་མ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས་ནི་སྤྱ་མའི་གོ་བ་ཡང་མི་འཆགས་པར་སྤྱང་བས་
 སྤྱ་མ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མཐུན་རྒྱུན་ཆོག་གས་གསོག་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
 འགལ་རྒྱུན་སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱིང་བ་ཡིག་བརྒྱ་དང་མཐུལ་གསོག་པ་དེ་དག་གདན་ཇོགས་
 བྱང་ནས་ཐོན་ཡོང་གིན་ཡོད། གསུམ་པ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་ནས་ལམ་རྩེ་ལྟར་
 བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིམ་གཉིས་ལ་
 རོགས་འབྱེན་པའི་ཐབས་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྤྱེ་གོང་མའི་གོང་མ་རྣལ་འབྱོར་
 སྒྲ་མེད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཞེས་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་ནས་དེ་འབྲེལ་
 རིམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན། མཆོག་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་
 བསྐྱེད་རིམ་མི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མིན་ལ། མ་གཞི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུབ་བྱེད་བསྐྱེད་
 རིམ་དང་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུབ་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་ནི། ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་བྱུང་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱིས་སྐྱུབ་བྱུང་། མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་རྫོགས་
 རིམ་མེད་ན་མི་འགྱུབ་པ་ཡིན་པས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུབ་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཞེས་
 གསུངས། མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱུབ་མཁན་དེས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པ་མིན།
 བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་
 བྱས་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པ་ཡང་མིན། བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་སྤྱངས་ནས་

བྱུང་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་ན་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་གོང་མ་
ཆོའི་བཤའ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ན་དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་
དམིགས་སྒྲོར་ལ་བྲིད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཞེས་པ་
ནས། གོ་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའམ་ཡང་ན་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ཅམ་གྱིས་
དེ་དག་སྒྲིད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་སོ་སོར་སྦྱང་བར་བགྱི། ཞེས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ཅམ་གྱིས་
ལམ་གོང་མ་དེ་དག་ལ་བཟོད་མི་དགོས་པར་སྒྲིད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ལམ་སང་ལམ་ཐོད་
ཀྲལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཆོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲི་བ་བྲིས་པ་ཡིན། རྫོང་
སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་། རིམ་གྱིས་འཇུག་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་
ན། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་དབའ་བར་འཁྲོ་བའི་མདོ་
གཉིས་བྱངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །ཅུན་ལྟ་བུ་དང་བསྐྱོད་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་གསང་ཆེན་སྒོ་བ་བཤའ་བྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་
ཡོད་པའི་ནང་ནས། དེས་ན་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱའི་བཟང་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ་
ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་མེད་ན་ནི་ལམ་ལ་མ་བཟོས་པར་
དང་པོ་ནས་གྲོལ་བའི་སྔོན་དུ་འགྱུར་བས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་འདོད་དགོས་སོ། །
ཞེས་པ་ནས། སྐྱམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །
སྤར་ནས་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་ཆེ་འདི་ལ་རྩུང་རྩུང་སྐབས་ནས་ཆོག་དོན་
སྒོ་ལ་ཤར་ཤར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་མིན། ཡིན་ན་ཡང་། བག་ཆགས་མཐུག་
པོ་ཡོད་པས་རྩེན་རྩུང་ཟད་ཅིག་གིས་ལམ་སང་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་ནས་བྱང་
རྩུབ་གྱི་སེམས་དང་ངེས་འབྱུང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད།

འོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མཐར་ཐོར་ལམ་འོག་མ་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལྡན་འགའ་ཞིག་
ལམ་འོག་མ་རྣམས་ནས་འབྲིད་མི་དགོས་པར་གོང་མ་ནས་བྲིད་པས་ཆོག་པ་ལ་

བསམས་ནས་ཅིག་ཅར་བར་སྒྲིག་ནི། དེ་གནས་ཚུལ་ཁ་ཁ་ཡིན། དེ་དོན་གྱིས་སྒར་
ནས་གོམས་ཟེན་བ་ཡིན། རྟོགས་བ་སྐྱེས་ཆར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་
ལ་ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་ལམ་སྒྲིག་དུ་འགོ་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་བ་ན། ཞེས་བ་ནས། རྣལ་མ་
མ་བཅོས་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་བ་ཐོབ་ནས་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་
འདྲར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྣལ་མ་མ་བཅོས་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་བ་དེ་འཐོབ་བ་ལ་
བཅོས་མའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲིམ་དགོས་པས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཤིན་ཏུ་
བསྒྲགས་ཤིང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟོ་མཁའ་འགོ་ལས། རྣལ་མའི་སྒྱུར་བ་རྟོགས་
བྱའི་བྱིར། །བཅོས་མ་ཡིན་པས་བསྒྲིམ་བ་དང་། །རྣལ་མའི་སྒྱུར་བ་རྟོགས་རིམ་མ་བཅོས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡིན། མ་བཅོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་བཅོས་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་དགོས། དེ་བཞིན་དེས་དོན་གྱི་སྒྲགས་བདེ་སྤྱང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་
ལ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་དོན་གྱི་སྒྲགས་བཟང་དགོས། བཅོས་མ་ཡིན་པས་བསྒྲིམ་བ་བྱ། །
ཞེས་བ་ནས། བཅོས་མ་དག་ནི་མི་བྱ་ལོ། །མ་བཅོས་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་བ་སྐྱེས་
ཆར་བའི་རྟོགས་ལ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་བ་ཟེན་བ་ཡིན་པས་དགོས་བ་
མེད། དཔེར་ན་གཟིངས་ལ་འཇུག་ནས་ནི། །ཚུ་ཡི་པ་རོལ་འགོ་བར་བྱེད། །ཅེས་བ་ནས།

འོ་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམས་དེས་བར་བྱེད་བ་རྒྱུ་གྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་
བར་རིགས་བ་ལ། མདོ་སྤེའི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་བ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། གོང་དུ་ལང་ཀར་
གཤེགས་བ་དང་དཔེར་བར་འགོ་བས་བསྒྲུབས་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་
ལ་ལམ་སྒྱུར་བྱལ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་དགོས་བར་
འདྲ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་བ་ནས། རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་མཆོག་ཏུ་
བསྒྲུབ། །ཅེས་རྣལ་འབྱོར་དང་རྟོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དུག་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲུབ་དགོས་བར་གསུངས་བ་ཡིན། དེ་
ནས་དབྱངས་མེད་ཡི་གེ་ཏ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲིམ་བར་བྱ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་

བསྐྱབ་ཡིན་པ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ནི། ཞེས་པ་ནས། དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དྲུག་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་དང་པོའི་སྤྱིར་བ་
 དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལས་དང་
 པོའི་སྤྱིར་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་
 པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། དེ་བཞིའི་སྟེང་ལ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་
 རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱབ་པས་རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ཡོད། དབྱངས་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྐྱབ་བརྗོད་ཅི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྗོད་བསྐྱབས་སམ་ཡིད་བསྐྱབས་དང་། ཡང་ན།
 རྗོགས་རིམ་པའི་རྗོད་ཅི་བསྐྱབས་པ་ལ་གསུང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གསང་བ་གྲུབ་པ་
 ལས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡོངས་གསལ་བར། །ཞེས་པ་ནས། དང་པོར་ཡི་གེ་
 དགོད་པར་བྲ། །མདོ་དོན། ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱབ་བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་བཀོད། དེ་
 རས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལས་ལ་བསྐྱབ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པས། །ཞེས་པ་ནས།
 གཉིས་པ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉིད། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། གསུམ་པར་
 ལྷ་རྗེས་མཆོག་གྱུར་བ། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །མཆོད་པའི་སྐད་དོད་བྱ་
 ར་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་དགྲུས་པ་བདེ་ཆེན་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ལ་གོ་བ་མིན་ནམ། བཞི་པ་
 གོང་མར་གང་བྲ་བ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཁོར་བྱ་འགོངས་པའི་སྐབས་
 ལ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གསུངས་ཡོད་པས་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གསུང་གིན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་དུ་བྲས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་གསུང་གིན་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོས་པ་སྐྱོམ་པ་
 འགོག་པའི་གཞུང་མང་པོ་རྣམས་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། བཙུག་
 མིན་གྱི་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་སྐྱེས་ཟེན་པའི་འོག་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་

པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉག་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་པས། བཅོས་མའི་
 རྣམ་འཁྱོལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྲག་འཆལ་བ་ལྟ་བུ་དང་ལྷགས་བབྲང་བ་ལྟ་བུ་
 ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འགོག་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཅིག་ཅར་བ་དང་། ཞེས་པ་
 ནས། དེས་ན་ལམ་འདི་ལ་ལས་དང་པོ་བ་སྟོ་མ་སྤངས་པ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རིམ་བ་
 ལ་དབང་པོ་འབྲིང་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་བ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོ་ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་
 གཉིས་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྒྱད་དང་ཁྲངས་སྤུབ་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་དང་འགལ་
 བཤོ། །ལམ་འདི་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་རིམ་བ་ཞེས་པ་ལས་དང་པོ་བ་སྟོ་མ་སྤངས་
 པ་ཞིག་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཅིག་ཅར་བའི་ལྷགས་ཟེར་བ་གཅིག་དང་།
 རིམ་གྱིས་པའི་ལྷགས་ཟེར་བ་གཉིས་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ། གཞུང་དང་འགལ་
 བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག །འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་བ་གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རིམ་གཉིས་སྟོ་མ་རྩལ་ལ་
 གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་སྟོ་མ་རྩལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་སྟོན་འགྲོ་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་ལམ་སྟོན་འགྲོ་དང་པོ་དང་སྟོན་འགྲོ་གཉིས་བ་དེ་
 རྣམས་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་སྟོ་མ་དགོས་ན། བསྐྱེད་རིམ་ཅི་ཅམ་
 ཞིག་ལ་རིམ་བ་རྩེ་ལྟར་སྟོན་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོ་མ་བ་ནས་ལས་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་སྟོན་གསལ་གྱིས་བཤད་དོ། །དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཉེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མམ་བདག་
 བསྐྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་དོ་རྩེ་བཞི་དག་གིས། །ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་སྦྱར་
 ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སྟེ། །གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་རྒྱལ་པའི་བར་ཡིན།
 གཉིས་བ་ས་བོན་བསྐྱས་པ་ལོ། །ལྷང་བའི་དེ་ཉིད་ནས་བྲག་མཆོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་

དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གསུམ་པ་གཟུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་
 ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པ་ལོ། །
 བསྐྱུས་ན་སྐྱེ་བྱིན་རྒྱབས་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་དང་
 གཏུམ་མོ་གཟུང་བའི་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན།
 རྒྱས་པར་བྱས་ན་དེ་ནས་ཉྱེ་ལོག་བྲག་མཆོན་སྤྱོད་མོ་སྒྲོམ་པའི་བར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱབ་ཐབས་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་འདི་
 མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ནས་མ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་
 འདི་ལ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་མཁན་ཞིག་གིས་ཐོག་མར་རྫོ་རྫོ་འཆང་ལྟ་བུའི་
 དཔའ་བོ་གཅིག་ལ་ཁྲིད་ནས་དེ་ལ་གསལ་སྤང་བརྟན་པ་ན་དེ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ལྟག་མ་
 ལ་འཁྲིད་པའི་བྲག་ལེན་འདུག་པ་བཞིན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་པ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་སྐྱེ་
 སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་ཐོག་མར་གཙོ་བོ་གཅིག་སུ་ལ་དམིགས་པ་གཏད། དེ་ནས་ཡུམ་
 རས་འཁོར་སོགས་ག་ལེར་སྒྲོན་པ་བརྒྱབ་ནས་ཁྲིད་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་ལ་
 གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་འདྲའི་བྲག་ལེན་འདུག་པ་བཞིན་བྱེད་ན་གནས་ཚུལ་
 ཁ་ཁ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་མིན་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་རྩང་གཅིག་ཙམ་ཞིག་
 བསྒྲོམས་པས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་མི་རུས་སོ། །
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ལྟ་ལྟ་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ལས་
 ཆོགས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་ལུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེད་པར་སྐྱེད་
 བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། གོང་དུ་ས་བོན་བྲག་མཆོན་ལས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་ཡི་མིང་བཏགས། ལྟ་སྐྱེ་ཡབ་ཡུམ་དགོང་བསྐྱེད་ཙམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དེ་ནིར་འདུག་ལ་དེ་དག་འབྲུལ་བ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས། འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་

པའི་སྒྲིན་འགྲོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཟེར་བ་དེ་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ནས་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ནས་
 བཅའས་ཏེ་ལུས་དབེན་དང་རག་དབེན་དེ་ཆོའི་སྐབས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་འདུག །སེམས་དབེན་ཀྱི་བར་ལ་ལྟའི་སྐྱེ་མེད་པས་གཞི་ནས་སེམས་དབེན་
 མཐར་ཐུག་པའི་རྗེས་ལ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་སྐྱེ་མའི་ལུས་འགྲུབ་ལ། སྐྱེ་མའི་ལུས་
 གྲུབ་པ་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེད་པར་སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན།
 བྱེད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་ནི་
 ལུགས་འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་རིམ་མ་མཐའ་ཡན་
 ཆད་ཅིག་སྒྲོམ་པ་གཤམ་ཆེ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་སྐྱོར་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 གསུངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་
 གཡེང་བ་སྐྱང་བ་ལ་སྐྱང་འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒྲོམ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རིམ་པ་རིམ་ལྔ་རྟོག་སྒྲོམ་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། སྐྱོད་
 བསྐྱེད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པའི་ཆེ་བླ་པ་གཅིག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ། རགས་པ་བླ་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
 བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་བླ་པ་གཅིག་པ་ལ་
 སྒྲོམ་པ་ཟེར་བ་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 བསྒྲོམས་པ་ནས་ཆོག་བང་བསྐྱིགས་ནས་དངོས་སུ་ཆོག་ཁ་ནས་འདོན་པའོ། ཆོག་
 ཁ་ནས་མ་བཏོན་ན་ཡང་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་དེའི་
 སྐབས་ཀྱི་གསལ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བར་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་ཡང་བཟུང་སྟེ་མཐར་གྱིས་
 གོམས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ལོབས་པའི་ཆེ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་སྒྲོམ། དེ་ནས་སྐྱེ་ཐེག་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོམ་དགོས། དེ་ལ་ལོབས་པའི་ཆེ་ལས་དང་པོ་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་རགས་གཉིས་

ག་མཐར་བྱིན་པ་ན་ལས་དང་པོ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡིན། འདི་ལ་སྤྱིད་
 བསྐྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒྲོབ་པ་བྲན་པ་གཅིག་
 བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་དོ། །སྤྱོད་གས་གཅིག་ནས་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འཁྲེར་གྱི་ཐོག་ནས་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་འབྲུབ་
 པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་ཀྱིན་ཡོད། གཉིས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གར་ཐུན་མོང་དུ་
 ཡོད་པའི་ལྷ་ཡི་གསལ་སྤང་དང་ད་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་དང་
 ཞེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་སེལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པའི་གཉིན་
 བོར་ད་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་དང་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བའི་གཉིན་བོར་གསལ་སྤང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ད་རྒྱལ་ཡིན། དཔེར་ན། མི་གཞན་ཞིག་གིས་བཟ་གིས་ཞེས་
 བཤད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱང་པོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་དེ་ནས་གཞི་ནས་མིང་ལ་བཟ་
 གིས་ཞེས་འདུག་པའི་མི་དེ་སྒོ་ལ་འཆར་བ་བཞིན། ལྷ་སྒྲོམ་སྐབས་སྤྱོད་ལ་ཐ་མལ་
 པའི་སྤང་བ་དེ་སྤྱོད་སྤངས་བྱས། དེ་ཡང་མེད་པར་ལྷ་བ་མིན་པར་གཙོ་བོར་སྒྲོའི་ངེས་
 རོར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་བྱངས། དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤང་ངོའི་སྒྲོས་པ་དེ་
 ཡང་བསྐྱུས། སྤྱོད་པའི་རང་ལས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པའི་སྒོ་
 ཁོ་རང་སྐྱབ་གཞི་བྱས་ནས་ཡིད་ངོ་ལ་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་ལས་བསྐྱེད་པའམ། དཀྱོང་
 བསྐྱེད་བྱས་པའམ། ལྷ་སྐྱེ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་དེ་གའི་རང་ལ་སྒོ་གནས་པའི་རྒྱན་ཅུང་
 ཅམ་རིང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་ཆོག་ང་ཟེར་བ་ཞིག་ཐོན་སྐབས་ཡིད་ངོ་ལ་དག་
 པའི་ཕྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྤང་བཤར་བ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཞིག་སྒོ་
 ལ་འཆར་བ་འོང་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་ད་རྒྱལ་ལ་འདུག་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་
 ལ་གསལ་སྤང་ལ་འདུག་དགོས། གསལ་སྤང་གིས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་འགོག་ཟེར་བ་
 དེ་ཡང་ང་རང་ཆོའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་འགོག་མི་
 ཐུབ། ཡིད་ངོ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བཤར་བ་དེ་དག་འགོག་པ་ཡིན། འགོག་ཚུལ་དེ་

ཡང་ཡིད་ངོ་ལ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་གསལ་པོ་ཁྱ་ལམ་མེར་ཤར་བ་ཞིག་གནས་པའི་རིང་
དེ་ལ་ཡིད་ངོ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་མི་འཆར་ཞིང་འགོག་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་ནས་
བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་ཐོག་མར་རགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

མདོ་དོན། ལག་པས་འཛིན་རྒྱ་དང་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་
བདེ་ལྷག་དུ་རིག་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་བའི་བར་
དུ་བསྒྲུལ་དགོས། དེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བཟན་པོ་ཉིད་ཉིད་བར་དུ་བསྒྲུལ་དགོས་
བར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་གོམས་པ་རང་ཡིན་པས་གོམས་པ་ག་ལེར་བསྐྱངས་ན་
གསལ་སྒྲུང་ཡོང་། དེ་དང་དེའི་རྒྱལ་དེ་ཡང་ད་གིན་ཁྱས་པ་བཞིན་ཡོང་གིན་ཡོད།
སྒྲོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་གསུངས་པ་
བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། ང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུ་སྒྲོམ་གྱི་མེད། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཟེར་བ་འདི་
ཡོང་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་ག་ལེར་གསལ་སྒྲུང་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན། གསལ་སྒྲུང་ཐོན་
སྐབས་སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་མེད་ལ་འཕྲོས་འགྲོ་བ་མིན་ནམ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རགས་པ་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་སྐབས་ཁྱིད་ཡིག་ཁ་ཤས་སུ་རྟོག་པ་ལ་
ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་གསལ་སྒྲུང་དང་། རྟོག་མེད་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་
གསལ་སྒྲུང་ཞེས་གཉིས་གསུངས་འདུག་པ་གང་འདྲ་ཡིན་མི་ཤེས། སྤྱིར་བཏང་རྟོག་
མེད་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡུལ་གཞུགས་ཤར་ཡོང་སྐབས་
གཞུགས་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེས་པ་འདྲེན་མི་ཐུབ། ཡུལ་
དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཁོ་རང་དངོས་ཡོད་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་རིག་པ་ཞིག་ཡིན།
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་དོན་སྤྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འདྲེས་ནས་སྒྲུང་གིན་ཡོད། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཟེར་བ་དེ་
དཔེར་ན། ང་རང་ཆོར་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱེས་པའི་སྐབས་ལ་རྣམ་འབྲེལ་ནས་

གསུངས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་ཆགས་ཡུལ་དང་སྤང་ཡུལ་གྱི་འོལ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་
བའི་སློང་དེ་རྟོག་པ་མིན་ནམ། ཆགས་ཡུལ་དང་སྤང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཞིག་ཡོང་
སྐབས་དེ་འདྲའི་སློང་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན།

དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོའི་ནང་དུ་དགྱིལ་འཁོར་སློམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱེད་ལ་སློབ་པོ། །སྤྱང་འོག་གི་ཕྱག་མཆན་སྤྲ་མོའི་ནང་ལ་རྟེན་བརྟེན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩུ་རྩྱའི་མར་སྤྲ་ལ་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོའི་
ནང་ལ་དགྱིལ་འཁོར་སློམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱེད་ལ་སློབ་
དགོས། རྟོག་པའམ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱེད་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་
པ་ནམ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་སྤྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་
རྒྱད་སྟེ་བཞི་གར་ཡོད། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་ཞིག་རྣལ་
འབྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ལྷ་སྤྱི་སློམ་པ་
ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་གནད་ཆང་
བ་ཡིན། སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་ལ་སྤྱར་བ་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་མ་གཏོགས་
མེད། དེ་ཡང་། སྤྱང་གཞི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་བཤད་ནས་དེ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་
ལམ་འབྲེར་གྱི་ལམ་སློམ་པ་དང་། དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་
ཅ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྲུབ། ཆོ་གའི་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་འདྲ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་
དོན་ལ་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འབྲེར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རེ་རེ་ཡོད་
ཅིང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སློབ་ཅིང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷག་པའི་
ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་མཆོད་
བསྟོད་ལ་སོགས་པས་ཆོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་དག་བཞི་

དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་ས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་
 དང་། བྱིན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ནམས་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་དང་གཅིག་པར་འགྲོ་བཞིན་མེད་དམ།
 དུས་མིན་གྱི་བགའ་སློང་གི་གཞི་དུ་བཞུགས་པའི་ཆུགས་ཤིང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྤྱད་
 མང་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱབ་ཀྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་མཆོག་པོ་ཡོད་པས།
 ལྷ་སྦྱུ་སྒྲོམ་པ་དང་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་འབྲུ་འབྲུ་ཡིན་ན་ཡང་། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་ཟིན་པའམ་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་འབྱུག་གི་
 ཆོག་མཆོག་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཤར་བར་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བྱའི་མཆོད་པ་ནང་གི་མཆོད་
 པ་གསང་བའི་མཆོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་ཡིན་ན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་
 བདེ་ཆེན་གྱི་ཅིས་ཟིན་པ་དང་བྱུང་འབྱུག་གི་གོ་བ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་སྡེ་ནས། བལ་
 ཆེར་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མའི་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དེ་དག་ལས་ཟབ་ཏུ་སོང་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་ལྷའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འབྱུག་པ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་
 ཡིན། ཡོངས་དག་བཞི་དང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་དང་བསྟོད་པ་དེ་
 ནམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། ཉན་དང་བཟླ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྤྱད་པས་གང་གསལ་བཟུང་ཡོད་པ་བཞིན་འཆར་ཞིང་མི་འདོད་པ་མི་
 འཆར་བ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པ་བྱུང་བྱུང་གི་བར་ཏུ་
 སྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པ་དེ་
 ཉིན་ཞག་གི་དུག་ཆ་གཅིག་ལ་ཟེར་ལ། ཉིན་ཞག་གི་དུག་ཆ་གཅིག་ཟེར་བ་ཚུ་ཆོད་
 བཞི་ཡིན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དམིགས་པ་ཁོ་རང་ལ་དམིགས་ཏེ་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་སྒྲིན་མ་
 རྟགས་པར་སྒྲོ་ལྷན་ནེ་ཆུ་ཆོད་བཞི་ལ་གནས་སྤྱབ་ན། རྒྱུང་སེམས་འབྱུག་པ་གཅིག་
 པའི་གནད་ཀྱིས་དམིགས་པ་གང་ཏུ་གཏོད་ས་དེ་ལ་རྒྱུང་འདུ་བ་འོང་། འདིར་མ་བཤད་
 པ་གཞན་ནི་གཞན་ཏུ་བཤད་ཟིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་
 མོ་སོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་གཞུང་གཞན་དག་ནང་ལ་གསུངས་ཟིན་

བ་ཡིན་པས་ཞལ་འཕངས་མཛད་འདུག།

རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་
 གྱི་དོན་མདོར་བསྟན་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་
 བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཨེ་ཨྱི་ཞེས་པའི་དོན་བདེ་སྟོང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་རྩལ་འདོན་མཛད་ནས་གསང་བ་འདུས་
 པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་ཡོད། གཞུང་གི་ཆ་ནས་བརྩིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གསང་བ་
 འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩལ་འདོན་བྱས་པ་བཞིན་གཞན་དག་གིས་རྩལ་འདོན་བྱས་མེད་
 པ་ཡིན་པས་གོ་བ་འདི་ནས་ལེན་དགོས། བྱབ་ས་དེ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་གོ་བས་བྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། སྤྱིར་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་
 ཨེ་ཨྱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་བཞི་བརྩམས་སྤྱིང་གཞིའི་དོན་ཏུ་འདུས་ལ། ཞེས་བ་ནས། སྤྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཨེ་ཨྱི་ཞེས་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ན་རི་ལྟར་འགྱུར་
 ཞེས་གཉིས་ངེས་པའི་སྤྱི་མའི་ལན་ཏུ་ཡི་གེ་རེ་ཆེགས་བཅད་རེས་བཤད་ཅིང་། ཨེ་ཨྱི་
 ཞེས་པའི་ཆེག་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱང་རྒྱང་གི་ཐོག་ནས་དེའི་དོན་ངེས་པ་གཅིག་དང་། སྤྱིང་
 གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བརྩམས་པོ་རེ་རེའི་དོན་གང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་དང་ངེས་ལན་གཉིས་
 ལས། དང་པོའི་ལན་ཏུ་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་འབྲས་བྱེད་ཨེ་ཨྱི་
 དང་། བསྐྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་
 དང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་མོ། །མདོར་ན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་ལ་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདྲེན་

བྱེད་ཀྱགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱེ་ཀྱི་ཨེའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་རྟེན་ནས་གནས་རྒྱུད་ལ་ལར་གསང་བ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟ་ག་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་། བསྐྱེད་དང་། སང་གའི་གདན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གདན་དེ་ལ་གནས་པའི་བརྟེན་པ་ཨྱེ་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོན་པ་ལ་དོ་རྩེ་ཅན་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་སྐྱོང་གཞིར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱེ་ཀྱི་མཆོན་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་དེ་འབྲའི་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱེ་ཞེས་པའི་ཨེའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཨེའི་དོན་ནི་ཐབས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཐེག་ལའི་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དང་། བརྗོད་བྱའི་གནད་ཐམས་ཅད་དེར་འདྲ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱུད་གང་ལས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་མཆོག་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཨེ་ཨྱེ་ཀྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་བྱེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་མི་སྟོན་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་དོན་བསྟུས་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཅེས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་དང་པོ་སྐྱོང་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་གཉིས་དེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཨེ་ཨྱེ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དངོས་སུ་མེད་པ་ལ་ཡང་དའི་དེས་དོན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཨ་ཉི་ཤེ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཨེ་ཨྱེ་ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། དོན་ལ་ཨེ་ཨྱེ་ཀྱི་དོན་ཆང་། ཡང་སྟོང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ཡིན་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཨེ་ཨྱེ་ཀྱིས་མཆོན་པའི་དོན་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐུང་འཇུག་

པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཤིས་ལྟུང་ཡིན། ཐབས་ཤེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ།
མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ན་འདྲེན་བྱེད་
དམ་སྤྱོད་ན་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་པས་འདྲེན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་
གསུམ་པར་གསུངས།

གསུམ་པའི་ཨེ་ཨྱི་དོན་ནི་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའམ་ཏྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དོན་ནི་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡབ་ཀྱི་ཏྲགས་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་སྤྱོད་པའི་བཤེས་ཀྱི་
ཞེས་སོ། དེས་ནི་ཐབས་ཤེས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་སྤྱོད་པ་ལས་
ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་འདྲེན་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏོ། །འདི་སྤྱོད་འདྲེན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཡིན།
ནང་གི་ཅ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཨེ་ཨྱི་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་སེམས་
ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་
གསུངས། རང་གི་རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་འདྲེན་པའི་
ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཡང་སྤྱོད་པས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
ཨེ་ཡིག་རྣམས་པར་ཡང་དག་གནས། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཅ་འཁོར་དང་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་
ཅ་འདབ་ལུབ་པའི་དབྱིབས་དེ་ཟུར་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་སྤྱོད་པ་དང་མགོན་པའི་ཅ་
འཁོར་གྱི་ཅ་འདབ་ལུབ་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུ་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་ཡོད་པར་གསུང་
མཁན་དང་། ཡང་། ཅ་འཁོར་གྱི་གནས་སྤངས་ཐོན་བྱེད་ཟུར་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་དང་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་མཁན་འདུག །གང་ལྟར་ཡང་།
སྤྱོད་པ་ལྟེ་བར་སོན་འཁོར་སོ། །ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཅ་འཁོར་དེ་ཐོན་བྱེད་ཞིག་ཁ་མར་
ལུབ་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་མགོན་པའི་དེ་ཐོན་བྱེད་ཞིག་ཡང་གྱེན་གྱི་ཕྱགས་
ལ་ལུབ་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་
གསུངས་ཡོད།

སྤྱོད་པ་མགོན་པར་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་དང་མགོན་པའི་ཅ་

འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ལྷ་ཡིག་རྒྱུ་པོའི་དབྱིབས་སུ་གནས་པ་ཨེ་མི་གྱི་དོན་དུ་བཤད་
 ཏོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དེ་ཆོའི་ནང་ནས་གསུངས་
 པའི་ཅའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟོན་གཞུང་ནང་ནས་གསུངས་པའི་ཅའི་གནས་སྟངས་
 ཐན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱུད་རང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡིན་ན་ཡང་། དུས་འཁོར་གྱི་
 རང་ནས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོར་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དང་། མགིན་པ་
 ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོར་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས། བདེ་
 མཆོག་གི་སྐྱབས་ནས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོར་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་
 པ་དང་། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོར་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་གསུངས་
 ཏེ་དུས་འཁོར་དང་གོ་བོ་རྫོགས་ནས་ཡོད། ཅའི་ཆགས་སྟངས་དེ་དག་སྟོམ་པའི་སྐྱབས་
 ལ་གནས་དེ་དག་ལ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། བསྐྱེམས་
 རས་ལག་རྩེས་དེ་ཐོན་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱུད་ཅེས་བཤད་པ་སྤྱིང་
 གི་ནང་ན་མེད། སྤྱིང་བཟེ་བོ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད། དེར་བརྟེན། སྤྱིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱུད་གྱི་
 དབུས་དེ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཁམས་དཀར་དམར་གཟུ་ཁ་སྤར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
 པ་དེ་པལ་ཆེར་བཟེ་བོ་རྒྱག་རྒྱུ་མེད། བྲང་རུས་ཡོད་སའི་རྒྱབ་ངོས་སྐལ་ཆོགས་གྱི་
 ངོས་དེར་པལ་ཆེར་རྩ་འདབ་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཆོས་སྟོམ་པའི་
 གནས་སྐྱབས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐན་བྱ་རྒྱབ་ལ་གཞག་
 དགོས་པ་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུས་ཀྱི་བྲང་ཐད་ལ་རྩ་གསུམ་
 འཁོར་ལོ་གསལ་འདེབས་གྱིན་ཡོད།

འདིར་རྟགས་ཞེས་པ་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་པའི་རྟགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡི་
 གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱུད་རྣམས་ལས་མང་དུ་བསྐྲགས་པ་རྣམས་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རྟེ། །མདོར་ན། མདོ་སྐྲགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཞེས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱེ་སྐྱབས། རང་

སྟོང་དུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་ན་མ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཆང་ངོ་། །བདེ་བའི་ཉམས་
 གྱུར་ཡོད་པ་དང་ལྟ་བུ་བའི་ཉམས་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་སྦྱར་མ་སྟུབ་ན་ཨེ་མི་
 གྱི་དོན་མ་ཆང་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་བདེའི་ངོ་བོར་སྦྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གིར་བརྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
 བར་འཁོར་བ་ཡིན་པར་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་
 ཀྱི་མདོས་བསྟུབས་ཤིང་། མདོར་ན། གང་ཟག་གང་དུ་བཏགས་པའི་གཞི་ཕུང་སོགས་
 དང་དེའི་ནང་གི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བརྒྱུད་ནས་འཁོར་བར་
 འཁོར་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། མཐར་ཐོག་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་བའི་སེམས་བདེན་སྟོང་ངམ་
 སེམས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་དོན་
 གསལ་བར་མགོན་པོ་གྲུ་སྟུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་སྟོང་པ་དང་། །ཞེས་པ་
 ནས། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར། །སྟོགས་སྤེའི་འདོད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་། ཉ་ལམ་ངོ་བོ་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་ངོ་བོ་
 འཛོག་མི་སྟུབ་པ་ཡིན། བདག་དུ་རྣམ་པར་གྱུར་མ་ཐག །ཅེས་པ་ནས། དེས་ནི་བདེ་འགྲོ་
 ངན་འགྲོར་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟུན་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་
 བཏགས་པའམ་བདེན་པར་རྟོག་པའི་རྫོས་ཆགས་སྤང་བསྟེད། དེའི་དབང་གིས་ལས་
 བསགས། དེ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱེད་
 བར་གསལ་བར་གསུངས།

མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་མ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྫོ་རྗེས་ཀྱང་། ཞེས་པ་
 ནས། མི་བདེན་ལ་ཞེན་སེམས་ལྡན་པའི། །ཞེས་པ་དོན་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞེན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་
 པའི་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནས། ཤིན་དུ་སྟུག་བསྟུལ་འཁོར་མོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས།

དེ་སྲིད་སྲིད་པའི་བཙུག་རར་གནས། །དངོས་འཛིན་ཏེ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 སྲིད་པའི་བཙུག་རར་གནས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལས་
 གྲང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཕྱང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྤྱང་
 མ་རུས་བར་དུ་ངར་འཛིན་ཡོད། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ལས་གསོག་། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཞེས་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་བཀག་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལྷོག་པར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། །གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་བདག་མེད་
 གྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་ཡུགས་མདོ་སྤྲུགས་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྦྱང་བ་ལ་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་མ་ཟད། འཁོར་བར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
 བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་དུ་མི་རུང་
 བས། མདོར་ན། ཐར་བ་ཅམ་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱོད་འདུག་ལ་སོགས་པ་གཞུང་མང་
 པོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྦྱང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མེད་ན། ཐར་བ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྲུབ་པ་
 ཡིན་པས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱེད་གིན་ཡོད། བདེན་འཛིན་འཛོམས་བྱེད་
 ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པར་གསུངས། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་
 བཅད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་སྟོན་དུ་བསྟོན་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་དང་བྱང་
 དེས་ལེགས་བཤད་སྦྱང་པོ་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་ཞལ་འཕངས་མཛད་
 འདུག །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། གང་དག་སྦྱང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། ཞེས་པ་
 ནས། སྤྲིག་དག་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་
 ལ་ཐབས་གང་ངམ་རྣལ་འབྱོར་གང་བསྟོན་དགོས་ཟེར་ན། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ཤེས་
 རྣམ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་དེ་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྟོན་པ་ན་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྲུབ་

བ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། འོན་ཀླས་འབྱོར་གཅིག་པོ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོས་
བདག་མེད་པར་རབ་བསྐྱེམས་བས། །ཞེས་བ་ནས།

མདོ་སྔགས་གཉིས་ལྟ་བུའི་འཆོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་བ་དགག་བ།

གསུམ་བ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལྟ་བུའི་འཆོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་བ་དགག་བ་ནི།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ལྟ་བུའི་འདོད་བ་མདོར་བསྟན་བ་ལས། ཞེས་བ་ནས། བདག་འཛིན་
གྱི་ལུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོང་ཉིད་
སྒྲིམ་བ་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུང་འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་ལུགས་གཅིག་ལ་
ཆོས་ཅན་སྤང་བོ་རྣམས་པ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱུང་ནས་དབྱུང་མཐར་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཤར་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་།
དེ་རང་སྟོང་སྤང་བའི་གནས་དམན་བ་པལ་བ་དང་། དེ་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོང་བོ་མེད།
རྣམས་བ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟེར་སྐབས་དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་
རྣམས་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་བ་དེ་ཡིན་པས། རྣམས་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་
གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་བ་སྐྱབ་བ་རང་དབང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ཚུལ་ཞིག་
ཡོད། ཡང་། ལུང་སོ་རྣམས་དབྱུང་སྟོང་བ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་ཇི་བཞིན་སྟོང་བོ་མེད། །ཅེས་
པའི་དོན་དགག་བྱའི་གནད་ངོས་འཛིན་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར་བྱད་གཞི་སྤང་བའི་སྟོང་
དུ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཅམ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཞག་ན། རྟེན་རྒྱ་མེད་བ་
དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོང་ཉིད་མིན། དེ་ལ་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྟོང་བོ་མེད། སྟོང་བ་ཉིད་ཟེར་བ་
མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་དོན་དག་ཅིག་ལ་ཐུག་འགྲོ་བས་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བའི་
སྟོང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒྲོམ་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱབ་བ་བཀག་ཅམ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་སྒོ་

དེའི་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་སྟབས་ཅས་འགྲེལ་ལུགས་གཅིག་ཡོད། ཡང་། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ན་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་གཞི་ཤུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་ལྟ་བུ་དབྱེད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་པའི་སྟེང་ཉིད་རྒྱུར་པ་བསྐྱོམས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་གནས་ཐོན་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན། ལུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ལུལ་ཅན་ལྟ་བུ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱུར་ནས་སྐྱོམ་སྟབས་ན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་ཉིད་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་འགོ་ཞེས་འགྲེལ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད།

ཡང་དུས་འཁོར་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྤང་པོ་རྣམ་དབྱེད་སྟེང་པ་ཉིད། །ལྷ་ཤིང་རི་བཞིན་སྟེང་པོ་མེད། །ཅས་པའི་དོན་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟེང་པ་ཉིད་རྒྱུར་རྒྱུར་གིས་དུས་འཁོར་གྱི་ཟབ་བྱེད་ཐོན་མི་ཐུབ། རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟེང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྟེང་པ་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་འགྲེལ་ན་ཡང་འགྲེལ་ཆོག །བདག་མེད་པའི་དོན་ལུང་རིགས་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ངེས་ནས་སྐྱོམ་པ་ལ་སྟེང་པོ་མེད་པའི་སྐྱོམ་དུ་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་ཞིག་གོ །ཞེས་པ་ནས། དབྱུ་མ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ས་ཆོགས་ལེགས་པར་མ་ཟེན་པས། མདོར་ན། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གནད་འབབ་ས་ལྟ་བུ་དེ། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་སྟེང་ལ་འབབ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ལ་བབས་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་གསུང་གིན་ཡོད་པའི་ཆད་སྟེང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། སྤང་སོགས་རྣམས་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལོ་སྟེང་དུ་གོ་བའི་ཆད་སྟེང་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཆུ་དང་མགིན་པ་སོགས་སུ་དབྱེད་སྐྱབས་བྱམ་

པའི་མཆན་གཞི་མི་རྟེན་པས་བྱམ་པ་མ་རྟེན། དཔྱོད་མཁན་རང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱང་
པས་རང་ཡང་མ་རྟེན། ཆོས་གང་ཡང་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་གྱི་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་
མེད་པ་ཞིག་དང་གཞག་ས་མེད་པའི་སྟོང་སང་ལྟ་བུ་སྒོ་ལ་ཤར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ནལ་མ་མིན། འདི་སྤྲ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་
མ་རྟེན་པ་ཅམ་ཆད་སྟོང་ཡིན། བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མའི་ནང་ལ། ལ་ལ་དགག་བྱའི་
མཆོམས་ཀྱི་འབེན། །གཏང་མེད་ཕྱོགས་ཆར་གཅོད་པ་ཡིས། །སྟོང་པར་འཁྲལ་ཡང་
འཆར་སྤྲ་ལ། །རྟེན་འབྲེལ་བ་ཤིག་པ་སྤྲད་པའི་གནས། །གསུངས་པ་བཞིན་ཆད་སྟོང་
ཡིན།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལེའུ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་ངི་མེད་འོད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་
དམ་ཡོད། །གཟུང་བ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཞིགས་པའི་ལུགས་ལ་འཛིན་པ་ཤེས་པ་
དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ། དེ་ཡང་མཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་
མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་བསྐྱོ་བཞིན། །ཤེས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་
དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་མེད་པར་འབྲུབ་
དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་ནམ་མཁའི་མེ་
རྟོག་གི་དཔེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱོད་པ་ལ། དེ་ཉིད་དབྱུ་མ་
བ་ཡིས་རིག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྟོན་
ལམ་ལས། རྒྱ་ཡི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། །འབྲས་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་
པའི་བདེ་ཆེན་དང་། །མཉམ་སྦྲུང་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྟོང་པོའི་བཅུད། །སྒོ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
ཐེག་པའི་སྐྱབས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་བྱན་མོང་གི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ཡུལ་གྱི་
འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་རྩོད་ཐེག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱི་ནང་གི་ཐབས་

མཁས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་དུ་གཅིག་དུ་སྦྲེར་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱུ་ཐེག་པ་པར་སྤྱོད་གྱི་སྤྲོད་ཉིད་གྱི་
ལྟ་བ་དང་འབྲས་བྱུང་ཐེག་པ་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པའི་བདེ་ཆེན་གཉིས་གཅིག་དུ་འབྲས་པ་
ཡིན།

པར་སྤྱོད་གྱི་ཐེག་པ་ནས་གཏན་ལ་པབ་པའི་ལྟ་བ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་
ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་སྦྲེས་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཆེན་པོའོ། །འདི་
ཡན་ཆད་དུ་སྤྱོགས་སྤྲས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་ཡུང་བྲངས་ཏེ་དབྱད་
པ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་
པ་མི་འཐད་པར། དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་གྱི་ཡུང་དེ་དག་གིས་
བསྐྱབས་ཤིང་། དུས་འཁོར་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་བྱེད་དགོས་པར་མ་
ཟད་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁེགས་པའི་སྤྲོད་
ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱབས་མང་པོར་གསུངས་མོད་ཀྱང་།
བྱེ་བྲག་དུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར་ནམ་སྤང་གིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་པོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །
ཟེར་བ་དེས་སྤྱ་སྤྱེགས་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་བཀག། དངོས་པོ་སྤྱེ་བྱང་པོ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟེར་སྐྱབས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྤང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་པ་མིན་ནམ། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་དོན་སྦྲེས་གཉིས་
གྱིས་བརྟགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བདེན་པ་བཀག། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱེ་
མཆོད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྤྱེ་གཟུང་བ་གཟུགས་ཅན་སྤྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་དང་། རང་
འཛིན་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་སོགས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་
ན་ཡང་། རྩོམ་གཞི་བདེན་པ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་

དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་བཞག་ག།

དེ་ནས་སྒྲག་མས་སེམས་ཅམ་གྱིས་བཏགས་པའི་སེམས་བདེན་པ་བ་བཞག་ག་
 པའི་མཐའ། ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། །ཟེར་སྐྱབས་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 སྐྱབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། ཤེས་པ་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཟ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་མཉམ་དོན་
 དམ་དུ་མེད་མཉམ་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་
 གཅིག་བྱ་བདེན་པ་བ་ཞིག་ཡོད་མི་བྱུང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
 སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་རང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་བདེན་པ་བ་
 འདོད་པ་དེ་མི་འཐད། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་གསུངས། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་ནམ་རྟོག་ཡིན། །མདོར་ན། ཕྱི་དང་ནང་
 གི་དངོས་པོའི་ཆོས་སམ། ཡང་ན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་འཕམ་ངོ་བོ་
 རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིད་
 ཅམ་མམ་རྣམ་རྟོག་གི་རོལ་བའམ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱན་གྱི་འགྱུར་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་བྱ་
 བས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན། །རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའམ། ཡང་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡིན་ལུགས་ངེས་ངོ་ལ་བཟང་ངན་དང་པན་གཞི་ཆེ་ཆུང་སོགས་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་
 ཆོགས་མཐོང་བའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་
 རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཆོགས་སྟངས་པ་མེད། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྟངས་གྱུར་
 པ། །ཞེས་པ་ནས། ཏྲག་དུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་དུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། གོང་དུ་བཤད་པ་

ལྟར་བྱི་རོལ་བས་འདོད་པའི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ། གཟུང་བ་བྱི་རོལ་
དོན་དུ་བྱུང་བ་བཀག་ནས་འཛིན་པ་བདེན་བྱུང་ཏུ་ལྟ་བའི་རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་འཛིན་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་རྟག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱེད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་
འགོག་པ་མིན།

ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཙུ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། སོ་
སོར་རྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དགུ་པའི་བཤད་རྒྱུད་
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་མ་བརྟགས་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། མ་
བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་རང་ནས་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
ཕྱགས་དེ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་ཀྱིན་འདུག་གམ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་
སྒོ་ནས་སྐྱེད་ཀྱིན་འདུག་གམ་གང་འདྲ་ཡིན་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན། སོ་སོར་བརྟགས་ན་གང་ནའང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བརྟག་པར་གསུངས་
ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི། རྒྱ་ལ་སོགས་
དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་
ཕྱིར་བརྟན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བརྟན་ནས་འབྱུང་བ་
ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དཔྱད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རྟོ་རྩེ་འབྲང་བའི་ལེའུ་བརྩ་
དུག་པ་ལས་དུས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་རིམ་གྱིས་བྱེ་ནས་དཔྱད་
པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྟ་བའི་གོ་བ་འཆོལ་ཕྱགས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་བཞིན་
དུ་བཤད་དོ། །ཕྱགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་
པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་པས་རྒྱས་བསྐྱུས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐོན་བུ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་

ཚུལ་ལུགས་དེ་དག་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལ་དགོས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན།

གསང་བ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོས་ཁམས་གསུམ་འདི། །
ཞེས་པ་ནས། འདིར་ནི་གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །བཏགས་དོན་བཅའ་ན་སུ་ཞིག་གིས་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ཡིན། གང་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན། འབད་བས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །རི་
སྲིད་བར་དུ་བརྟག་བྱས་ལ། །དེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ཏེ། །དབྱད་ན་རྟེན་རྒྱ་
མེད་པ་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དང་པོར་
གོ་བ་འཆོལ་བ་ཅམ་གྱི་སྐབས་མིན་གྱི་ཕྱིས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་གཞུང་དང་མདོ་
སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་གཞུང་ཡང་ཡོད། མདོ་
སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱར་
སྐབས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་ཡོད། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་
བྱད་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱར་ན་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་
བའི་བྱད་པར་མེད། ལྟ་བ་ཟེར་བ་དེ་འདིས་ལྟ་བ་དང་འདིར་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་གོ་བ་ལེན་
རྒྱ་ཡོད། དཔེར་ན། ཆོར་བ་ཞེས་པ་ལ་འདིས་ཆོར་བ་དང་འདི་ཆོར་བ་ཞེས་སྦྱར་རྒྱ་
ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། ཡང་སྟེང་། ལྟ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་མེད། ཡང་། ལྟ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་
ཅེས་ཐག་ཆོད་པོ་ཞིག་འོད་བཞིན་ཡོད། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་མདོ་
སྤྲུགས་གཉིས་ཀར་མཚུངས་ལ། དེ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་གཅིག་པ་དང་། གཏན་ལ་
འབེབས་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ། འོན་ཀྱང་དགའ་
བ་བཞི་བ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་དགའ་བ་དང་། སྟོང་བ་བཞི་བ་འོད་གསལ་ཤར་ནས་བདེ་སྟོང་

སྒྲིབ་བའི་དུས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་ཡང་དབྱེད་པ་འདིར་མི་བྱེད་
གྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དགའ་བ་བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་
གསལ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བས་དགའ་བ་དང་སོ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་དང་སོ་གསུམ་
གྱི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། སྒྲིབ་དགའ་
བ་དང་སོ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་དང་སོ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་མི་དབྱེད་ཅིང་། ལྷག་
པར་དུ་ཡང་དགའ་བ་བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་གྱི་
སྐབས་ལ་མི་དབྱེད་པར་འཛིག་སྟོམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ན་ཡང་འགྲེལ་ཆོག་
གམ། ཡང་སྟེང་། བདེ་བ་ཆེན་པོས་སེམས་སྤྲ་བྱ་སྤྲ་བྱ་སོང་བའི་སྐབས་ལ་སེམས་སྤྲ་
བྱ་སོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྟོ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་སོ་ཡོང་གིན་ཡོད་ཅེས་གན་ཉི་མས་
གསུངས་སོང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་གྱི་ལམ་སྟོམ་སྐབས་སེམས་སྤྲ་བྱ་
སྤྲ་བྱ་སོང་བའི་སྐབས་ལ་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སེམས་མི་གསལ་བར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
དེར་བརྟེན། སྤིང་ཅེ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། མངོད་ལས། སྤིང་ཅེར་
འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་ཚུང་ཉར་གཅིག་གི་ཞལ་ཤེས་གནད་གྱི་ཐུམ་ཡིག་ཟེར་བ་དང་ཡིག་
ཚུང་ཉར་གཅིག་གཉིས་ཀའི་ནང་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་དབྱད་པ་འདོར་དགོས་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། དབྱད་པ་དོར་བའི་ཞར་ལ་
སེམས་གྱི་ངར་ཆ་དེ་འདོར་མི་རུང་བར་གསུངས་འདུག །

མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །ང་
རང་ཆོ་ལས་དང་སོ་བས་སྟོན་ལ་ལྟ་བུའི་དབྱད་པ་བྱས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོམ་པའི་
སྐབས་སུ་དགའ་བཞིའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ། སེམས་བདེ་ལྷང་ལྷང་ལྟ་བུ་ཡོང་བའི་
སྐབས་ལ། སྒྲིབ་ལྟ་བུའི་དབྱད་པ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་

བ་དེ་བླ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་ཆབ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། སྐར་
 རས་ལྟ་བའི་དབྱད་བ་བྱས་ནས་སེམས་ལ་གོམས་ཤུགས་ཤིག་མེད་བ་ཡིན་ན། བདེ་
 ཆེན་གྱི་ཉམས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ལ་ལྟ་བ་བླ་བའི་གཞི་མེད། དེར་བརྟེན། སྟོན་
 ལ་ལྟ་བའི་དབྱད་བ་བྱེད་བ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེས་གཞི་བདེ་བས་སྟོང་བ་
 ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་དབྱད་བ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ལྟན་ནི་
 བར་སྟོད་དགོས། མོས་སྟོད་པས་ལྷག་མཐོང་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་བ་ན་སོ་སོར་རྟོག་
 བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱད་ནས་སྟོང་བར་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་བ་ནས་གསུངས་
 བ་དང་འདི་གཉིས་མི་འབྲེལ། །ནམ་རྒྱུན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དབྱད་སྟོན་
 ཡོད། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་འཛིག་སྟོན་ཡོད་ཅེས་གསུང་གིན་འདུག་པ་གང་
 འབྲེལ་ཡིན་ནམ། མདོར་བསྟུན། སྟོང་བའི་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་
 འབྱུང་བ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ཡིད་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་ཟེར་བའི་སྟོང་
 བ་ལ་སྤྱི་རགས་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། འདི་ལྟར་མདོ་སྤེ་བས་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 བའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཁས་སྦངས་བ་དང་། མདོར་
 བ། རང་རྒྱུད་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྤུང་མོང་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བུ་བའི་ཇུས་
 ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་གཅིག་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་བ་བས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་
 དད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་དོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཁས་སྦངས་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་
 སྟོད་བ་བས་འདོད་པའི་གཞུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྟོང་བ་དང་ཆོས་རྣམས་
 ལ་རང་གི་དོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཀྱན་
 བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འདུག་པའི་
 གནད་འགག་གཅིག་པ་ཡིན། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅམ་མི་འགོག་པར་དེ་མིན་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་
 བ་ཉིད་དང་། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྟོང་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་
 རོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གཅིག་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་
 བའི་ལྟ་བ་བཞིན། །ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གཅིག་སྟེ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་
 པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དེ་སྟོས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན། གཞན་དེ་རྣམས་སྟོས་
 བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་མིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
 པ་ཡང་ཡིན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པ་ཡང་ཡིན། སྟོང་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་
 སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན། རང་
 བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན།

དེ་ལ་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་བདེ་སྟོང་སྟོར་བར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་
 ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་བཀག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 སྤ་མོ་དེ་ཡིན། སྤགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་པལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གདུལ་བྱ་གཞན་ཀྱི་
 བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་སྟོང་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་
 གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་བ་ནས། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་
 གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་མོ་འདྲ་
 བྱས་ནས་ཡོད་པ་དེ་གསུང་གིན་ཡོད། སྤགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་པལ་པ་དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་
 ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐབས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་

སྒྲོམ་པ་ཡོང་གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་དེ་ཆོའི་སྐབས་སུ་པལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་
 པ་ཡོང་གིན་ཡོད། སེམས་དབེན་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱུང་བ་བྱེད་པ་མང་
 རོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པས། སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་ངེས་པ་
 ཉིད་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། རྒྱུ་སེམས་ཐེམ་པས་སེམས་སྤྱ་རུ་སོང་བའི་ཉམས་སྦྱོང་
 གི་སྟངས་གཞི་ནས་ལྟ་བ་སྤྱ་རུ་སྤྱ་རུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དང་ལྟ་བ་སྤྱ་མོ་ལ་གོ་བ་སྤེབས་
 པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཨེ་ཨྱེ་ཟེར་བའི་ཨེས་མཆོན་པའི་སྟངས་ཉིད་
 ལ་སྤྱ་རགས་མང་རོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རབ་བྱུང་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མིང་གི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་སྟངས་བྱུབ་པ་
 རུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བྱུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པའི་གོ་བ་དེ་དགོས་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བདེ་བའི་དོན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་བདེ་བ་དེ་ཇི་འདྲ་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་སྟོག་རྩལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་
 མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་སྟོག་རྩལ་ཞེས་རྒྱུ་བཀག་
 བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱུབ་པ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྐྱུབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
 བ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྒོར། བད་གི་ལུས་ཀྱི་རྩའི་འཁོར་ལོའི་གནད་རྣམས་སུ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས། ཞེས་པ་ནས། ལུས་པ་ཅན་གྱི་སྟོག་
 རྩལ་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྤེ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་རྒྱུ་གི་སྟོག་
 རྩལ་གསུངས་པ་དེ་དོར་བཞུས་དང་བུམ་ཅན་གྱི་སྟོག་རྩལ་དང་མི་མཚུངས། སྒོ་བ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྒྱུ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་བཟུང་སྟེ་ལྟ་སྒྲོམ་
 པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་སྦྱར་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་རྒྱུ་དབྱུང་མང་ཆུང་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་

ཁྱེ་བའི་བདེ་བ་མ་བཤད་པས། བདེ་སྟོང་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བའི་དོན་མེད་
 ཏོ། །ལྷ་སྟེགས་པས་ཅ་རྒྱུ་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ང་རང་ཆོའི་གཞུང་གི་ནང་ན་གསུངས་
 ཡོད། དེར་སང་ངའི་དོ་ཤེས་པ་དེ་ཆོར་སྐད་ཆ་བྱུང་སྐབས་ལྷ་སྟེགས་པ་ཅ་རྒྱུ་སྟོམ་
 མཁན་ཡོད་པར་བཤད། ཉེན་སྡེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀར་ཁམས་དཀར་དམར་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། སྡེས་པ་ལ་དཀར་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་དང་དམར་ཆ་ཤས་ཆུང་བ་
 དང་། བྱད་མེད་ལ་དམར་ཆ་ཤས་ཆེ་བ་དང་དཀར་ཆ་ཤས་ཆུང་བ་མ་གཏོགས་དཀར་
 ཆ་ཡོད་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་དཀར་ཆ་དེ་སེར་ཞད་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ང་ལ་ལྷ་
 སྟེགས་པ་རྒྱས་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་བཤད། ང་རང་ཆོའི་བྱུ་བ་མཐའ་ཁག་གི་ནང་ལ་
 གསུངས་པ་བཞིན་ལྷ་སྟེགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལས་ཐོག་ལོ་
 འཛགས་པ་ནང་གི་སྤྱོད་སྟེགས་ལ་ཅི་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་གིན་ཡོད། ལྷ་སྟེགས་པ་རང་གི་ཅ་
 རྒྱུ་ཐོག་ལོའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཐོག་ལོ་བསྐྱམས་ནས་ཆངས་སྟོང་
 ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་གང་ཟག་མ་
 མལ་པས་འཁྲིག་པ་སྟུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐོག་ལོ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མར་སྐྱབས་
 ཡོང་གིན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཉམས་སྡེ་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས། ཐ་མལ་
 བ་ལ་ཡང་དེ་ཡོང་བ་ཡིན་པས་ལྷ་སྟེགས་པ་ཅ་རྒྱུ་ཐོག་ལོ་སྟོམ་མཁན་གྱི་དབུ་མའི་
 གནས་ཆ་ཆང་ནས་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། དབུ་མའི་གནས་ཀྱི་བྲག་པ་ནས་ཐོག་ལོ་རྒྱ་བ་
 དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྡེས་པ་ཡོང་གིན་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་ལྷ་སྟེགས་པ་རང་གི་
 ཅ་རྒྱུ་བསྟོམས་ཏེ་ཐོག་ལོ་བསྐྱམས་ནས་ཡོང་སྐབས་བདེ་བ་གང་ལ་གང་འཆོམ་པས་
 ཆེར་སྡེ་བཞིན་ཡོད། བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུང་དབུ་མ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐོག་གསུམ་
 ཟེར་བ་དེ་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། རོ་རྒྱུང་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་
 བས་རོ་རྒྱུ་གི་རྒྱུང་དབུ་མར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཡོད་མེད་མི་
 ཤེས། བཞིན་ཡིན་ནམ་གཞིས་ཞིང་ཡིན་ནམ་གོ་རྟེན་ལྟར་ནས་ལྷ་སྟེགས་པ་ཞིག་ལ་

འབྲུག་ཙམ་ཐུག་སོང་བས་ཁོ་ལ་སྐད་ཆ་བྱང་སྐབས་ཙམ་ལྷུང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་
ནས་ཐོང་འདུག་བྱེད་པ་ཡོད་ཟེར། དེར་བརྟེན། ཐུ་སྟེགས་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་
རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། ཁོ་ཆོ་ལ་ལྷ་བ་ནི་མེད། གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་ལྷ་བ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། བདག་ལྷའི་ཞེན་
ཡུལ་སྐྱབ་འགོག་གྱི་ནང་གཉིས། །གསུངས་པ་བཞིན་ཐུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆང་
མས་བདག་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་བསྐྱབས་ནས་བརྟན་དུ་གཏོང་གིན་ཡོད། རང་སྟེས་བདག་
ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྲོ་མོ་ནས་སུན་འབྲིན་མ་ཐུབ་ན་ཡང་འགོག་ཐབས་སྟོན་ལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱིན་ཡོད། ད་ལྟ་
མོང་ཁི་ཨ་རྟོ་ལ་བྱུང་མེད་ཤིང་སྟག་ཡིན་པའི་ཆོས་ཆོག་མཁོ་གིས་འདུག། དེར་བཞེད་ཅེས་
པ་ཁ་ཤས་ཡོད། ཁོ་ཆོས་བདག་དེ་སྟོན་མཆམས་ལ་སྟོམ་གྱིན་ཡོད་ཟེར། སྟོན་
མཆམས་ལ་བདག་དེ་སྟོམ་སྐབས་བོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟེབས་ཡོང་བ་དང་ཆོར་བ་མི་
འབྲ་བ་ཡོང་གིན་འདུག་ཟེར། དེ་མིན་པའི་སྐྱེས་པ་ཤིང་སྟག་ཡིན་པའི་ཆོས་ཆོག་མཁོ་གིས་
ཀྱང་འདུག།

མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་མས་ཀྱང་ཞེས་
པ་ནས། བར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་
དངོས་སུ་འབྲེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས། སྤགས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་
མཆོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དགག་པ་གཉིས་གྱིས་རྣལ་མ་སྟོན་པ་
ཡིན་པས་སྤགས་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་གང་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེན་འདི་གསུངས་མོད། ཅེས་པ་
ནས། སྤར་བཤད་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་ཙམ་ལའང་སྒྲ་མེད་གྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་བདེ་ཆེན་
དུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤང་ངོ། །མི་རྟོག་པས་བྲངས་པའི་བདེ་ཉམས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་

སྐབས་སྐབས་སྐབས་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་བདེ་གསལ་མི་
 ཉོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སོང་བསམ་པའི་འཁྲལ་བ་ཡོང་མཁན་མང་པོ་
 འདུག་གསུངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནི་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལྷ་མ་རྒྱ་
 རྒྱུད་བཅུད་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་ལས་སྐྱེ་ལ།
 བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བ་དེ་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་
 བར་གསུངས་པས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་བ་ཡིན། རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ་རྒྱུད་དབྱེ་མར་བཅུད་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་
 སྤར། དེ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།
 སྤྱིར་བཏང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱང་བའི་བདེ་བ་གསུང་གིན་ཡོད་པས་འདིར་བཅུད་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
 ཐིམ་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། དུས་འཁོར་གྱི་ཐིམ་པ་དེ་འཛིན་པའི་སྐབས་ལ་མ་
 གཏོགས་མེད། སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབང་གི་འབྲེལ་
 བ་ཆད་ནས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཐོག་མར་བཅུད་པ་ཡིན། དེའི་བདེ་བ་དང་སྤར་བ་འདྲ་བའི་
 བདེ་བ་ནམས་བདེ་བ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་གཤིང་ཉུ་བྱུང་ཆེ་བས་མ་འཁྲལ་བར་
 མོ་སོར་བྱེད་བར་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་བདེ་བ་ནི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
 བའམ་རྒྱུད་དབྱེ་མར་བཅུད་པའི་སྒོ་ནས་གཏུམ་མོ་སྤར་དེ་ལས་བྱང་སེམས་བཞུས་
 པའི་བདེ་ཆེན་ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་ངོ་ལ་ལྷ་མོ་བསྐྱོམས་ནས་སྐྱེས་པའི་
 བདེ་བ་དེ་ཡང་མི་ཡིག་གིས་མཆོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་མིན། དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་
 འདིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་
 བ་མང་ངོ་། །མདོ་སྐབས་སུ་ན་མོང་གི་སྤྱིར་རྗེ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བྱལ་ན་བསམ་པ་ལྟ་
 བུ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་

དངོས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་
 སེལ་བར་བྱེད་པས། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་
 གསུངས་པ་མིན་ནམ། དཔེར་ན། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུ་མའི་ལུས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་
 དངོས་སུ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པས་སྤྱིང་རྩེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ཡིན།

བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ནས་ཨེས་མཆོན་པའི་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲ་རགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་
 བ་སྤྲ་མོ་དང་། སྤྱི་ལྷོས་མཆོན་པའི་རྒྱུང་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་མམ་རྒྱུང་
 དབྱུ་མར་བརྩུད་པའི་དབང་གིས་གདུལ་མོ་སྤྲ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་ནམ། མདོར་ན། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་དེ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་དུ་སྦྱར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། **གསུམ་པ་བདེ་**
སྦྱང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞེས་པ་ནས།
ནམ་མཁར་ནམ་མཁའ་རྩི་ལྟ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཨེས་མཆོན་པའི་སྦྱོས་པ་མེད་
 པའི་རང་བཞིན་སྦྱང་བ་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་མཐའ་
 དག་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་གནས་ལུལ་སྦྱང་
 པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 གཉིས་སྒོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ནམ་མཁར་
 ནམ་མཁའ་གནས་པ་ལྟར་རོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །**དེའི་དོན་ཐབས་**
ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་པ་ཤེས་བྱར་རབ་བྱེ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས།
 དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ནི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཅམ་ནས་རང་གི་

སྒྲིང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པས། དེ་ནས་འཕྱོར་དབྱེར་མེད་ཏུ་བྱ་མི་
དགོས་ལ། སྒྲིང་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་གཟུགས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་པ་
ཉིད་གཟུགས་སོ་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཅན་བདེ་ཆེན་ནས་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་རྒྱུན་
གྲི་དབང་གིས་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་
བརྗོད་མེད་ཡིན། ཁོ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
པ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་པ་མེད།
ར་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་རང་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྒྲིང་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན། འོན་ཀྱང་།
དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གྱི་མི་འདུག །

དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཞན་ཞིག་ལ་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་
དང་། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་
ཡང་མིན་ཏེ། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ལ་བདེ་བ་འགགས། རེས་སུ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
བྲན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་པ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན།
ཚུལ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཡོད་དུས་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡོད་དུས་བདེ་བ་
མེད་པས་དེ་གཉིས་ངེས་ཅན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ནི་དཔེར་
ན། སྐྱེན་སོགས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེན་སོགས་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་དེའི་ངོ་
བོར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་
ངོ་བོར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འོན་ཀྱང་། བདེ་སྒྲིང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་
འབྲ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོན་ངེ་ལྟར་བྱེད་སྟམ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་
ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་བར་མོས་པ་ཙམ་མོ། །ཡུལ་སྒྲིང་པ་
ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྐྱེར་ཚུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱེར་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན། ཡུལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་ཏུ་སྐྱེར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ཚུལ་ནི་སྒོ་གཉིས་
 ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེས་པའོ། །ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའམ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེས་པ་
 དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་ཡིན།

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བའི་ཕྱ་ཐག་གཅོད་ཕྱགས་དབུ་མ་ནས་འབྱུང་བ་ལས་ལྷག་པོ་
 མེད་པས། ཐེག་པ་འདི་དང་པར་བྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་
 དམན་མེད་དོ། །ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་རྒྱུའི་
 དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེས་བའི་
 སྟོབས་འདྲ་བ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གང་གིས་དེས་པ་ལ་མེད་པས། སྟོང་པ་ལ་བྱུང་མེད་
 ཀྱང་ཐབས་བདེ་བས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་སྤྱ་རྩ་སྤྱ་རྩ་
 སོང་བ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བ་དེ་ཡང་ཉུང་དུ་སོང་། སེམས་གསལ་དུ་གསལ་
 དུ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་དེས་ཤེས་འདྲེན་པ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རྩ་ཆེ་རྩ་འགོ་བ་ཞིག་ཏུ་
 གྱུར། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེས་བའི་སྟོབས་དང་འདྲ་བ་
 རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དེས་པ་ལ་
 མེད། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་རྫོ་རྫོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་
 མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དུ་མ་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་པར་ཡོད། དེ་བཞིན་མདོ་ལྷགས་གཉིས་དང་
 བྱུང་པར་ལྷགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་ད་ལྟ་བུའདྲ་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡུལ་
 ཅན་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་སྟེང་ནས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

བདག་མེད་པའི་སྤྱི་ཉིད་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་མ་དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལ། ཞེས་པ་
ནས། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་པ་མི་རིགས་
པས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དེས་ཤེས་སྤྱི་དགོས་
སོ། །རྣམ་རྟོག་ལོག་ཅམ་ཞིག་ལྟ་བ་སྐྱེམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་དང་དེས་ཆོག་ན། འོན་ཏེ་སྤྱི་
རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞེས་གསུང་མི་རིགས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་བདག་མེད་
པའི་དོན་དེས་བར་བྱས་པའི་དེས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནས།
རྟོག་པ་ཅུང་མིན་སྤྱི་བར་འགྱུར། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱི་མིན་ཅུང་ཟད་
ཡོད། །སྤྱི་བའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྤྱི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱི་
བའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པ་ཡིན། ཡོངས་སུ་
སྤངས་ན་ཀུན་རྟོག་སྤྱི། །ཞེས་པ་ནས། དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པས་མི་སྤྱི་བར་བརྒྱུད་ནས་སྐྱོམ་
པ་བཀག་པ་དང་། སྤྱི་བ་ཉིད་གཞུགས་སོ་གསུངས་པ་བཞིན། གཞུགས་སོགས་དོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྩིབ་ཏུ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། ཞེས་
པ་ནས། ཐ་སྤྱད་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱི་བར་བརྒྱུད་པ་ལས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་སྤྱི་ལ།
མདོ་དོན། རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་ལྷུང་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱི་བ་ཡིན། དོན་དམ་
པར་སྤྱི་བ་སྤངས་ན་རྟོག་མཐར་ལྷུང་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩ་བའི་ལྷ་བྱུར་
ཡོངས་སུ་གཞུང་། །ཞེས་སྤྱི་བོ་མེད་པར་བརྒྱུད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཆོས་
ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་རྩ་
བའི་ལྷ་བྱུར་སྤྱི་བོ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཞུང་དགོས་པར་གསུངས།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་ཟད་པར་འདོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།

ཞེས་འབད་ནས་དབྱང་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་ཟད་པ་དང་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་མི་
 ཆོག་ཅེས་ཟེར་ན། གོང་གི་གཞུང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བལྟ་
 དགོས། རྒྱལ་དེ་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་དགོས། བསྐྱབས་ནས་བསྐྱོམ་
 དགོས་པར་གསུངས་འདུག། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་སྟོང་བར་
 འཛིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་མེད་པར་ཡང་མི་བཟླ་གོ། །བདེན་པར་བྱུང་བའི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་ན་དེ་ཡང་དགག་དགོས་པ་ཡིན། མར་
 མེ་འབར་བ་བསད་རུང་གི། ཞེས་པ་ནས། དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་མིན། །སྟོང་ཉིད་
 བདེན་བྱུང་ཏུ་འཛིན་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན། ཞེས་དངོས་པོ་
 བདེན་འཛིན་ལ་དངོས་འཛིན་ཞེས་མིང་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་པ་དེ་སྤང་དགོས་པ་ལྟར།
 ཞེས་པ་ནས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་ཇིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདུས་
 པའི་ལྷགས་ལ་མ་བཤད་པ་མིན་ནོ། །བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 འདུས་པའི་ལྷགས་ལ་མ་བཤད་པ་མིན་པར་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ནི། ཞེས་པ་ནས།
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏམ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་
 མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅམ་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ས་
 མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་བ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བདེ་
 ཆེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་ཆེན་སོགས། བདེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་ཟད་ཅམ་ངེས་ཆོས་སྤྱི་
 བར་མི་བྱ་བར་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ལ་ཡུན་རིང་
 དུ་འབད་པར་བྱའོ། །འདིས་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་

ཨེ་ཨྱི་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་བཤད་པ་ལས་བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཟེར་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་པ་དང་སྒྲིང་མེད་དོན་བཤད་པ།

འདི་ལས་ཟབ་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད།
འདིའི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་པ་དང་
སྒྲིང་མེད་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་སྒྲིང་བྱང་འཇུག་དང་། བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཅས་
བཤད་ཅིང་། སྒྲིང་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེ་ཆེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བཅིས་
ནས་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་འཛིག་པ་ཞིག་ཡོད། འཕགས་ལུགས་
ཀྱི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ཡང་དེ་ལ་འཆད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་དང་དངོས་
མེད་མི་ཟད་གཅི། ཁོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་ལུས་དང་དངོས་མེད་དོན་དམ་འོད་གསལ་མེན་
ནས། མདོར་ན། འོད་གསལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་སྒྲིང་མེད་སྐྱེ་སྐྱེ་མའི་ལུས་གཉིས་སྐྱེ་དང་
ཐུགས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །སྒྲིང་
ཉིད་སྒྲིང་མེད་མི་བྱེད་པ། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཐབས་
ཤེས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནལ་འབྱོར་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་
སོ། །གསང་བ་འདུས་པའི། ལུགས་ལྟོག་རྗེས་ཏན་བྱང་འཇུག་ཉིད་འཛིན་དང་། ཞེས་
པའི་སྒྲིང་པ་ཡན་ལག་དུག་གི་དུག་པ་བྱང་འཇུག་ཉིད་འཛིན་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲིང་པ་
ཡན་ལག་དུག་གི་དུག་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་
པའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས་ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་

དག་པའི་སྐྱུ་མའི་ལུས་གཉིས་ནི་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་རྒྱུ་ཨེ་དང་མ་ཡིག་གི་དོན་ཡིན་ལ།
 བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཨེ་མི་ཞེས་བཤད་སྐབས་ཨེས་གང་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་མི་ཟུང་འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཟུང་
 འཇུག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བཞིན་ཡོད། མ་ཡིག་
 གིས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་སྐྱུ་མའི་ལུས་མཆོན་བཞིན་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཨེ་དང་མ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 སྦྱར་བ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གསུང་གིན་ཡོད། སྐབས་འདིའི་སྦྱར་ཚུལ་གོང་དུ་བདེ་སྟོང་
 ཟུང་འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་བཟོ་ལྷ་
 ཏུ་མིན། སྦྱར་ཚུལ་སྐྱེ་མ་ཐུགས་དང་སྤྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་ལུས་སྦྱར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 སྦྱར་བ་ནི་ཐེག་ལའི་དོན་ཏེ། ཨེ་མི་གྱི་དོན་གཉིས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་གོ།

དེ་ཡང་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་སྤྱི་དབང་པོས་ཁྲུས་པ་ལས། ཉས། འདི་ལ་
 ཤེས་རབ་དང་སྤྱི་དཔྱད་ཐ་སྙད་ཀྱང་འཕགས་པས་མཛད་དེ། སྐྱུ་མའི་ལུས་ལ་སྤྱི་དཔྱད་
 ཐ་སྙད་འཕགས་པས་མཛད་ཡོད། རིམ་བ་ལྔ་བ་ལས། དོན་དམ་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་
 དང་སྤྱི་དཔྱད་སྐྱུ་མའི་ལུས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རིམ་བ་ལྔ་བཤད་
 པའི་རིམ་བ་གསུམ་བ་སྐྱུ་ལུས་སུ་བདག་ཕྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 དང་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱར་བའི་ཨེ་མི་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྤྱི་དཔྱད་ཀྱི་ཨེ་མི་
 མོ། །(སྟོན་གསལ་ལས།) སྤྱི་དཔྱད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་དཔྱད་
 དོན་ལ་སྦྱང་བ་སེམས་སྤྱི་དཔྱད་ཀྱི་འོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱི་དཔྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་སྤྱི་དཔྱད་
 གསུམ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྤྱི་དཔྱད་པ་དེ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་གྱི་ངོས་འཛིན་
 ཅིག་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་དོན་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གིན་འདུག །གསང་བ་
 འདུས་པའི་ལུགས་འདི་དག་ཏུ་སྟོང་བ་བཞི་བཤད་ནས་སྐྱུ་མའི་ལུས་སྐྱུ་མའི་སྤྱི་དཔྱད་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་བ་བཞི་བཤད་པའི་དོན་ནི་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུ་དང་དེའི་

དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་དགའ་བ་བཞི་བཤད་བ་ཡིན་ལ། འདིར་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིང་
བ་གསུམ་དང་བཞི་པའི་བར་དུ་རྒྱང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བཤད་བ་བཞིན་
དུ། སེམས་དབེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ལ་སྐྱར་ནས་སྒྲིང་བ་གསུམ་ཟེར་
བའི་ཐ་སྙད་ཅིག་གསུངས་ཡོད། བཞི་བ་ཞེས་བ་རིམ་བ་བཞི་བ་ལ་སྐྱར་བ་ཡིན་ནམ་
ཇི་འདྲ་ཡིན། གང་ལྟར་རིམ་བ་བཞི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པའི་ཕྱོག་ལ་སེམས་དབེན་
གྱི་སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་རྒྱང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བཞག་བ་བཞིན་
དུ། རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིང་དུ་དགའ་བ་གསུམ་དང་བཞི་པའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་མ་
བཤད་ཅིང་། འདིའི་བཞི་བ་གང་ཡིན་ནམ་ངས་ཡག་པོ་མི་ཤེས། གང་ཡིན་རུང་མིན་
རུང་མ་རྒྱད་དུ་དགའ་བ་བཞི་བཤད་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱུ་ལུས་བཤད་མེད། གསང་བ་
འདུས་པའི་སྐྱབས་འདིར་སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་
བཤད་བ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྗེས་ལ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་བཤད་ཀྱང་རྣམ་
འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱད་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་མི་འདུག་ཅེས་བ་ཡིན། འདིར་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་མཐུག་ཏུ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བཤད་བ་བཞིན་དུ།
གཞན་རྣམ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱད་དུ་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བའི་མཐུག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་
བཤད་བས། འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྐྱའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཕྲུག་གི་སྐྱུ་དང་། དེའི་
ཉེ་རྒྱུར་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རྒྱང་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་བ་འདི་
ནི། ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་འདིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །པ་རྒྱད་གསང་
བ་འདུས་པའི་ཟབ་གནད་དམ་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་ན་མེད་ན་འདི་ཡིན། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་
འཕང་གི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་གཟུགས་སྐྱའི་སྒྲིང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ཆེད་
དུ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམས་མཁྱེན་སྐྱབ་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
གཙོ་བོར་གྱུར་ཡོད། བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་བ་སྐྱུ་མའི་ལུས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབས་ནས་གསུངས་བ་འདྲ་བ་

ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་མེད་པས། གསང་བ་འདུས་པ་དེ་རྒྱུད་སྡེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉྱུག་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཤམ་ཉེ་ནས་འབྱོར་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་གདོན་མི་བ་བར་བཤད་དགོས་ན་དེ་
ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ངེས་པར་བཤད་དགོས་པར་
གང་ལས་ཤེས་སྟམ་ན། འདི་བབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་བབ་པ། གསང་བའི་ནང་གི་ཤིན་
ཏུ་གསང་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ལས་པ་ཞིག་གསུངས་
འདུག །ནམ་དཔྱད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་འདི་
བདག་གིས་ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །རྗེ་རིན་
པོ་ཆེས་སྟོ་ཤོབ་ཅུང་ཅམ་གསུངས་འདུག །སྐབས་སུ་མཆི། དངོས་གནས་སྟོ་ཤོབ་
གསུང་ཆོག་པ་ཡིན། མདོར་ན། སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་ཆོར་ཉམས་རྟོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
འབྱུངས་ནས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ཆོག་གི་ལམ་ནས་མཐའ་དབྱེད་ནས་གསུང་སྐབས་
འདི་འདྲའི་གསལ་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་མི་འདུག །དེར་བརྟེན། འདིར་སྐྱ་མའི་ལུས་ཟེར་
བ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་འདྲ་བ་གཞུང་གང་ལ་ཡང་
མེད་པས། ལྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགག་པ་ཡང་བསྟོན་ཡོད། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་ཀྱང་ཏ་ལས་པ་ཞིག་གནང་འདུག །བསྟོད་
བསྐྱེད་གནང་སྐབས། མདོ་སྐྱེད་སྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་སྐྱེད་སྐྱེད་དང་ཁྱད་
པར་སྒྲ་མེད། སྒྲ་མེད་སྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་རིམ་གཉིས། རིམ་གཉིས་སྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་
རྫོགས་རིམ། རྫོགས་རིམ་སྐྱེད་དང་ཁྱད་པར་སྐྱ་མའི་ལུས་ལ་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
གཏེར་ཆེན་པོ་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག །དངོས་གནས་ང་རང་ཆོས་
ནམ་རྒྱུན་ཁ་རྒྱུན་ལ་མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མངེས་ཟེར་བ་ལྟར་མཁས་པས་
བསྟོད་ར་གཏོང་སྐབས་གནད་འགག་བསྐྱེད་ནས་བསྟོད་ར་གནང་བ་དེ་གཤམ་ཆེན་

པོ་ཡིན་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་མའི་ལུས་གང་ལས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་རི་ལྟར་སྐུ་བ་
ཚུལ། དེ་བསྐྱབས་ནས་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་
དེ་དག་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཡིན། ཏ་ལས་པ་ས་གསུམ་ན་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན།

འདི་ལ་བཞི། གཞུགས་སྐྱའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་
དང་གཅིག། སྐྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་གཉིས། ལྷ་
སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ། ཐབས་ཤེས་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་
གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པས། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཆོས་སྐྱེད་དང་རྗེས་
སྐྱེད་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་
སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་དགོས་
པས། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཆོས་སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཤིན་དུ་སྤྲོ་བ་མེད། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞན་ཡེ་ཤེས་
ཡོད་པས། སྐྱེར་བཏང་ཆོས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཅུ་ཡོད།
རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་ནང་ལ།
འཆང་རྒྱ་བ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསུང་སྐབས་འདི་ཆོའི་
སྐྱེར་གསུངས་འདུག །

གཞུགས་སྐྱེད་དང་རྗེས་སྐྱེད་མཐུན་པའི་སྐྱེད་སྐྱོམ་པ་མེད་པས་གཞུགས་སྐྱའི་
ཐབས་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་དང་། འདི་རྒྱད་ཕྱེ་བཞི་གའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་
བྱ་ཆོས་སྐྱེད་དང་གཞུགས་སྐྱེད་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་
དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན། ཆོས་སྐྱེད་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱས་བསྐྱབ་དགོས་ལ་

དོག་དོག་ཅིག་ཡོད། དེ་བཞིན་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ལ་གཙུག་ཏྱིར་ག་ལེར་ག་ལེར་སྐྱེས་
 བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་མིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་བཞིན་དུ་སྒོས་སྒྲིའི་སྒྲུར་བསྒྲོམས་པ་རྒྱང་
 བའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་པས་དེ་དག་ལས་གཞན་བའི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་བའི་
 ལུས་ཐོབ་བའི་སྒྲིའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་ལ། སྒོས་སྒྲིའི་སྒྲུར་བསྒྲོམས་
 བ་རྒྱང་བའི་ལུས་ཏེ་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་ཙམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེའི་ཉེར་
 ལེན་ཀྱང་རྒྱང་ལས་གཞན་དུ་འཐད་བ་མིན་བའི་ཕྱིར་རྒྱང་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་བའི་
 རྒྱལ་ངེས་བར་དགོས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཆད་བར་འགྱུར་རོ། །པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་གང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། རགས་པ་སྒོ་བྱར་བའི་སེམས་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉེར་
 ལེན་ལ་འགོ་མི་བྱབ་ཅེས་བཤད་བྱབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པས་ཡུལ་རིག་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་སེམས་དང་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྒྱང་སྟེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་
 ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱང་སེམས་སྤྲ་མོ་བེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདྲའི་སེམས་སྤྲ་མོ་དེ་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་འགོ་བ་ཡིན་པས། རྒྱང་སྤྲ་མོ་དེ་གཟུགས་
 སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་སྟིང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་ཡང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཞིག་དགོས། དབྱུད་ན་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་
 སྐབས་ནས་ས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིད་ལུས་བེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ན་
 ཡང་། ཡིད་ལུས་དེ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བར་གསུངས་པས། རྒྱུ་མ་དག་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཤེས་སྐྱིབ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་ཡིད་ལུས་རི་ལྟར་སྤྲ་མོ་དང་ཟབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱལ་མཆོག་
 བསྐྱེད་པ་བཟང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་མ་དག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དེ་དེ་མ་མཐའ་
 དག་གཏན་དུ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་རོ་བོ་གཅིག་དུ་སྐྱེ་མི་བྱུང་། རྒྱང་སེམས་

ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་
 སེམས་དབེན་གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུང་ལས་གྲུབ་པས་རྒྱུ་མ་དག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་
 དེའི་རིགས་འབྲུག་ནས་མི་སྤྱབ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་
 པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་སྐབས། སྤར་རྒྱུ་མ་དག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་མའི་
 ལུས་དེ་ཡང་རང་གི་རང་གིས་འགག་འགོ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་
 གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུང་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་ལུས་གསར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་
 པའི་གནད་འགག་དེ་ལ་སྤྱུག་ཡོད། མདོ་དོན། གཟུགས་སྤྱིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ངོ་ལ་ཤར་བ་ཅམ་དང་། མོས་ངོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་
 པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་སྐྱུ་ལུས་མ་གཏོགས་འགོ་ས་མི་འདུག་གསུངས་འདུག །

གཉིས་པ་སྤྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློན་ནས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཟླ་
 མེད་གྱི་རྒྱུད་ནམས་ནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒྲོན་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཛིག་ཆགས་
 གྱི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་འདོད་ལ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་
 བོ། །དཔེར་ན། གསར་བ་འདུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སློམ་པ་ནས་བཟུང་སྤྱང་གཞི་དང་
 སྤྱང་ནས་སྤྱུགས་སྤྱི་མེད་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཡོང་གིན་ཡོད། རྒྱ་
 མཚན་དེའི་གནད་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་པ་སོགས་གྱི་རིམ་པ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། མཐར་
 སྤང་པོ་རགས་པ་རྩིང་པའི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད་ནས། གཞི་ལ་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་
 ལས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་དུས་སུ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རྒྱུང་
 སེམས་ཅམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྩི་རྩི་
 འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སློན་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་མའི་ལུས་ཡོད་དགོས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན། གསུམ་
 པ་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་རྒྱུད་ནས་བཅམས་ཏེ་སྤྱིའི་སྤྱོད་
 ཆོག་བྱེད་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བཅམས་ཏེ་ལུས་

དཔེན་གྱི་བར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དཔེན་གྱི་བར་དང་། དག་
དཔེན་དང་སེམས་དཔེན་ལ་ཡང་ལྟ་མི་སྤང་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་སྤྱད་ཅིས་
བའི་ལན་དུ། ཞེས་བ་ནས། མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་ལྟ་སྐྱེད་བ་མིན་བའི་ལྟ་
སྐྱེ་སྐྱབ་ལུགས་སྐབས་དེ་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བས། སྤྱིར་ཡིད་ངོ་ལ་ཤར་བའི་ལྟ་མི་སྤྱད་
ཙམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཡོང་གིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་མིན་བའི་ཕྱང་
པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་ལྟ་མི་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སེམས་དཔེན་གྱི་བར་
དུ་ཡང་མེད་པས། སྤྱོད་བསྐྱབ་ལས་སེམས་དཔེན་གྱི་བར་ལ་ཡང་ལྟ་མི་སྤྱད་
བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་སྤྱད་ཅིས་དེ་བུ་དང་བུ་ཡིན།

དེ་ནས་ལྟ་མི་སྐྱེ་འབྲུབ་ལུགས་དེས་བའི་ལན་དུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བཤད་པའོ། །
སེམས་དཔེན་ཐོབ་བའི་རྗེས་ནས་ལྟ་མི་སྐྱེ་བྱུང་གསལ་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་
སུ་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཞེས་ལྟ་མི་སྐྱེ་མཆོད་ཉིད་པ་ཞིག་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་བ་ཡིན། བཞི་བ་
ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་
ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་ལོགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། སྤྱོད་བ་བྱ་རན་ནས་སྤྱོད་བ་བྱེད་
བའི་དུས་སུ་སྦྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལ་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱག་དང་ཕྱག་གི་ལན་ལ་
སོགས་པ་རྟོགས་པས་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་དང་། རྟོགས་པ་གོང་མ་སྤྱེ་བའི་ཉེ་རྒྱ་རང་
བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྐྱེ་གཟུགས་
མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེགས་བམ་སྒྲོག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་མཆུལ་
དབུལ་བ་སོགས་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་ཕྱེ་
འོག་མ་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འགོག་གིན་ཡོད། རྗེས་ཐོབ་
དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་
དང་། ཞེས་བ་ནས། ལྷ་མར་གྲུས་པས་ཕྱག་བྱ་འོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྫོང་སོགས་ལས་བཞེངས་
སྐྱེན་བྱས་བའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས། སོ་སོའི་ལུས་ཉིད་ལ་མཆོད་བ་བྱ་དགོས། ལྷ་

མ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པས། ལྷ་མར་གྲུས་པས་བྲག་བྱ་དགོས། དེ་མིན་གྱི། ས་རྗེའི་
རང་བཞིན་མཆོད་རྟེན་དང་། ། ཞེས་པ་ནས། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བྲས་
པའི་སློན་པ་འོད་གསལ་ཉིད་སློན་པར་བཤད་དོ། །སློན་པ་བཅས་སློན་པའི་འཛིན་ཏུ་སློན་
པའི་ཅེས་གཤམ་ནས་ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན། འཛིན་ཏུ་སློན་པའི་ཁྱེད་པ་མཛད་མཁན་
དེས་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་སྐྱོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ། ཟ་བ་དང་
བཤད་གཅི་འདོར་བ་ཅེས་ལས་སློན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དོར་བ་ཡིན།

ཁ་སང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་ནང་ལ་བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡང་ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་འོད་གསལ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་གནད་
གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་བ་ལས་ནི་ས་བརྩུད་པར་ཉོན་མོངས་ས་ཐོན་དང་
བཅས་པ་ཟད་པའི་ཆོ། ཞེས་པ་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞུགས་སྐྱུའི་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་ལ་མཉམ་
གཞག་ཁོ་ན་བྲས་པས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་
སྐབས་ལ་ས་བརྩ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་
གནས་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བཀག་པ་དེ་གཉིས་གནད་འགག་གང་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་ན། རྒྱལ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་བརྟགས་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ཤེས་
ངོ་ཐོ་དཔྱར་མེད་འོང་གི་གཞན་དུ་ན་འཛིན་ཏུ་དཀའོ། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཟེར་བ་
ལྟ་བུ་དང་ཐབས་ཤེས་དཔྱར་མེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་པ། ཐབས་ཤེས་དཔྱར་མི་
བྱེད་པ་ངོ་མ་ཞིག་སྐྱུ་མའི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དངོས་གནས་
དང་གནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྐྱུ་སློན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་རང་ཆོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་ཞེས་བཤད་བཤད་ནས་ལག་རྗེས་སམ་བྲུབ་འབྲས་མཐར་
ཐུག་དེ། མོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྐྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་བྱང་པའི་རྟེན་པ་ལས་གོ་ས་
ལོགས་སུ་དཔྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སློན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད། གཞན་མོས་ངོ་

ཅམ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་ན་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མི་འདུག །

འདི་ཡང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་སྐྱོད་མོང་བས་རྒྱུད་སྤངས། དབང་དང་
དམ་ཚིག་ལེགས་བར་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན། རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་
འབྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དེ་གསུངས་པ་
མིན་པས། དུག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མི་དགོས། མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་བསྐྱངས་
པས་ཚིག་གསུངས་པ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་མི་འདུག །བསྐྱེད་རིམ་
སྒོམ་པ་སྒྲོན་ལ་བཏང་། དཔེན་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆོ་བས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྫོགས་པ་མཐོན་པོར་སྐྱབས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། ལས་དང་པོ་
བའི་སྐབས་ནས་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་བསྐྱངས་པས་ཚིག་ཅེས་གསུངས་མི་འདུག །དེ་
དག་གི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མ་ཆགས་པར་སྤར་ལམ་ཡོད་པ་སྐད་ཟེར་ནས་ཚིགས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འགོགས་པ་ནི་རང་གཞན་རྣམས་ཉམས་བར་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས།

དེ་སྐྱོད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་
བསྐྱུན་པ།

དེ་ལྟར་ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྲི་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་གྱི་ཨེ་ཨྲི་གཉིས་བཤད་ནས། དེ་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འདྲེན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། གཉིས་པ་དེ་སྐྱོད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱུན་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱོད་པ་ལ་
ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་ལུགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་
གཏན་ལ་འབབས་རྒྱུ་ལྟར་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ན། སྤགས་ལྷ་མེད་

ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱེད་པར་བ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་བདེ་བ་ཟེར་བ་དེ་གསུང་
གིན་ཡོད། དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་
རྒྱ་རྒྱུར་བཅུད་ནས་དེར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་
པའི་ཐབས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱིའི་ཐབས་དང་ནང་གི་
ཐབས་གཉིས་ཡིན། བྱིའི་ཐབས་རིག་མའི་བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བ་དང་། ནང་གི་ཐབས་
ནང་གི་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱི་ནང་གི་ཐབས་དེ་
རྣམས་ཀུན་གྱིས་ནི་ཞེས་པ་ནས། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །བྱི་ནང་
གི་ཐབས་གཉིས་པོ་དེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
རིག་མའི་བྱག་རྒྱའི་ཐབས་དང་། ནང་གི་ཅ་རྒྱུང་སོགས་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་
ནི། གཡས་ཏེ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་དེ་རྣམས་རྩི་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་རྒྱུ་རྒྱུར་ཆུང་
པའི་ཐབས་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནས། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་རུས་བ་ལ་ནི་ཡུལ་ལས་
རྒྱ་དང་རྟེན་རྣལ་འབྱོར་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཆང་བ་དགོས་པས། ཆེས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པའི་བྱིར་གང་ཟག་གཞན་རང་ག་བ་ལ་
གསུངས་བ་མིན་ནོ། །མདོར་བསྡུས་ན། སྒྲགས་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་
ཆད་ལ་ཐབས་དེ་བསྟུན་བ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མིན་ཞེས་པ་ཡིན།

ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆང་བའི་
རྣལ་འབྱོར་བ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་ནི་མན་སྟེ་ལས། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་
དག་སྟོམས་པར་འཇུག་པས། ལ་ལ་རྒྱ་དང་ར་ས་རྒྱའི་རྒྱུང་དག་ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱུར་འཇུག་
བ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེ་ནས་སོག་ཅོལ་གྱི་ལམ་འདི་
མ་བཤད་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བྱག་རྒྱ་སོག་ཅོལ་གྱི་ལམ་མ་བཤད་
བ་མེད། བཤད་པ་ཡང་མང་བ་ལ་ཐབས་འདིས་རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱུར་སྟུང་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་

གནད་གིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་སྤང་ནའང་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་ན་རྒྱད་ཀྱི་དོན་མང་
 བོ་ཞིག་གོ་བ་ལ་བྱད་ཆེ་བར་སྤང་རོ། །ཞེས་བ་ནས། འདི་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་སློག་ཚལ་
 གསུམ་བཤད་པའི་འོག་སློའི་སློག་ཚལ་གྱི་མན་ངག་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །སྤྱིར་
 དུག་རྒྱ་སློག་ཚལ་ཞེས་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་དག་གིས་ཡུལ་མཁའ་འགོ་
 མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བསྟན་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད། རྒྱལ་འབྱོར་མའི་སྒྲ་བརྒྱད་
 རང་ལ་ཡང་ཡོང་གིན་ཡོད་ལ། སྤུ་བ་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་ནང་ལ་དོ་རིང་ཀུན་སྤངས་པ་
 ཆེན་པོ་གཞིས་ཀ་བསམ་འབྲུབ་ཅེར་ཐེབས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་བྱད་མེད་ཅིག་དང་
 སྤང་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་བྱད་པར་ཅན་སྤྱིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོང་གིན་འདུག་པས་
 རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་གིན་ཡོད། གཞན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱད་
 འབྲེལ་ནང་ལ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བ་ཞིག་གིས་སློའི་བྱས་
 བས་མཐོ་སྟོག་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྤང་བ་དང་ངན་སོང་ལ་ལྷུང་བ་དང་
 བསྟན་པའི་མ་འབྲེན་པ་ཏ་ཅང་ཉེན་ཁ་སྤྱི་པོ་ཡིན་ཞེས་ལུང་ཞིག་བྲངས་ནས་གསུངས་
 འདུག། སློན་མ་ང་ལ་རྒྱ་གར་བ་དོ་ཤེས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ལ་ཞེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་སྤྱོར་
 མཁན་ཞིག་བཅས་རྒྱ་གར་བ་མི་གསུམ་ཡོད། ཁོ་རང་ཆོ་ནང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱགས་ལ་
 མོས་པ་ཡོད། རྟ་རམ་ས་ལར་ཡོང་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཞིག་བསྐྱར་
 རོགས་ཟེར། ཁོ་ཆོ་མི་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད། ཡིན་ལྟ་ཡིན་བསམས་བྱུང་། རུལ་
 ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱགས། ཏ་ཅང་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་སྤྱོད་མེད་བྱེད་རང་ཆོས་
 ང་རང་ཆོའི་བོད་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ད་གཞི་ནས་བྱེད་རང་ཆོར་པར་འབྲུལ་པའི་
 གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་ཏ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། བྱེད་རང་ཆོའི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་
 བན་ནས་འབྲུལ་གྱིན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཞིག་བཏོན་པ་
 ཡིན། དེ་སྐབས་ཁོ་རང་ཆོ་ཡང་དུས་ང་ཡང་དུས་སེམས་ཏ་ཅང་སྤྱོད་པོ་བྱུང་། དེའི་གས་

གྱི་རྒྱ་གར་བ་མི་གཅིག་ཆོས་པ་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་འབྱེར་
 སྒྲིམ་སྒྲངས་བཤད་སྐབས་ཁོང་གིས། ངས་ཆངས་སྟོད་བྱས་ནས་ལོ་མང་པོ་བྱིན་སོང་།
 ཡུམ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་བསྒྲིམས་ན་ཆངས་སྟོད་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་སོང་། དེ་
 ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ང་ཆོས་རྣམ་རྒྱུན་དོགས་གཙོད་བྱེད་གྱི་མེད། དེས་དགོས་པ་བྱུང་
 པར་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མིག་དཔེ་བྱེད་གྱིན་ཡོད། དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཅེས་བཤད་པ་
 ཡིན། དེ་ཆོ་ཏ་ཅང་ཡག་པོར་མཐོང་སོང་། ཏ་ཅང་ཞིབ་ཆགས་པོ་དང་དོ་གལ་ཆེན་
 པོར་བརྩིས་ནས་དྲིས་པ་རེད། དངོས་གནས་འདི་ཆོའི་གས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན། དེའི་གོང་ལ་ཁྱུ་བྱ་རྩེ་ཡ་ང་དང་ཐོག་མར་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་དབུ་མ་ཆེག་
 གསལ་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་གྱི་ཐོག་ལ་ཡོད་པས་དབུ་མ་ཆེག་གསལ་སྐྱོར་ཅེས་བཤད་
 པར། དབུ་མ་ཆེག་གསལ་གྱི་མགོ་མཆོད་བརྗོད་ནས་མར་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་གྱི་
 གདངས་འཐེན་ནས་བསྐྱོར་སོང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཁོང་པ་ཆོས་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་
 གྱི་ཐོག་ནས་མར་གསུང་སྐབས་འདི་ལྟར་གནང་གིན་ཡོད་བསམས་ནས་སེམས་ཏ་
 ཅང་སྒྲིན་ནས་མིག་ཏུ་མང་དུ་ཤོར་སོང་། ཁོང་དེ་སྐབས་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་གྲོགས་པོར་ཐོག་
 མར་གྱུར་པ་ཡིན། ཡང་། རང་དགར་སྤྲོ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་བཤད་རྒྱ་ཡོད། བྱེད་ཀ་
 བསྟན་བཤིག་གི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ང་ལ་རྙིང་མའི་ལྷ་མ་ངོ་ཤེས་པ་བྲལ་ལོག་ཅིག་ཡོད།
 ད་གཤེགས་ཟེན། ངས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཁ་གསལ་གཏིང་གསལ་བྱས་ནས་
 ཤོད་བཞིན་ཡོད། ཁོ་རང་ལ་ད་ཁྱེད་རང་གྲུ་པ་ལོག་པ་རེད། སྤྱིར་བྱུག་རྒྱ་སྒོག་ཚོལ་གྱི་
 འགོ་སྒྲངས་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅང་བྱུང་སོང་ངམ་དྲིས་པ་ཡིན། ལྷ་རྒྱ་བསྐྱད་མ་
 སོང་ཟེད། ཁོས་བྱང་མོར་བཤད་སོང་། གྲུ་པ་ལོག་པ་རང་རེད་མ་གཏོགས་བྲུག་རྒྱ་
 སྒོག་ཚོལ་འདྲ་ཅང་མ་བྱུང་བ་འདྲ། དེ་བྱང་མོར་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
 རེད། ང་རང་ཆོས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ན་མ་གཏོགས། གསང་སྤྲགས་ལ་རྟོགས་པ་
 མཐོན་པོས་ཐོད་རྒྱལ་བྱས་ནས་མཆོང་རྒྱག་བརྒྱབ་ན། རྩེས་སུ་ལྷ་རྒྱ་བསྐྱད་མ་སོང་

ཟེར་བ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བྱ་རེད་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མི་ཡོང། བཞད་མོ་བཞད།

གཉིས་པ་ནང་གི་ཙུང་སོགས་སྒྲིམ་པའི་ཐབས་ནི། ནང་གི་ཙུང་ཐིག་ལེ་
སོགས་སྒྲིམ་པའི་ཐབས་ནི། ཙུང་ལ་མ་རྒྱུ་ཏྲི་ལ་རོ་རྒྱང་གིས་ལུ་བྱ་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བའི་ཙུང་
འཁོར་ལུས་ཀྱི་གནད་གང་ན་ཡོད་པའི་དབུས་དེར་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱུ་ཏྲིར་འཛུགས་པའི་
སྒྲིལ་ཡོད་དོ། །ཙུང་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞིའམ་ཙུང་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལྔ་དང་ཙུང་གསུམ་
འཁོར་ལོ་དྲུག །དེ་བཞིན་དབུ་མའི་ཡང་སྒྲེ་མར་སྒྲེ་དེ་དག་རྒྱུང་ཁྱུགས་སའི་གནས་
ཡིན། འཛུགས་ལུགས་ནི། རྩོམ་བྲུས་པ་དང་བྲུས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་གི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། མི་བསྐྱོད་ལུགས་ཀྱི་རྩོམ་བྲུས་པ་དང་བྲུས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུང་
གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིམ་རྒྱུ་དབུ་མ་ལ་འཛུགས་ཐབས་བྱེད་པ་གཅིག་དང་། འདུས་པ་
ལུགས་གཉིས་དང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་
དང་། རིམ་བུ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་མང་པོ་དང་།
གསང་འདུས་སྒྲོན་ལམ་ལས། ཁོར་བྱུར་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་སེམས་བརྟན་པས། །ཉི་མས་
ཆེ་བ་བཞུས་པའི་བདུན་ཅིའི་རྒྱུ། །ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྒྲོག་རིམ་པས་བྲངས་པ་
ཡི། །ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་སྒྲེ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་ཏྲིའི་
མར་སྒྲེའི་ཐིག་ལེ་དང་གསང་འདུས་འཇམ་རྫོང་ལ་སྤྱིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་
རྒྱུང་དབུ་མ་ལ་འཛུགས་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། རྩོམ་ཉེ་བུ་ཀ་དང་ནག་པོ་སྦྱོད་པའི་གཞུང་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཏུམ་མོ་སྒྲིམ་པ་སོགས་སྒྲིམ་པོ་ཡོད་དོ། །རྒྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་
དང་གཅིག །ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གཉིས། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་སྒྲེ་
རྒྱུང་འཛུགས་པའི་ཐབས་གསུམ་གསུངས། སོགས་སྒྲིམ་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན། འོད་
གསལ་མ་བྱ་བ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནམ། ངས་མི་ཤེས། རྩོམ་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་ཆོག་རེ་རེར་
དོན་དག་རེ་རེ་མེད་པ་ཉ་ལམ་མེད། དེ་ཡང་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲོར་རྣམས་སུ་ནི་ལྟེ་བའི་
འཁོར་ལོའི་གནས་སུ་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་སྦྱོར་བསྒྲིམས་ནས་རྒྱུང་གཉིས་དབུ་མར་

འཛུང་ལ། དུས་འཁོར་དུ་ཉེ་བ་ལ་རྒྱུད་བུམ་ཅན་སྒོམ་བ་ཡོད། དབུ་མའི་ཡར་སྒྲེ་ལ་
 དམིགས་བ་གཏད་ནས་སྒྲོང་གཟུགས་བསྒྲུབས་ཏེ་རྒྱུད་དབུ་མར་འཛུང་བ་ཡོད། ཁྱི་མི་
 ཉེ་བུ་ཀ་དང་ནག་པོ་སྦྱོད་བས་ནི་ལྟེ་བར་གཏུམ་མའི་དམིགས་བ་བསྒྲུབས་ནས་མཛད་
 བས། ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་ལ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །གནད་དུ་
 སྦྱོན་མའི་གནས་གསང་གནས་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསང་གནས་དང་སྒྲིང་གར་གནད་དུ་བསྦྱོན་ན་གཉིད་མཐུག་གི་འོད་གསལ་ལྟན་རིང་
 དུ་ཤར་བ་དང་། མགྱིན་བ་ལ་གནད་དུ་བསྦྱོན་ན་མི་ལམ་གཟུང་སྒྲིང་བ་དང་མི་ལམ་
 གསལ་པོ་ཡོང་བ་དང་། སྦྱི་བོར་གནད་དུ་བསྦྱོན་ན་བདེ་བ་འབར་བའི་བྱད་པར་ཡོད་
 ཅེས་བ་ཡིན་བ་འདྲ། དེ་རྣམས་ལ་འདྲ་གཞུང་དེ་ག་ནས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཛུང་
 བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་པོར་བཤད་བ་འགའ་རེ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་བ་
 བས། ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སམ་རྩུ་རྒྱུ་མར་སྦྱ་ལ་སོགས་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་
 ས་རྣམས་སྟུ། ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་དང་ལྷ་སྒོམ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་བ་གཏད་ནས་སྒོམ་
 བ་ཡོད། ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་བ་གཏད་ནས་སྒོམ་བའི་སྒོམ་ལུགས་
 ཟུན་མོང་མ་ཡིན་བ་རྣམས་ཤེས་ནས་བསྒྲུབས་བས། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་
 བླ་མ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལན་གཅིག་ཉིད་པའི་དལ་བའི་ཉེན་བཟང་འདི། །ཤིན་ཏུ་
 ཉིད་དཀའ་འདོན་ཆེན་ཤེས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་སྦྱིང་པོ་ལེན་པའི་སྒོ། །རྒྱུན་
 ཆད་མེད་པར་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་གསུངས་བ་བཞིན། ང་རང་ཆོར་ཐོབ་
 པའི་ད་རེས་ཀྱི་ལུས་ཉིན་འདི། ལུས་པོ་སྦྱོབས་ཆེ་ཆུང་གི་སྐད་ཆ་མིན་པར་རྣམ་དཔྱོད་
 ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་བ་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཆེན་པོ་འབྲལ་སེལ་གྱི་
 བདེ་བ་སྦྱབ་པ་དང་སྦྱག་བསྐྲལ་སེལ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ལོ་ནས་ལོ། མ་འོངས་པའི་
 ལོ་མང་པོའི་རྗེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྲལ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བྱབ་པ་ཅམ་དུ་མ་
 ཟད། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་བསམ་སྒོ་གཏོང་བྱབ་པའི་ཏུས་བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་

ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྟེན་གཞན་དག་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་སློག་ཆགས་
 གཞན་ལ་ཡང་མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་བཅས་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་སྤྱིར་བ་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིགས་གཅིག་ནས་གཟུགས་པོའི་སྟོབས་ཆེ་
 རུང་གི་ཆ་ནས་བཅིས་པ་ཡིན་ན་མིའི་ལུས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སློག་ཆགས་གཞན་
 དག་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ང་རང་ཆོའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཏ་ཅང་ཤུགས་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ། ཡག་ཉེས་གཉིས་ཀར་འགྲོ་བ་འདུག །སྤྱག་ས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་
 བཏང་བ་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོའི་འཇམ་བུའི་སྤྱིར་འདིའི་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་སློག་ཆགས་
 རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཏ་ལམ་འབྲུམ་སྤྱག་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཆོག །དེའི་ནང་ནས་
 མི་ལས་སྤྱོད་མི་ཚུགས་པ་དང་དྲན་རྒྱ་མང་པ་ཞིག་ཏ་ལམ་མེད། དཔེར་ན། གཅན་
 གཟན་སྤྱག་དང་གཟིག་ཟེར་བ་དེ་ཆོ། ཤ་ཟན་ཞེས་ང་རང་ཆོས་སྤྱག་ཆགས་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར། འཆོ་བ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་བསད་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཤ་ཁྲག་ལ་
 བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཏ་ཅང་རྩལ་པོ་ཡིན་ཟེར། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཆོ་
 ལྟོགས་ནས་དགོས་མཁོ་ཡོད་སྐབས་སློག་ཆགས་གཞན་དག་འདུས་ནས་གསོད་པ་
 མ་གཏོགས། སྤྱོད་ཁོག་བརྒྱགས་པའི་སྐབས་ལ་དགོས་ལ་མི་དགོས་པ་མི་གསོད། ལོ་
 ཤས་གོང་ང་ཉི་ད་རྩ་བུ་ད་ཡིན་ནམ་དེར་སོང་སྐབས། དེའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཟུར་ལ་གཅན་
 གཟན་ཁང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག །མ་གཞི་སྤྱིར་ཁ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ལ་སྤྱིར་ཁ་
 དེའི་ནང་ལ་སྤྱག་དེ་ཆོ་སློག་ཆགས་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཞག་འདུག །སྤྱིར་ཁ་
 གཅིག་གི་ནང་ལ་ཤ་བ་ཡང་དགའ་རབ་འདུག །ངས་སྤྱག་དང་གཟིག་གིས་གཞོད་སྤྱེལ་
 གྱི་མེད་དམ་ཞེས་དེས་པ་ཡིན། གཞོད་སྤྱེལ་གྱི་མེད་ཟེར། སྤྱག་དེ་དག་ལ་ཁ་སྤྱག་ཁ་
 སྤྱག་ལ་ཉིན་རེའི་ལྟོ་ཆས་ཤ་སྤྱད་ནས་བཞག་སྐབས། ཉེ་འཁོར་གྱི་རི་དྲགས་ཆོ་ལ་
 གཞོད་པ་ཅང་བྱེད་གྱི་མེད་ཟེར། དེ་ལྟར་ཨ་མྱེ་རི་ཁའི་ནང་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་གྲོད་
 ཁོག་བརྒྱགས་པའི་སྐབས་ལ་རི་དྲགས་ཤ་བ་སོགས་འཁྲིས་ལ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྱག་དང་

གཞིག་དེ་ཆོ་ཙག་གེར་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་འདུག་གས།

ང་ཆོ་མི་ཆོག་མི་ཤེས་པ། ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་དགོས་མཁོ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་
གསོག་སྤང་གི་རྟོག་གྲ་མང་པོ་ཞིག་བཅོས་ནས་གནས་ལ་འཕུར་བའི་བྱ་དང་ཆུའི་ནང་
ལ་ཡོད་པའི་ཉའི་རིགས། སྐམ་ལ་གནས་པའི་སྒོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟུང་གསིག་
བཅོས་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་ང་རང་ཆོའི་དབང་ཆ་ཡིན་པའི་བཅོ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ཐམས་
ཅད་ང་རང་ཆོས་ལེད་སྒྲིབ་བྱེད་ཆོག་པའི་བཅོ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
ང་རང་ཆོའི་ནང་ཆགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤྱག་པོ་གཏོང་བ་
དང་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་འབྲུག་པ་རྒྱག་པ་སོགས་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་
འདུག་པས། འཇམ་བུའི་གླིང་འདིའི་སྟངས་ལ་མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་
རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱག་ས་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་མི་ལུས་དེ་སྤྱག་ཆགས་ཡིན།
ཡང་། སྤྱགས་གཅིག་ནས་བསམས་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་མཐའ་
མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ནས་གཞན་ལ་
པན་འདོགས་པ་མི་མ་གཏོགས་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་པ་མི་འདུག །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་
དང་། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་
ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོ་མའི་ལུས་ཉེན་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱབ་པ་མ་གཏོགས་ང་རང་ཆོར་
མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད་པའི་ཉེན་གཞན་པ་དེ་དག་གིས་སྤྱབ་ཐུབ་པ་ཅ་བ་ནས་མེད། དེར་
བརྟེན། མའི་ལུས་ཟེར་བ་དེ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡག་པོ་ཞིག་ལ་བེད་
སྒྲིབ་བྱས་ནས་དངོས་གནས་བྱང་གནས་དོན་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་མའི་
ལུས་ཉེན་འདི། སྤྱག་ས་ཞིག་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ན་མདའ་དགྲུག་སྤྱད་གྲུག་རང་མ་སྐྱིད་
པ་རོགས་མ་སྐྱིད་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་ལ་འདེབས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་ནས་རྒྱན་
གསུང་སྒྲོས་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་ལ་གཏོང་ངམ་འདུན་མ་གཏན་

ཉེས་ལ་གཏོང་བ་ད་རེས་ང་རང་ཆོའི་རང་ལག་ལ་ཡོད། དངོས་གནས་མི་ལུས་ཐངས་གཅིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ན་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་གི་དོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། མི་ལུས་འདྲིའི་སྤང་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ནས། ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་སྐྱབ་པའི་མགོ་ལྟ་བུ་ད་རེས་བཙུགས་པ་ཡིན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟེ་རྟེ་ལ་འགོ་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད་སྐྱབ་པ་ཡིན།

ཡང་། ང་རང་ཆོས་རྟེན་འདྲིའི་སྤང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་རང་བཞིན་གྱིས་མང་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས། གསང་སྤྱགས་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཆང་མ་ཁས་སྦྲངས་ན་ཡང་། སྤང་བའི་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་ཅམ་གྱི་དོ་སྤང་མི་བྱེད་པས་བཅས་པའི་ལུང་བ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་གཏོང་སྐབས། ད་རེས་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་འདྲིའི་འདུན་མ་གཏན་ཉེས་ལ་འགོ་བ་དང་བྱི་མ་ངན་འགོ་ལ་སྐྱེ་རེས་ལ། ངན་འགོར་ལན་གཅིག་སྐྱེས་སོང་ན་སྤྱོད་འདུག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱིག་པ་ལུ་མཐུད་ནས་གསོག་གིན་ཡོད། རྣམ་དཀར་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ཏ་ཅང་དཀའ་ལོ་ཡིན། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་དགེ་བ་སྤྲོད་བྱ་སྤྲོད་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོང་སྤྱོད་པ་ཡིན་མ་གཏོགས་གཞན་ཏ་ཅང་དཀའ་ལོ་ཡིན་པས། ད་རེས་འདྲི་བྱའི་གཏན་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པོ་སྐྱབ་པའི་དུས་སྐབས་གལ་ཆེན་པོ་དང་། ཡར་འགོ་མར་འགོ་གཏན་འཕང་ཅན་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་སྤེལ་ས་ཡོད། ང་རང་ཆོ་རྟོན་འཕྲོ་ན་ལོ་བརྒྱུད་སྤྱོད་ལ། མ་འོངས་པར་རང་ཉིད་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་རང་དབང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་བཟང་པོ་དང་བྱི་ནང་གི་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་པའི་ཐོག་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིར་སྐྱེས་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིའི་ནང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་ས་ཞིག་ལ་སྐྱེས། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་མི་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་ཆང་། འགལ་རྒྱུན་གཙོ་ཆེ་བ་

དང་ཡང་བྲལ། ཡུད་ཅམ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྡོད་པའི་རིང་ལ་མི་ལ་བརྟུག་གསེག་བཟོ་
 བར་སྐྱེས་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་དང་། མི་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེད་བར་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་སྐྱེས་
 པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་ཐབས་རྟུགས་ཡིན་པས། ཉམ་རྒྱན་ངས་
 ཉག་པར་ཁྱ་བཞིན་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ཀྱིན་
 ཡོད་པས་རབ་ལ་སློ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞན་པན་སྐྱབས།
 གལ་ཏེ་གཞན་པན་སྐྱབ་མ་བྱུང་ན་ཡང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་མི་ཆེ་འཁྲུལ་
 བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། མི་ཆེ་བཟང་མཐར་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་པ་ཤོང་ཁ་པ་རིན་པོ་
 ཆའི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་ལ། ད་ཆོད་ངན་སོང་བྱ་ཡོད་ན། །དམ་ཆོས་སྐྱ་ཅམ་ཡང་མི་
 ཐོས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་བྱ་སྐྱེས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བསྟན་འདི་འདྲ་དང་མངལ་དཀའ། །མཐའ་
 བཞིའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ན། །དགེ་སྤྱི་ལྟ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས། །བྱི་རོལ་སུ་སྟོགས་
 སུ་སྐྱེས་ན། །སྐྱབས་འགོ་ཆོག་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། །སྐྱ་སེར་མི་བྲག་གལ་
 སྐྱེས་ཀྱང་། །མི་ཆེ་ཆགས་སྒྲུང་ལ་བསྐྱེད་དགོས། །ཞེས་དང་། །ཡོང་བ་སྟོན་སྐྱགས་
 སུ་སྐྱེས་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་དང་བྲལ་སོང་། །བཟོ་བ་ལས་མི་འབྲས་སྐྱེས་ན། །སྟོང་
 ཟད་གར་སོང་ཅམ་མི་ཤེས། །རྟོག་གེ་མགོ་མཁྱེགས་སུ་སྐྱེས་ན། །སངས་རྒྱས་དངོས་
 ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ངས་ད་རེས་དལ་བ་དོན་དང་ལྡན་
 པའི་གོ་སྐྱབས་བཟང་པོ་བྱུང་བ་འདི་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་དངོས་གནས་དོན་ཀྱི་
 སྟོང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་སྟུང་པའི་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། ད་རེས་
 ང་རང་ཆོས་རྟུན་སུར་སྤྲད་རྒྱུད་གྲ་ཆང་གི་ས་ཆ་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉི་
 ལམ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཉན་བཤད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་། སྟོང་ཐེ། འདིའི་གཡས་གཡོན་ན་ཡོད་པའི་བྱི་དེ་ཆོ་དང་དེ་
 བཞིན་འབྱ་སྟོན་རྒྱུད་རྒྱུད་དེ་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འབྲས་ཀྱིན་ཡོད་སྟེ། འོན་ཀྱང་། རང་

ལ་ནས་དཔྱོད་ཡོད་པའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་མེད་པས་ནས་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉེ་གོས་
ཤིག་ཉན་བཤད་བྱེད་མི་ཐུབ། ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་བཤེས་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉེ་འཁོར་
ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་ཅང་མེད་པ་ཆོ་ཡང་།
མོད་པ་མང་པོ་ཞིག་རུག་རུག་བྱས་ནས་བསྐྱད་འདུག །ཁྱད་མཆར་བསམ་བ་ལྟ་བུའི་
ངང་བསྐྱད་ཡོད། འདི་པར་བྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཁག་ཤིག་སྤེལ་བ་དེར་ཁག་ཤིག་གྱིས་བྱི་
རྒྱལ་གྱི་མི་དེ་ཆོ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་མཐུན་རྒྱུ་འདྲོམས་པོ་ཡོད་པ་བཞག་ནས་
འདི་པར་ག་རེ་བྱེད་པར་ཡོང་བ་ཡིན་ནས་སྟམ་པ་དང་ཡ་མཆན་སྤྱི་མདོག་ཁ་པོ་ཡིན།
དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཁོས་པས་ཟེན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅི་ཅམ་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་ཡང་། བྱེད་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། ང་རང་ཆོ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མི་ལུས་ཐོབ། མི་འདུག་
མི་འདུག་ཟེར་ན་ཡང་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་
ཡིན། མདོ་དོན། དལ་བ་དང་འགྱུར་པ་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་འདི་འབྲེལ་ཐོབ་ནས་ད་
ལྟ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་རུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ག་ཆོད་ལ་སྤེལ་བ་ཡོད་ན་
ཡང་འདས་པ་དེ་དག་ཆར་བ་ཡིན་པས། སྐབས་རེར། འགྱུད་པ་འབྲེལ་ན་ཡང་བྱེད་
རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། ལུབ་སྦྱོར་རྒྱག་རྒྱ་མེད། ད་ལྟ་ལོ་གཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཡག་
པོ་རེད། ད་དུང་ཆེ་རིང་པོར་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པས་དངོས་གནས་ངང་གནས་སོ་
སོའི་ངོས་ནས་གཏན་འདུན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལོན་ཐུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ཐུབ་པ་དང་མི་ཆེ་དོན་དང་ལུན་པ་ཞིག་སྤེལ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།
ལྷག་དོན་སྒྲ་མ་སྤྱལ་སྤྱིའི་མིང་ཡོད་པ་བྱེད་རང་ཆོ། ང་ཆོ་མོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་
གོམས་གཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་སྤྱལ་སྤྱིའི་མཆན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་མི་ཆོས་དགའ་
པོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དངོས་གནས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་མིང་སྐམ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེའི་ཐོག་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་པན་ཐོགས་ཡོང་གིན་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ལྟ་བུ་ལ་
ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ང་དག་སློང་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ཡིན། ཏཱ་ལའི་སྒྲ་མ་དང་རྒྱལ་བ་རིན་

སོ་ཆེ་ཟེར་བའི་མིང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྤན་བྱ་སྤན་བྱ་པན་ཐོགས་བྱེད་བྱལ། དེ་བཞིན་
ལུང་པ་རེ་ལ་སྒྲ་མ་རེ། སྒྲ་མ་རེ་ལ་ཆོས་ལུགས་རེ། ཟེར་བ་བཞིན་ལུང་པ་རེ་ལ་དགོན་
པ་རེ། དགོན་པ་རེ་ལ་སྒྲ་མ་རེ་ཡོད། སྒྲ་མ་རེ་ལ་ཆོས་ལུགས་རེ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།

སྤྱ་མོ་ངས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་ཞེས་པའི་ཨིན་ཇིའི་དེབ་
ཅིག་མཐོང་སྤྱིང་། དངོས་གནས་དེའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ལུང་
པ་དེའི་ནང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་པ་མེས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་པན་ཐོགས་
ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། སོ་སོ་ལ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་མིང་ཞིག་བཏགས། སོ་སོར་
འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་འཛིན་དང་མཆན་ཞབས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཀྱང་པ་མས་སྤྱ་གཤེས་
བ་ལྟར་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ། གཤམ་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་འཆར་
མོངས་ཡོང་གིན་ཡོད། རིམ་པས་རིམ་པས་སོ་སོའི་འགན་སོ་སོའི་མཛིང་པའི་སྤྱིང་ལ་
འཁུར་བྱལ་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་བྱལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་
ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། དེ་མིན་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས་
གཤམ་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་བྱས་བྱས་ནས་མཐའ་མ་དེར་ནབ་དོ་སྤྱར་ལ་རེལ་བ་བཞིན་
མདོག་ཉེས་པོ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྐྱོ་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན།
སྒྲ་མ་སྤྱལ་སྤྱུ་གཞིན་པ་ཆོ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་དབགས་པའི་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ་
དང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ལུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱ་སྤྱེ་བསྟན་དོན་
དུ་བྱོན་ན། །བཤད་སྤྱབ་ལག་ཇེས་ཤིག་ཡོད་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སྤྱབ་བསམ་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསྟན་པའི་ཞབས་
འདེགས་སྤྱབ་དགོས། ལྷ་ཁང་བཅིགས་པ་དང་སྤྱ་བཞེངས་པ་དོ་རྩེ་རྩེལ་བྱ་ལག་པར་
ཐོགས་ནས་དབང་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་རུས་པ་འཐོན་རྒྱ་མེད། དེ་ཅམ་
གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཅང་མིན། གཤམ་ཆེ་ཤོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་གཉིས་ཡིན་པས་བཤད་པ་དང་སྤྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་

སྤྱིར་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མ་
ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མ་ནོར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྐྱབ་ལུགས་
ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
ནམ་གཞག་དེ་དག་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཟེར་བ་དེ་དཔེ་ཆ་
ཆར་གཅིག་བསྟན་པ་དང་མཉན་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཁག་པོ་ཡིན། ལོ་ནས་ལོ་མཐུད་
ནས་དཔེ་ཆ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་ལས་སླ་པོ་མི་འདུག།

དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་
དང་བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བར་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱེད་
པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཉུང་ཤོས་ལ་ལོ་བཙུ་ལྷི་བྱ་སུམ་ཅུ་ལ་དཔེ་ཆར་བསྟན་ནས་ཡོང་
དགོས་པས་རྒྱང་རྒྱང་སྐབས་ནས་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་བྱེད་མ་ཐུབ་ན། ཡར་དགའ་
རབ་རྒྱས་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་དཔེ་ཆར་བསྟན་དགོས་བསམས་ན་ཏུ་ཅང་དགའ་མོ་ཡིན་
པས། གདན་ས་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱང་རྒྱང་ཆོས་དེ་ལ་དཔགས་པའི་སེམས་ལྷགས་སུ་
མཐུད་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་ལོ་ཡར་གང་ལ་གང་འཆར་
སྟེབས་པ་ཆོ་ཡིན་ན་ཡང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་སློབ་ལ་ཆོས་པ་རབ་འཆི་
བ་ལ་བྱོད། འབྲིང་མི་འཆེར། ཐ་མ་མི་འགྱོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། མཐའ་མ་ང་རང་
ཆོ་ལི་རྒྱ་རེད་ཟེར་བའི་ཉི་མ་དེ་ཤར་བའི་སྐབས་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སློབ་ཞུགས། སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་གྱིས་ལམ་རྒྱ་ཆེ། བྱ་
ཡངས། གཏིར་ཐབ་འདི་འདྲ་ཞིག་ང་རང་ཆོར་བསྟན་ནས་ཡོད་པ་འདི་ལ་སོ་སོས་གང་
འགྱོར་ཅི་འགྱོར་གྱིས་བག་ཆགས་བཞག་ཡོད། ད་འགྱོད་པ་མེད་བསམ་པ་ཞིག་གི་
ཐོག་ནས་འགོ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིན། དེ་མིན་ད་དུང་ཤི་མི་ཡོང་བསམ་པའི་ཉག་
འཛིན་གྱི་སློབ་ཞིག་གི་ངང་ནས་འཛིན་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་
ཆེ་བསྐྱལ་ཏེ། མཐའ་མ་ལི་ཁ་ལ་སོ་སོས་ལི་བ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་སྐབས། དངོས་

གནས་ཕྱི་མ་ལ་པན་ངེས་པའི་ཆོས་ཤིག་སོ་སོའི་སེམས་ལ་བྱན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
སོང་ན་འགྲོད་པའི་ཁྱད་བྱ་ལ་སླེབས་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོའི་ཨ་མ་ཆོག་གིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མང་པོ་
ཞིག་གོ་ཡོད། དེ་དག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ང་ཆོས་ཐག་གཅོད་མི་བྱུང། དེ་དག་ཡོད་ཀྱི་
རེད་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད། ཤི་ཁ་ལ་འགག་ལ་བྱུག་སྐབས་ཚོད་པ་ཚོད་ས་མེད། ཁས་
ལེན་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ས་གང་ཡང་མེད། འགྲོད་པ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཐབས་སྐྱོ་
པོ་ཡིན། མི་ཆེ་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་ལ་བསྐྱལ་ནས་མཐའ་མ་དེར་འཆི་ཁར་
བྱང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུངས་པ་བཞིན་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་སེམས་སྐྱོ་པོ་
ཡིན་པས་ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མ་ཤི་ན། ནམ་ཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྲུབ་པ་དང་།
ཆེ་གཅིག་ཆེ་གཉིས་མ་ཤི་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་འབྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན། ང་ཆེ་མ་ཁ་མར་ལོག་པའི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན་ཡང་བསམ་སྒྲོ་
དེ་ལྟ་བུ་གཏོང་ཁུལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ག་ཆོད་སྐབ་སྐབ་ཀྱིས་གསོན་པའི་རིང་ལ་གཞན་
ལ་པན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་བྱན་ཁུལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་
ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱམས་སྤྱང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་
ག་ཆོད་སྐབ་སྐབ་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་ཁུལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྐྱེ་གསུམ་ལམ་
འབྲེར་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གིན་ཡོད། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་
ཀྱི་གནད་ཆང་བའི་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་འབྲོར་པལ་ཆར་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་འདོན་ཀྱིན་ཡོད། ཡིན་
ན་ཡང་། ཤི་ཁ་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ག་ཆོད་ཅིག་བྱེད་སྐབ་དང་མི་སྐབ་ཆོད་ཐིག་པ་
དཀའ། གཅིག་བྱས་ན་ཉིན་རེར་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་འབྲོར་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འདོན་ཀྱིན་ཡོད་
ནའང་། ཤི་ཁ་ལ་གོ་ཐག་ཆ་ཆང་སྒྲོད་ནས་འགྲོ་བའི་ཉིན་ཁ་མེད་པ་མིན། དེ་ལྟར་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་
རང་ལ་སྐབས་འཇུག་ཞུས་ན། ཤི་ན་ཡང་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། གསོན་ན་ཡང་དེ་

ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་། ཞི་གསོན་གང་བྱུང་ན་ཡང་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གིན་ཡོད་
བསམ་པ་བྲན་ན་ཅུང་ཙམ་ཆོད་ཐིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །སྤྲ་གཞུག་ཅུང་ཙམ་མ་
གཏོགས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ང་རང་ཆོ་ཆང་མའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདིའི་
མཐུག་ཇོགས་འགོ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་འབྱོར་བ་མེད་པ་བྱེད་
པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པས་རང་གི་དོན་མ་ཆང་བ་
མེད་པར་ཞར་ལ་འབྱུང་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་དེར་
གཙོ་བོར་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ཆོག་དེ་བརྗེད་མི་ཉན་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་སྤྱི་ཡིན་
ན་ཡང་། རང་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན། རང་དོན་ངོ་ཐོག་ཡག་པོ་ཞིག་
སྤྱོད་གྱི་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྤྱོད་པས་ངང་རང་དོན་ཞར་ལ་འབྱུང་ངེས་ཡིན། ཆོགས་ཀྱང་
དེས་ཇོགས་པ་ཡིན། སྤྲི་ག་སྤྲི་བ་ཀྱང་དེས་སྤྱོད་པ་ཡིན། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་མཆོད་པ་
ཡང་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་བདག་པས་གཞན་
གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འདི་ལ་ག་ཆོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་ན་
ཡག་པོ་ཡོང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་པལ་ཆེར་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་ཆོད་ཐིག་པ་ཡིན།
མི་ལུས་ཐོབ་ན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་
འབྱུང་ངེས་ཡིན། སྤྱོད་ཀྱི་འཚུབ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱུང་པར་ཅང་མེད། བསམ་པ་ཡག་པོ་
བྱུང་ན་འགྲིག་པ་ཡིན། གཞན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཁག་པོ་ཡིན་ལ། མི་ལུས་ཐོབ་ན་ཡང་
སྤྱིས་ནས་ཆོ་བ་ཁག་པོས་ནས་སྤྲི་ག་པ་གསོག་པ་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན། འབྲུ་མཐོང་
ཆོད་དོག་བརྗེས་བཏང་ནས་གསོད་མཁན་གྱི་བཟོ་ལྟ་བུ་དང་། ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་།
རྒྱག་རེས་བརྒྱབ་སྤྱོད་མཁན། ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་། དུས་ནས་ཨ་མ་ལ་རྒྱག་རེས་
རྒྱག་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཞིག་མི་འདུག །ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་སྤྱི་མི་བཟང་
པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཆོ་འདི་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས། ཆོ་འདི་ནས་གཞན་པར་བྱུང་

རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་ལ་སོ་སོས་ག་ཆོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་བསམ་སྒོ་བཏང་། དེའི་
 བན་ཡོན་བསམས། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་བསམས་ན་ཡག་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན། མདོར་ན། གྲི་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ག་ཆོད་
 ཀྱིས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། གྲི་དེའི་ལུས་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གྲི་ཆང་
 མ་དེའི་འཁྲིས་ལ་འཁོར་སྒྲོད་པ་དང་། གྲི་ཏ་ཅང་རྒྱབ་པོ་ཆང་མ་ལ་རྒྱག་རེས་བརྒྱབ་
 སྒྲོད་པ་དང་ཆང་མ་ལ་སོ་བརྒྱབ་སྒྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལུས་པོ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་ན་ཡང་།
 དེའི་འཁྲིས་ལ་གྲི་གཞན་འཁོར་གྱི་མི་འདུག །བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་ཏ་ཅང་ཅ་
 ཆེན་པོ་ཡིན།

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལས། ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་མོ། །རྒྱན་
 ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ང་རང་ཆོས་དལ་
 བ་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 ཆོས་དེ། དངོས་གནས་ཏ་ཅང་གི་ཕྱགས་ཐག་རིང་པོ། གནས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གི་
 ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ང་
 རང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 རང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ལ་ཤེས་དགོས། ཤེས་པ་ལ་ཐོས་དགོས། ཐོས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་མ་ཞོར་
 བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་
 ཅན་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་
 རས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཁས་ཤིང་
 གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཡོད། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་
 དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག་གི་བྲིད་མདོར་བསྐྱས་ཙམ་འབུལ་བ་

སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ། གོང་དུ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཤི་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཤི།
འཛེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་གསུམ་དུ་བྱེ་ཡོད། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཤི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་གྱི་ཨེ་ཤི་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཤི་གཉིས་པོ་གང་གི་ཆ་ནས་བཤད་
པ་ཡིན་ན། འཛེན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་ཕྱིའི་རྒྱུ་ཐུག་ཀྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུ་ཅ་རྒྱུ་ཐེག་
ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཤི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱིན་གཤིས་
འཛེན་བྱེད་གྱི་ཨེ་ཤི་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་སོང་བཞིན་ནས། དེ་ནས་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཤི་ཞེས་སྐྱ་དག་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་ཐུགས་དག་པ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་པོ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱིན་གཤིས་
ཐབས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་འགྲེལ་བཤད་གསུང་གིན་ཡོད།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱུང་འཇུག་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་
དུ་བརྒྱན་དགོས་ལུགས་ལ་གཉིས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་གི་བར་དོའི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་དང་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་འཛིག་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མཛད་
དེ། ལྷན་སྡེ་འོག་མ་ལ་འདི་མེད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
སྤགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་སྐྱ་གསུམ་ལ་དམར་འཇུ་བྱེད་པ་
ཡིན་གསུངས་འདུག །སྐྱ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཁྱེ་བ་འདིས་འབྲས་བུའི་སྐྱ་གསུམ་སྐྱར་
བ་ཉིད་དུ་འཐོབ་པ་ལ་ཁ་ཐུག་འཇུས་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དམར་འཇུ་
བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་
ལ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་བར་ནི་ཐེམ་ནས་འགྲོ། །མེས་བསྐྱེགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
དཔེར་བཞོན་ནས། སྐར་ཡང་སྟོག་གི་རྒྱུད་ཤར་ནས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བ་འབྲ། །གོང་དུ་བཤད་པ་རུང་ཟད་བྲས་པ་བཞིན། མདོར་ན། གཉུག་མ་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཞེས་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པར་གཏན་དུ་གནས་པ་དེ།

རྟག་པ་ཞིག་མིན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
 ཞིག་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱན་གྱི་ཆ་ནས་ཐོག་མ་ཡང་མེད་མཐའ་མ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་
 ཡིན། ང་རང་ཆོའི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱད་ནས་འཁོར་ཚུལ་ནི། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་རྒྱན་དང་མཉམ་
 བས་རགས་པ་སློབ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས། གསོན་པའི་གནས་
 སྐབས་ལྟ་བུ་ཡོང་གིན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་རྩིན་གྱི་བྱེད་པར་ལས་ཤེས་པ་གསལ་
 འོད་དང་བླན་པ་གསལ་འོད་གྱི་བྱེད་པར་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡང་། རྩིན་གྱི་རུས་པ་ཟད་
 པའི་ཆེ་རགས་པ་སློབ་བའི་སེམས་འགགས་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར། དེ་ལྟར་
 གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱན་གནས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཤེས་པ་འཕང་
 མཐོ་བུ་ཕྱིན། ཡང་འཕང་དམའ་བུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འགོ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱོད་བཞིན་དོ་རྗེ་བསྐྱས་པ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། **དེས་ལས་བཟང་ངན་གཉིས་**
བསགས་ནས་ཡང་འཆི་ཞིང་ཡང་སྐྱེ་བ་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁོང་
 དུ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཤི་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཤི། དེ་འདྲིན་བྱེད་རྟགས་གྱི་ཨེ་ཤི་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་འོངས་སྤྱལ་གསུམ་མམ་སྤྱོད་
 གསུམ་དང་། དེ་དང་ནམ་པ་འབྲས་བུའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ། དེ་འབྲས་བེུད་གཞི་ལ་
 རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་གཞིའི་དངོས་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་གསུམ་ལས། གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཞེས་ཟེར་སྐབས། སྤྱོད་པ་ཆང་མ་པར་ཉེ་
 བར་བསྐྱས་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་
 པའམ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་པར་འགགས། སྤྱང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཡང་པར་འགགས་ནས་འོད་གསལ་ཉག་གཅིག་ལྟག་ནས་སྤྱོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བ་ཞིག་ཡིན། མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་དེ་འབྲའི་
 འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་

བུའི་ལུལ་སྒྲུང་ཅན་ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱའི་
རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤར་ཡོང་གིན་ཡོད། དེའི་སྟེང་ནས་ཆོས་སྐྱེའབྱུང་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གནད་ཅིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཞིའི་ཆོས་སྐྱའི་མིང་
བཏགས། འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་ཅིང་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
རགས་པ་མ་ཡིན་པར་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགོ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མེད་མེད་ཅེས་
ལས་བྱུང་པའི་བར་དོའི་ལུས་དང་། ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཟེར་བ་གཉིས་ལ་རྒྱུང་
སེམས་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ལུས་ཡིན་པ་དང་། གང་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བདེ་
ལྷག་དུ་འཆར་ཐུབ་པའི་འདྲ་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་བར་དོའི་ལུས་ལ་གཞིའི་
ཡོངས་སྐྱ་ཟེར། བར་དོའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པའི་ལུས་ཉེན་རགས་པ་ཞིག་བཟུང་
ནས་རིགས་མཐུན་ཐ་མལ་པ་ཆོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་བཞིན།
ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བུ་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མངལ་
ཐུབ་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་ཟེར་བ་ཡོང་གིན་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འདྲ་ཆོས་
ཡོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ལ་སྐྱ་ཞེས་གཞི་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས། མདོར་
ན། གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟེང་ནས་
བཅོས་ཤེས་ན། དེ་གསུམ་སྐྱ་གསུམ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་ལ་འགོ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བས།
དགོས་པ་དེའི་ཆ་ནས་དེ་གསུམ་ལ་གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་ཟེར་བའི་མིང་བཏགས། དེ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད་ཆུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་ཉིན་མཆན་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། ཐོག་མར་གཉིད་ལོག་ཁར་མི་ལམ་མེད་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་གཉིད་མཐུག་པོ་ཞིག་འོང་། དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་འདྲ་བས་
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ཆོས་སྐྱ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད། གཉིད་
མཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཡི་གཡོ་བ་ཆེས་ཉུང་བར་དེ་རིང་ཁ་སང་ཆོན་

རིག་གི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འདུག་གྱིད་མཁན་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤོད་ཀྱིན་
 འདུག། ཁང་རང་ཚོའི་གཞུང་ནས་ཀྱང་དེ་ག་རང་བཤད། གཉིད་མཐུག་པོ་དེ་ལས་རྒྱུང་
 སེམས་རྒྱུང་ཟད་རགས་པར་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ཟེར། མི་ལམ་ཞེས་པ་ང་རང་ཚོ་པལ་མོ་ཆེར་ནམ་རྒྱུན་མི་ལམ་གྱི་སྤང་ཆ་ཅམ་མ་
 གཏོགས་ཅང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ཟེར་སྐབས་ཕུང་པོ་རྣམས་
 བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ལོ་
 རྒྱུས་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་རྒྱུ་འདུག། དཔེར་ན། ངའི་ངོ་ཤེས་པ་དངོས་གནས་གཞུང་སེམས་
 དག་པོ་དང་སྒོ་ཁོག་ཡོད་པ། ཆ་སྤྱལ་ཆང་གི་ཅེ་མགོན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ད་གཤེགས་
 ཆར་བ་རེད། ང་པོ་ད་སོགས་མདོ་སྤྱི་ངོ་ལས་རྒྱ་དམག་གིས་མ་བཟུང་གོང་ཆབ་མདོའི་
 ཡར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲུ་བྲུ་དགོན་ཟེར་བའི་དགོན་པ་རྒྱུང་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བྲོས། རྒྱ་
 དམག་ཆབ་མདོར་སླེབས་ཟིན་པས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དམག་དང་ཐུག་ན་མེ་མདའ་
 བརྒྱབ་ནས་ལམ་སང་བསད་ཡོང་བསམས་ནས་འགོ་རྒྱས་མཁན་དེ་ཅམ་མ་རྒྱུང་བ་
 འདྲ། ཆ་སྤྱལ་ཅེ་མགོན་གྱིས་ང་འགོ་དགོས་ཞེས་ཁོ་དང་གཟེམ་དཔོན་མཁན་པོ་སྟོང་
 རྗེ་གཤེགས་ཆར་བ་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བྱིན། ཆ་སྤྱལ་ཅེ་མགོན་ཁོ་རང་
 གིས་ང་ལ། ཁོ་རང་གི་ཨ་མ་དེ་སྐབས་ཤིག་ལ་ཞག་པོ་བདུན་པུག་གཅིག་གི་རིང་ལ་
 གཉིད་ཁྱུག་ནས་བསྐྱད་ཅིང་། དེའི་རིང་དེར་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཟུང་ནས་གནས་གཞན་
 དང་གཞན་བྱ་སོང་འདུག། དེ་དངོས་སུ་ཁོ་རང་གིས་མིག་གིས་མཐོང་སོང་ཟེར། ཚུལ་
 དེ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཆོད་
 འདུག། དེའི་བཟོ་ལྟ་བུའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ཕུང་པོ་རྣམས་
 བ་ལས་ལོགས་སུ་རི་ལྟར་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤོད་མི་ཐུབ། གཞུང་གི་
 བུ་མ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་མི་འདུག། ཕུང་པོ་རྣམས་དེས་དབུགས་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་གསོན་པོར་ཡོད་ཟེར། གཉིད་མཐུག་པོ་ཁྱུག་ཡོད་པའི་བཟོ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་

གསལ་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་སྐྱུ་ལུས་དང་ལོངས་སྐྱུ་དང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་
ནས་འདྲ་བས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལོངས་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་
ཡོད། དེ་འདྲའི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་བར་བ་
དེ་སྐྱུ་ཡང་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལ་ཚུར་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སད་པ་ཆ་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་འདྲ་བས་སད་པ་དེ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་
ཡོད།

ད་དུང་ཉིན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་ལ་རྡོར་བཟླས་དང་སེམས་དཔེན་སྐྱུ་ལུས་འོད་
གསལ་བྱུང་འདྲུག་སྟེ་ཉ་ལམ་རིམ་པ་ལྷ་ལ་སྐྱར་བ་ཞིག་འདུག། སྟོན་དུ་བཤད་པའི་རྡོ་
རྩེ་བཟླས་པ་སོགས་རིམ་པ་ལྷ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དེའི་དབྱེ་བར་འགྱུར་
རྩེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་ཤེས་བསམ་གཏན་སྟོག་པ་སྤངས། །ཞེས་སོ། །
མ་ཡི་མངལ་ན་ཟླ་དགུ་ལོ་བཅུར་གནས་པའི་རིང་ལ་དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་མི་བྱེད།
བཅས་པ་ནས་བཟུང་། དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུད་གི་བཟླས་པ་བྱས་པའི་མཐར་
འཆི་བ་ན། ཞེས་པ་ནས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ཁྲོད་ན་གནས་
པའི་རྒྱུད་སེམས་ཅན་ལས་ལུས་རྙིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་
ནི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་གཞིའི་ལོངས་སྐྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ནང་ན་
ཡོད་བཞིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ནང་ལྡང་གི་གོ་བ་ཅུང་ཅུང་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
འདུག། མདོ་དོན། ཕུང་པོ་རྙིང་པའི་ནང་ནས་འོད་གསལ་གང་དུ་ཤར་སའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་
ནས་བར་དོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་གྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་ལ་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་
ཡོད། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྡང་དང་ནང་ལྡང་ཞེས་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་བྱ་སྟོད་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱུད་པའི་
ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱན་ལ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྡང་ཁོ་ན་གསུང་གིན་ཡོད། མཁས་གྲུབ་དོར་བཟང་
རྒྱ་མཆོས་གསང་འདུས་རྩོགས་རིམ་ནང་ལ་སྐྱུ་ལུས་ནང་ལྡང་གསུང་གིན་ཡོད། དེའི་
རྩེས་སུ་འབྱངས་ནས་པལ་ཆེར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་སྐྱུ་ལུས་

ནང་ལྡང་གསུང་གི་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ཡང་སྟེང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་
འགྱུར་པ་མང་པོས་སྐྱུ་ལུས་ནང་ལྡང་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་གྲགས་སྟོན་སྟངས་ཀྱི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་
ཞལ་བཞེས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སྐྱུ་ལུས་ཕྱི་ལྡང་ཁོ་ན་གསུངས། བཤེན་མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་
ཀྱི་གསུང་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་ལུས་ཕྱི་ལྡང་ནང་ལྡང་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས། རྣམ་འགྱུར་པའི་
འཕེན་པ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཆོག་འདི་གང་ལ་འགྲེལ་
ན་ཡང་འགྲེལ་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལྡང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འཆི་བ་འོད་
གསལ་གྱི་མཐར་ལོན་དུ་བྲལ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་ལུས་རྟིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་
ལུས་རྟིང་པའི་ཕྱི་ལ་བར་དོ་གྲུབ། བར་དོ་བ་དེའི་རྒྱ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་པོ་རྟིང་
པའི་ཁྱོད་ན་གནས་པའི་ལོན་དུ་བྲལ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་བའོ།
ཡང་ན། བྱང་པོ་རྟིང་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་པ་ཞིན་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་དེ་ག་རང་ལས་
བར་དོ་གྲུབ། ཡིན་ན་ཡང་། བར་དོ་དེ་བྱང་པོ་རྟིང་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པར་གནས་སྟོན་
པ་ཞིག་མིན་པས་བྱང་པོ་རྟིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱ་བྲུབ་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱང་གྲུབ་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

གཞི་ལ་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་སོ་སོ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་
ནས། རྒྱོན་གསལ་དུ་སྟོན་བསྐྱུས་ཀྱི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་ཞིག་བྲངས་མོད་ཀྱང་བྲངས་པ་
ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ལུང་བྲངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེར་བཤད་པ་གསལ་པོ་ཅང་མེད།
ལུང་དེ་མཐོགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད། དེར་བརྟེན། བཤད་པ་ཅང་མ་གསུངས་
པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལུང་ཞིག་བྲངས་མོད་ཀྱང་བྲངས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་གསུངས། དེའི་
དགོངས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་དོར་བསྐྱུས་སྤར་དང་འདྲ། ཉིན་ཞག་སྤྱགས་གཅིག་གི་རིམ་
ལྡར་སྤར་སྐབས་ཉིན་རེར་དབྱུགས་འབྱུང་རྩལ་བྱེད་པ་དོར་བསྐྱུས་ཡིན། གཉིད་ཀྱི་
མགོ་བརྩམས་ནས་མི་ལམ་མ་ཤར་བའི་བར་ལ་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བའི་དང་པོ་གསུམ་
སེམས་དམིགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །མི་ལམ་

ཀྱི་ལྷས་བྱང་པར་བ་ཟེར་བ་དེར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ལྷས་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་
ཕྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ། མི་ལམ་མི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱལ་
བསྐྱར་སྤྲོ་ཆོག་ས་ཁྱེད་པ་དང་ཡུལ་སྤང་གཏན་ལ་འབབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་གིན་
ཡོད། དེ་ཆོ་ལ་མི་ལམ་ཀྱི་ལྷས་བྱང་པར་བ་ཞེས་བཤད་ན་ཆོག་གི་ཡོད་དམ་མེད་ངས་
མི་ཤེས། འདིས་རིམ་བ་གསུམ་པ་དང་ལྷ་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་ཡང་མཆོན་ཀྱས་སོ། །ཞེས་
བ་ནས། འདི་ལའང་གཉིད་སད་པ་ཙམ་མིན་པའི་སད་ལུགས་བྱང་པར་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །
འཕེན་པ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་སད་པ་ཞིག་གམ། ཡང་ན། མི་ལམ་ཀྱི་ལྷས་བྱང་པར་
བ་དེ་ལྷས་རྟིང་པ་ལ་ཚུར་ཁྱུགས་ནས་སད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་
དཔེར་ན། ཁུ་བ་ལ་སྤྱུས་བསྐྱལ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཁྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ལྡན་
༧་མ་རུའི་སྤྱུས་བསྐྱལ་བའི་བཟོ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེས་པའི་ཐོག་ནས་སད་པ་
ཞིག་ཡོད། དེ་འབྲེས་སད་ལུགས་བྱང་པར་བ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་དམིགས་བསལ་
ཞིག་མི་ཤེས།

ཡབ་སྲས་ལྷའི་རྗེས་འབྲང་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྲིད་པ་སྤྱེ་འཛིག་གི་རིམ་པ་ལྷ་དང་། ཞེས་བ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་ལ་
གནད་དུ་བརྒྱན་ལུགས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་གཉིས་
སྤྱུ་བ་པ་དེ་བར་དོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་བ་པས་ན། ཞེས་བ་ནས། ཞེས་སྤྱེ་བའི་ཆོ་རི་ལྟར་
འབྱུང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཆོ་མས་རིམ་ནས་ཐིམ་པར་གསུངས་ལ། ལྷ་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པར་གསུངས་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་
མོངས་ཙན་ཡིད་སློག་རྒྱུད་ཉིད། །ཅེས་བ་ནས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱིང་ག་ཡིན་
པས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕྲོན་བར་དུ་རྣམ་ཤེས་སྒོ་གཞན་ནས་མི་
འཕོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཆོ་སྤྱུ་ལྷས་ཀྱི་ལྷ་བའི་སྤྱུ་བ་ཁྱེད་པ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཆོད་འདུག །
རྒྱུད་དེ་དག་གི་སྐབས་དེའི་འཕོ་བའི་མན་ངག་མན་སྟེར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་

སྤྱིང་ག་ནས་འདོན་པའི་རྣམ་འབྱུང་ལ་སྒྲོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས།
 རགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྒྱུ་མའི་
 སྒྱུ་འབྲུབ་སྟེ། ཡང་ན། ཕྱི་རོལ་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན་པར། སྤང་བོ་
 རྟིང་པའི་ནང་གི་རང་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལས་ཤར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་ལྗང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་
 ལྟ་བུ་བྱས་ནས་འདོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐུག་ཏུ་བྱུང་འཐུག་གི་
 སྒྱུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྒྱུ་སྒྱུབ་ཞབས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་མན་
 རག་ཡིན་ནོ། །རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དཔལ་འདུང་ཁར་རྩོམ་བཞུས་རང་གནང་ནས་
 བཞུགས་པ་ཞིག་རྣམ་ཐར་ནང་ལ་ཐོན། རྩོག་ཅོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྩོམ་བཞུས་ཁོ་ནའི་ཐོག་
 རས་སྒྱུ་མའི་ལུས་ལ་ལྗང་ཚུལ་གསུང་གིན་འདུག །ཞབས་གཅིག་གི་རིམ་ལྔ་ལྟར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ནི་འཆང་པར་འགྱུར་རོ། །རྩི་རིན་པོ་ཆེས་
 འཆི་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་རྒྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་སྤྱིང་ག་ལ་
 ཐེམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། འཆི་རིམ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་གྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་མི་སྟབ།
 དེ་མ་ཤར་ན་སྒྱུ་ལུས་ལ་ལྗང་མི་སྟབ་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བྱུང་འཐུག་གི་ལ་གཅིག་
 སྒྱུ་མའི་ལུས་འབྲུབ་མི་སྟབ། རྒྱང་སེམས་སྤྲ་རགས་ཡོངས་རྩོགས་སྤྱིང་གར་ཐེམ་པ་
 ཞིག་ཡོང་བ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་
 དགོས་པ་ཡིན་པས་འདེན་བྱེད་ཏུགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་དགོས་པར་གསུངས།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྩོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཞེས་པ་ནས།
 རྒྱུད་དུ་བྱི་བར་པངས་ནས་མ་བཞོད་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་རག་བརྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་དོན་
 དུ་མི་གཟུང་སྟེ། ང་རང་ཆོའི་གཞུང་ཡོངས་གྲགས་ཆོའི་ནང་ལ་མེད་པར། ལུག་ཀྱོག་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྟན་བརྒྱུད་སྒྱུ་ལ་པའི་སྒྲེགས་བམ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཡིན་བསམས་ནས། ང་རང་ཆོའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་བྱུང་མཆར་ཞིག་འཆར་གྱིན་

འདུག །སྟན་བརྒྱན་སྤྱལ་པའི་སྒྲེགས་བཅ་འདྲ་རག་རོགས་བྱས་ན་བསམ་པ་འདྲ་བར།
 བོ་ཉི་བཙ་བརྒྱན་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་ཏ་ཅང་རང་མེད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱར་འགྱུར་ལ་ཁད་
 བྱེད་ཀྱིན་འདུག །དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་ལ་གྲུས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒྲེ་
 བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཆེ་འདིར་རྒྱུད་དོན་མི་ཆེད་ཅིང་། ང་རང་ཆོས་མན་ངག་
 ཅེས་ཟུར་དུ་ཏ་ཅང་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཆོག་ཆོག་ཅིག་
 ཡོད་པར་བྲན་གྱིན་ཡོད། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་སྒྲ་མ་གཡུང་སྟོན་ཁོ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་ནས་མཐུ་
 བསྐྱབས་ནས་མཐུ་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་ནས་ཚུར་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་ལ། སྒྲ་མ་ཞིག་དང་ཐུད་ནས་ཉིན་བསྒྲོམས་ན་ཉིན་འཁོར་བྱ། མཆོན་བསྒྲོམས་
 ན་མཆོན་འཁོར་བྱ། སྐལ་ལྷན་ལས་འགྲོ་ཅན་ཡིན་ན་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འཁོར་བྱ་
 བའི་གདམས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མན་ངག་ཟེར་བ་ཏ་ཅང་ཙ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པ་དང་། ཏ་ཅང་ལས་སྒྲ་པོ་ཡིན་པ། ཏ་ཅང་ཟབ་པོ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱིན་ཡོད་ལ།
 གཞུང་པོ་ཉི་ལྷ་དང་གསང་འདུས་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཆོ་ནམ་དཔྱོད་ཅན་མཁས་པའི་
 ཡན་ལག་གི་བཟོ་ལྷ་བྱ་མ་གཏོགས། རོ་གདོང་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་བའི་སྤྱིང་པོ་རྟོག་
 རྟོག་ཅིག་ཟུར་དུ་སྒྲ་མ་ཆོས་དཔེ་མཐུད་འདྲ་ཅུང་ཙམ་གནང་ནས་ཡོད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་
 བྲན་གྱིན་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱ་བྲན་པ་ཡིན་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ།
 གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་སྤྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ནང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྤྱིང་པོ་སྟོན་པ་མིན་བསམས་ན། གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་གཅོགས་སུ་འཛིན་པ་ཉམས་འགྲོ།
 བསྟན་པ་བྱུ་བའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་འདི་ཆེ་སྟེ་ཞེས་ཏ་ཅང་ནན་པོར་གསུངས་ནས་བཀག་
 ཡོད། དེར་བརྟེན། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་
 ཡིན། འདིའི་དགོངས་པ་ང་རང་ཆོས་ཤེས་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས་ལ། དགོངས་དོན་བདེ་
 བླག་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་མན་ངག་ཡིན། སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་
 རྒྱུ་མཐུན་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྤྱིས་པ་ནི་གང་དུ་སྤྱིས་པའི་རྒྱུད་

དེར་བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་སྤྲས་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤྲས་པ་ཡིན། མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲས་པ་མིན། རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་
ལས། སྤགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་བ། །ཞེས་པ་ནས།

གཉིས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟན་དགོས་པ་
ནི། དེ་ལྟར་ན་འདིའི་གདམས་ངག་བོད་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཁྲིད་པའི་
རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདར་ཤ་ལེགས་པར་གཙུག་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྒྲ་མ་དེས་མཛད་པར་
མི་སྤང་ངོ་། །སྒྲ་མ་མར་པས་མཛད་པར་མི་སྤང་ངོ་། །མཚུར་སྟོན་ནས་གད་པ་བ་ལ་
བརྒྱུད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་སྤང་བས། མར་པའི་སྟོབ་མ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞིའི་ནང་གི་
འདུས་པའི་བཀའ་བབས་མཚུར་སྟོན་དབང་གི་དོ་རྗེ། གསེར་སྤྲངས་པས་མཛད་པའི་
ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་དང་། གསེར་སྤྲངས་པས་མཛད་པའི་གཞུང་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་ཀྱི་
ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་དང་། བརྒྱུད་པ་གཞན་ཀྱི་རིམ་ལྔ་བསྟན་པ་གསལ་བའི་བཤད་པ་
རྣམས་ཁོག་མཐུན་ནོ། །མར་པའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་སྤྲུག་སའི་གཞུང་
ཚུང་རིམ་ལྔ་བསྟན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། གསེར་སྤྲངས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་
ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། རིམ་ལྔ་དོན་བཞི་མ་དང་། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིམ་
ལྔ་དོན་བཞི་མ་ནི་སྤྱབ་པ་ལོ་དང་གནས་དང་ཐོགས་དང་གདམས་པ་དངོས་ཉེ་བཞི་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཞུམ་མོ་གྲོང་འཕོ་གྲོང་འཇུག་གོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་གདན་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོམ་པ་དང་གཅིག་། འཁོར་བ་ལྟོག་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པ་
ཅད་ནས་གཙུག་པ་དང་གཉིས། བདེ་བ་ལམ་དུ་བསྐྱང་བ་དང་གསུམ། གཞུམ་མོ་དང་
བཞི། འཕོ་བ་དང་ལྔ། གྲོང་འཇུག་དང་དུག་གོ། །ཞེས་དོན་དུག་སྟོན་པ་མར་ལུགས་ཀྱི་
འདུས་པའི་མན་ངག་གི་སྒྲིང་ཀྱན་ཀྱི་དོན་སྤྲ་ཆང་བ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་། གཙོ་བོ་
ནི་རིམ་ལྔ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོམ་པའོ། །འདི་དག་གི་ཁ་ཤས་འདིའི་ནང་དུ་མི་
གསལ་བ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་དབྱེ་ལོ་རྒྱས་ནང་ལ་ཅུང་ཅམ་

གསལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡོང་གིན་འདུག །འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་རིམ་བུ་སྟོན་ཀྱང་སྟོང་གར་
སྟགས་འཁོར་སྟོན་པ་ལ་མིང་བཏགས་བ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། དོན་བཞི་མར་འཁོན་གད་བ་
ཀའི་འཕེལ་གད་བ་བས་བྱ་སྐང་བ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ནམ་བྱ་སྐང་བ་ལ་དབྱ་བསྟུང་
བཞེས་ནས་མན་ངག་གནང་བའི་གངས་སྟོན་བ་ན་སྤར་གྱི་བཞི་མ་སྟོན་པར་རིམ་ལྔ་
གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དག་གོ། ཞེས་བ་ནས། མར་ལུགས་ཀྱི་
འདུས་པའི་མན་ངག་གི་རྩས་བ་རྫོགས་པར་ཐོན་བ་ཞིག་ཡོང་བར་མཐོང་བས་དེ་བཞིན་
དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ནང་ལ་མི་གསལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རིམ་ལྔ་གདན་
རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ནང་ལ་གསལ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡང་མན་ངེས་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་
གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་རིགས་དེ་དག་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ནང་
ལ་གསལ་པོ་ཡོད་པས་པར་ཚུར་ལ་སྟགས་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོང་བ་འདུག །

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

༡༡། །རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་
རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།

༡༡༡། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་བ་རྣམས་དང་། རྗེ་རྗེ་འཛིན་
པའི་ས་བརྟེས་པ་འཕགས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་བརྒྱད་བ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་
ཀྱི་བརྩོལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གུས་བ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆོལ། །
ཞེས་བ་ནས། དེས་རྒྱད་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གདམས་པ་བྱུང་པར་
ཅན་བཞི་གནང་བའི་ནང་ནས། གནང་དེ་ག་གནང་གིས་ཡོད་དམ་ས་སྤང་གིས་ཡོད།
ས་སྤང་ནོར་འདུག །གདམས་པ་གནང་བ་ལ་གོ་བས་ག་གནང་ཡིན། དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་ལྔ་གདན་ཐོག་གཅིག་དུ་རྫོགས་པར་བསྟོན་པའི་མན་

བར་བསྐྱེལ། བསྐྱེན་དེས་ཆོག །སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་ལ་ལུས་
དཀྱིལ་འགོད་པ་བཞིན་བསྐྱེལ་ས་ན་རྒྱས་པ་ཡིན། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཤད་རྒྱད་ལས་རྟོ་
རྟོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་འགོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་
ལུས་དཀྱིལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེལ་ས་པའི་སྤྱི་བོར་རྒྱ་བ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། ཞེས་བ་ནས།

ལུས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་གྱི་བཤད་པའོ། །གཞི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ།
ལས་བཟོད་པའི་རིས་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱལ་ཞེས་ནས་རྒྱན་ང་རང་ཆོའི་སྤང་
དཔེན་གྱི་བརྒྱད་པའི་བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་ལ་འཆར་ཅན་གསུང་གིན་
འདུག །ཁྲུངས་འདི་ཡིན། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ཞེས་བཤད་སྐབས་དུས་འཁོར་
ནས་གསུངས་པ་བཞིན། ཕྱིའི་འཛིག་རྟོན་ཡོངས་རྟོགས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བཟོ་ལྷ་བུ་
དེ་ལྷ་བུ་ཅང་མིན། གཙོ་བོ་རང་ཆོའི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་རྩ་རྒྱུང་སྒྲོམ་སྐབས་ལུས་ཀྱི་
གནས་སོ་སོ་ལ་རྩ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ཁམས་རིམ་འདྲ་ཡིན་པ། རྒྱང་
གང་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གནས་རྒྱལ་ཤེས་དགོས། ལུས་ལ་རགས་པ་དང་། སྤ་བ།
ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ལུས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་རགས་པ་
ནི། ཞེས་བ་ནས། གཡོ་བ་རྒྱང་སྒྲོག་འཛིན་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་དང་། སྒྲོག་འཛིན་
སྤ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ལ་བཞག་ནས་སྒྲོག་འཛིན་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བརྒྱ། བཀོད་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་པོ། །རི་སྤྱིད་
འཆོ་བའི་བར་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་
པ་བཞིའི་བཞེན་པའི་རྒྱང་དང་། ཁྲད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
པོ། །སྤྱོད་པ། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་བཞིའི་རྒྱང་
སྤྱི་དང་། ཁྲད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འོད་
གསལ་གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱང་དེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ཡིན་པས། རགས་པའི་ལུས་དོར་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་ད་དུང་ལུས་སྤ་བ་ཞིག་ཡོད། ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་ལུས་དང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་

སེམས་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རགས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་
 སོ། །སྤྱི་བའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་སོ། །སྤྱི་བའི་རྟེན་མོངས་
 ཆགས་སྤང་གི་བཟོ་ལྷ་བྱ་དེ་ཆོའི་གྲས་མངོན་གྱུར་པ་ལུགས་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཡོང་སྤྱི་བའི་
 ཤེས་པ་རགས་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱར་འགྱུར་ལ་ཁད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཀྱང་། བྱེད་མཆར་དེ་
 དག་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ལ་བཞག་ཡོད། རྟེན་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་གསུང་གིན་ཡོད་དམ་གང་
 འདྲ་ཡིན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་རགས་པ་ལ་བཞག་ །ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་
 ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རྟེན་ནས་སྤྱི་བའི་གསུང་སྤྱི་བའི་
 ཡོད། རྟེན་གྱུར་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ལ་བཞག་ །འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་
 བ་བཞེད་སེམས་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ལ་
 རགས་པ། སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་གསུང་དང་། སེམས་ལ་རགས་པ། སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་
 བ་གསུང་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། རགས་པ་གནས་སྤྱི་བའི་ལུས་དང་། སྤྱི་བའི་གཉིས་
 མའི་རྒྱུད་གི་ལུས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱི་མ་དང་། ཡོད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་མར་ལ་མར་
 བཅུག་པ་བཞེད་པོ་དེ་བྱེད་མཆར་མཆར་ལ་འཇིག་རྟེན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་རྟོགས་
 བར་བྱེད་པའོ། །རགས་པ་གནས་སྤྱི་བའི་ལུས་ཞེས་པ་སྤྱི་བའི་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་
 སྤྱི་བའི་ལུས་དེ་ཡིན། སྤྱི་བའི་གཉིས་མའི་རྒྱུད་གི་ལུས་ཞེས་པ་སྤྱི་བའི་ཆོའི་གནས་སྤྱི་བའི་
 ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མཆར། དེ་ནི་ལུས་སེམས་སྤྱི་བའི་གནས་ཚུལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

གསུང་པ་ནི། ལྟེ་བ་སྤྱི་བའི་ཞེས་པ་ནས། ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུད་ཡར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་
 བྱི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོའི་གནད་དུ་སྤྱི་བའི་ཡིན་པོ། །རྩ་
 འཇིག་གང་ན་ཡོད་པའི་དབྱས་ཞེས་པ་སྤྱི་བའི་མཁྱིན་པ་སྤྱི་བའི་གཉིས་པ་གསུང་གནས་
 རྣམས་ཏེ་རྩ་འཇིག་ཆེ་བ་གནས་སྤྱི་བའི་ཡིན། དེ་ནས་ནོར་བུའི་དབྱས་ལ་རྩ་འདབ་
 བརྒྱུད་པ་ཡོད་པས་རྩ་འཇིག་དུག་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱུད་ཡར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་གཉིས་

བསྐྱེད་པས་ཅ་འཁོར་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་དག་དམིགས་པ་སྦྱོར་སའི་གནས་བརྒྱད་
ཡིན་པས། རྒྱུ་དབུ་མ་ལ་ཞུགས་སའི་སྒོ་ལྟ་བུའི་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ཡོད། ཡང་།
དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱུ་འཁོར་དང་མེ་འཁོར་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་གནས་
བརྒྱ་གསུངས་ཡོད། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་གང་དུ་
དམིགས་པ་གཏོད་པའི་སྒོ་མ་ས་ལུལ་གྱི་གནད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་
གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པའི་དུས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ལ་
ནི་སྦྱོར་ག་དང་མགྱོན་པའི་གནད་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གཉིད་མཐུག་པོ་ཞུག་ནས་གཉིད་
ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་གའི་གནད་ཤེས་དགོས་པས། དུས་འཁོར་
ནས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་ག་ལ་བསྐྱེད་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལོར་བུའི་དབུས་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནས།
གང་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་ག་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་གའི་ཐེག་ལེ་ལ་གཉིད་མཐུག་སྦྱོད་པའི་
ཐེག་ལེ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གསང་གནས་དང་མགྱོན་པ་གཉིས་ཀར་སྟོད་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་
བསྐྱེད་ཡོང་སྐབས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་འཆར་བ་ཡིན་པས། མི་ལམ་གྱི་ཉམས་
ལེན་སྦྱོར་བ་ལ་མགྱོན་པའི་གནད་ཤེས་དགོས། སད་པའི་སྐབས་སུ་གཏུམ་མོ་སྒོ་མ་བ་
ལ་ནི་ལྟེ་བ་དང་། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱོད་པའི་ཐེག་ལེ་ལྟེ་བ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་མར་སྦྱ་
གཉིས་ལ་གནས་པས། གཏུམ་མོ་སྒོ་མ་བ་ལ་ལྟེ་བ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་འཁོར་མར་སྦྱ་གཉིས་གཙོ་བོར་
ཅི་བཞིན་ཡོད། ལས་རྒྱ་དང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྦྱེ་བོའི་གནད་ཤེས་དགོས་པར་
འདོད་དེ། སྦྱེ་བོ་ནས་བྱང་སེམས་མར་བབས་པ་དང་ཡར་སྦྱེ་བོར་ལྟོག་པའི་ལས་བབས་
མས་བརྟན་གྱི་མཐའ་གཏུག་ས་དེ་སྦྱེ་བོ་ཡིན་པས། སྦྱེ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བ་
མིན་ནས། དུས་དེ་དག་གི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་རྟོན་གྱི་ཐེག་ལེ་གནས་དེ་བཞིར་གནས་པར་
འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །འདི་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྒོར་ནས་དབུལ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནས་སད་པའི་
གནས་སྐབས་སྦྱོད་པ་དང་། སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་དབུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལྟེ་བ་ལ་
བསྐྱེད་པའི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱོད་པའི་ཐེག་ལེ་དབུལ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནས་ཡོད། ལྟེ་བ་

ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡང་ཡོད། རེས་བཅའ་དེ་གཙོ་བོ་ལྟེ་བའི་
 དབུས་ནས་འཆར་གྱིན་ཡོད། མགིན་པ་དང་གསང་གནས་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་གནས་དེ་གཉིས་ནས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་
 སོང་ནས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱང་མགིན་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱང་ཁོར་བུ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩར་
 འོངས་པའམ་གསང་གནས་སུ་འོངས་པ་ན་མི་ལམ་འཆར་ལ། དེར་འདུས་པའི་རིང་ལ་
 མི་ལམ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱང་གནས་དེ་གཉིས་ནས་ཀྱེས་ཏེ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱང་དབུལ་
 བ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱང་ལྟེ་བར་སོང་བ་ན་སད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་
 བབས་པ་ལྟེ་བ་དང་ཁོར་བུའི་ཅེར་སྤེབས་པ་ན། རང་གི་གནས་གོང་མ་རྣམས་ལས་
 སྟོབས་ཆེ་བའམ་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེ་བ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཉིད་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྐྱངས་པ་ནའང་། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 མགོ་ཚུམ་པ་ལྟེ་བ་ནས་དང་། སྤྱི་བོ་ནས་མགིན་པ། མགིན་པ་ནས་སྟོང་ག། སྟོང་ག་ནས་
 ལྟེ་ག། ལྟེ་བ་ནས་གསང་གནས། ཞེས་པ་ལྟར་ལྟེ་བ་ནས་གསང་གནས་སུ་མར་བབས་
 ཡོང་སྐབས། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་མགོ་ཚུགས་ཡོང་གིན་ཡོད།
 མཆོན་ཉིད་ཇོགས་པ་ཁོར་བུའི་ཅེར་ཐིག་པ་ན་འཆར་རོ། །དེ་ནས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་
 བ་ཞེས་པ་ཁོར་བུ་ནས་ཡར་ལྷོག་ཡོང་སྐབས། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ།
 བྱང་དགའ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་གནས་བཞེར་གཉིད་དང་མི་ལམ་
 ཀྱི་དགོ་སྦྱར་སྦྱོང་བའི་གནད་ཆེ་མོད་ཀྱང་གནས་དེ་དག་ཏུ་སད་དུས་སུ་སེམས་བཟུང་
 བ་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་
 སྟོང་ག་གནད་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྩ་ཆོག་ལས་བཤད་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ཏེ་འདིའི་གནད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རང་རང་གི་ལག་རྩལ་སྤྱོད་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་འོང་གཞན་ཡང་གཤམ་དགོས་པ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ད་གདན་ཇོགས་
 དེ་ནས་ཞོག །རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤད་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤད་པ་ལ་བཞུགས། རྫོགས་རིམ་གྱི་
དབྱེ་བ། ཞེས་པ་ནས། སྐབས་འདིར་ལུས་དཔེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བཤད་པ་གསུངས་
སོ། །གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་འདིས་རྫོགས་རིམ་རིམ་བཤད་པ་གསུངས། སྐབས་
འདིའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་འགྱུར་ནི་འགྱུར་གསར་བཟང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས།
རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་བཤད་པ་སོགས་པ་བཞེར་མཛད་ངོ་། །བསྐྱེད་
རིམ་དང་པོར་བགྲངས་པའི་རིམ་བཤད་པ་ལྟ་ཞེས་བཤད་ན་ལྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཡོངས་
རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་
བཤད་པ་ཞི་ཡོད། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་ནི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
བས། ཞེས་པ་ནས། རིམ་ལྔའི་མདོར་བསྟན་དུ་འཕགས་པས་དོ་རྩེ་བཞུགས་པ་ལ་རིམ་བཤད་
དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་བཤད་པ་མཛད་དེ། སྒྲོན་གསལ་གྱིས་རིམ་བཤད་
དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཞག་ནས་རྫོགས་རིམ་རིམ་བཤད་པ་བཞེས་བྱས་པ་གཅིག་དང་།
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་ནང་ལ་དོར་བཞུགས་དང་། སེམས་དཔེན། ལྷ་ལུས། འོད་
གསལ། རྩང་འཇུག་བཅས་རིམ་བཤད་པ་གཅིག་ཡོད། དེ་དག་དོན་ལ་གཅིག་པ་
ཡིན་ཀྱང་དབྱེ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་ཐ་མར་དེ་
བཞིན་དུ་མཛད་པའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་པའོ། །སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས་དེ་ཉིད་ལྟ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ། སྐྱོད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དུ་ལུས་དཔེན་ལ་ལེའུ་

གཅིག་མཛད་ནས་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ལ་རིམ་བ་བྱུག་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་བ་ནས།
 རིམ་ལྔ་དོན་ལྔ་མར་འཕགས་བས་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱུ་ལུས་ལ་ཆང་བར་བཞེད་བས་མ་
 གསུངས་ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་དོན་བཞི་མར་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱུ་ལུས་ལ་འདུས་ཏེ་སྟོན་
 འགྲོར་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལས་ངག་དབེན་དོ་རྩེ་བཟུངས་པའི་རིམ་བ་ལ་
 ལོགས་སུ་བཏོན་ཅིང་། ཞེས་བ་ནས། ལྷ་མེད་ཀྱི་མཆོག་སྐུ་བ་བཅས་ཅད་ལ་ཡན་ལག་
 བྱུག་ཆང་དགོས་མོད་ཀྱང་། ལུགས་རེ་རེའི་སྦྱར་བྱུག་འགྲེལ་ཚུལ་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱ་
 མི་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་བྱུག་དང་། དུས་འཁོར་ཀྱི་སྦྱར་བྱུག་དང་།
 གསང་འདུས་མི་བསྐྱེད་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་བྱུག་རྣམས་གནད་འཆད་སྐབས་འདྲ་ཡང་དོན་
 བཤད་སྐབས་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བཞིན་ཡོད།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་བཅས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། ཞེས་བ་ནས།
 གཉིས་བ་རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་བྱུག་འདུ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་བར་
 དགོད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། འདིར་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་གཞུང་གི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད་
 པའི་ཡན་ལག་བྱུག་གི་སྦྱད་ཚུལ་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ནས། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་དབྱངས་
 བཅུ་གཅིག་པས། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་བཅུ་པོ་ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་སོར་སྦྱད་ནི་ལུས་དབེན་ཀྱི་གཞི་དང་། ཞེས་བ་ནས།
 གཉིས་བ་བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དགོད་བ་ནི། སྟོན་ཀྱི་འགོས་ལུགས་བ་མཁས་
 བ་སྟན་གྱིས། ཡན་ལག་བྱུག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལྟར་རྒྱ་
 གར་མཁས་བ་ཆོ་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་བ་ཆོའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བཀོད་ནས།
 གཉིས་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་བ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
 འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཡན་ལག་བྱུག་མཆོག་གི་སྐུ་བ་བྱེད་དུ་
 གསུངས་བས་མི་གཞོད་དེ། བོད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་བས་ཨ་བྱས་སོར་བསམ་གཉིས་
 བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཤད་བ་འགོག་ཚུལ་མི་འཐད་པར་གསུངས་བ་ཡིན་པ་འདྲ། གཞོད་ན་

ལམ་གཅིག་གིས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་ཁབ་
རིམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། གཉིས་
བ་བོད་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་བ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱབ་ཀྱིས་
སོར་སྤྱད་ཀྱིས་སྦྱོད་བ་བསྐྱབ་བར་འདོད་བ་འགོག་བ་ན། ཞེས་བ་ནས། ཏུས་འཁོར་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སྦྱེའི་ས་ནས་ཀྱང་འཛོལ་བ་དང་། འདི་བཞིན་རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། སལ་ཆེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རང་ལྷགས་
གསུང་གིན་ཡོད། དེ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱང་འགལ་བར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་བ་
ནས། བྱང་སེམས་བཞུས་པས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་འབེབས་པའི་དགའ་བ་སྦྱོང་
བ་ནི་རྗེས་བྱས་དང་། ད་ལྟ་ཏུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་གསུང་གིན་ཡོད་པས་རྗེས་བྱས་སྦྱོང་
གཟུགས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་ལ། རྗེས་བྱས་སྦྱོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཁམས་འཛིན་མེད་དུ་བཅིངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུང་གིན་ཡོད། བྱང་
སེམས་ཕྱིར་འཛོལ་མེད་དུ་བཟུང་བའི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པས།
ཞེས་བ་ནས། སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པ་ལྟར་
ལེགས་སོ། །སོར་སྤྱད་ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བསམ་གཏུན་ལུས་དབེན་
མཉམ་གཞག་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན། སྦྱོན་གསལ་ནས་བཤད་པ་ལ་སྦྱ་ཅེ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་པའི་
སློབ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པས། ངག་དབེན་དང་རྟོར་བཞུས་དངོས་མིན་པའི་སློབ་ཚུལ་
ཡོད་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་སློབ་ཚུལ་དང་སྦྱིང་གའི་སྦྱ་ཅེར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྦྱོམ་པའི་སློབ་ཚུལ་
གཉིས་པོ་དེ། ངག་དབེན་དང་རྟོར་རྗེ་བཞུས་པ་དངོས་མིན་ཡང་སྦྱིར་སློབ་ཚུལ་ཡིན། དེ་
གཉིས་སློབ་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོའི་སྦྱོར་ནས་ཀྱི་མིང་འདོགས་སུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་
འདུའོ། །སློབ་ཚུལ་གསུམ་ག་པག་དབེན་དང་རྟོར་རྗེ་བཞུས་པའི་ནང་ལ་མི་འདུན་ཡང་
གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེར་འདུ། སེམས་དབེན་ནི་བསམ་གཏུན་གྱི་ཅེ་གཅིག་པ་
དང་། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོང་བ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྦྱོར་

ནས་གོ་ས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཆིག་ཟིན་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས།

གོ་རིམ་ངེས་པ།

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རིམ་ལྔར་རིམ་གཉིས་སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་པ་
ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་ལྔ་ལང་འབྲས་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་ཆད་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། འཛིག་ཏེན་ཏྲག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་
པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོགས་མེད་པས་ཆད་
པའི་ཕྱོགས་གསུངས་པ་མིན་ནས། བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་བཞིན་དུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱ་ལུས་དང་། ཞེས་པ་
ནས། གསུམ་པ་གངས་ངེས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་གཉིས་
དང་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །ལུགས་དང་པོ་འདི་ལ་ལག་སྦྱིས་ནི།
དཔེན་པ་གསུམ་གྱིས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དཔེན་པ་སྟེ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་།
ཞེས་པ་ནས། རིམ་པ་ལྔར་གངས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་སྐྱལ་ལྡན་
གྲགས་པས། དང་པོ་གསུམ་སྤར་དང་འབྲ། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་མེད་ན་རང་གཞན་གྱི་
དོན་མི་འབྲུབ་པས་ཉུང་བ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །ལུགས་གསུམ་པ་བོད་ཀྱི་སྡོན་གྱི་
མཁས་པ་ནི། སྤྱི་བ་པ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་
པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལཱེ་རྒྱ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་
གཉིས་སྦྱ་དང་ལུགས་སུ་ཆོགས་པའི་སྦོལ་པའི་བྱང་འཇུག་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་དེ་ལ་སྡོན་དུ་ཡ་གཉིས་སོ་སོར་སྦྱབ་དགོས་ཏེ། ཞེས་
པ་ནས། རིམ་པ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྦྱ་ལུས་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་དུས་ན་མེད་པས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་དཔེན་གྱི་ལུགས་

འབྲུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡན་ལག་
 གྲུག་གི་གསུམ་བ་སྟོག་ཚེ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྟོག་ཚེ་ལ་དེ་ལ་ནི་འོག་གི་སྟེ་ཅེར་
 རས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དང་། ཞེས་བ་ནས། བྱུག་རྒྱ་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་སྟོག་ཚེ་ལ་ནི་དོར་བསྐྱེས་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟེ་ནས་དོར་བསྐྱེས་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དང་། ཕྱིན་པའི་འོག་
 བས་བྱེད་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ། །དོར་བསྐྱེས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་
 བྱུག་དབེན་འོད་གསལ་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་སྐབས་སུ་བྱུག་རྒྱ་བསྐྱེད་བ་དེ་གསུང་
 གིན་ཡོད། སྦྱ་ལུས་སྦྱབ་གཞི་ལ་སྦྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་དུ་རྒྱུད་བསྐྱེས་ནས་ཐིམ་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་རྒྱུད་སེམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྦྱར་བརྒྱུད་ཐེག་ལ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཞིབ་བ་དང་། བྱུག་རྒྱ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱིང་གར་རྒྱུད་སྦྱུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་
 ནི་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། བས་རྒྱུན་ཐེག་ལེ་སྦྱི་བོ་ནས་རྒྱ་
 རྒྱུ་འཛིན་མར་སྦྱ་བར་དུ་ཡོང་གིན་ཡོད། འོད་གསལ་ཤར་སྐབས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
 སྦྱིང་གའི་རྒྱ་མཐུད་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཐིམ་བ་ཡིན་པས། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་གཉིས་པོ་རྒྱུད་སྦྱིང་གར་སྦྱུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་དགོས་བ་དང་། དེ་
 འབྲུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞན་འགག་ཤེས་དགོས་བ་ཡིན། དེ་སྦྱར་སྦྱིང་གར་རྒྱུད་སྦྱུད་
 པའི་སྦྱུད་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོག་ཚེ་ལ་གྱི་ལམ་འབྲུག་བ་ལ་སྟེ་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་
 གཞན་དུ་དམིགས་བ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་པས། འཆི་རིམ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་གར་
 རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་བ་བསྐྱེས་ནས་ཐིམ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། དེའི་སྟེ་དུ་ལུས་ཀྱི་
 གནས་གཞན་དུ་དམིགས་བ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་པས། སྦྱིར་སྦྱིང་ཞོལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གར་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱུད་ནས་ཞེས་བ་སྦྱིང་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱུད་ནས་
 ཞེས་བ་མིན་ནམ།

སྦྱིར་རྒྱ་རྒྱུར་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱུད་ནས་ཐིམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟེ་སྦྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དངས་ཏེ་སྐྱོམ་བ་དང་། གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་རྟེན་ལ་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱུའི་

ནམ་པར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་བསྒྲོམ་དགོས་སོ། །གང་སྤང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་བདེ་བ།
 བདེ་བ་སྟ་ཡི་ནམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བ་ཞེས་པའི་ལུས་དབེན་བསྒྲོམ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་
 བའི་ལུས་ཀྱི་གནད་གཞན་ལ་ཅ་འཁོར་བྱེ་བྲག་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། སྟོན་ཏུ་ལུས་ཀྱི་
 གནས་གཞན་ཏུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒྲོམས་པ་འདྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་གནད་གཞན་
 ལ་རྒྱ་ཁྲིའི་ཡར་སྒྲ་དང་མར་སྒྲ་ལྟ་བུའི་ཅ་འཁོར་བྱེ་བྲག་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། སྤྱད་རིམ་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོག་ཅོལ་གྱི་ལམ་འགྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་འོག་སྒྲོར་ཐེག་ལེ་
 བསྒྲོམས་ནས་སྤྱད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་གཞུང་
 དང་འགལ་ཞིང་། ཨ་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འཕྲེང་དང་ཡང་འགལ་བས་ལེགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གངས་ངེས་འདི་རྒྱད་གཞན་ལ་སྦྱར་ན་རིམ་པ་མཐའ་མ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་
 སྤར་ལྟར་བྲ། བདེ་མཆོག་དེལ་བུ་སྟ་སྟའི་རིམ་སྟ་དང་། ཀྱ་ཀྱ་རི་བའི་མ་སྟ་སྟ་ཡའི་
 མན་ངག་ལྟ་བུ་སྟེང་གར་སྤྱད་རིམ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་དེར་གཞོལ་ཚུལ་རྟོགས་
 བར་སྒྲ་ལ། བདེ་མཆོག་ལྟ་ཨི་བ་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལྟེ་བ་ལ་གནད་ཏུ་
 བསྟུན། འདིགས་བྱེད་ལྟེ་བ་ལ་གནད་ཏུ་བསྟུན། དེ་མེད་པར་ལྟེ་བར་གནད་ཏུ་བསྟུན་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ལམ་སྟན་མོང་བ་ནི་ཀུན་ལ་འབྲལོ། །
 གཉིས་པ་ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། འདི་ནི་སྒྱུབ་པའི་
 ཡན་ལག་མཆོག་ །ཅེས་པ་ནས། བསྐྱེད་རིམ་འདི་དང་རི་བཞིན་མི་འདྲ་ཡང་རྫོགས་རིམ་
 རྫོགས་པར་སྦྱེ་བའི་དགོ་ཅ་སྟོན་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན་དོན་འདྲ་བས། ལྟ་མང་
 ཉུང་དང་ཞི་བྲག་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་རུང་སྒྱ་གསུམ་ལམ་འཁྲེང་གྱི་གནད་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་ལ་འགྲོ་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྤྱད་ཚུལ་
 ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱད་དོན་ཀུན་ལ་མི་འདིགས་པ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་
 ལམ་གཞན་དེ་དག་ཀྱང་མཐར་འདིར་གཞོལ་དགོས་པས་འདི་དེ་དག་གི་ཅ་བར་སྦྱར་
 བའི་དོན་ནོ། །མདོར་དེལ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་ཡོངས་

རྫོགས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྡན་ཡོད་པ་དང་། འོག་མ་འོག་
མས་བསྐྱབས་པའི་འདོད་དོན་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་བདེ་སྒྲག་དུ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟོད་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྟེན་འབྲེལ་
ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག། དེ་ཡང་མུ་ཙམ་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་འགྱུར་མི་མཛད་ཁྱོད་
ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྟོན་པ་རང་ཉིད་གཤེགས་ཤིང་མཛོན་དུ་མཛད་
པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དེ་དག་མཐར་འབབ་ས་དེ། འདུས་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་དེའི་ནང་ནས་
ཀྱང་རྫོགས་རིམ་ལ་བབས་ཡོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས། གཞན་གྱི་ལུགས་ལམ་འདིར་
ལམ་གཞན་འདུ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ནི་མ་དེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་སྤང་ངོ་།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། དཔེན་པ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཞེས་
པ་ནས། ལག་སྦྱི་དང་། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་སོགས་རྒྱ་གར་བ་མང་པོས་ལུས་དཔེན་
བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཤད་ལ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་དང་།
གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ལུས་དཔེན་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་ཅེས་རྩེ་
འགོས་ཀྱིས་སྟོང་ཐུན་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་ནི། སྤྱོད་
བསྐྱུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པ་དང་ཕྱ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་འོབས་པ་ན་ལས་དང་པོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་དེ་
གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཛོག་གོ། །ལས་དང་པོ་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་ཞེས་པ་ཡར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱར་བར་གོ་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དེ་ལ་གནས་ཟེན་པའི་འོག་དུ་ལུས་དཔེན་ལ་སློབ་པ་ཞེས་པལ་ཆེར་ལུས་དཔེན་
རྫོགས་རིམ་ཁོངས་ལ་མར་སྐྱར་བར་གོ་བ་ལྟ་བུ་གསུངས། ལས་དང་པོ་བ་ནི་འདི་བའི་
ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བཞེད་དེ།
ཞེས་པ་ནས། རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འཕྲོ་

ནས་དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་བའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། དག་དཔེན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
 ལུས་དཔེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བའི་ཡུལ་མིན་པར་དམིགས་ཀྱིས་མ་བསལ་བས་ལུས་
 དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁོངས་ལ་འདྲ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། སེན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་བཤད་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཞེས་བ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་དུ་བསྟན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བ་གཉིས་ཀའི་ཆར་མཛད་དོ། །གོང་དུ་དེ་ལ་ལྟ་
 རྒྱུ་པར་དགོད་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྟེ་ཞེས་བ་དེ་ཡིན། ལུས་དཔེན་ལ་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ཞིག་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ཞིག་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འཛོག་གིན་
 ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་དུ་འཛོག་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་སོགས་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྐྱེད་རིམ་
 བའི་ལྟ་སོ་སོའི་རྒྱུ་དག་སྒྲིམ་བ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟུང་དུ་བསམས་བ་འདྲའོ།

འོ་ན་ལུས་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཞེས་བ་ནས། བརྟེན་ཏུ་བྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་ནི། བརྟེན་ཏུ་བྱི་མ་གཉིས་ཞེས་བ་ལག་སྟེ་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་བ་གཉིས་
 ཡིན། མདོར་བྱས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་ཐེན་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་དཔེན་ལ་
 སྒྲོབ་པར་བཤད་བས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས། རིགས་བརྒྱ་ནས་
 རིགས་གཅིག་གི་བར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་བའི་ལུས་དཔེན་དཔྱད་བར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་བ་ནས།
 བྱི་མ་ནི་རྫོགས་རིམ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དཔེན་དུ་འདོད་དོ། །ལུས་དཔེན་
 བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་བ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་
 ཆ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལས། གཉིས་བ་དེ་དག་གི་འཐད་མི་
 འཐད་དཔྱད་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་ཐ་དད་བ་དེ་དག་ལས་གང་གཟུང་ཞེ་ན། ཞེས་བ་ནས།
 མདོར་བྱས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་ལས་སྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་
 ཞིག་མ་གཏོགས་པ། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ནས་ལས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར་མང་པོ་འབྱུང་བ་
 ལྟར་བྱི་རོལ་བའི་ལས་སྐྱབ་བ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་གཏོང་དགོས་
 བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་བ་ནས། ལྟའི་སྐྱའི་རྒྱུ་བ་སྒྲིམ་བ་

ལས་གཞན་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་དེ་དག་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་བཞག་ཡོད། ལུས་དབེན་རིམ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་
 འཛོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་
 ལུས་དབེན་རྣམས་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་དུ་སྤྱད་པར་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་
 གསུངས་པས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་འོང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱང་
 ཉིད་རྫོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་འཆར་བ་ཟེར་བ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་
 ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་གྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན། དེའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཐུབ། ལྷ་སྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཕྱུ་ཕྱུ་ལ་སོགས་པས་སྤྱང་པར་སྤྱོད་
 བར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་མ་གོ་བའི་སྤང་བ་
 བསྐྱུས་པ་ཅམ་ལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་
 གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་པས་གང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་ཡིན་པ་དང་གང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱང་
 བར་འབྱེད་བྱེད་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞི་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཤེགས་པ་གཤེགས་
 མ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ལྟ་བུའི་ལྷ་རྒྱུ་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་སྤྱང་ཉིད་རྫོགས་
 པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་མ་ཤར་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་གཉིས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ནས་སྤྱང་ཉིད་རྫོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་དེ་བསྒྲོམ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན།
 སྤྱང་ཉིད་མ་རྫོགས་པས་སྤྱང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་སྤྱང་ཉིད་རྫོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་མ་
 ཤར་བའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན། སྤྱང་ཉིད་རྫོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་
 བ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཁམས་ཁུ་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་
 རྒྱུས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྤྱང་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྤྱང་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་

གནས་སྐབས་ལ་ཡོང་གིན་ཡོད། བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་། རོ་རྒྱུད་གི་
རྒྱུད་གཉིས་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའམ་རྒྱ་
ཁྲིར་བཅུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ། །

མདོ་དོན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་ཡང་ཁམས་ཁྱེད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་
པ། ཁམས་ཁྱེད་ནས་བདེ་བའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་མཉམ་པར་སྦྲར་ནས་ཁམས་ཁྱེད་ཀྱིས་བདེ་བའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར། རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་གཞུམ་མོ་འབར་ཏེ།
བྱུང་སེམས་ཁྱེད་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བའི་རོ་བོར་སྟོང་ཉིད་
ངེས་པའི་གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་དེ་རྟོགས་ངེས་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལ་བསྐྱེད་ངེས་ལ་ནི། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་དང་མ་ཤར་
བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དང་། དང་པོ་ཡང་ཡོང་ཆོག་གི་ཡོད། རྒྱ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
མིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད། རྒྱ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད། མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་
གཉིས་པའི་སློན་ནས་བྱུང་སོགས་ལྟར་སློན་པའི་ལུས་དབེན་ཡོད་ལ། རྒྱུད་དབྱུ་མར་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་
པའི་རྒྱ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་བསྐྱེད་ངེས་ལ་ཡང་ཡོད།
མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སློན་ནས་བྱུང་སོགས་ལྟར་སློན་པའི་ལུས་དབེན་ནི་རྟོགས་
ངེས་ཉིད་ལ་འཛོག་གོ། །བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གཉིས་
དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་
པའི་གཞུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་དེ། རྣམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་མཆོམས་ལ་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་རྟོགས་པ་རྟོགས་ངེས་ལ་འཕོས་འགོ་བ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི་རྟོགས་རིམ་པའི་ལུས་
དབེན་ཡིན་ཞེས་པ་རོ།།

ལྷུང་སོགས་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི་ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ནི་རྟོགས་རིམ་པའི་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྒྲོམས་སྟོབས་
གིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
གཞིར་བཞག་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་རོ། །
དེས་ན་རྟོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་ཤེས་ན།
ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེད་བའི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་རྟོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱབས་
འདིར་མེད་པས། ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེད་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ངོའི་སྤང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྐྱེད་
དངོས་གནས་ལ་ཤར་བ་དེ་ལ་གསུངས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མེད་
པའི་ལྟ་སོ་སོའི་རྣམ་དག་རྟོགས་རིམ་དུ་བཞག་ཀྱང་ཐུགས་གྱི་སྐྱེད་ལྟ་ལས་
ཁྱད་པར་མི་ཐོན་པས་རྟོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྟ་སྒྲོམ་ཚུལ་འདིའི་གནད་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་
གྱི་གོ་རིམ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གཉིས་གྱི་གོ་རིམ་རིས་
ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བཤད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་དངས་པ་ན་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། ཐེག་
ལེའམ་ཕྱག་མཚན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གསལ་
བཟབ་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་ཏེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་
འཁོརས་པ་ན། རྒྱང་སེམས་འདུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལ་སེམས་གནས་པ་
བཞིན་དུ་རྒྱང་ཡང་འདུས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རང་ཤུགས་གྱིས་གཏུམ་མོ་འབར། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་པ་ཡོང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་
སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། སྤུ་མོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལོ།།

འོག་སྒྲིལ་ཕྱ་མོ་སྒྲིམ་བ་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུད་སྤྱད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བར་གང་
 ལས་ཤེས་སྟུང་ན། བྱ་བ་དང་སྤྱད་པའི་རྒྱུད་ལས་སྒྲིག་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་། བྱ་བ་དང་
 སྤྱད་པའི་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་སྒྲིམ་བ་བཤད་བ་ཡིན། དེས་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུད་སྤྱད་མི་ཁུས་
 བ་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་། རྒྱུད་འོད་
 ཟེར་ལྷ་བའམ་འབྱུང་བ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྒྲིག་རྒྱུད་སྤྱིང་གའམ་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
 རྒྱའི་མར་སྒྲུལ་ཐུར་དུ་རྒྱ་བར་བྱས་ནས་ཡུངས་འབྱུང་ཆད་ཅམ་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་འདྲིལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས། ཞེས་བ་ནས། འདི་ཡང་ཉེ་བར་མཚོན་བ་ཅམ་
 སྟེ། ལྷ་ཨི་པའི་ལྷ་བར་སྤྱད་པའི་ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡིའི་སྤྱོད་བའམ། རིལ་བྱ་རིགས་ལྷའི་ཐུགས་
 ལ་སོགས་བ་ལ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གང་དེ་ཡང་སྒྲིག་འཛོན་བ་
 བརྒྱུག་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིག་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བ་ནས། འཕྲེང་བར། རོར་བུའི་
 རང་དུ་གནས་བལྟ་བས། ཞེས་གསུངས་བ་བྱུང་མེད་ལ་བརྒྱར་སྤྱོད་བར་གསུངས་བ་
 དང་འདིར་ཡང་འབྲས་བུས་ཉེན་དེ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱུང་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཡང་རྒྱ་
 རྒྱའི་མར་སྒྲུལ་ལ་རྩ་འཁོར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་བ་གཏད་ན་སེམས་འདུ་བ་
 གཅིག་བ་ཡིན་པར་གསུངས་བ་འདྲ། འཕགས་ལུགས་ལས་དང་པོར་རོར་བུར་སྤྱོད་པ་
 བསྒྲིམས་ནས་བཏན་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། སལ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཏན་བ་ནས་
 ལུས་དཔེན་ལ་འཇུག་བ་ན། རོར་བུར་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐིག་ལེའམ་ཡང་ན་
 ཐུག་མཚན་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་ཁྱེགས་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲིམས་བ་མ་
 གཏོགས་པར་བལྟས་ནས་སྤྱོད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་བ་ཡིན་ན་རྒྱུད་འདུ་བ་ལ་མི་པན།
 བསྒྲིམས་ལ། རིམ་ལྔ་གཏན་རྗེས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ནང་ལ་ཐིག་ལེའི་ཁ་དོག་རང་གི་ལྷ་
 ཡི་ཁ་དོག་སྤོན་པོ། དབྱིབས་རྒྱུ་པོ། ཡུངས་ཀར་ཅམ་ཞེས་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་
 ཞིག་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུད་བཙུང་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཔེན་དངོས་གཞིའི་
 བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་སོགས་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། ཐིག་ལེ་སྤྱོད་པ་རོ་རྒྱུད་

གི་རྒྱང་གཉིས་སྤྱད་པའི་སློག་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས།

ལུས་རྒྱལ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན།

གསུམ་པ་ལུས་རྒྱལ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་།
རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་རྩ་མ་མང་པོས། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་དང་།
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དབེན། རྒྱལ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལུས་
དབེན་ཏེ་ལུས་དབེན་བཞིར་མཛད་དེ། སྤྱད་བསྐྱུས་ལས། ལུས་སུ་བྱུང་བ་འདི་ནི་
སྤངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲོ་མ་
གསུམ་ལ་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཞེས་བ་ནས། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་
གཏོགས་པ་ཆོགས་པ་ལ་སྤངས་པར་བསྐྱུན་ཏོ། །ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིང་ལྡེ་ལ་ནི་
སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡོད་ལ། ཞེས་བ་ནས། དབེན་ལུགས་སྤང་བཤད་པ་དང་གཞན་
མང་པོ་འཆད་པ་ནི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །སྤྲོ་ལ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་
ཁྱེ་བདེས་བྱངས་པའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད། རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་
གང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་དང་བདེ་བའི་རོལ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་
ལྟ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་
དགོས། བཞི་པ་ལུས་དབེན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་
དབེན། ཞེས་བ་ནས། ཕྱི་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་རིང་ལུང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་
གཟུགས་དང་། བདག་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པའི་གཟུགས་དང་།
ཕྱི་ནང་གི་སྤྲོ་པོ་སོགས་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཉི་རྩེ་སོགས་སྤང་བའི་
གཟུགས་དང་། རིག་བྱེད་མེན་པའི་གཟུགས་ལྟ་ནི། ཞེས་བ་ནས། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་
ལྟོ། །རྒྱལ་སྤང་གི་རྒྱལ་སྤང་དང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་
པའི་རིགས་རྒྱལ་སྤྱི་མདོག་མི་འབྲ་བ་མ་གཏོགས། ཞལ་དང་ཕྱག་མཆོན་སྤྱི་

མཚུངས་ཡིན། ཚོར་ཕྱང་རིན་འབྱུང་ལ་སྤྱེན། ཞེས་བ་ནས།

གཉིས་བ་ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། ས་ནི་སྤྱན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སྤྱིང་གའི་དབུས་
 བས་བྱུང་བའི་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུང་དུག་དང་འཛིན་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་དུག་སྟེ་རྒྱུང་
 བཅུ་གཉིས་དབང་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་དུག་དང་།
 གཟུང་བ་ཡུལ་དུག་གི་རྒྱུང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་བས། ཞེས་བ་ནས། གོས་དཀར་མའི་
 རྣམ་སྤྱང་སོགས་ལྟེ་འོ། །སྤྱ་སྟེགས་བ་རིགས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ནང་ལ་རྟག་བར་
 སྤྱན་སྟེག་གི་མེ་རྒྱན་མ་ཆད་བར་བཞག་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱན་བཞག་གི་མེ་ཟེར། རྒྱུང་སྒྲོལ་
 མ་ལ་སྤྱེན་ནང་གི་ནི། ཞེས་བ་ནས། གསུམ་བ་དབང་པོ་དུག་གི་ལུས་དབེན་ནི། ཅ་རྒྱུད་
 ལས། རྟེན་འཛིན་སྤྱི་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས། མིག་གིས་གཟུགས་གསུམ་འཛིན་
 བ་དང་། གཟུགས་སྤྱག་མི་སྤྱག་བར་མ་གསུམ་ཡིན་ནས། མིག་འབྲས་ཀྱི་དཀར་པོ་
 དང་། རྒྱར་གྱིས་ལྟ་བའི་མིག་གི་གཟུགས་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྒྱང་མེད་དང་རྒྱང་མངས་
 རྒྱང་གཉིས་སོགས་བཞིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་རྣམ་བ་གཅིག་
 ཏུ་རྟོགས་བ་དང་། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་སྤྱེ་སྟེ་བརྟགས་ན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་ཤེས་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་འདི་དག་གོ་ཞེས་བརྒྱའི་འདབ་མ་
 ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་། ཞེས་བ་ནས། ལྟ་བུ་ནི་དེ་མ་སྤངས་ན་གནས་འགྱུར་རུང་གི་ཡིད་
 ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བྱའོ། །གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟེ་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན། འདིར་
 སྤྱིད་བསྐྱུས་སུ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་བ་ནས།

སྤྱན་མ་རྒྱུད་བ་ལ་བཞུགས་མཁན་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་སོགས་དང་། དག་
 བཤེས་བགས་ཤོས་ཉག་རེ་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་པལ་ཆེར་ཡོད། ང་ཚོ་འཛོམས་སྐྱབས་ཤིག་
 ལ་བཀའ་ཆོས་དཀོན་པའི་གས་ཁྱ་རྒྱབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱུང་། ཡོངས་

འཛིན་རྒྱུ་པ་གཉིས་བཞུགས་ཡོད། ངས་ཀྱང་ཅུང་ཙམ་འདོན་རྒྱུ་བྱས། ང་ལ་ཤོག་ལྟེ་
 ཞིག་སྤྲད་པའི་ནང་ལ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་བཀོད་འདུག། དེ་སྐབས་ང་ལ་
 བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་ཐོབ་མེད། དེ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་
 འདུག་བསམས། བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ང་ཚུང་སྐབས་ནས་
 ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མདུན་ནས་ཞུས། དང་བ་འབྲེན་པ་ཞིག་དང་དང་བ་སྐྱུག་
 སྐྱུག་ཡོང་བ་ཞིག་འདུག། མི་གཞན་ལ་ཡང་ལུང་བཏོན་ཟློང་། ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་སྐྱབས་འདུག་
 ཞུས་པར། ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་སྐྱབས་བསྐྱེན་གནང་ནས། ཐིག་
 ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་བཀའ་འཛིན་སྐྱེས། དེ་སྐབས་ང་ལ་བསྐྱེན་པ་བཀོད་བའི་དུས་ཆོད་
 མ་བྱུང་། རྗེས་ལ་ང་ཨ་མེ་རི་ཀར་སོང་། དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆན་དང་
 དེད་གཉིས་རྒྱངས་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་སྡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། ང་ཕྱིར་
 རྒྱ་གར་ལ་སོང་བ་དང་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བསྐྱེན་པ་བཀོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་སྐད་
 ཆ་བྱུང་བར་དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་ལམ་སང་། འོ། བསྐྱེན་པ་བྱུང་བ་དང་དབང་ཞུ་
 བར་ཡོང་གི་ཡིན་ཟེར། ངས་འགྲིག་གི་རེད་མཆོག་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེ་སྐབས་དེར་ཚུར་
 ཐེབས་ཀྱི་ཡིན་པས་ངས་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་མདུན་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དབང་དང་
 པོ་དེ་མཆོག་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་བྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོང་ཞེས་བཤད། དེ་
 སྐབས་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲོད་མཆོག་སྐྱེས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ལ་ཚུར་ཐེབས་
 པའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད། ལོ་གསུམ་བཞི་ཞིག་གི་བོང་ལ་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་
 གི་བསྐྱེན་པ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན། བསྐྱེན་པ་བྱུང་པའི་ཉིན་མོར་སྐབས་རྗེ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་
 ཆེས་ཏུ་ཅང་སྐྱགས་དགུས་པོ་གནང་བའི་མི་ལམ་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་། སལ་ཆེར་དེའི་
 རྗེས་ལ་སྤྱི་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་པར་ཐེབས་རྒྱུ་བྱས་ནས་དེད་གཉིས་བཀའ་མོལ་བྱུང་། ངས་
 མར་འདི་ལྟར་ཞུ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ། ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་དེ་བྱེད་པའི་སྐབས་

ལ་དེའི་སྤྱན་བདག་དེ་སྐྱབས་རྗེ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས་གནང་
 ཐུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོང་ཞེས་སྒྲ་ཉི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མངགས་ནས་ཁོང་པར་ཐེབས།
 ཚུར་སློན་ལམ་གོང་ལ་ཐེབས་པའི་ཅིས་གནང་ཡང་། ཐེབས་མ་ཐུབ། དགོ་བཤེས་
 ལགས་ཨ་མཆོག་གྲོང་གྲོང་བྱས་ནས་ཡོང་། སྐྱབས་རྗེ་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་
 ཐེབས་མ་ཐུབ་པས་པར་བསྐྱངས་ན་གང་འདྲ་འདུག་ཅེས་བཤད་པར། དགོ་བཤེས་
 ལགས་གཉིས་ཚུང་ཡིན་པས་དེ་ག་རང་ཁྱེད་ལོན་ཟེར། དེ་ནས་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཚུར་ཐེབས་ཐུབ་ན་བསམས་ནས་པལ་ཆེར་ལོ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་བསྐྱངས། ཡིན་
 ན་ཡང་། པར་སྐྱབས་ཁྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ལམ་སང་ཚུར་ཐེབས་ཐུབ་པ་ཁག་
 པོ་འདུག། རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཏུ་ཅང་སྐྱ་མཉེལ་པོ་ཆགས་འདུག། ཞབས་
 ཕྱི་ཆོས་ཀྱང་རང་ཚུགས་ཟིན་པོ་ཞིག་དང་སྒོ་ཐག་ཆོད་པོ་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་ཅིང་། ཉེ་
 འཁོར་ལ་ཡང་སེམས་པ་སྤྲུག་སྐྱབས་དོག་པོས་བཅིངས་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་ག་
 དུས་ཐེབས་ཐུབ་མིན་ངས་མི་ཤེས། ངས་ཚུར་ཐེབས་རྒྱུའི་སྒྲོར་ཁྱེད་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་
 སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེབས་བཅུད་ལ་རང་དབང་དགོས། འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཐོབ་
 ཐང་རེད་ཅེས་ཤོད་མཁན་ཡོང་གིན་འདུག་པས་དེ་རིང་འདྲིར་བྱེད་རང་ཆོད་གོ་བཤེས་
 ནམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུད་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོ་འདུན་པ་མང་པོ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་ཤོས་ཤིག་
 ཆགས་ཡོད། ཁ་སང་མར་ཡོང་ཁར་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ནས་བཏག་དབྱེད་ཅིག་བྱས་
 པ་ཡིན་ཉེ་དུས་ལ་བབ་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འདུག། དེར་བརྟེན། ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་
 དབང་དེས་འདོན་དགོས་པ་མིན་ནམ་བསམས་སོང་།

ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་དེ་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་། འབྲོམ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བའི་
 འབྱུང་གནས་ཀྱི་དག་སྤྱང་སྤྱལ་པའི་རོལ་གར་གྱི་ཐོག་ནས་ཤར་བའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞིག་

ཆགས་ཡོད། བོད་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་མ་ནི་མ་རེད། དེར་བརྟེན། མཁས་གྲུབ་རིན་
 བོ་ཆེའི་སྤྱབ་བསྟན་གྱི་དོར་ནང་ལ་རྒྱར་ཟ་དང་བཀའ་བཀྲོན་ཅུང་ཙམ་ཡོད། དགེ་འདུན་
 གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐར་ནང་ལ་འཁོད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལ་
 བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཁུངས་མ་མ་རེད་ཟེར་ཞེས་ཁྱེད་མཁས་
 བྱུང་། དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བཀའ་ལན་ལ་ཆོས་རྒྱུ་དག་ཡིན་མིན་ངས་མི་ཤེས།
 སེམས་ལ་ནི་ཏ་ཅང་པན་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་འགྲོམ་
 རྟོན་པ་བཀོད་ཡོད། ཁུ་རྟོན་བཙུན་འབྲུས་གཡུང་རྒྱུད་རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ལ་དད་
 པ་ཡང་གནང་གིན་ཡོད། སྐུ་མཉེལ་པོ་ཡང་ཅུང་ཙམ་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ཁུ་རྟོན་བཙུན་
 འབྲུས་གཡུང་རྒྱུད་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ལ་བཞུགས་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྐུ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ནས་འབྲུལ་གྱིན་ཡོད་པས།
 འདིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མི་མང་ནང་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་རྒྱུ་ཡོད་ཅུང་ཙམ་ལ་
 ཆེད་དང་སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་ཡོད་ཅུང་ཙམ་ལ་གསེང་ཡིན་པས། གནངས་ཉིན་གཟུང་ཉི་མ་ལ་
 འདོན་དགོས་བསམས། ཞེགས་པའི་ཆུ་ཆོད་དགྲུ་པ་ལ་མགོ་བཅུགས། ཆུ་ཆོད་བཅུ་
 གཅིག་བར་མ་ཆར་ན་འཕྲོ་ཕྱི་དོར་བཏོན་ཆོག །གནངས་ཉིན་ཅོང་དང་སློབ་པ་མེད་
 པའི་དཀར་སྒྲིང་གཙང་མ་བྱེད་དགོས། དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་ཆོར་སོ་སོར་སྐྱབས་དང་
 དཔུང་གཉེན་རྒྱར་གསལ་ཞིག་ཡོད་པས་མ་ཡོང་རོགས་ཞེས་སྐུ་མཐུད་ནས་ངས་ཤོད་
 བཞིན་ཡོད། དང་པོ་ནས་ངས་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་དག་བྱས་ནས་འགོ་བཅུགས། ལྷག་
 བསམ་རྒྱུ་དག་བྱས་ནས་མཐུག་སྐྱེལ་གྱི་རེད་མ་གཏོགས་སྐྱ་རྩ་སྐྱ་རྩ་འགྲོ་བ་ཞིག་
 བསམ་ཡང་བྱེད་མི་སྲིད། དམ་ཉམས་ཀྱི་ལྷན་ལྷ་བྱ་མེད་པའི་མ་ཉི་བཟང་མཁན་སློབ་
 བྱའི་སྐུ་གྱུ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། གན་གོན་ཡི་གེ་ཤེས་མི་ཤེས་སྐུ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། བོད་
 ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ལ་དད་པ་དང་འདུན་པ་ཡོད་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན་ཡོང་ན་མ་འགྲིགས་པ་ཅང་མི་འདུག །

བཞི་བ་ཡུལ་ལྗེ་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། གཞུགས་སྐྱ་
ལ་སོགས་སྐགས་བ་ཡིས། །ཞེས་བ་ནས། རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བར་མཐོང་བའི་གཞུགས་སྐྱ་ཅམ་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་ནས་
རྗེས་སྐྱ་ཆགས་པའི་དང་། །ཞེས་བ་ནས། རྒྱ་བའི་ནང་དང་མགོ་དང་སྐྱའི་སྐྱ་དང་། མགོ་
དམར་པོ་དེ་ཆོའི་ཨ་མཆོག་ཅུང་ཅམ་འཇམ་བ་མེད་དམ། ལྷ་དང་རྒྱུན་གྱི་སྐྱ་དང་། །ཞེས་
བ་ནས། དེས་བར་རྒྱ་བ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱ་སྤྱོད་བའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་བའི་
རེག་བྱ་རྩོམ་ལ་བྱེ་ན། བྱག་རྒྱ་དང་སྐྱ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་དང་། །ཞེས་བ་ནས། ཅ་
རྒྱས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་དང་སེམས་དཔའ་གཉིས་སྐྱོམ་བ་གསལ་བར་མ་བཤད་བས་སྤྱོད་
བསྐྱས་འདིར་དེའི་དབང་དུ་མཇུག་བ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བ་ནས། ཆ་གས་སོ་སོ་བ་བརྒྱར་བྱེ་
ནས་ལྷ་སོ་སོར་བྱས་པའི་མིང་རོ། །དམ་བ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ཞེས་བ་ལུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཆོས་ཐ་མལ་བར་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
པའི་གཞུང་ནམ་དམ་བ་རིགས་བརྒྱའི་ལྷར་ཤར་བར་བལྟས་ཤིང་། བདེ་སྤྱོད་འབར་
བའི་གྲོགས་སྐྱ་བསྐྱེད་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མཉམ་གཞག་པའི་ནང་གི་བདེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་
བ་ཅི་ཅམ་ཟབ་དུ་སོང་བའི་ཆོད་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་ལ་གང་སྤང་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་བ་
བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷའི་ནམ་རོལ་དུ་འཆར་ཐུབ། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཅི་ཅམ་དུ་བདེ་བའི་ནམ་
རོལ་དུ་འཆར་ཐུབ་བ་དེའི་ཆོད་གྱིས་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཉམས་ལེན་ཡང་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཐུབ། མདོར་ན། ཐུན་མཆོམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་
གྱིས་ཐུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་འདོན་བ་དང་། ཐུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཐུན་མཆོམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སོགས་འདོན་བ་
སོགས་ཆུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་སད་དུས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཉིད་དུས་གྱི་ཉམས་
ལེན་ལ་པན། གཉིད་དུས་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་སད་དུས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་པན། དེར་
བརྟེན། རྗེ་བཅུན་མི་ལས། ང་རེས་འགའ་ཉལ་ཞིང་ཉལ་ཞིང་བསྐྱོམས། །ཉལ་ཞིང་ཉལ་

ཞིང་བསྐྱོམས་ཅ་ན། །ཉལ་ཆད་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་པ་ཡོད། །ཅེས་དང་།
ང་རེས་འགའ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ཤིང་བསྐྱོམས། །ཐོས་ཤིང་ཐོས་ཤིང་བསྐྱོམས་ཅ་ན། །ཐོས་
ཆད་ཆོགས་འཁོར་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་པ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་པ་རིགས་བརྒྱར་བྱེ་བ་དེ་དག་གྲང་བསྟུན། །ཞེས་པ་
ནས། ལྷ་པ་དེ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས། །སོར་
སྤྱད་ལུས་དབེན་དུ་སྤྱད་ཚུལ་དང་། །བསམ་གཏན་ལུས་དབེན་དུ་སྤྱད་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། །སོར་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། །དབང་པོ་བརྩ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས།
ཆག་འགྱུར་ལས། །དབང་པོ་བརྩ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །དབང་པོ་བརྩ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་། །ཞེས་པའི་ཡང་སྤྱོད་ཆག་འགྱུར་ལ་མེད། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །འགྲེལ་བར་ཡང་
ཡང་གི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། །དབང་པོས་ཡུལ་ལྷ་ཡོངས་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་བསྟེན་པ་དོ་རྩེ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་གི་བསྟེན་པ་དོ་རྩེ་
བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཆོག་གི་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོས་
སམ་མེག་སོགས་དབང་པོ་ལུས་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་གྲང་། །དེ་ཙམ་ཞིག་
སོར་སྤྱད་སྐྱེས་པའི་ལམ་མིན་ཏེ། །སོར་སྤྱད་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཞག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། །དེའི་ཕྱིར་སྤར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དབང་པོ་ལུས་
ཡུལ་ལྷ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བཤགས་ཞིག་ལ་སོ་སོར་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་དུ་ཡོད་
མོད་གྲང་། །རྩོགས་རིམ་པ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱོད་བ་ཐོན་པ་ཞིག་གིས་ཡན་ལག་
གི་རྒྱུད་ལྷ་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤོ་ལའི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་
འགྲུབ་པ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །དེ་ཆོར་བ་ལྟ་
བུ་ཡོང་གིན་མེད་དམ་ཞིབ་སྤྱོད་ཤི་ཤེས། །ཡན་ལག་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སོར་སྤྱད་ནི།
དབང་པོས་ཡུལ་ལྷ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །ཞེས་པ་ནས། །འོ་ན་སྤྱོད་གསལ་ལས། །སོ་སོར་
སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་བསྟན་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་

སྒྲུལ་ན། བསམ་གཏན་རྗེས་ལ་ཡོང་བ་དང་སོར་སྤྱད་སྒྲུལ་ལ་ཡོང་བའི་བཞོ་ལྟ་བུ་
འདིའི་དོན་གང་ཡིན་སྒྲུལ་ན། དབང་པོས་འདོད་ཡོན་ཡོངས་སྤྱད་པ་ལས་དུ་བྱེད་པར་
སོར་བསམ་གཉིས་འབྲེལ་ཡང་། བསམ་གཏན་དུ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྟར་
བསྒྲུལ་ནས་ཡོངས་སྤྱད་པ་ལྟར་སོར་སྤྱད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན། སོར་སྤྱད་
ལུས་དཔེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲུལ་ཞི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་འདུག་ལུས་དཔེན་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་སྒྲུལ་མེད་དེ། ཞེས་བ་ནས།

གཉིས་བ་བསམ་གཏན་ལུས་དཔེན་དུ་སྤྱད་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་
ལག་ནི། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། འདོད་པ་ལྡན་མཛོར་བསྐྱུས་ན། །ཞེས་བ་ནས། གསང་བ་
གསུམ་བྱུང་རྟོག་བ་སྟེ། །གསང་བ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡིན། དེ་
ཡི་ཡོངས་སྤྱད་དཔྱད་པ་འོ། །ཞེས་བ་ནས། ཞེས་འོང་རྒྱར་འདུག་ཀྱང་འགྱུར་ཅུང་མ་
བདེའོ། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ནི་མིག་ལ་སོགས་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། ཞེས་སྟེ་སྒྲ་
ཐོན་བས་འགྱུར་ཅུང་མ་བདེའོ། །མིག་སོགས་ལྟ་རྣམས་སྤངས་མི་བསྦྱོད་པའི་བར་གྱི་
སངས་རྒྱས་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བས་ན། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་
གཉིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྟར་བརྟག་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་
ཏེ། ཞེས་བ་ནས། བདུད་ཅི་གསང་བར་རབ་དུ་བྱེ་སྟེ་སྒྲུལ་པ་ནི་དཔྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་
ཞིབ་དུ་བྱེ་མ་བྱེའི་སྒྲུལ་རྟོག་དཔྱད་དུ་བཞག་སྟེ། སོར་སྤྱད་མ་ཟད་བསམ་གཏན་གྱི་
ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་འདི་གཉིས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྦྱོང་བའི་ལུས་དཔེན་ནོ། །ཞེས་བ་
ནས། དེ་བརྟན་པ་ན་བདེ་སྦྱང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྟར་འཆར་བའི་བསམ་
གཏན་ལ་བསྐྱབ་པོ། །སྤང་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་ནས་སྦྱང་བ། སྦྱང་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་
ནས་སྤང་བའི་སྤང་སྦྱང་བྱུང་འདུག་གི་གོ་བ་ཡག་པོ་ཆགས་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་
སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཤར་སྐབས། དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའི་རོལ་བའམ་སྦྱང་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་
མཐོང་ཐུབ། དེ་ཡང་། ཆོས་རྣམས་སྦྱང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་བ་

ཡིན་པས་རྒྱུ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད། རྒྱུ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་བཟང་ངན་སྣ་
 ཚོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཤར་བའི་སློ་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཐམས་ཅད་
 འཆར་བའི་སློ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་ཤར་ཡོད། མཉམ་
 གཞག་གི་སྐབས་ལ་སྟོང་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པར་
 མོས་བ་ཤུགས་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་དབང་ལས་རྗེས་སོབ་ཏུ་གང་སྤང་སྟོང་པའི་རྣམ་རྟེན་
 ཏུ་ཤར་བ་བཞིན་བདེ་བའི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་ཡང་ཤར་བ་ཞེས་གསུངས། འདིར་སློན་གསལ་
 ལས། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དབྱད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་
 བར་སྟོགས་པས། གང་ཡིད་བདེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་དགའ་བ་ལ་རེག་པའོ།
 བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྗེའི་ནང་གི་དགའ་བ་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་བར་
 ཞུགས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བ་གང་སོབ་
 བ་དེ་ནི་བདེ་བས་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་བ་ནས། བ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་དབྱད་ནས་
 ཞེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་བཞིན་བ་ལ། ཞེས་བ་ནས། སྤར་བཤད་བ་དེ་ལྟར་སྤངས་པའམ་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འོག་ནས་འཆད་བ་ལྟར་གྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱང་ཟད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཤེས་བ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པ་བྱུག་དང་། ཞེས་བ་ནས། བྱི་མ་ནི་བ་ཆབ་ཀྱིས། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
 གཅིག་ཏུ་མཐར་ཐུག་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་
 ཉིད་གཅིག་བུའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། སྤར་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་དེ་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞེ་བ་སྟེ་སྤང་བ་ཅམ་
 མོ་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ཀྱང་རྟོག་རྣམས་དེའི་དུས་ན་ཡོད་པ་གཙང་དེ་ནི་བའི་དོན་
 རོ། །ཞེས་བ་ནས།

ལུས་དབེན་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཚུལ།

དུག་པ་ལུས་དབེན་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤ་མོ་བསྐྱེམས་བས་
 རྒྱང་འདུ་ལུགས། དེ་ལས་ཁྱུ་བདེ་སྤྱི་ཚུལ། སྤྱིས་བའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ལ་
 བསྐྱེམས། དེ་ནས་སྤ་བ་རྟོག་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤ་མོ་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པོ་རྟེན་བས་ཁྱུ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་འཛེན་བྱས་པ་སྤར་བྱུང་ན། དགའ་
 བའི་སྤྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འཆད་པ་ལྟར་བསྐྱུང་། ཁམས་ཁྱུ་རིམ་གྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་
 གང་འདྲ་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། སྤྱོད་པ་བཞིའི་
 བྱད་པར་དེ་ཆོའི་གས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོང་གིན་ཡོད་དམ་མེད་དམ། སྐབས་རེར། ཁམས་
 འབབ་སྤྱ་བ་ལ་དགའ་བ་བཞི་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་བ་དང་ཡང་རྒྱང་ཐིམ་དགའ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞི་
 རྗེས་ལ་ཡོང་བས་དགའ་བཞི་སྤྱོད་བཞི་བྱང་སྤྱོད་དུ་སྤྱི་བའི་ངེས་པ་མེད། ག་ལེར་གོམས་
 ཡོང་ན་དགའ་བ་བཞི་དང་སྤྱོད་པ་བཞི་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོང་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་
 རྟེན་ཀྱང་མ་བྱུང་ན་མཆོམས་འདི་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་
 བསྐྱེམ། དེ་ཡང་མིན་པ་ད་ལྟ་ལ་ལྟར་བྱེད་ན། འདི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བསྐྱེད་
 རིམ་སྤ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཆད་ཡོངས་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་གིན་
 ཡོད། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་བའི་མཐར་བསྐྱེམ་
 མོ། །རིམ་ལྔ་བསྐྱེམས་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་གནད་དང་དུས་ཀྱི་གནད་ཡུལ་གྱི་གནད་རྒྱང་གི་
 གནད་དེ་གནད་བཞིའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱེམ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 ཚུལ་ནི། ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱང་གི་ །གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་ངག་དབེན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་ཀྱི་

གནད་ལུས་ནས་སྒྲིབ་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་གྱི་སྒྲིབ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བསྐྱེད་པས་ཆོས་
བརྒྱད་ལྟར་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྦྱིར་རྒྱན་དུ་བ་ཡིན་མོད་
ཡང་། དུས་གཏན་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་མོད་ཡང་། བྱད་པར་དུ་སྒྲིབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་ནོ་
རེད་ས་རིག་པ་གསལ་བའི་སྐབས་དང་། བདེ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་སྤྱི་ཚེ་དུས་སུ་
སྒྲིམ། རྒྱུད་གི་གནད་ནི་རང་ལུགས་པས་ཆོག་གོ། གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ལུལ་གྱི་
གནད་ནི། ལེའུ་བྱག་པའི་སྒྲིབ་གསལ་ལས། ལུས་དབེན་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྦྱེས་
པས་རྫོང་མེའི་བྱ་གར་ཐུག་མཆན་ནས་འབྱུ་ཅམ་དང་། དེ་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱད་
མེད་ཀྱིས་དབུ་མའི་མར་སྒྲེ་ཡོད་སའི་གནས་དེའམ་ལྟ་གའི་ནང་དུ་ཅ་ཏ་ཀའི་ཆད་ཅམ་
དང་། ཞེས་པ་ནས། རྫོང་མེའི་བྱ་གར་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། གཉིས་
ཀར་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་ཡོད། རྫོང་མེའི་ཁར་སྒྲིམ་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྒྲིབ་པ་
ལ་དགོངས་པས་དེ་གཉིས་འབྲེལ། ཞེས་པ་ནས། ཐིག་ལེའི་ཁ་དོག་ནི་རང་གི་ལྷའི་མདོག་
ཏུ་བྱ་བ་སྒྲིབ་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ། ཐིག་ལེ་བྱད་པར་གསུམ་ལྟར་གསུངས། ཐིག་
ལེ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ལ་སེམས་ཟིན་ན་ཀུན་རྟོག་གཙོད་སྒྲིབ་སྤ། དེ་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་
ཡང་འགོག་པར་སྒྲེལ། ཐིག་ལེ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་འཆར་བ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་བྱེད་པ་
གཙོད་སྒྲིབ་པ་དང་། དམིགས་ཏེན་ཐིག་ལེ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤ་བ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
བསྒྲིམས་ན་དེ་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འགོག་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན། ཅི་བྱས་ཡང་དེ་འདྲ་
ལ་མི་ཟིན་པར་སྤང་ན། རྒྱུད་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དེ་ལ་ཟིན་པ་ན་སྤ་བྱ་སྤྱེ། འདི་ནི་བསྐྱེད་
རིམ་མ་བརྟན་པར་སྒྲིམ་པ་རིམ་པ་བརྒྱལ་བའི་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི། ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
ཆད་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་སྤ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྒྲིམ་མཁན་དེ་ལ་རིམ་པ་བརྒྱལ་བའི་
སྒྲིབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མི་ཡོད། བརྟན་ན་དེ་འདྲ་བ་ལ་སེམས་མི་ཟིན་པའི་དོན་མེད་དོ། ཞེས་
པ་ནས། རྒྱུད་འགག་ཏུ་འདྲོད་པ་ལ་སྤ་རོལ་ཏུ་མི་བདེ་བ་ཐན་སྤུན་སྤྱེ་བ་སེལ་ཚུལ་སོགས་
ཀྱི་མན་ངག་ཞིབ་པར་ནི་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། རྒྱུ་ཆོ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་རིམ་སྤ་

གདན་རྒྱུགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ནང་ལ་ཐོན་ཡོད། དེ་ལྟར་ཁོར་བྱའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབྱས་སམ་
 རྒྱ་རྡེའི་མར་སྒྲའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱེམས་པས་རྒྱུང་
 སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དེར་སེམས་ཐེན་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། རང་སེམས་
 དལ་བྱ་དལ་བྱས་གཞུང་། །དམིགས་པ་ལྷ་མོ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
 བྱས་ནས་གཞུང་དགོས། རྒྱ་རྡེའི་མར་སྒྲའི་གནས་དེ་མར་དམའ་བོ་ཡིན་པས་ནས་རྒྱུན་
 དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་སལ་ཆེ་བར་མར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་མར་བལྟས་འདུག་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱིན་འདུག །ལུས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་རྡེའི་ཡར་སྒྲུང་ལ་བསྐྱེམས་
 པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེམ་པ་ལས་སྒྲ་བའི་བཅོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན།
 མགྱིན་པ་ནས་སྟོང་ག་དེ་ནས་ལྟེ་བ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་སེམས་ལ་མིག་གིས་
 མཐོང་བའི་བཅོ་ལྷ་བྱའི་སྒྲུང་བ་ཞུགས་ཆེན་པོ་འདུག །དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་
 ཆོས་རྩ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་སྐྱེམ་པའི་སྟོན་ལ་སྟོང་ར་སྐྱེམ་པ་དང་དེ་ནས་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་
 དུག་གསལ་འདེབས་པ་རྩ་ལམ་སྟོང་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་མན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཡོད། སྟོན་ལ་མགྱིན་པ་དང་སྟེ་བའི་ཐད་ཀ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མིག་གི་རྒྱབ་ལོགས་ལ་
 སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ར་རྒྱལ་མ་ཤོར་བའི་སྟོང་ནས་ཐིག་ལེ་ཡར་བྱིན་
 བྱས་ཡར་ནས་མར་མཐོང་བའི་བཅོ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་། ཐིག་ལེ་མར་བྱིན་ནས་སྟོང་གའི་
 ཐད་ནས་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་བལྟས་པའི་བཅོ་ལྷ་བྱ། ཡང་།
 ཐིག་ལེ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་མར་སྐྱབས་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་དང་གསང་གནས་བདེ་
 རྒྱུང་གི་རྩ་འཁོར་མཐོང་བའི་བཅོ་ལྷ་བྱ། ཡང་། ཐིག་ལེ་གསང་གནས་བདེ་རྒྱུང་གི་རྩ་
 འཁོར་ལ་མར་སྐྱབས་ནས་མར་ཁོར་བྱའི་དབྱས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་དང་ཡར་ལྟེ་བ་
 རྒྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འཁོར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། ཡང་། ཐིག་ལེ་མར་ཁོར་བྱའི་རྩེར་བྱིན་
 བྱས་མར་ནས་ཡར་མཐོང་བའི་བཅོ་ལྷ་བྱ་གོམས་ན། རེས་ལ་རྒྱ་རྡེའི་མར་སྒྲུང་ལ་ལྷ་ཐིག་
 གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་སྐབས་རེར། རྒྱ་རྡེའི་ཡར་

སྒྲུབ་པ་ཡར་སྐྱོད་ནས་ཡར་སྐྱོད་མཆོངས་ནས་སྤྱི་ལོགས་ཅུང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་ནང་གི་ཅ་སྤྱབས་ཀྱི་གནས་ཀླུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། ཡང་། རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྒྲུབ་པ་མར་སྤྱོད་ནས་མར་སྐྱོད་མཆོངས་ནས་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་སྤྱི་བཞོན་བ་ཀླུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་ནང་གི་ཅ་སྤྱབས་ཀྱི་གནས་ཀླུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་བ་ལས་སྤྱོད་པ་ཡོང་གིན་ཡོད།

དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སྤྱུ་འགྲུར། །ཞེས་བ་ནས། **སྤྱི་ལོགས་ནི་རྣམ་པར་ལྷོག་** །དེ་ལྟར་གོམས་སྐྱབས་ཉིན་ཞག་གི་དུག་ཆ་འཁྱོངས་པའི་སྐྱབས་ལ། ཐོག་མར་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་ཉགས་སྤྱུ་ལྷ་ཁུང་གི་རྒྱུང་རྒྱུ་བ་ཤེད་མཆོངས་ཡོང་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུང་དབུ་མར་གནས་པའི་ཉགས་སྤྱུ་ལྷ་ཁུང་གི་རྒྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ཆད་དེ་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ། དེ་ནས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་ཉགས་སྤྱུ་སྤྱི་གྲུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཉགས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ཐོག་མར་ཉགས་དེ་དག་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག །གོམས་པ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱུང་འདུ་ཆབས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་སྤྱིན་པའི་སྐྱབས་ལ་ཉགས་དེ་དག་གསལ་དུ་གསལ་དུ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ཤར་བ་ཡོང་། རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཀྱི་རིགས་འགའ་ཤས་ལ་ཉགས་དེ་དག་ཅུང་ཅིམ་རགས་རིམ་ནས་ཤར་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་བཤེད་རྒྱུ་འདུག །ང་ལ་ངོ་ཤེས་པ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཡོད། **སྤྱི་གྲུ་ལྟ་བུ་སྤྱང་བ་ནི།** །ཞེས་བ་ནས། **ཉགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ།** །སྤྱི་གྲུ་ལྟ་བུ་དང་། དུ་བ་ལྟ་བུ། མཁའ་སྤྱང་མེ་བྱིང་ལྟ་བུ། མར་མེ་ཉ་ལ་ལ་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། **དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོགས་རྣམ་པར་ཤེས།** །ཞེས་བ་ནས། **གསལ་བ་ཉགས་ནི་ལྟ་བ་ལོ།** །ཤིན་རྒྱ་མ་པའི་གནས་སྐྱབས་དེ་བཤེད་པ་ཡིན། ལྟ་བ་པའི་གཞུང་ཡིན་ནམ་གཅིག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། གུན་རྟོག་རགས་པ་རྣམས་ཐིམ་པའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་སྤྱང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་ཞེས་སྤྱང་བ་གསུམ་བཤེད་ཡོད། དེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་དཀར་ལམ་བ་དང་། དམར་ལམ་བ། ཉག་ལམ་པའི་སྤྱང་བཤེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་

སྟོང་བ་ཡོད་གསལ་ཤར་སྐབས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་སྟོན་དང་བུལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་
 ཉམ་མཁའ་སྟོང་སང་དེ་བའི་སྒྲིལ་བ་འཆར་བར་གསུངས། མཆན་མ་ལྷ་པོ་དེ་ཡིས་
 བློ། །ཞེས་བ་ནས། རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་འདི་ལ་འབད། །ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སེམས་འདི་འདྲ་
 མཛོན་དུ་བྱེད་སྐབས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ངལ་གསོ་བྱ། །ཞེས་བ་དེ་ཡིན། གཟུང་བ་ཡི་
 བློ་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། ལྷ་བ་ནི་ཡོད་གསལ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། མཁའ་
 བྱལ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་མར་མེ་ཏ་འབར་བར་གྱི་རྟགས་དབང་པོ་ལྟའི་
 རྒྱུང་ནང་དུ་ལྷོག་པར་ཅོམ་བ་དང་ཅུང་ཟད་ལོག་པའི་སྐབས་སོགས་ལ་ཡང་འབྱུང་བས།
 ཐེམ་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ནི་དེའི་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་སང་གི་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ། ཞེས་
 རྒྱུང་ཐེམ་པའི་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ནི། སྟོང་སང་གི་སྒྲིལ་བ་ཤར་བ་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 སྒྲིལ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྟགས་དཀར་ལམ་བ་དང་དམར་ལམ་བ་ནག་ལམ་བ་ཤར་
 བ་དེ་དག་ཡིན་པར་གསུངས། གསུང་སྒྲིལ་འདི་ལ་བལྟས་ན་རྟགས་གོང་མ་བཞི་ཆ་
 ཆང་མ་ཤར་བར་སྒྲིག་རྒྱ་ལྷ་བྱ་དང་དུ་བ་ལྷ་བྱ་ཤར། དེ་ནས་གསལ་པོ་རང་མེད་བ་ལྷ་
 བྱ། ཡང་སྒྲིག་རྒྱ་ལྷ་བྱ་དང་དུ་བ་ལྷ་བྱ་མཁའ་སྒྲིལ་མེ་བྲིར་ལྷ་བྱ་ཤར། དེ་ནས་གསལ་པོ་
 མེད་བ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ང་རང་ཆོར་ནམ་རྒྱན་སེམས་ལ་རྟགས་བརྒྱུད་པོ་དེ་
 དག་མཐར་ཆགས་སུ་མར་ཡོང་གིན་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་བ་འདྲ་ཞིག་འཆར་གྱིན་ཡོད། དེ་
 ཅུང་ཅམ་ཡིན་ཆོད་མི་འདུག། ཡོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྟོན་ཅོལ་གསུམ་བསྟོམས་
 བའི་མཐུས་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་ཅའི་གནད་ཆེ་སར་
 སེམས་ཟེན་བ་ནི་སེམས་འཛིན་གཞན་དང་འདྲ་བ་མིན་ནོ། །སྤྲལས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་
 ལ་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲལས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟོམ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། སྤྲལས་འཁོར་བཞོད་
 བ་ལྷ་བྱ་དེ་ཆོ་ལུས་ཀྱི་གནད་རེས་ཅན་ཅ་འཁོར་ཡོད་ས་ལ་སྟོམ་གྱིན་ཡོད་པས། སྟོ་
 བསྐྱའི་དམིགས་པ་མང་པོ་དང་བསྐྱེད་ན་ཡང་རྒྱུང་སེམས་འདྲུ་བ་ལ་མི་གཞོད་པར་
 གསུངས། འོག་སྒྲོར་སྤྲོ་མོ་སྒྲོམ་པའི་ལག་ལེན་ནི་དེའི་བར་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས།

ནལ་འབྱོར་བས་ནི་འདི་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་སྒྲིམ་བ་ལ་འབད་བ་དྲག་སོ་
བྱུལ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིང་ཆ་མེན་པར་ད་བསྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས་བ་ཡིན། འདིའི་
སྐབས་སུ་རིམ་ལྔ་གདན་ཚྩོགས་ཀྱི་དམར་བྱིད་ཀྱི་ལུང་ཅུང་ཙམ་འདོན་དགོས།

རིམ་ལྔ་གདན་ཚྩོགས་ཀྱི་དམར་བྱིད།

ཚྩོགས་རིམ་གྱི་རིམ་བཤོ་སྤྲུལ་བསྐྱབ་ཚུལ།

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་བཤོ་སྤྲུལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཞེས་བ་ནས།
འོག་སྒྲིང་ཕྱག་མཆན་ནས་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་བ་དང་། སྤོན་ལ་
སྟེང་སྒྲིང་སྤྱ་ཅེར་ཕྱག་མཆན་སྤྲོ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་དང་དེའི་སྤྱོད་བསྐྱུ་བྱེད་བ་དེ་ཡིན།
དེ་ནས་ཐིག་ལེ་རྩོམ་ལེ་རྩོམ་ལེ་ལམ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་རིག་མའི་བསྒྲུར་བྱུང་སྟེ་དེར་བཞག་པའི་
ནང་དུ། ཞེས་བ་ནས། འོག་སྒྲིང་སྤྱ་མོ་འདིའི་སྟེང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་དུ་འགྲོ་
ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་སྤྲོ་བ་འདུག་པ་ལྟར་རོ། །སྟེང་སྒྲིང་ཕྱག་མཆན་དང་འོག་
སྒྲིང་ཐིག་ལེ་སྒྲིམ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྒྲིམ་བ་ཡིན། གཉིས་བ་ནི་
འོར་བུའི་དབུས་ན་ཅ་འཁོར་གཅིག་ཡོད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྒྱ་ཁྲིར་རྒྱང་འདུས་བ་དང་
དེར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཁྲིར་རྒྱང་ཐིམ་པའི་
དབང་གིས་གཏུམ་མོ་འབར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་
ཆེན་བསྐྱེད་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བ་ཡིན། འོག་སྒྲིང་སྤྱ་མོ་བསྒྲིམས་པས་རོ་
རྒྱང་གི་རྒྱང་ཕྱིར་རྒྱ་བ་བསྒྲོག་ནས་རྒྱ་ཁྲིར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྟོག་ཅོལ་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་དང་བཅས་བ་རྒྱས་པར། ཞེས་བ་ནས། རྒྱང་གི་གནད་ནི་ཕྱི་ནང་
དུ་རྒྱ་བ་ཏར་སྤྱོད་སྟོགས་སྤྱོད་ཅན་དང་ཕྱགས་ཅན་དུ་མི་བྱ་བར་དལ་ཞིང་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་
སྟོམས་བ་དང་འཆངས་བ་མ་ཡིན་པར་འཇམ་པར་བྱུལ། །ཞེས་བ་ནས། འདི་འདྲ་བའི་

རིགས་རྣམས་ལ་དམིགས་བ་གཏོང་བའི་གནད་ལེགས་བར་ཤེས་མི་ཤེས་ལ་བྱད་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བས་སྒྲ་མས་ལེགས་བར་བསྟན་དགོས་སོ། །དམིགས་བ་གཏོང་བའི་གནད་མ་
 འབྱུགས་བ་ཞིག་དགོས། དེར་སྒྲིམ་བ་ན་གང་ལ་སེམས་འཛིག་བའི་གཞི་དམིགས་བ་
 ལ། ཞེས་བ་ནས། གངས་མང་ཉུང་དང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཆུང་ནི་ཅི་རིགས་སུ་འཆར་རོ། །གངས་མང་
 ཉུང་གསུངས་བ་མེ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་གསུང་གིན་ཡོད་དམ། སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་བུ་བ་ལྟ་བུ་
 ལ་གངས་མང་ཉུང་སྒྱར་བ་ཅང་ཞེ་ཡོད། རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་ཆུང་ཞེས་བ་ལ་ཡང་གོ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་
 ཆོད་འདུག །རྟགས་འདི་རྣམས་དབང་པོ་ལྗེ་རྒྱུད་ནང་དུ་ཕྱོག་བར་རྩོམ་བ་དང་། ཞེས་
 བ་ནས། ཐེམ་བར་རྩོམ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་མང་དུ་ཡོད་བ་ལས། མཁས་གྲུབ་ཞོར་
 བཟང་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་བ་ཏག་ཏག་ཡིན་འདུག །སྐབས་འདིར་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་
 བོ་རྒྱུ་ཏྲིར་ཚུད་ནས་ཐེམ་བར་རྩོམ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་རྒྱུ་ཏྲིར་ཚུད་
 ནས་ཐེམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་ལ་ནི། དེའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་ཞོར་བུའི་རྩེར་
 ཡིན་ཀྱང་འཛིན་བར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ལ། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་ནས་
 ཁམས་ཁྱེ་ནས་དགའ་བཞི་སྟེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཞོར་བུའི་རྩེར་སྟེབས་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་
 སེམས་མར་འཕེན་བའི་རྒྱུད་གི་རྒྱས་བ་ཉམས་ཆར་བས་འཛིན་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན།
 བྱད་བར་དུ་ཞོར་བུའི་དབུས་སམ་རྩེར་བྲ་མོ་བསྒྲིམ་བ་ལ་ནི། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་འདུ་སྤྲ་བ་
 མིན་བར་ཁྱེ་བའི་ཉམས་སྟེ་སྤྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འབར་འཛིག་བསྒྲིམས་ན་བྱད་བར་དུ་
 དང་། གཏུམ་མོ་འབར་འཛིག་བསྒྲིམས་ན་ཁམས་ཁྱེ་ནས་འཛིག་བའི་རྟེན་ཁ་ཡོད། དེ་
 མིན་ཡང་འོག་སྒྲིའི་བྲ་མོ་ལ་སོགས་བ་བསྒྲིམས་བ་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་འབབ་བ་
 འོང་བས། ཞེས་བ་ནས། སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་རྩ་གནས་ཀྱན་ཏུ་དགམ་བར་
 བསམ་བ་ལན་མང་དུ་བྱུངོ། །གོང་དུ་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་གསུངས་བ་དེ་ཡིན།
 གསུམ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་བའི་དུས་སུ་འོག་སྒྲི་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་སྤངས་བ་
 དང་། ཞེས་བ་ནས། བྱི་མ་རེས་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏྲིར་བསྟུ་དཀར་མ་སོང་བ་ཞིག་གལ་

ཆེན་པོ་དེ་མ་ཡིན། ཚུར་འདུས་ཡང་པར་དེད་ཡང་ཚུར་གཞི་ནས་འདུ་བའི་འབད་ཚུལ་
 བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་ཉིས་ལས་ཆགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། གཤམ་ཞི་བ་དང་སྤར་ཚུར་
 འདུ་བ་དེ་མ་འཆོལ་བའི་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནམས་ལ་དང་པོ་དགེ་སྦྱར་སྦྱར་
 བ་ན་དལ་བྱས་སེམས་གཟུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་མ་བྱས་པར་སྦྱར་བ་རྩལ་པོ་འཕ་
 དམ་བྲགས་པ་སོགས་སྦྱང་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས།

དེ་རིང་འདྲིར་ཨ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ཆེད་དུ་མར་ཡོང་བའི་ལས་འགན་དེ།
 གདན་ས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མཁས་པ་དང་སློབ་གཉེར་བའི་ནང་གི་རིག་པ་བཟུང་བ་དེ་
 ཆོའི་ནང་ནས་རིམ་པས་ཆོན་རིག་གི་ནང་ནས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་བཞིན་
 འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྣམ་གཞག །རྩལ་སྤར་རབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་ཞིག་
 བྱེད་བྱུང་ན། དཔེ་མཛོད་ནས་འགན་ཁུར་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུར་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་ཆོན་རིག་གི་སྡེ་ཆོན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་མཁས་པ་དེ་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་
 གོ་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། ག་ལེར་བྱ་འགྲིགས་ན་དུས་ཆོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་སློབ་ཆོན་
 ནང་ལ་སློབ་ཁྲིད་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་འགོ་ཞིག་བཙུགས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་
 ལོ་ལྟས་སྡོན་ནས་ཡོང་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད་པས་འདྲིར་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིན། ངས་
 འདྲིར་ཁྱེད་དགོས་པ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིའི་སྤྲེང་ལ་
 ཡོངས་གྲགས་ཆོན་རིག་ཅེས་བཤད་ན། བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་
 པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ་རེད་ཀྱང་རེད། ཆོན་རིག་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་
 ཡིན་ན་སློ་གཟུ་བོར་གནས་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་པན་ཆད་
 བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་ང་རང་ཆོ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་གཞི་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ལ། གཙོ་བོར་གཟུགས་ཅན་གྱི་
 ཆོས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ད་ལྟའི་བར་དུ་ནང་ཤེས་པའི་སློར་ལ་པལ་ཆེར་
 དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །ཆོན་རིག་ནང་ལ་སྡེ་ཆོན་གཉིས་འབྲེད་

ཀྱིན་འདུག། གཅིག་གི་ནང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ལ། ཤེས་པའི་རྣམ་རྟོག་
འདྲ་མི་འདྲ་ཟེར་བ་དེ་འབྲུལ་འབྲུལ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅས་ནས་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་
ལམ་སང་གཏམ་ཁེལ་ནས་སྤུང་མོང་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་མིན་པས་ཟུར་དུ་འོད་བཞིན་
ཡོད་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག། གཅིག་གི་ནང་ལ་རྩལ་སྤྲོ་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་
བ་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཤད།

ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱ་བརྒྱུགས་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཡིན་ན་
ཡང་འདྲ། དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལུགས་པལ་མོ་ཆའི་བྱ་བ་མཐའ་སྒྲོ་བཏགས་རེད་ཅེས་
ཏུ་ལམ་ཁུངས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཅི་བཞིན་ཡོད། ཆོན་རིག་ཟེར་བ་དེ་བདེན་དོན་འཆོལ་
བྱེད་ཅིག་ཡིན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་ལ་ཆོན་རིག་གི་ཐོག་ནས་བདེན་དོན་བཅའ་
ནས་པན་གཞོད་དང་རྩལ་གྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་
རྟོགས་པའི་སྤྲེང་ནས་དངོས་པོ་ཏུ་ཅང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་
ན་ཆོ་ཇ་བྲག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྤྲུག་ན་མིང་ལ་སྤྱི་ལུགས་ཟེར་བའི་སྤྲུན་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས།
སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་སྤྲུན་དེ་དག་ང་རང་ཆོའི་སྤྲུན་བཞིན་སྤྲུན་པའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་ནས་
མར་ཡོང་བ་ཞིག་མིན་པར་མི་པལ་བ་ཞིག་གིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་ཤེས་པ་ཞིག་
ཡིན། རིགས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ད་ལྟ་པན་ན་ཡང་མ་འོངས་པའི་ལོ་བཅུ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་ལ་
གཞོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གིན་ཡོད། བརྟག་དབྱེད་ཆེད་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སློག་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད་པ་ཐབས་སྒྲོ་བོ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་སྤྱི་ཡོངས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྲུན་
བཅས་དེ་དག་གིས་མི་མང་པོ་ལ་པན་ཐོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་བྱ་བ། དེས་
མཆོན་པའི་སྤྱི་འཛིན་འཁོར་ལོ་དང་བརྟན་འཕྲིན་ལ་སོགས་པ་ང་ཆོས་བྱེད་སྤྱོད་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་མི་པལ་བ་ཞིག་གི་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་བཟོས་པའི་
སྐད་ཆ་མིན། དེར་བརྟེན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་སྤྲེང་ལ་ཆོན་རིག་ཅེས་བཤད་ན་
བདེན་དོན་འཆོལ་བྱེད་ཅིག་དང་། བཅའ་ནས་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་མིས་བེད་སྤྱོད་བྱས་

ནས་མི་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་པན་ཐོགས་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་པས་མི་ཆང་མས་ཁས་ལེན་བྱེད། རྒྱུ་ཕྱོགས་ལུང་པར་ཆན་རིག་དང་ཆོས་ཞེས་
བཤད་ན་པལ་ཆར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དང་མཐུན་པོ་ཡང་ཏ་ལམ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།
གཞི་རྩ་དང་རང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་ནས་ཆན་རིག་གི་འགྲོ་སྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད། དེར་བརྟེན། ངས་ཆན་རིག་གི་བཤད་སྐྱེད་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་དང་ཆན་རིག་པར་
འབྲེལ་བ་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་ག་ལེར་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བྱེད་སྐབས་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ངའི་ངོ་ཤེས་པ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གིས་ང་ལ་དངོས་སུ་ཆན་རིག་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུ་ཕྱོགས་
ལུང་པའི་ནང་ལ་ཆོས་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་རེད། ཆན་རིག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
ན་ཏ་ཅང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་སྟེང་།

ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ལ་སློ་གདེང་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་ཡོད་ཟེར་ན། ང་རང་ཆོས་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་པལ་ནས་བདེན་དོན་འཆོལ་གྱིན་ཡོད་པས། བྱུ་
མཐའ་ལོག་མ་ལོག་མའི་འདོད་ཚུལ་ལ་བྱུ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་གཞི་བཟོ་བ་བརྟེན་པ་
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ལ་བཀོད་ནས་གཞི་བཟོ་བ་བརྟེན་པ་
མིན། དཔེར་ན། ད་ལྟ་འཆད་ཉན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་གཞི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཞེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད་ང་རང་ཆོའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་སྤྱིའི་འགྲོ་སྐྱེད་པ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་
གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་ཞེས་གཞི་རྩ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ལམ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་
དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཤོད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། གཞི་རྩ་མེད་པ་
ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ལམ་སྒྲིམ་པ་མེད་ལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མེད། གདེང་དེ་
ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཆན་རིག་པ་དང་སྤྱ་མཐུད་ནས་འབྲེལ་བ་བྱས་པས། རིམ་པས་
ཆན་རིག་པ་ངོ་ཤེས་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་། ཆན་རིག་གི་ཐོག་ནས་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་

ལྟ་བུ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་ལྟ་བུ་དང་། རྩལ་གྱི་རང་བཞིན། གཟུགས་ཅན་སྤ་
 མོའི་རྣམ་གཞག། དུས་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཤོད་སྐབས། ཆན་རིག་པ་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་
 བརྒྱབ་པ་དེ་ཉ་ཅང་སྤ་མོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་ཡོང་གིན་ཡོད། ང་རང་ཆོས་སྦྱེས་བུ་
 བད་མེད་གཅིག་གིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྤམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བགོས་
 ཟེར་བ་དེ་ཉ་ཅང་རགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོས། ལྷགས་ཚུ་རི་བོང་ལུག་དང་
 སྤང་། །ཞེས་རྩལ་སྤ་རབ་དང་། རྩལ་སྤན་དང་། ལྷགས་རྩལ། ཚུ་རྩལ། རི་བོང་གི་རྩལ།
 ལུག་རྩལ། སྤང་རྩལ་སོགས་དགའ་རབ་ཅིག་ཤོད་ཁུལ་བྱེད་ཅིང་། སྤ་མོ་ང་རང་ཆོའི་དེ་
 གཅིག་བུ་མཐོང་སྐབས་དགའ་རབ་ཉ་ལས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས་ཆན་རིག་པས་
 འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པའི་རིགས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ང་རང་ཆོ་ནང་པ་ལ་སྒོ་སྦྱོང་དང་པན་
 རོགས་ཡོང་གིན་འདུག །དེ་བཞིན་ཆན་རིག་པ་ཆོ་ལ་ཡང་དཔེར་ན། ཆན་རིག་པས་
 དངོས་པོ་སྤ་མོའི་སྟེང་ནས་དབྱུང་པ་བྱས་ཏེ་ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་མཐར་གཏུགས་ཡོང་
 སྐབས་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་ཞིག་ཉ་ལམ་འཛོག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་ལོ་སྟོང་ལྷག་གོང་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད།
 ཆན་རིག་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དེ་
 མཐོང་སྟེ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབས་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྟོག་བཏགས་
 ཀྱི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ཉ་ལམ་སེམས་ཅམ་པས་བཤད་པ་དང་འབྲ་པོ་ཞིག་ཏུ་
 མཐོང་། འདི་འབྲ་བཤད་ཡོང་སྐབས་ལྟ་བུའི་སྟེང་ལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་ཆན་རིག་སྟེང་
 ལ་མི་འགྲོ། །སངས་དེ་རིང་ཆན་རིག་གི་ཆད་མཐོ་བོར་སྦྱེབས་ཡོང་སྐབས་གཞི་ནས་
 ལྟ་བུ་དང་འགྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། བཏག་དབྱུང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆད་ལས་བརྒལ་བ་
 བ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ལ་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། ཆན་
 རིག་པ་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་དགའ་འབྲ་བྱས་

སོང་བསམ་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་ལུས་ཡོད། ཚུལ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་མིང་
གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་ཉེན་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་པན་ཐོགས་ཡོད།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཏ་ལས་པ་ཡིན་ལ། ཆན་རིག་ཀྱང་ཏ་ལས་
པ་ཡིན། ཆན་རིག་པ་ཆོས་ཡང་ཡང་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཡང་ཡང་བསམ་སྒོ་བཏང་
ཡོང་སྐབས། གཟུགས་ཙན་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་ཞིག་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་གི་
ཐོག་ལ་སླེབས་ཡོང་གིན་འདུག །སྤྲོ་མོ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ཞེས་བཤད་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
རྟོག་གིས་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་བཅོས་པ་ཞིག་དང་། ཆན་རིག་ཅེས་བཤད་ན་མཐུན་
སྤང་དུ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་སྒྲོམ་སྤངས་ལྟ་བུ་ཁོ་ཆོ་ལ་བཤད་མི་དགོས། སངས་
རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་
དག་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཡོང་སྐབས་ཆན་རིག་པ་ཆོའི་ནང་ནས་དེར་དོ་སྤང་སླེབས་
པ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག །དཔེར་ན། ང་ཆན་རིག་པ་དང་ཐུག་པའི་སྐབས་ཤིག་ང་ཆོ་
འཆོགས་ཐེངས་དང་པོ་འཆོགས་པའི་སྐབས་ལ་ཆན་རིག་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆོས་པ་
ཞིག་གི་མཉམ་དུ་ང་ཆོ་ཆན་རིག་པས་ཅི་ཞིག་བཤད་རྒྱ་ཡོད། ང་ཆོ་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་
པའི་གཞི་ཁོ་རང་མེད་ཟེར་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏ་ལས་བསྐྱར་ཡོང་གིན་འདུག །

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིན་ཉེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་མི་ལེན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་
འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོང་བར་གསུངས་ཡོད་ཅེས་འགྲེལ་
བཤད་བརྒྱབ་པའི་ཆོ། གཞི་ནས་དོ་སྤང་ལྟ་བུ་ཞིག་སླེབས་ནས་བྲིད་རང་ཆོའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་མཆོར་ཞིག་རྒྱག་གིན་འདུག །དེ་ཆོས་ལུགས་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་འཆོགས་ཐེངས་དང་པོ་ལས་འཆོགས་ཐེངས་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་དོ་སྤང་ཆེ་བུ་བྱིན་ཏེ། ཁོ་རང་ཆོའི་དབྱེད་གཞིའི་སྒྲོར་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནས་འགྲེལ་བཤད་གང་འདྲ་རྒྱག་གི་རེད་ཅེས་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་

ཐུག་པའི་སྐབས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བར་གསེང་དུ་ང་འཁྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་ཐུབ་
 བསྟན་སྲིན་པ་ལ་དངོས་སུ་འདྲི་མཁན་མང་པོ་བྱུང་། ཚན་རིག་པ་དངོས་གནས་ཆད་
 མཐོན་པོར་སླེབས་པ་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་དོ་
 སྒྲུང་དང་དེའི་ནང་ཚན་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་བྱུབ་དང་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ལ་དོ་སྒྲུང་
 བྱེད་པ་ཡོང་གིན་འདུག །ཚན་རིག་པ་གཟུར་གནས་དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་དུས་རབས་
 རིམ་བས་འགོ་བཞིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཚན་རིག་ཟུ་མཐུད་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་རིས་
 རེད། ཚན་རིག་ཟུ་མཐུད་ནས་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བྱུབ་
 པའི་ཆོས་ལ་ནང་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་པལ་ཆར་ཁ་གཅིག་གྲག་གིས་སྒྲིམ་
 རྒྱག་གིན་འདུག །སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ལུགས་གཞན་པའི་ནང་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་རྣམས་
 དཔྱེད་ཀྱི་ཅལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགོ་བ་ཞིག་དང་དད་པ་ཞེས་པ་དད་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་
 པའི་དད་པ་རང་གི་ཐོག་ནས་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་པའི་
 དད་པ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཏུ་ལམ་མེད་པས་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་
 འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་པའི་དད་
 པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མང་པོ་ཞིག་ངོ་མཆར་ལྟ་བུ་སྤྱི་བཞིན་འདུག །ན་ནིང་ཡིན་
 རམ་རྟ་རམ་ས་ལར་ཚན་རིག་གི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་
 གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཡོད། ཉི་ཉོང་གི་མི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ཉི་
 ཉོང་གི་སྤྱིས་མ་རྒྱན་མོ་ཞིག་འདུག །མོ་རང་ཚན་རིག་གི་སྐད་ཆ་ཤོད་མཁན་ཀྱི་གས་
 མིན་པར་ཟུར་ཞུགས་བྱས་ནས་ཡོང་བའི་གས་རེད། ཉི་མ་གསུམ་པའི་ཐོག་ལ་ཉི་ཉོང་
 རས་ཡིན་པའི་ཨ་ཅེ་དེས་ང་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་ཟེར་ནས་ང་ཤར་ཕྱོགས་ཉི་ཉོང་
 གི་མི་ཡིན། ད་ལྟའི་བར་དུ་སོ་སོའི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ཐུབ་
 མཐའ་ཆོས་ཞེས་བཤད་ན་དེ་སློན་ལམ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་དད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་
 གཏོགས། དེས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་ནས་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་

ཤེས་མ་སོང་། རྒྱལ་ཕྱོགས་པའི་ཆོན་རིག་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཐོག་
ནས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་མི་ལ་པན་ཐོགས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆོས་དེ་དག་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་ལྷ་བའི་
ཐོག་ནས་ཚུར་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་ཡུལ་མ་གཏོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་
མཐའ་ཆོས་ཀྱིས་པར་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
ཤེས་མ་སོང་། ད་རེས་ཆོགས་འདུ་འདི་ལ་ཡོང་ནས་ཉི་མ་གཉིས་བྱིན་པའི་མཆོམས་
ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འཆོལ་བྱེད་ཅིག་དང་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་བཅའ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མཐོང་སོང་ཟེང་།

ང་རང་ཆོའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཆེ་བླགས་དང་
ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་བླགས་སོགས་ཀྱི་དབྱ་ཆ་དེ་ཀྱེད་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་གཏན་
ལ་པབ་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ལུགས། དཔེར་ན།
རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ནང་དུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་གསུང་སྐབས། སེལ་
འཇུག་དང་སྤྱོད་འཇུག་ཅེས་སྒྲོའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཉ་ལས་པ་གསུངས་ཡོད། ལུ་
སྟོགས་པ་ཆོས་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་བསམ་སྒྲོ་ཉ་ལས་པ་བཏང་ནས་
བཤད་འདུག་མ་གཏོགས་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་རེད་མི་འདུག །དེར་བརྟེན། དབྱ་ཆ་དེ་ཀྱེད་
གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་དང་། དངོས་གནས་ཡུལ་ལ་བརྟག་དབྱེད་
བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤྱི་དང་དེའི་ནང་ཆོན་
ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཇོམ་བྱའི་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་
མཛོན་མ་ཐུབ་པ་ཡིན། དབྱ་ཆ་དེ་ཀྱེད་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་
ལོ་ནས་ལོ་མཐུད་དེ་སྤྱོད་གཉེར་བརྒྱབ་ནས་ང་རང་ཆོས་ད་ནས་བཟུང་ག་ལེར་རྒྱས་པ་
མཛོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཆོ་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྗེས་ལུས་རྗེ་ལྟར་ཤོར་ཡོད་

ཟེར་ན། ཚན་རིག་ང་རང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་དེ་བདེན་དོན་འཆོལ་བའི་ཐབས་སུ་
 སློབ་དགོས། སྐབས་རེར། ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ཚོལ་བ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་།
 ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སུ་
 རྟེན་པས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་སུ་རྟེན་པས་པའི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཞིག་གི་
 ཞབས་ཕྱི་ལ་བཞུགས་ནས་སྦྱངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། སྤར་ཀྱི་སུ་རྟེན་པས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
 དེ་དག་ཅ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། ཁ་སང་དེ་རིང་དེ་དག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་མེད།
 དེ་ལས་དགག་པ་རྒྱག་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ང་ཚོས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་འཛམ་གླུའི་
 སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་དག་
 གི་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱེད་པར་
 འཕགས་བསྟོད་ལས། སུ་རྟེན་པས་པ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་རྣམ་
 བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་གྱུར། །ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དད་པ་རེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དད་པ་ཟབ་ཏུ་
 འགྲོ་བ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་ངེས་ཡིན། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། སངས་རྒྱུས་པའི་ལྟ་བུ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚན་རིག་ལ་སློབ་སྦྱང་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
 དད་པ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ལ་གཏིང་ནས་ངོ་མཆར་སྟེ་བ་ཡོང་ངེས་
 ཡིན། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་བ་འདྲ་རྒྱག་སྐབས་ཚན་
 རིག་གི་འགྲོ་སྦྱངས་འདི་འདྲ་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་འདྲ་ཡོད། གནས་
 ཚུལ་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་འབྲེལ་བ་འདྲ་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་བོད་པའི་མི་རབས་གསར་པ་
 ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ངོ་སྟོན་ཟབ་ཤོས་དང་སློ་ལ་འཇུག་ཤོས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རེད་
 སྟེས་པས་ཚན་རིག་ལ་གཤེད་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྩ་
 རམས་ལའི་དཔེ་མཛོད་ནས་འགན་ལེན་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱུང་། ཞིབ་
 སྒྲུབ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ངོ་སྟོན་ཡོང་གི་རེད།

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ལུས་སྒོག་གཡོ་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་
 བྱར་བཞིན། །སྤྱར་དུ་འཛིག་པའི་འཆི་བ་བྱན་པ་དང་། །འཕེ་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་དང་གིབ་
 མ་བཞིན། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་ལ། །ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ནས་
 ཉེས་པའི་ཆོག་ས། །སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བ་དང་། །དགེ་ཆོག་ས་མཐའ་དག་
 སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་བག་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ང་རང་ཆོས་ཆོས་སྦྱབ་པའི་རྟེན་མད་དུ་བྱུང་བ་འདིའི་སྟེང་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་
 རྟོག་ས་བ་བརྟེས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་སྦྱབ་ན་དམིགས་བསལ་
 ཡིན། དེ་མི་སྦྱབ་ན་སྦྱེ་བའི་མཐའ་མ་འཆི་བ་དང་། འཆི་བའི་མཆའ་མས་ལ་པན་པ་ནི་ཆོས་
 ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ཆེ་འདིའི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་གཏམ་
 སྟན་གྲགས་དང་ཐ་ན་རང་གི་ལུས་འདི་ཡང་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་ནས་
 འགོ་བ་མ་གཏོགས་མེད། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་ཤེས་པའི་རྒྱན་འདིའི་སྟེང་ལ་དགེ་བའི་བག་
 ཆགས་མཐུག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེས་སྦྱེ་བ་བྱི་མར་པན་པ་ཡོད། སྦྱེ་བ་བྱི་མ་ཁས་
 མ་སྦྱངས་ན་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཟེར་བ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་གང་ཟག་ཟེར་བ་ཞིག་མ་
 བཞག་ན་བདེ་པོ་མེད། བཞག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་རྒྱན་འདི་རིགས་འབྲའི་ཉེར་ལེན་སྤྱི་
 མ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་འགོ་བ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་བཞིན་གསལ་ཅམ་རིག་ཅམ་
 གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱན་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས། ཤེས་པའི་རྒྱན་
 ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཅུང་ཅམ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ས་
 མང་བའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཤེས་པ་ལུས་འདི་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་དགོས་བྱུང་ན་མ་འགྲིགས་པ་ཡིན། སྦྱེ་བ་སྤྱི་མ་བྱན་མཁན་ཡོད། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་པ་ལུས་འདི་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་བྱུང་ན་ག་ལེར་
 འཛིག་རྟེན་ཐོག་མར་འཆགས་སྐབས་རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་
 འདོད་དགོས། དེ་ཡང་མ་འགྲིགས་པ་ཡིན། དངོས་སུ་སྦྱེ་བ་སྤྱི་མ་བྱན་མཁན་ཤར་ཅི་

ཐུབ་བསྟན་ཆེ་རིང་གི་ཡང་སྲིད་འདི་གར་སླེབས་མེད་དམ། ཁོ་སྤུ་གུ་གུང་པོ་སླེ་བ་སྤུ་
མ་འཛུགས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཐག་ཆོད་ཡིན། སྤུ་མ་
སླེ་བ་སྤུ་མ་འཛུགས་པའི་རྒྱ་གར་སྤུ་གུ་སྤུ་མོ་གཉིས་ཡོད། ངས་དེ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ནས་ཆེད་
དུ་ཐུག་པ་ཡིན། གཅིག་སྐམ་པོ་ཞིག་འདུག །གཅིག་པན་འཇབ་ལུང་པའི་ཨོ་ལེ་ཡ་ན་
ཟེར་བ་དེའི་ཡིན་ནམ་ཡག་པོ་ཞིག་འཛུགས་ཀྱི་མི་འདུག །གཉིས་ཀས་སླེ་བ་སྤུ་མ་ཏ་ལས་
པའི་གསལ་པོ་འདྲ། ང་རང་ཆོའི་བོད་པའི་ནང་ལ་ཡང་སླེ་བ་སྤུ་མ་འཛུགས་ཁལ་ཁལ་སྤུ་
ཡོད། རྒྱ་རྒྱ་སྐབས་ལ་ངས་ཀྱང་འཛུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་ཀྱིན་འདུག །

ད་ལྟ་སླེ་བ་སྤུ་མ་ག་པར་སླེས་པ་པར་བཞག་ཁ་སང་ཁས་ཉིན་གང་འདྲ་བྱས་
མིན་ཡང་འཛུགས་ཀྱི་མི་འདུག །འདི་ཆོའི་གསལ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་མི་མང་པོས་སླེ་བ་སྤུ་མ་
འཛུགས་སླེ་བ་སྤུ་མ་འདོད་པ་དང་མི་ཉུང་ཤོས་ཀྱིས་སླེ་བ་སྤུ་མ་འཛུགས་ཁོ་ཆོ་སྤྱོད་ཡོད་
ཅིས་བཤད་དེ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། ཡང་ན། ཆོན་རིག་གིས་ཤེས་པའི་
རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་སླེ་བ་སྤུ་མ་དང་སླེ་བ་སྤུ་མ་ཞེས་སྤྱོད་མི་རྣམས་པས་སླེ་བ་སྤུ་སྤུ་མི་
འདུག་ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་ཡིན། ཆོན་རིག་གིས་མ་རྟོགས་པ་དང་མེད་པར་
རྟོགས་པ་གཉིས་མི་འདྲ། ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ང་རང་ཆོས་རྟོག་མེད། ཡིན་ན་ཡང་།
མེད་པར་རྟོགས་མེད། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆོན་རིག་གིས་མ་གྲུབ་པ་མང་པོ་ཞིག་མེད་ནས་མ་
གྲུབ་པ་མིན། ཡོད་ན་ཡང་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ཐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་
ནས་ཤེས་པའི་རྒྱུན་སྤུ་སྤུ་མ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། སླེ་བ་སྤུ་སྤུ་ཡོད་པར་
ཐག་ཆོད་པས་སླེ་བ་ཞིག་ཡོད། སླེ་བ་དེ་ཡང་བཟང་ངན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་ཆེ་འདིའི་
སོ་སོའི་སློ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས། སྤུ་མའི་སླེ་བ་རིན་པོ་ཆེས། །ད་ལྟའི་མི་ལུས་
རིན་ཆེན་སྤུ་ལ། །ད་ལྟའི་དགེ་སློང་རིན་པོ་ཆེ། །སྤུ་མ་གཡང་དུ་མ་སྤྱོད་ཨང་། །ཞེས་སྤྱོད་
མ་གོང་མའི་གསུང་སློལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སླེ་བ་སྤུ་མ་ལ་
དངོས་གནས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་འདུག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆོ་

འདིའི་ནང་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་གཞན་པའི་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་། སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་རི་
 ལྟར་འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་མིང་སྐྱམ་པོ་འདིས་མི་པན་པར་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སོ་
 སོ་རང་གིས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། སྤྲོ་མོ་སྐྱེ་གོང་མ་གཤེགས་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ནོར་
 བྱ་སྤྱིང་གར་སྤྱིང་ཟུང་སྤྱིང་མཐུན་གྱིང་གིས་གཙོ་བོ་གནང་ནས་སྐྱེ་ཆས་དེ་ཆོའི་གས་ཐོ་
 འབྲུག་ཞིག་བརྒྱབ། སྐབས་སྐབས་ལ་ས་ལམ་རྣམས་གཞག་ཅེས་ཤོ་ལྟ་བུའི་ཅིང་མོ་ཞིག་ཡོད་
 པ་དེ་ཅེས་ནས་སྤྱོད་པ་རེད་ཟེད། སྤྱིང་སྤྱོན་གྱི་ཤོ་དེ་མ་འགྲིགས་པར་ངན་སོང་དུ་བསྐྱད་
 པ་འབྲུག་འདུག །རོགས་པ་ཅིང་མོ་ཅི་མཁན་ཆོས་འོ་ད་སྤྱིང་སྤྱོན་སེར་ཅ་རེ་མར་བཞུགས་
 འདུག་ཅེས་བཤད་པ་རེད་ཟེད། དེའི་བཟོ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
 མཚོས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ཕྱིན་གཤམ་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མིན། ང་གསོན་
 པའི་རིང་ལ་ངའི་སློབ་མ་དང་དབྱ་ཁྱིད་ཡིན་ཟེར་ནས་སོག་སློབ་གཏོང་བྱེད་ཐུབ་མཁན་
 ཡོང་མཛད་ཁ་པོ་ཡིན། ང་ལི་བའི་ཉེན་མོ་དེར་ང་རང་གིས་རང་མགོ་བཏོན་ནས་འགྲོ་བ་
 མ་གཏོགས་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རོགས་བྱེད་མི་ཐུབ། ང་རང་ཆོ་སུ་ཡིན་ན་ཡང་། འཆི་བའི་
 ཉེ་མ་དེས་ཟེན་ཡོང་སྐབས། བཏ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ནས། སྟན་པས་ཐོར་
 ཞིང་རིམ་གྲོས་བསྐྱོད་ཏུ་མེད། །གཉེན་རྣམས་གསོན་དུ་རེ་བའི་རེ་ཐག་ཆད། །རང་ཉིད་
 ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱུར་པའི་ཆོ། །སྐབས་གནས་ངོ་བོ་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆོ། །ཞེས་དང་།
 སྐབས་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མི་ཉུག་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུར་མའི་ནང་དུ། མགྲིན་
 པ་གེ་སོག་སོར་སོར་གྱི་སྐྱབ་བཅས། །དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རེ་བྲེལ་དུ་བཅེགས་ནས། །ཕི་
 བས་རྒྱུད་ཐག་ཆད་པ་བཞིན་ཆད་དེ། །ཆོ་འདིའི་མཐའ་མ་རྗེས་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། དེ་འབྲའི་ཉེ་མ་ཞིག་ཤར་བར་ངེས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཆོ་འདིར་
 གསོན་པའི་རིང་དགེ་སེམས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་དེས་པན་ལ། སེམས་ཀྱི་ནང་
 རས་དགེ་སེམས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་མེད་ན་ལུས་སེར་སྤང་སྤང་དང་དམར་སྤང་སྤང་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། པན་ཐོགས་པ་དཀའ་མོ་ཡིན། ཆོས་ཁྱིའི་སྤྱིང་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་

ཡང་། སུ་ཐོག་ས་པ་དག་འཛོལ་ཡིན། བཟ་ཞུ་སེར་པོ་གོན་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཏ་
ལས་པ་མེད། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དུ། བྱར་ཀུམ་ཆོས་
ཀྱིས་བཙོས་པའི་ལ་བའི་ཞུས། །རང་རིགས་བསྟན་པ་ཐེན་ན་ཆེས་ལེགས་ཀྱི། །པ་མེས་
ལུང་དང་ཉོགས་པའི་བྱད་ནོར་ཆོགས། །རྣམ་གཡང་རྒྱན་པོར་ཤོར་བའི་ལག་སྟོང་
མང་། །ཞེས་བཀའ་བཀྲོན་གྱི་བཙོ་ལྷ་བྱ་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་བདེན་པ་ཡིན། རྗེ་
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་ཆབ་དག་འཕྲན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་དང་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་གྱི་བཙོ་ལྷ་བྱ་ཤར་བྱང་
གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེས་བཟ་ཞུ་བཞེས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།
འོས་བབ་ཡོད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲིད་གྱི་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཞེས་
ཆོག་པ་མིན་ནམ། གང་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེས་ཆོག་པ་ཡིན། སལ་
ཆེར་དངོས་གནས་བྱས་ན་བཟ་ཞུ་བཞེས་ཆོག་པ་ལྔ་པོ་འདི་ཅམ་མིན་ནམ།

ཨ་མདོའི་ཁུལ་ནས་ཀུན་མཐུན་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་། ཨ་མདོ་
རེབ་གོང་ཕྱོགས་ནས་སྒྲ་ཆེན་བྱུང་དབང་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཀེ་ཏེ་རིན་པོ་ཆའི་བཙོ་
ལྷ་བྱ། སལ་ཆེར་ཨ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་མིན་ནམ། དེ་ཆོ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་
སྒྲ་དཔོན་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་པས་བཟ་ཞུ་སྟེ་རིང་བཞེས་ཆོག་གི་ཡོད་དམ། གཞན་བཟ་ཞུ་
སྟེ་རིང་གོན་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད། སྐུབས་རྗེ་པ་ཐོང་ཁ་པ་རིན་པོ་ཆེས་མགོ་སྟོད་གསུང་
ཆོས་གནང་དུས་དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་པས་གོན་པའི་བཟ་ཞུ་སྟེ་བྱང་བཞེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་
འདྲ་འདུག །ག་ལེར་བཟ་ཞུ་སྟེ་རིང་གོན་པའི་དར་སྟོལ་བྱང་། སལ་ཆེར་ང་ཆོའི་གདན་
ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལམ་པ་ཆོ་ལ་ཡང་བཟ་ཞུ་སེར་པོ་གཡོག་ཆོག་པའི་བཙོ་ལྷ་བྱར་
འགྱུར་གྱིན་འདུག །བཟ་ཞུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་རྒྱར་ཐག་གིས་གོན་གྱིན་འདུག །
ང་ལ་བཟ་ཞུ་གོན་འདོད་མི་འདུག །ང་ཆོའི་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མ་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོ་
གཏད་བཙོས་ས་ཡོད་ན་མེད་ན་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཡིན། དབུ་ཞུ་ཅང་མི་

མཆོག་ཡིན། དེ་ཡོང་བ་ལ། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོག། གསུངས་པ་ལྟར་ད་
ལྟ་ནས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་ལས་འབྲས་སྤྱི་
ཞིང་སྤྱི་བའི་རིགས་ཁག་གིས་ང་རང་ཆོས་རྒྱ་མཆོན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་དཔོག་ཐུབ་
པ་ཁག་པོ་ཡིན། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་འགྲོའི་
བསྐྱབ་བྱའི་ཁོངས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་
གོམས་ལས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ།
མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བ། རུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བ། འཕོག་ལམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་དེ་བསྐྱབ་བ་མེད་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་ནས་ས་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ང་རང་ཆོའི་ཐུན་མོང་སྤང་ངོར་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
ལ་གནས་བཞིན་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་དང་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་ཏ་ལས་
པའི་བཀའ་ངོན་ཆེན་པོ་ཡིན། སྐྱབས་གནས་བསྐྱབ་བ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཁོང་རུས་
པའི་གཉིང་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་པའི་ལས་
འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ནམ་མཁའ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་མངོན་མཐོའི་ལུས་ཉན་ནམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་ལྡན་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་ངེས་ཡིན། དེ་ལྟར་དལ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལམ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐོས་
དགོས་པས། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐོས་བྱའི་གཞུང་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་
གྱིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་རིམ་པ་ལྟ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་ཆད་དུ་བྱུང་
བའི་ལེགས་བཤད། མདོར་ན། ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་མེ་ལྟ་བུ། སྟན་བརྒྱད་སྐལ་བའི་
སྐྱེགས་བམ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ཡིན། ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་མཛལ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདིའི་
བཤད་ལུང་མདོར་བསྐྱས་ཅིམ་འབྲུལ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ལ།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

གཉིས་པ་དེ་ལས་ཁྱབ་དེ་སྤྱི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ལམ་བསྐྱོམས་མ་བསྐྱོམས་གཉིས་ཀ་ལ་
བྱང་སེམས་ཁྱབ་གསང་གནས་སུ་བབས་པ་ལས་བྱང་བའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱང་
བ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་སྤར་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ན་
རྒྱུ་རྒྱུ་འྲིར་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཁྱབ་པའི་བདེ་བ་ཡོང་སྟེ། ཞོགས་དོན་ཡོད་
མཁས་བྱུང་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་
འཇིགས་བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ནང་ལ་ཐ་མལ་བར་སྤྱོད་བ་བབས་
པའི་གནས་སྐབས་ལ། ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡུད་ཅམ་རེ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག་སྟེ། འདི་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གདམས་ངག་
གཞན་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །ཞེས་པ་ནས། འགྲེམས་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྤར་མང་པོས་
བྱེད་མོད་ཀྱང་། རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་གྱི་དམར་ཁྲིད་ནང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱུ་
རྒྱུ་འྲིར་ཐིམ་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱབ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བསྐྱོག་པ་ལུས་ལ་མ་བཟུང་ན་
ནད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མི་སྤྱང་ངོ་། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
དེ་དག་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་གསུངས། དེ་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་དགོས་པ་དེ་བདེ་བ་
ཅམ་བསྤྱོད་པའི་ཆེད་མིན། རྒྱུ་སེམས་རགས་པ་དེ་མར་ཐིམ་ནས་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཡིན། དེ་སྤྱི་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཁྱབ་ནས་བབས་པ་དེ་སྤྱིར་ལྟེ་

བ་མན་ཆད་དུ་སྒྲིབས་པ་ཞིག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་སྒྲིམ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་
 དུ་འཛིག་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་ལྷགས་གནས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །
 ཞེས་པ་ནས། བྱིས་གོམས་ནས་བརྒྲིག་ཐབས་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྲ་རང་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་
 དུས་གཉིས་ཀར་གྱིན་དུ་ལོག་པ་ལ་ནི་ལུས་ལ་མ་བཟུང་ན་ནད་སྤྱིད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །
 བྱིས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྲ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྲིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། དེར་
 བརྟེན། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་མིན་ནམ། རྒྱུད་ཐིམ་
 པའི་དབང་གིས་མིན་པར་བྲ་མོ་བསྟོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་ལ་ནི་ནོར་
 བྱར་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་འཛིན་མི་རུས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྲིག་དགོས་ལ།

རྒྲིག་པའི་མཐོ་དམན་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་
 རྒྱ་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་གདམས་དག་གཞན་ལ་འདུག་པ་ལྟར་
 མི་འབྱུང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། མན་དག་སྟེ་མར་མས་བརྟན་གྱི་བཞི་ག་ལྷན་སྒྲིམ་ལ་ནད་
 གསེས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུ་དང་བར་མ་དང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་བྱེ་བར་བཤད་དེ། ཡས་
 བབས་ཀྱི་བདེ་བ་བཞི་ལས་ནི་མས་བརྟན་གྱི་བཞི་བདེ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་དགོས་སོ། །
 ཡས་བབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྤྱི་པོའི་རྩ་འཁོར་དང་གནས་གཞན་ནས་ཀྱང་འབབ་བམ།
 བརྒྲིག་དུས་པལ་ཆེར་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད་དམ་མེད། དེ་འདྲའི་བྱང་ཅིག་
 མེད་དམ། མས་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་ལོག་པ་སྤྱི་པོར་མ་བརྟན་བར་དུ་བདེ་བ་མི་བརྟན་ལ།
 ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ནི་ཁྱ་བ་དང་། མི་མཐུན་པ་ནི་ལུགས་ལྡོག་དང་། བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་པོར་
 ཡིན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔའི་བཤད་པ་
 སྤྲས་དོན་ལྟ་བུའི་མིག་འབྱེད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྤྲང་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་དང་དེ་གསུམ་དགའ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་དགའ་བར་མི་འཛིག་
 ཀྱང་། ལུགས་མཐུན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་དགའ་བར་འཛིག་
 པའི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁམས་ཐོག་མར་ལྷ་

སྐབས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་དགའ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལྟན་སྐྱེས་
 གྱི་དགའ་བར་མི་འཛོག་། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སྤར་གྱི་འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་
 གོམས་པའི་དབང་གིས་ཁམས་རྟགས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་མར་བབས་པ་དེས། ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེས་པ་ལེགས་པར་མཆོན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སྟོང་བཞིན་པ་དེ་གའི་རང་ནས་
 དམིགས་བསལ་གྱི་འཕེན་པ་མི་དགོས་པར་སྤར་གྱི་འཕེན་པ་དང་གོམས་པའི་དབང་
 གིས་ཁུ་བ་ཡར་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱོག་པ་ཞིག་འོང་། ཡར་བསྐྱོག་སྐབས་ལུགས་
 ལྟོག་མས་བཟུང་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ། དེ་ནས་ཡར་སྤར་གྱི་འཕེན་པ་དང་གོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཁུ་བ་མར་བབས་པ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ། དེའི་སྐབས་སུ་ལུགས་མཐུན་
 ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་སྐྱེ། དེ་འདྲའི་དགའ་བ་གསུམ་པོ་དགའ་བ་བཞི་པ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་གསུངས།

ལག་སྐྱེས། སྤྱི་གཙུག་ནས་བྱང་སེམས་འཛུགས་པའི་ཆེ་སྤང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས།
 རྣམ་བུའི་ཅེ་མོར་འོད་གསལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་རྣམ་
 བུའི་མགྱིན་པའི་བར་དུ་སྐབས་པ་ན་མཆེད་པ་སྐྱེ་བར་འོད་དགོས་སོ། །ཕུར་སྟོག་
 ངག་དབང་བྱམས་པས་ས་རྒྱ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་རྒྱང་ནས་མཁའ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་རམ་
 སྐྱེག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ནས་མར་མེ་ཏ་ལ་ལའི་བར་ནམས་སྤྱི་བོ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་གྱི་དགའ་བ་
 གསུམ་ལ་སྤྱར། དེ་ནས་གསང་གནས་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེའི་བར་ལ་སྟོང་བ་བཞི་
 སྤར་ནས་གསུངས། ལུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས་དགའ་བ་བཞི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་
 གསལ་དང་བཞིར་བཤད་དོ། །ཕུར་སྟོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་
 དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་བྱང་སྟོང་མིན། ལུག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་བྱང་
 སྟོང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་གསུངས། འདུས་པའི་རྩ་བཤད་དང་། འཕགས་སྟོར་ལྟེ་གཞུང་
 རས་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་བ་བཞིར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་བོ་ནས་གསང་
 གནས་དོ་རྗེའི་བར་དུ་བྱང་སེམས་བབས་པའི་རིམ་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྟོང་བ་བཞི་མ་

གཏོགས་པ་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མ་བཤད་ཅིང་མི་འདོད་
 བ་ནི་ལུགས་འདིའི་གནད་ཆེན་སོ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་འག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བྱང་
 སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་བབས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་
 གཅིག་བཤད། དེ་ནས་ངག་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་
 གསང་གནས་ཀྱི་བར་འབབ་སྟངས་མ་བཤད་པར་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་ནང་ལ་འདྲུ་
 བ་ཞིག་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་བབས་པའི་རིམ་པ་ལས་དགའ་བཞི་སྤྱི་ཚུལ་
 དེ་རྣམས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་སྟོང་ག་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྟོང་
 དང་། དེ་ནས་མགིན་པ་ལོངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོང་དུ་འགྲོ་བ་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱེད་
 བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་སྤྱི་བའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྟོང་ཚུལ་ནི། དེ་
 ལྟར་ཡར་མར་གྱི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱིད་ལུས་པ་ན། ཡར་མར་གྱི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་
 དགའ་བ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་བྱང་སེམས་ལས་ནས་གསང་གནས་སུ་འབབ་སྐབས་
 ལས་བབས་ཀྱི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་མར་ནས་སྤར་འབབ་
 སྐབས་མས་བཏུན་ནམ་ལུགས་ལྷོག་གི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱིའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 དག་པ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལུ་ཐག་བཅད་པ་དང་སྦྱར་དགོས་པས། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་
 ཉིད་དང་བདེ་ཆེན་གཉིས་ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་
 བྱའོ། །འདི་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལུས་དབེན་བསམ་གཏུན་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན། དེ་ནས་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ལུས་དབེན་སོར་སྦྱད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱང་གཡོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལས་
 ལངས་པ་ན་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་བསྐྱམས་ཏེ་
 གནས་ན་ལུལ་སྦྱང་ཀུན་བདེ་བར་འཆར་ཞིང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་
 བསྐྱམས་ཞེས་པ་བདེ་བ་སྤྱི་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡིད་དུ་མི་བྱེད་
 པའི་དོན་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་འཇུག་
 པའི་རྒྱང་རྣམས་ནང་དུ་ལྷོག་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྦྱད་པས། བདེ་བ་འབར་བའི་རྗེས་

ཐོབ་གི་ཉམས་ལེན་དེས་མཉམ་གཞག་གི་ཉམས་ལེན་ཟབ་དུ་འགྲོ་བུལ་བ་ཡིན། རྒྱང་
ཐིམ་ནས་སྤར་བཞིན་བདེ་བ་རྣམས་སྤྲོད། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་བའི་བདེ་
ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཉིད་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཡིན་བས། རྒྱང་དབུ་མར་བྱགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་བྱས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཡིན་
ཞེས་བ་ཡིན།

འདིར་ལུས་དབེན་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རྒྱལ་དུ་
ལྷ་བར་གསུངས་བ་ནི། གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ལོ། །གང་
ཤར་ལྷ་ཡི་རྣམ་རྒྱལ་དུ་འཆར་བ་དང་གང་ཤར་བདེ་བའི་རྣམ་རྒྱལ་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་ན་དེའི་སྒོ་མ་སྤངས་ནི། དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་གཏན་ལ་བབ་བའི་སྒོ་ནས། ཞེས་བ་ནས། དེ་ནས་བདེ་སྤྱང་སྤྱར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་སྒོ་མ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་དག་བཤད་ན། མཉམ་གཞག་
གི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་དང་སྤྱང་བ་རོ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་མོས་བ་ཤུགས་ཆེན་བསྐྱེད་
ནས་ཡོད་བས། སྤྱད་བསྐྱས་ལས། བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའོ། །ཞེས་བ་ནས།
དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །རོ་གཅིག་དུ་མའི་རྣམ་
བར་ཤར་བ་ཟེར་བ་ཡིན། ཆོས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས། སྤྱང་ཉིད་རྣམས་
ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མིན་པར་རོ་གཅིག་པའོ། །ཆོས་ཅན་སོ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་
བའི་སྤྱང་ཉིད་ཆོས་ཅན་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་
བའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་བ་དང་རོ་གཅིག་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱང་ཉིད་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་བ་ནི། ཞེས་བ་ནས། དེའི་ཆེ་བདེ་སྤྱང་རོ་གཅིག་དུ་མོས་
བའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་འགྲུར་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ཆོགས་བ་འདི་རྣམས་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
འགྲུར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་ཡང་མོས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་པར་
སྤྲོ་སྟེ། འདི་ནི་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྤྱང་དན་ནས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་

འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པའོ། །ལྷ་མི་པའི་རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མའི་
 བང་དུ་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གསུངས་ནས། གཅིག་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བདེ་ཆེན་གྱི་
 ཡང་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པས། བདེ་ཆེན་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོད་བཙུང་ཀྱན་ལ་བྲབ་
 པ་ན། བདེ་བས་ཀྱང་དེར་བྲབ་པའི་ཐ་སྙད་མཛད། ཡང་དོན་གྱི་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་འབྲ་བ་རོ་མཉམ་དུ་ཁྱེད་གསུངས་ཤིང་།
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ཏུ་སྟོར་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེས་ཀྱང་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ལ་བྲབ་
 པར་དགོངས་ནས་ཀྱང་དེར་གསུངས། ཡང་། བདེ་ཆེན་གྱིས་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྲབ་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་ཐབས་དང་ལྡན་ན་ལུས་དེ་ལས་བདེ་ཆེན་དེ་འབྱུང་
 དུ་བྱུང་བར་དགོངས་ནས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་རོ་
 གཅིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་
 ལས་ཉོན་དུ་སྦྲང་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ཡིན་པས། འདི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆེན་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པོ་འདུག། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཀ་དག་སྟོན་གྲུབ་
 ཅེས་རྣམ་མཁྲོན་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་རེ་བ། འཁོར་བ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་
 འབྲས་གྱིས་དོགས་པའི་དོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རེ་དོགས་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་འདི་ལ་
 ཐུག་ཡོད་ཆོད་འདུག། འཁོར་བ་དང་དེའི་རྒྱ་རང་དགའ་བ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་
 གནས་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན། སྟོད་བསྐྱེས་སུ་
 རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྲངས་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། སྤར་རྒྱུང་དབུ་མར་
 ཁྱེད་གསུངས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་མ་རུས་པའི་ཁྱེད་སྐྱེད་རུས་པས་ནི་དེའི་སྟོང་ནས་
 སྒོམ་སྟོང་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བ་ལ་སྟོབ་དགོས། དེ་ཡང་མེད་ན་བདེ་སྟོང་གི་སྟོར་

ཚུལ་དང་། མཉམ་ཐེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཚུལ་ལེགས་པར་གོ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །
གོ་བ་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་ནས་ཤར་སྒོམ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལམ་འདིའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟམས་
བར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལུས་དབེན་གྱི་སྒྲོར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན། མདོར་ན།
ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲིང་ཚུལ་དང་། ལུས་དབེན་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲིང་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད། ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་གིས་སྒྲིང་ཉིད་སྒོམ་པ་གཅིག་ཤུ་མ་ཡིན་པར་བདེ་
ཆེན་བསྐྱེད་ནས་དེས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེས་ནས་བདེ་སྒྲོང་སྒོམ་པ་ཡིན། རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་གང་སྤང་བདེ་སྒྲོང་ལྟ་ཡི་རྣམ་རེལ་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་པོ་སྤེལ་མར་
སྤངས་ནས་བདེ་སྒྲོང་གི་ཉམས་རྩེ་འཕེལ་རྩེ་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན། ཅི་ཅམ་གྱིས་བདེ་
བ་ལྷགས་ཆེ་རུ་བྱིན་པའི་ཆོད་ཀྱིས་རགས་པའི་རྒྱུང་སེམས་མར་ཐེམ་པའི་རྒྱས་པ་ཆེ་
རུ་བྱིན་ནས་སྒྲོང་བ་བཞིའི་ཉམས་སྒྲོང་ལྷགས་ཆེ་རུ་འགོ་བ་དང་། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་
སྤྲེས་པའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ལ་རྩེ་ཉར་འགོ་བ་ཡིན། རིམ་ལྡན་གདན་རྩོགས་ཀྱི་
དམར་ཁྲིད་ཀྱི་འགོ་འདོན་དགོས། རིམ་ལྡན་གདན་རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྡན་གདན་རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

བཞི་པ་ནི། སྤྱིར་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྒྲོང་ཉིད་སྒོམ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་ལམ་
ལ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་མཆན་ཉིད་ཆང་བས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་མཉམ་ཐེས་སུ་
བསྐྱབས་པའི་མཐར་སྤང་ཡང་འོག་སྒོའི་ཕྱ་མོ་བསྒོམས་ལ་ལྟན་སྤྲེས་གཉིས་བསྐྱེད་
དོ། །ལས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་ལྟན་སྤྲེས་གཉིས་གསུངས་པ་མིན་ནམ། དེ་སྤྲེས་པ་
དང་ཡང་སྤང་བཞིན་མཉམ་ཐེས་སུ་བསྐྱབ་བ་སྤེལ་མར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལམ་འདིའི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྟམས་བར་བྱའོ། །འདི་ནས་འཛོག་རིམ་ལྡན་
གསལ་སྒོན་གྱི་བཤད་ལུང་འདོན་རྒྱ་ཡིན།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག།

ངག་དབེན་གསུང་དོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་དོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་དྲུག ། ལུས་དབེན་
དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ། ཞེས་པ་ནས། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཡང་
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མདོ་ལམ་ལ་གནས་པ་
དང་རྒྱད་ཕྱེ་འོག་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་
པ་ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བདུན། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་ཀྱི་
དེ་ཉིད་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་
རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་བརྒྱས་པའི་དེ་ཉིད་གསུམ་མིན་ནམ་དེ་ཉིད་
གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འདུག་པར་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟར་ཐོག་
མར་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་རྗེས་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཨོ་ལྷ་ལྷོ་སྟེ་
འབྲུ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ན་
དེའི་འོག་དུ་རྟོག་བརྒྱས་བསྐྱོང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་རྒྱུད་གི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ནི། འོ་ན་རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཅམ་ཞིག་དུ་ངས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
མཉམ་སྟེར་དང་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། རྒྱུད་བརྒྱ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་
གྱིས་བཏགས་པའི་མིང་གོ་ཅ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྗེ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བརྒྱུས་གསུངས།
ཞེས་པ་ནས། ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྔ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་སྤྱི་མ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྔ་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཡན་ལག་

གི་རྒྱུད་ལྔ་ལ། རྒྱ་དང་རུས་སྤལ་ཅངས་བ་དང་། །ཞེས་བ་ནས། ལྔ་ཚན་གཉིས་ལ་ཅ་བ་
 དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་འཕགས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ནས་མི་
 གསལ་ཡང་། ཞེས་བ་ནས། རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། རྟེ་བ་སྤྱལ་བའི་འཁོར་
 འོའམ་སྤྱལ་བ་དང་སྟོང་ག་ཚས་ཀྱི་འཁོར་འོའམ་ཚས་དང་སྟོང་ག་དང་མགིན་པའི་
 བར་གྱི་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་རམ་མེ་དང་མགིན་བ་འོངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་འོའམ་འོངས་
 སྟོང་དང་སྟོན་མཚམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་འཁོར་འོའམ་རྒྱུད་དང་སྟོ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་
 འོའམ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་འོ་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བྲུབ་བྱེད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲུལ་བ་དང་ལུས་
 ཀུན་ལ་བྲུབ་བས། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་སྟོག་འཛིན་ནི་ཅ་འཁོར་བྱུག་གའི་རྟེ་བ་ནས་རྒྱ་
 ཞིང་། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ནམས་ལས། མཚན་བྱེད་ནས་ཉིན་བྱེད་
 བར་ལ་ང་བཞི་དང་། ཉིན་བྱེད་ནས་མཚན་བྱེད་བར་ལ་ང་བཞིར་བཤད་དེ། གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་ལྟོག་ཆ་ནས་མཚན་བྱེད་ནས་ཉིན་བྱེད་བར་ང་བཞི་
 དང་། ཉིན་བྱེད་ནས་མཚན་བྱེད་བར་ང་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན། འབྲེལ་བའི་འགྱུར་ལ་
 མ་བྱུང་ངོ་། །བྲུབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུད་དགྲུ་འཁོར་འོ་བྱུག་ལ་རྒྱ་བའི་སྟོན་ནས་བརྒྱ་
 ཅ་བརྒྱད་དུ་འཆད་པར་སྤང་བས། ཞེས་བ་ནས།

བཞི་བ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྔའི་དོན་བཤད་
 བ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྔ་གང་ན་གནས་བ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྔ་པོ་དེ་མགོན་
 པོ་གང་གི་རྒྱུད་གང་ཡིན་པ་ནི། རྒྱུད་རྡོར་འབྲེང་ལས། ཞེས་བ་ནས། རྟོད་དུ་རྒྱ་བ་རྟེ་བྱེན་
 རྒྱའི་རྒྱུད་རྟོག་མར་གནས། །ཞེས་བ་ནས། སྤྱིར་སྟོང་གའི་རི་སྟོང་འཆོ་བའི་བར་དུ་མི་
 སྟོགས་པ་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཟུ་ཁ་སྤྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞིའི་
 འོད་གསལ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་གཞན་ནམས་ཐིམ་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་རང་
 གནས་སུ་གནས་པའམ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་གནས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་

བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཆེ་སྤྲད་སྤྲོད་དམ་མས་ཡར་ཐིམ་བར་གསུངས་ལ། ཞེས་བ་ནས། ལྷ་
བྱག་ཏུ་རྒྱ་བའི་སྲོག་འཛིན་ནི་ཅ་བའི་གནས་སྤྱིང་གར་གནས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སྤྱིང་ག་དེར་
གནས་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་བ་ནས། འཁོར་ལོ་གཞན་གསུམ་ལ་རྒྱུང་གསུམ་གནས་བ་ཡང་
ད་ལྟ་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ནས་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་བ་མིན་ནོ། ། ཅ་མདུད་ཀྱི་མཆོམས་
ནས་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ལ་པར་བྱིན། མདུད་མཆོམས་བརྒྱལ་ནས་རྒྱུར་དབུ་མའི་ལམ་ལ་
ཁྱུགས་བ་ཡིན། རྟོན་འབྲེང་ལས། རྟོག་མ་སྤྱིང་ག་ལྟེ་བ་དང་། ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་རང་
རང་གི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་གནས་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུང་ལྷང་བ་དང་མཐར་རང་གི་རྒྱ་བ་རྩྭ་ས་
བའི་རྩེས་སམ་མཐར་སྤྲོད་བ་ནི་དེ་དག་ཏུ་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས།

རྟོན་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་རིགས་གནས་པ། ། ཞེས་བ་ནས། བརྒྱ་
མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་ལོ། ། ཞེས་བས་རྟག་ཏུ་གཡས་བ་ནས་དག་ཏུ་རྒྱ་བ་བྱེད་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་
བསྟན། གཡོན་བ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། ། ཞེས་བ་ནས། ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་
ལོ། ། ཞེས་བས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུང་བསྟན། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །
ཞེས་བ་ནས། རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་ལོ། ། ཞེས་བས་ཐུར་སེལ་ཀྱི་རྒྱུང་བསྟན། དལ་
ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཁམས། ། ཞེས་བ་ནས། རྟོན་འབྲེང་པོའི་རྒྱ་བ་ལོ། ། ཞེས་བས་སྲོག་
འཛིན་ཀྱི་རྒྱུང་བསྟན། ཁམས་ཀྱན་ལས་ནི་ཡང་དག་བྱུང་། ། ཞེས་བ་ནས། ཀྱན་རྩེབ་ཀྱི་
སྤྱི་སྤྱོ་གཡས་གཡོན་སོགས་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་
སྤྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་འབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་རྫོས་བར་
བཤད་དོ། ། ལྷ་ཁུང་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བཟོ་ཞིག་
འདུག ། ལོ་ཤས་གོང་གི་མཆོན་ཞིག་ལ་གཉིད་སད་སྐབས་ལྷ་ཁུང་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
འབྱུར་འདུག ། ཡ་མཆོན་ག་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམས་སོང་། ཉི་མ་ཁམས་ཀྱི་རྩེས་ལ་དོ་
སྤྲོད་བྱེད་སྐབས་དེའི་ཉིན་མོར་རྒྱ་འཛིན་ལ་ཁེལ་འདུག ། ཉི་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པའི་
སྐབས་ལ་ལྷ་ཁུང་གི་རྒྱ་བ་ཤེད་མཚུངས་ཡོང་གིན་ཡོད་པའི་བཟོ་ཞིག་འདུག ། ཡང་། ཉེ་

ཆར་ཨ་མེ་རི་ཀར་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བསྐྱར་བར་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ། ཉི་མ་གཟའ་
 འཛིན་གྱིས་སྤྱིང་ཁ་ཤས་ལ་ཉི་མ་རིལ་པོ་འཛིན་ཅེས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་
 དངངས་སྐྱག་གིས་མི་ཁ་ཤས་ཤི་བ་རེད་ཟེད། ཡང་། ཉི་མ་རིལ་པོ་བབྱུང་ནས་འཛམ་
 ཟུང་སྤྱིང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། འཛམ་ཟུང་སྤྱིང་མེད་པར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་བཟོད་
 ཟུབ་པ་མི་འདུག་ཟེར་ནས་རང་ཤི་རྒྱག་མཁན་གཅིག་བྱུང་ཟེད། དེའི་རྗེས་ལ་ངས་མི་
 ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་བྲིས་པར། ཉི་མ་རིལ་པོ་འཛིན་སྐབས་ཉི་མ་གྱི་བ་ནག་གིས་བསྐྱབས་པ་
 ཡིན་པས་རྒྱུ་འཕྲིན་སོགས་འགྲོ་བ་ལ་རྩོག་ག་ཅུང་ཅམ་ཡོང་སྲིད་ཟེད། དེར་སང་
 གནམ་གྱ་ཆང་མ་རྒྱུ་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་ག་འདྲ་བྱས་ཡོང་
 བསམས་ནས་ཅུང་ཅམ་སྐྱག་སོང་། ཉན་རྒྱུ་ཉི་མའི་སོག་ལ་མེ་འབར་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་
 གིས་ཉི་མའི་སྤྱང་ལ་ནག་ཐིག་ཅིག་ཡོད། ཉི་མའི་ནག་ཐིག་ཆེ་ཆུང་གིས་ཁ་བར་གྱི་བརྩ་
 ཏྲགས་དང་རྒྱུ་འཕྲིན་གསལ་ཡོད་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་འདུག །གནམ་གྱའི་ནང་ན་
 ཡོད་པའི་འགྲུལ་པ་ཆོས་དེ་ཉི་མ་གཟའ་འཛིན་སྐབས་འདུག་ཅེས་ཡར་རྒྱག་མར་རྒྱག་
 འདྲ་བྱས་ནས་ལྟ་མོར་ལྟ་བཞིན་འདུག །ང་མ་བྱིན་པར་སྒྲ་ཁུང་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
 ལ་ཡོད་གཟབ་བྱས་ནས་བཏྲགས་པར། འགྱུར་བ་བྱིན་ནས་འཁྲུག་ཅམ་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་
 མཚུངས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག །ཨ་མེ་རི་ཀར་འབྱོར་ནས་འཁྲུལ་ཞིག་རིན་
 པོ་ཆེར་བཀའ་མོལ་བྱུང་སྐབས་འཁྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ག་རང་བྱུང་གསུངས། ང་
 རང་ཆོའི་དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་ནས་བྱིའི་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ནང་གི་
 སྒྲ་གཅན་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དེ་སྐབས་སྒྲ་ཁུང་
 གི་རྒྱུང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་ཤིག་ཡོང་གིན་ཡོད་ཆོད་འདུག །དེ་བསྐྱོམས་སྟོབས་
 གྱིས་མིན་པས་ཏ་ལས་པ་མི་འདུག །སྐག་ཆང་ལོ་རྒྱ་བའི་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་ནང་ལ་
 དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུང་གི་འཕོ་བ་དེ་དག་བཏྲག་དབྱེད་བྱེད་སྐབས་ཏྲག་
 ཏྲག་ར་འཕྲོད་ཀྱིན་འདུག་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུང་གི་འཕོ་བ་

ནམས་བཟླ་དབྱང་བྱས་ན་ར་འཕྲོད་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བར་གསུངས་འདུག །ནལ་འབྱོར་
པ་སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྡངས་དང་། ཅ་ཆགས་ཚུལ། རྒྱུ་གི་རྒྱ་སྡངས་མི་འབྲ་བ་
དང་ཅ་འཁོར་ལ་མང་ཉུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས། ཐེམ་རིམ་སྐབས་ལ་ཡང་དུས་འཁོར་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྡོན་ལ་ཤར། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྡོན་ལ་ཤར་བའི་བྱང་པར་ཡོད། རྒྱུ་པ་
བཞི་བ་ལ་ནི། འགྱུར་གཞན་ལས། ཞེས་བ་ནས། ཞལ་ལུང་ལས་སྒྲ་སྒྲོ་གཡས་ནས་ས་རྒྱུང་
སྟེ་མཉམ་གནས་དང་། གཡོན་ནས་རྒྱུང་སྟེ་སྒྲོག་འཛིན་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་ས་རྒྱུང་
ཐུར་སེལ་དང་མེ་རྒྱུང་གེན་རྒྱ་གཉིས་རྒྱ་བར་གསུངས་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཞེས་བ་
ནས། སྒྲོག་འཛིན་སྒྲོགས་རེ་རེ་རྒྱ་བ་ནའང་གཞན་གསུམ་དང་བཅས་བས་བཞི་བཞི་རྒྱ་
བའོ། །གཞན་དེ་དག་འཁོར་ཀྱི་ཆོད་དེ་ཡིན་པས་མདོག་དེ་ཐོན་བུ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན།
ལེའུ་དུག་པའི་སྡོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས། གེན་རྒྱ་སྒྲ་བྱག་གཡས་ལ་རྒྱ་བ་ནའང་
སྒྲོག་འཛིན་དང་ཐུར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་ཀྱང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས།
སྒྲོག་མར་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རྒྱ་བ་ནི། འགྱུར་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གོས་དཀར་མོའི་རྒྱུང་དང་། ཞེས་
བ་ནས། སྟེང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་འོག །སྟེང་ཞེས་བ་སྒྲ་བྱག་གི་སྟེང་ངོས་དང་
བསེགས་ཞེས་བ་འོགས་ཀྱི་ངོས་དང་ཐད་ཀ་ཞེས་བ་དཀྱུས་དང་འོག་ཅས་བ་སྒྲ་བྱག་གི་
འོག་མཚུ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་གོ། མེ་དང་རྒྱུང་དང་དབང་ཆེན་དང་། །ཞེས་བ་ནས། མན་སྟེ་ལས་
ཁབ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱུང་སྟེང་པར་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །ཁབ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱུང་སྟེང་དཀར་ཤོས་ཡིན།
གཉིས་བ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལཱའི་དོན་བཤད་བ་ནི། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལཱ་ནི་
མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་
བ་ནས། ཞེས་རྒྱ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་ལྔ་ལས་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་བའི་ཆ་ལ་
སོགས་པའི་ཅ་ལྔ་ཞེས་བ་སྟེང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་ཤར་ཀྱི་སུམ་སྒྲོར་མ། ལྟོ་
ཡི་འདོད་མ། ལུབ་ཀྱི་བྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ། དབུས་ཀྱི་རྩལ་བལ་མ་སྟེ་ལྔ་ལ་

གསུངས་པ་མིན་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་གི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས། །ཞེས་
བ་ནས། བྱུག་པོ་འདི་དག་འོད་དུ་འོད། །ཅེས་སྤྱིང་ག་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུང་ཡན་ལག་གི་
རྒྱུང་ལྷ་དང་སློག་འཛིན་རགས་པ་སྟེ་རྒྱུང་བྱུག་དབང་པོ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་བ་ནས།
གསུམ་པ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་དོན་བཤད་བ་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། རྒྱུང་བཅུ་
དབུགས་འབྱུང་རྩབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བཤད་བ་ལ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་
གཞིར་གྱུར་ནས་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་བཅུ་
ཁ་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བ་ནས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། འགྲོ་བ་ཡུལ་སོགས་ལས་བྱེད་
བ། །ཞེས་བ་ནས། རྒྱུ་མཚན་དེས་རྒྱུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་འཛིན་མི་རུས་ཏེ། བདག་
རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་རྟེན་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་སྤྱང་བ་ཁམས་སྤྱ་བར་འབྱུག་པ་ལས་རིམ་གྱིས་
གཡོ་ལ། །ཞེས་བ་ནས། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། སྤྱང་བ་གསུམ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བར་
གསུངས་ན། །ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་རྒྱུང་གི་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་མེལ་ཆེ་བྱེད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ལུས་ཅན་མིན་
བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་། །ཞེས་བ་ནས། དེས་ན་རྒྱུང་གི་སྟོན་ནས་སམ་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་
བསྟོད་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུང་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ལས་གཞན་
བའི་ཡུལ་བསྟོད་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཡུལ་བསྟོད་པ་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་སྐོར་ཁྲིད་ཡིག་
ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན་ནང་ལ་ཅུང་ཅམ་འདུག་བསམས་སོང་། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། །ཞེས་
བ་ནས། འདི་དང་ཞལ་ལུང་གཉིས་ཀར་སྤྱ་བྱུག་རེ་རེ་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དང་།
སྤྱ་བྱུག་གཉིས་ཀར་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བཤད་བས། །ཞེས་བ་ནས།
ཞག་གཅིག་ལ་འོད་གསལ་གྱི་རྩ་ཆོད་བཞི་འཆར་བ་དང་། བར་བ་སྐལ་ལྷན་གྲགས་
བས་དེའི་དུས་སུ་ཐེག་ལེ་ལ་སེམས་བབྱུང་ན་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་བ་ནས།

པའི་དུས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་བཅམས་ཏེ་རུབ་པའི་བར་ཉིན་མོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡར་
 རོ་མར་འོའ་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱང་ལྟས་དེ་ཞག་དུག་དང་། རྒྱགས་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་ཕྱེད་
 དང་། རྒྱགས་གཉིས་ཏེ་རྒྱ་ཕྱེད་གཉིས་དང་། ཉམ་རྒྱན་ལོ་གསུམ་རྒྱགས་གསུམ་ཟེར་
 བ་དེ། དཀར་རྒྱགས་ཏེ་རྒྱ་བ་འཕེལ་བའི་ཆ་ཞག་པོ་བཙོ་ལྷ་དང་དམར་རྒྱགས་ཏེ་རྒྱ་བ་
 འགྱེབ་པའི་ཆ་ཞག་པོ་བཙོ་ལྷ་སྟེ་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱགས་
 གསུམ་སྟེ་རྒྱ་ཕྱེད་གསུམ་དུ་གོ་རིམ་ལོག་ན་སྟོན་ཅི་འབྱུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས།
 གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྷ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་དུག་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྩོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞེས་པ་མི་གཅིག་ལ་གསུང་གིན་ཡོད་དམ།
 དུལ་འབྲུག་པ་གསུང་གིན་ཡོད་དམ། མི་མང་པོའི་སྣ་ཁུང་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལོག་
 གིན་ཡོད་དམ་གང་འདྲ་ཡིན། འཆི་ལྟས་ལ་གཞན་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་ཁམས་སྟོམས་
 པའི་རྒྱང་ལྟས་ལོག་པའི་འཆི་ལྟས་མི་འབྲུལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས།

རྒྱང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཕྱེད་པ།

དུག་པ་རྒྱང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཕྱེད་པ་ནི། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། ཁམས་སྟོབ་རྒྱང་
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་གཉིས་འདྲེས་ནས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཕྱེད་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྒྱང་དང་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་འདྲེས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཕྱེད་ཚུལ་ཤེས་ན།
 སྟེ་སྤྱད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཐོག་པ་གཞན་དང་
 ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཤེས་ལ། དེ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་
 པ་རྒྱང་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་འདྲེས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པར་ཕྱེད་ཚུལ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་སྟོག་པའི་རིམ་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་མིན་
 གཉིས་ལོགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་ལས་

ལྷན་ཆེན་གཡོས་པ་ན་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་། དེ་ནས་མཆེད་བ་དང་སྤང་བ་
 ཡང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་ལྷན་གཡོས་ཆེན་སོང་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། སྤང་བའི་
 ལྷན་ལས་གཡོས་ཆེན་སོང་བ་ན་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྦྱོར། །ཞེས་
 པ་ནས། དེས་ནི་བདེ་འགྲོ་དན་འགྲོར་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། བདེན་
 འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་
 ཐུན་མོང་བའོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱིས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་
 དང་རྣམ་བྱང་ཐར་བ་སྦྱབ་ལུགས་རྣམས་མདོ་སྡེ་གསུན་མོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ལྷན་
 གིས་འཁོར་བ་སྦྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་གྱིས་འཁོར་བ་སྦྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྦྱེས་ཤེས་པ་ཡིན། དེའི་གཡོས་ལྷན་གིས་བྱས་པ་ཡིན། རགས་པའི་ལྷན་
 འགགས་ན་བདེན་འཛིན་གཡོས་པའི་ལྷན་གི་རྒྱས་པ་ཡང་ཐུག་ནས་བདེན་འཛིན་མདོན་
 གྱུར་བ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡོང་གིན་ཡོད། དེ་ནི་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་
 ལས་ཡིན་ལ། ལྷན་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ལ། །ཞེས་པ་ནས།

ད་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་
 དེམ་པས་རྩ་བའི་ལྷན་བཞི་ལ་རྟོན་བརྒྱས་བྱས་པས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་འགྲུབ་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་
 གི་ལྷན་ལྷ་ལ་རྟོན་བརྒྱས་བྱས་པས་ནི། མིག་གི་མདོན་ཤེས་སོགས་ལྷ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
 ལ། ལྷན་གི་དབང་གིས་མདོན་ཤེས་སྦྱབ་སྐབས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྷན་གི་སྟོབས་གྱིས་
 འཁར་བས་མིག་གི་མདོན་ཤེས་དང་རྩ་བའི་མདོན་ཤེས་ཅན་དུ་མ་ཟད། སྤེའི་མདོན་ཤེས་
 དང་ལྷའི་མདོན་ཤེས་དང་ལུས་ཀྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཡུལ་སྤང་གིས་བདེ་
 ཆེན་འབར་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ལ་རྟོན་བརྒྱས་བྱས་པས་བར་རྟོན་
 མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་

གསུང་ངོ། །འཆི་ཁར་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་བསྐྱུས་ཏེ་འཆི་བ་འོད་
གསལ་ལམ་མ་ཡི་འོད་གསལ་དེ་བྱེད་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་མ་
བྱ་བ་སླེས་བ་འབྱུང་། དེ་ལས་བར་དོའི་དོད་ལ་སྐྱུ་ལུས་འབྱུང་བ་ཡིན། བདུན་བ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུང་ནམས་གྱི་ངོ་བོ་དང་
བྱེད་ལས་བཤད་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་བ་ནས། རིམ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་
རྟོར་བསྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོན་དགོས་པར་ཤེས་བ་ནི། སྒྲུང་བཤད་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །སྒྲུང་གི་གནད་ཤེས་ནས་སྒྲུང་
གི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་དེ་རྟོར་བསྐྱེས་བྱས་ནས་སྟིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་
བ་དེ་ཡིན། སྟིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་
འོད་གསལ་འདྲེན་བ་དེ་སྒྲུང་གི་ནལ་འབྱོར་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན།

དེ་ཡང་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལེགས་པར་སྟན་སྒྲུང་ནས། ཞེས་བ་
ནས། ཐེག་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་སོ། །འདྲེན་བྱེད་རྟགས་གྱི་ཨེ་ཨྱི་མམ་ཕྱི་ནང་གི་
ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་བ་བཞི་གང་འདྲེན་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་སྟོན་ནས་འདྲེན་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་བ་ནས། སྟན་མོང་མ་ཡིན་བ་སྒྲུང་གི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། སྒྲུང་གི་ནལ་འབྱོར་དེ་དག་བསྟོན་མས་ན་དངོས་སུ་
རྟགས་ཐོན་བ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་ཐག་ཆོད་ཡིན། ངའི་ངོ་ཤེས་བ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་
མཁན་པོ་མཁྱེན་བཅེ་ད་གཤེགས་ཟེ། ཁོ་རང་ཏ་ལས་པའི་གྲ་བ་གཉོམ་སྒྲུང་རེད། ང་
ལ་ནང་ཆགས་ཡིན། ཁོང་གིས་འབྲུག་བ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཐུར་མའི་
ལག་ལེན་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྟེ་ལ་ཐུར་མ་བརྒྱས་ནས་དེས་དཀར་ཡོལ་ནང་གི་རྩ་མདྲེན་བ་
ཡོད་ཟེ། དེ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་སྒྲུངས་འདུག །ཁོ་རང་གི་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱང་དངོས་སུ་
ལག་ལེན་ལ་བཀའ་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེ། སྒྲུང་གི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཟས་ཁ་ནས་མ་ཐོས་པར་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྟེ་ནས་སྒྲུང་རྩི་དང་འོ་མ་སོགས་ཡང་འཐེན་བ་

མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཡང་། རྒྱུད་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུབ་མའི་ཅེ་ནས་རྒྱུད་
 བཏང་ནས་ཅོག་ཅེ་སྟེང་ལ་བྱེ་མ་སྒྲུགས་པ་ལ་ཕུ་རྒྱག་པ་ཡོང་གིན་ཡོད། རྒྱུད་ལ་
 གོམས་ནས་མཐར་ཐོག་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་འགོག་དགོས། སྐྱེ་གོང་མའི་སྐབས་ནས་སྐྱེ་
 བསལ་སྤྱིང་གི་གཟུང་རྒྱུད་ཞིག་གི་དཀོན་གཉེར་བྱས་སྤྱོད་བའི་བྲ་ཆོང་གི་སྐྱེ་གཞོགས་
 ཤིག་ཡོད། སྐྱེ་གོང་མས་ཞལ་འདོན་གནང་བའི་སྐབས་ལ་འཛིགས་བྱེད་བདག་བསྐྱེད་
 དེས་སྐྱོར་དགོས་ཟེར། ཁོས་རྫོགས་རིམ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་
 མ་གཏོགས་ཨེ་ཡོད་ཟེར་གྱིན་འདུག་ཟེར། དེ་འབྲ་རང་མ་རེད། ང་རང་ཆོར་སྟོམ་
 མཁན་མེད། སྟོམ་མཁན་ཡོད་ན་ང་རང་ཆོའི་མི་ཐོག་འདི་ལ་ཡང་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་དངོས་སུ་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་མཁན་མཐོང་རྒྱུ་འདུག། ཁོ་རང་ཆོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཅུང་ཙམ་སྐྱེ་མཉེལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་
 རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ད་ལྟ་ཡང་ཡོང་གིན་ཡོད། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་དགག་
 དགོས་པར་མཐོང་ནས། ཞེས་པ་ནས། **བདེ་སྟོང་སྐྱོར་བ་ལ་བསྟུགས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལ་**
དགའ་བར་ཟད་དོ། སྟོབ་གཉེར་བརྒྱབ་ནས་དེ་དག་དབྱེས་བྱེན་པ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་ཉེན་
 ཁ་འདུག། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་
 སྟོས་ཤིག་བྲངས་ནས། དད་པ་ཡོད། ཅི་ཟེར་ལ་མཉམ་ན་སྒྲུན་པོ་ཆུ་སྒྲ་གར་ཁྱིད་ཟེར་
 བ་དེར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་
 ནས་བཤད་པའི་སྟེང་པོ་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ།
 གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་བྱེད་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱགས་འདི་ལས་
 གསལ་བར་བཤད་པ་ནི་སྤར་ཡང་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།

སྟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ།

བཞི་པ་སྟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། **སྟུགས་བཏུ་བ།** ཞེས་པ་ནས། **སྟུགས་བཏུ་**

བ་ཞེས་བ་ལ་གང་ལས་འབྱ་བའི་གཞི་ནི། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་བ་གང་རྒྱུད་རྟོག་བ་གསུམ་
 བ་ལས། ལྷ་ཡི་ཀླ་མིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། །ཞེས་བ་ནས། སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་སྦྱུལ་ལ་
 སོགས་བའི་སྤྲུགས་རྣམས་ནི། སྦྱུལ་ཞེས་བ་མགོར་ཨོ་དང་མཐུག་སྦྱ་རྒྱ་ཡོད་པ།
 མཐའ་མེད་ཅེས་བ་སྦྱ་རྒྱ་མེད་པ། མགོ་མེད་ཅེས་བ་ཨོ་མེད་པ། བརྟས་བ་ཞེས་བ་
 གཉིས་ཀ་མེད་པ། གཞན་ཡང་། སྦྱིང་པོ་དང་། ཉེ་སྦྱིང་། བྱེད་སྤྲུགས་ལ་སོགས་བ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། ལྷ་ཡི་ཀླ་མི་ལས་ཡང་དག་བར་བྱུང་བ་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། རང་གི་ཕྱགས་ནི། ལྷ་པོ་མོ་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་སྤྲུགས་
 ཉེ་མ་ནིང་གི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་འཛོག་ལ། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་གི་རྣམ་འབྱོར་
 གཞན་དང་མི་འདྲའོ། །གསུང་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་ན་རྒྱུ་དང་རྟོ་སྟེ་འབྲུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོར་
 བརྒྱས་དང་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་རྟོར་བརྒྱས་གཉིས་ཅ་མདུད་བཞིག་བའི་བྱེད་ལས་གཅིག་
 བ་ཡིན་ན་ཡང་། འབྲུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོར་བརྒྱས་ལས་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་རྟོར་བརྒྱས་དེ་མཆོག་
 ཏུ་ཅི་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ནམ།

དེ་འབྲུ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་
 བ་ལ་གཉིས་ལས། ཞེས་བ་ནས། རྟོགས་རིམ་བ་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྦྱིང་གི་སྦྱ་སྒོ་ནས་བྱུང་
 རྣམ་ནི་སོགས་ཀྱི་ལས་ལྷུན་གྱིས་བྱ་བ་བའི་རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་བ་བྱས་བས་སྦྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་བ་སྦྱོང་ལ། ཞེས་བ་ནས། རྣམ་འབྱོར་བ་བསྐྱེད་རིམ་བ་དང་རྟོགས་རིམ་བ་གཉིས་
 ཀས་བཟའ་བརྟུང་ཡོངས་སྦྱོད་བ་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ཀྱི་རིམ་
 གྱིས་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོན་སྦྱོང་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལའང་སྦྱ་ཡི་རྣམ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 རྣམ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་བ་ནས། གཉིས་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཟད་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་བཟད་ནི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། དེས་ནི་བཟད་ཡིས་ནི་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ལྡང་འཐུག་གནས་བ་
 གསུམ་དུ་དང་པོ་ནས་སམ་རང་ཆས་སུ་གནས་བ་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ང་རང་ཆོས་རྒྱུད་
 སྤྲུགས་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་ཞིང་ཞེན། རང་བཞིན་ཀྱི་བརྒྱས་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཞེས་བར་

བྱ་བར་བསྟན་པས། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་བ་སྟེ་ལྷང་བ་དང་། རྣམ་སྤྱད་དེ་འདྲུག་པ་དང་།
དལ་བ་ཅན་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་པའི་བདམས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་
སྤྱི་བ་བྱར་འབྱུར་བ་མིན། ། ཞེས་དོར་དབྱིངས་ལྟ་བུར་སྤྲུགས་དང་ཐུག་ཏུ་གཉིས་ཀ་
སྤྱི་བ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འབྲུག་པར་གསུངས་ན། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་
དོན་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱི་བ་ཏེ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་སྟེ་འདི་ལ་དག་མ་དག་གི་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི། འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས།
རྟོག་པ་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་དབྱེར་མེད་པའི་འོད་གསལ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་བསྟན་ཏོ། ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་ནི་སྤྲུགས་
ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུགས་བཏུ་བའམ་བརྗོད་པའི་སྤྲུགས་དང་།
ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་འདྲུག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་སྤྲུགས་ཀྱི་
དམིགས་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
དུ་བྱུངས་ཤིག ། མདོར་ན། སྤྲུགས་ཀྱི་ཅ་བ་འབྲུ་གསུམ་དང་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱང་
འབྲུང་འདྲུག་གནས་གསུམ་དང་དེ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་ཐུང་ལ་གོ་བ་དང་། ཨ་ཐུང་དེ་
ལས་སྤྱི་ལུས་ལ་ལྷང་ཆུལ་ཞིག་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནས། ལྷ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་
ཐུང་བཤད་པ་ནི། རིམ་ལྡར་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལུ་བཅུ་བ་ལས། ཞེས་པ་
ནས། བསྟན་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན་ཅིག ། ཅེས་གསུངས་པའི་
དོན་ལོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་སོ། ། ཨ་ཐུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཨ་ཐུང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཨ་ཐུང་
གི་དོན་མི་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་གསུང་རབ་འཆད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། མ་ལུས་

དག་ཅེས་པ་ནི་དབྱངས་བརྒྱ་ལྷག་དང་ཁྲ་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་
གྱི་ཡི་གེ་ཞེ་དགུ་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་ནས།

རང་གི་ཕུགས་ནི། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་ཕུང་བྲངས་པས། ལྷོང་གི་
དབྱུས་ན་མར་མེ་ལྟར་འབར་བའི་དུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཡང་མི་ཞིགས་པ་སྟོག་འདྲིན་ཞིན་ཏུ་
སྤ་བའི་རྒྱང་དང་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཞིན་ཏུ་སྤ་བའི་སེམས་གཉིས་ཨའི་དོན་
དུ་གསུངས་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་འཆི་བའི་མཐར་རྒྱང་རྣམས་ཐེམ་བའི་
གཞི་མི་ཞིགས་པའི་ཨ་ཐུང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའོ། ཞེས་བ་ནས། མི་ཞིགས་པའི་རྒྱང་
སྤ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྤ་རགས་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་ཕུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་རྣམས་
སུ་ཕྱིན་བ་ན། ཞེས་བ་ནས། བྱེ་ཀན་གྱི་རྩྭ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུངས་གསལ་ཕྱིར་མདོན་
པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །སྤ་རྒྱ་ཁ་ལས། ཞེས་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྟག་ཏུ་
གནས། །ལྷོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པའི་དབྱུས་ལ་གནས་པ་གསུང་
གིན་ཡོད། སྟོག་ཅེས་བྱ་བས་འགྲོ་ལ་བྱུང། །ཅེས་བ་ནས། ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཡངས་
བས་ཆོམ་མ་སྤྱོད་བར་རིང་དུ་རྟོགས་ཞིག །མཆོམས་འདིར་རིམ་ལྔ་གདན་རྟོགས་ཀྱི་
དམར་ཁྲིད་འདོན་དགོས་པས་རིམ་ལྔ་གདན་རྟོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལ་གཟིགས།

ཡིན་ཏེ་གཤམ་ཆེ་གས་ཀྱི་དམར་ཁྱིད།

གཉིས་པ་ངག་དཔེན་གསུང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ལུས་དཔེན་དང་
ངག་དཔེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་སྐྱབས་འདིའི་མན་ངག་
ཏུ་འཁྱེར་དགོས་ཏེ་རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་བཤད་ཅིང་ཏོ། །འདི་ལྷགས་
འཁོར་འཁོད་པ་ཡིན་འདུག །འདི་ནས་ཞོག །རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག།

ལྷ་པ་ངག་དཔེན་སྟོག་ཚེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ངག་དཔེན་སྦྱར་བྱ་གི་
སྟོག་ཚེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། གསང་བ་སྟོང་ག་གདོང་
སྟེའི་མིང་། ཞེས་དང་། ལྷ་ཅེ་གསུམ་དུ་བྲིག་ལེ་ནས་གསུམ་གྱི། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།
རྒྱུད་དང་སྟགས་དང་རྩས་ནམས་གྱི། ཞེས་པ་ནས། ལས་རྒྱུད་རྒྱ་ཁྲིར་སྟུང་བའི་ཐབས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྟོག་ཚེལ་སྟོམ་པར་མི་འགལ་ལོ། གསང་བའི་སྟེ་ཅེར་རྩས་
གྱི་བྲིག་ལེ་སྟོམ་པ་དང་སྟོང་གར་སྟགས་འཁོར་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྟུང་བའི་
ཐབས་ཤིག་སྟག་ཡིན་པས། སྟོག་ཚེལ་སྟོམ་པ་མི་འགལ་གསུངས། ངག་དཔེན་དང་རྟོག་
བརྒྱས་ནི་སྟོག་ཚེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་གི་སྟོན་སྟགས་པའི་མིང་
ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས།

བྱ་ག་པ་ངག་དཔེན་རིམ་ལྔ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྟོག་ཚེལ་
གསུམ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། ཞེས་པ་ནས། སྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟོག་རྩེ་འབྲེང་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་
བསམ་གཏན་གང་འདྲ་བསྟོམས་ན་ཡང་མི་མང་པོར་བྱུག་འཕྲད་བྱེད་པ་སྟགས་མེད་
པའི་འདྲུ་འཛིས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་དངོས་གནས་ཟུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་མཆོམས་
བཅད་ནས་སྟོད་དགོས། ལྟེ་གནས་ནི་ལྟེ་ཁང་པ་སྟགས་སོ། ཞེས་པ་ནས། ཡི་གེ་རྩེ་
དང་རྟོག་ཉམས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དུས་ཀྱི་གནད་ནི།
སྟར་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ཡང་ན། ཐོ་རངས་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས་སམ། ཡང་ན།

བྱི་རྩོ་མེ་ཡི་དུས། རྟེན་ནི། ལུས་དབེན་གྱི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་པ་ཡབ་ཡུམ་
 བསྐྱེམས་ནས་བྱུང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ལུས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ལུས་
 དབེན་མཉམ་གཞག་དང་ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྤངས་ཏེ། དེ་ནས་ལུས་
 དབེན་གྱི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་པ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེམས་ནས་བྱ་དགོས། རིམ་ལྔ་ར་
 རྒྱུད་བྱི་མ་བྱངས་པ་ལས། སྙིང་གར་བསམས་ནས་ནི། ཞེས་བ་ནས། ཡི་གེ་ནི། རྩོ་རྩོ་
 འབྲེང་བ་ལས་སྙིང་གའི་དབུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཨའི་གདངས་ཀྱི་གནད་ཨ་དང་རྩྱི་གི་
 གདངས་ཀྱི་གནད་རྩྱི་གཉིས་ཀ་དང་། སྙིང་བསྐྱུས་ལས་ཨ་ཡིག་གསུངས་བ་ནི་མི་
 འིགས་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་སྒྲིམ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་བ་ནས།

གཉིས་བ་སྤྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱགས་འཁོར་འགོད་པ་ལ་
 སྤྱགས་འཁོར་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་གསུངས། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་ལས། དཔ་བ་སྤྱ་
 ཆོགས་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཞེས་བ་ནས། ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་སྤྱོ་ཞིང་སྤྱད། །ཅེས་བད་འདབ་
 བྱི་མ་བརྒྱུད་ལ་སྤང་བ་མཆོན་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 མཆོན་བ་དང་། བར་བ་བརྒྱུད་ལ་ཐབས་མཆེད་པ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟ་ཡིག་སྤངས་
 པའི་གསལ་བྱེད་དང་། རང་མ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉར་ཐོབ་
 མཆོན་བྱེད་མ་ཉིད་གི་ཡི་གེ་རི་རྩི་ལི་ལྷོ་བཞིས་མཆོན་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཐེག་ལེ་ཡི་
 གེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཛོག་པར་འདོད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཅིག་ཅར་བ་གསུམ་ག་
 ལ་སྤྱགས་འཁོར་མེད་པར་སྙིང་གར་མི་འིགས་པ་ཨ་མུང་དང་བཅས་བ་དང་། རྩྱི་ཡིག་
 བཀོད་ནས་རྩོར་བསྐྱུས་བྱེད་པར་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །ཉམས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 བ་ཐོག་མར་བད་འདབ་བརྒྱུད་ལ་སྤྱགས་འཁོར་བཀོད་ནས་ཡོད་ན་རྩྱང་ཅམ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 ཡོད། དེ་ནས་ག་ལེར་སེམས་རྩྱུར་ནང་དུ་སྤྱད་ཀྱིན་སྤྱད་ཀྱིན་བྱས་ན་སྤོ་ངོར་འཆར་
 བདེ་བ་འད་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཆོད་འདུག །མདོ་དོན། ཨ་མུང་མི་འིགས་པ་ལ་སེམས་
 བརྩུང་བ་དེ་ག་རང་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་མི་འིགས་པ་ཡི་གེ་དང་བཅས་བ་

སྒྲོམ་བ་ནི་ངེས་བར་དགོས་བས། ཞེས་བ་ནས། ལྷེ་བ་ཁོ་ནར་ཡི་གེ་བཞི་འགོད་པའི་ཚུལ་
གཉིས་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་འདོན་གྱི་
ཡིན་བས་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

སྒྲིང་གར་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། སྒྲིང་གའི་སྤྱ་ཅེར་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་ལེའི་སྔག་ཚུལ་བསྐྱོམ་བ་དང་།
ཞེས་བ་ནས། དང་པོ་ནི། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ངང་
ནས་བསྐྱོམ་བ་དང་། གནད་གཞན་གསུམ་སྤར་དང་འབྲེལ། །དུས་ཀྱི་གནད་དང་ལུས་
ཀྱི་གནད་སོགས་སྤར་བཤད་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསལ། དམིགས་
བ་གང་དུ་གཏོད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲིང་ག་ཡིན་བས། ཞེས་བ་ནས། གཞུང་
ཁུངས་ཟུབ་གཞན་ནས་ཀྱང་འདི་འདྲ་སྒྲོམ་བ་རྣམས་ལ་ལྷགས་གཉིས་ཆར་འབྱུང་བས་
གང་བུས་ཀྱང་འབྲེལ། །ཕྱི་མ་མེ་ཏོག་བརྒྱའི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་བ་ལྷར་བྱེད་ན་
བརྒྱའི་དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བའམ།
འོག་དུ་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་སྒྲིང་དུ་དཀར་པོ་སྒྲན་མ་བྱེད་གཤགས་ཙམ་ཁ་སྤར་བའི་ནང་
དུ། བདེ་མཆོག་དེལ་བུ་ལྷ་ལྷའི་ཐེག་ལེ་སྒྲོམ་བ་བཞིན་ཡིན། ཨ་མུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་བ་ཙན་
མགོ་གྲེན་ལྷ། ལེགས་སྤར་ཀྱི་ཨ་དེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་བ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཤད་རིང་མགོ་
མུག་ལོག་ནས་ཡོད་བ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་བ་ཡིན། ཁ་དོག་མཐིང་
ག་འོད་ཟེར་རྣམ་བ་ལྷ་འབར་བ་ཤིན་དུ་འཆར་བ་ཞིག་བསྐྱོམ་མོ། །ཞེས་བ་ནས། རྣང་སྒྲོར་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ནི་མ་ཤིང་གི་ཡི་གེ་བཞིའི་ནང་ནས་ཤར་དུ་རྒྱུ་སྒྲིང་སྒྲི་ ལུ་བ་
དུ་ཡི། ཞེས་བ་ནས། དེ་དེ་བ་མ་གཏོགས་བ་རྣམས་འབྲེད་ལ་བསྐྱེགས་པའི་རྣམ་བ་ཙན་

བདེ་བའི་ངོ་བོར་མེར་རེ་ཡོད་པ་བྱི་རིམ་གྱི་ཡི་གེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས།

འདི་ལ་ཡུན་བསྐྱེདས་པས་འཆར་དུ་བཏུབ་ཅམ་སྤང་ན་ཡི་གེ་ཀུན་ལ་དམིགས་
ལ་བསྒྲོམ། ཅི་བྱས་ཀྱང་སྒོ་ལ་ཡེ་མི་འཆར་བར་སྤང་ན་མེད་མི་རུང་དབྱས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་མ་བསྐྱས་པར་བྱག་
སྐྱེད་པའི་ཐད་ནས་རྒྱུད་ཕྱིར་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་སེལ་ཐབས་བྱས་ན། དཔེར་ན། རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཞུས་བྱས་པའི་སྐྱབས་ལ་ན་ཆ་དུད་ཁུ་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ཕྱིར་
ཐོན་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་བཞིན། རྒྱུད་ཚུར་བསྐྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ན་བྱག་གམ་མི་
བདེ་བ་སྐྱེས་ན་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་གང་འཆམ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དེ། འཁོར་ལོའི་དབྱས་
སུ་མ་བསྐྱས་པར་བྱག་སྐྱེད་པའི་ཐད་ནས་ཕྱིར་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་སེལ་ཐབས་བྱ་
དགོས་པ་ཡིན། སྤྱི་རེས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱས་པ་ཕྱིར་ལ་གཏོར་བས་རྩུ་རྩྱུད་པ་ལ་མི་བན་
ཞིང་། ཕྱི་མ་རེས་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་བསྐྱས་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་བྱག་ཞི་བྱབ་པ་ཅམ་གྱི་
གོགས་སེལ་ཐབས་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པས་རྒྱུད་སེལ་ཐབས་བྱ་
དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་གའི་སྟོད་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་དམིགས་པས་ལེགས་པར་
བསྐྱས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ཡོད་ས་དེར་བསྐྱེམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་བྱག་ཀྱང་ཞི་བ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་སྤྱིར་གའ་ནས་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྟོར་རྟོར་
བཞུས་བྱས་པས་སེལ་ལ། རྒྱུད་ཐིམ་ནས་དབང་པོ་མི་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་
འབྲིགས་པ་ཡིན། རྒྱུད་རེངས་ནས་དབང་པོ་མི་གསལ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དབང་པོ་སོ་
སོའི་སྟོར་རྟོར་བཞུས་བྱས་པས་སེལ་བྱབ་པ་ཡིན། རྒྱུད་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱིར་གའ་བཤིག་པ་
ལ་གོམས་ནའང་སེལ་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡང་ན་དམིགས་པ་རྒྱུད་པས་ཀྱང་སྟོད་
སྟངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་བསྐྱས་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱེམ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་བདེ་བ་བྱུང་
བར་བསམས་ན་རྒྱུད་འདུ་སྟོབ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ཆེའོ། །རིམ་
ལྔ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁྱི་འདི་ནས་ཞོག། །རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

གཉིས་པ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཅོལ་སྟོམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱང་གང་ལ་
གནས་གང་ནས་རྟོར་བཞུས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རང་གི་ཕྱགས་ནི། སྤར་
བཤད་པའི་སྤྱིང་གའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ལོ་གོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་
འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་གའི་སྤགས་འཁོར་བཞོད་པའི་
དབུས་ཀྱི་ཨ་ཐུང་སྟོམ་ས་དེ་ལ་རྒྱང་འཇུག་ལྡང་གནས་གསུམ་བྱེད་དགོས་གསུངས།
དོན་འདི་ཐོག་མར་སྟོན་གསལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤར་བྲངས་པའི་སྟོན་གསལ་ལས།
ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་རྒྱང་སྤགས་སྟུར་ཚུལ་དང་རྟོར་བཞུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི།
རྒྱང་དང་སྤགས་གཉིས་སྟུར་ཚུལ་ལ། སྟོན་གསལ་ལས། ཕྱས་ཀྱི་གནས་སུ་བཞོད་
པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཨོ་དཀར་པོ་སོགས་རྒྱང་འཇུག་གནས་
ལྡང་བར་བཤད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རྒྱང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་ཀྱི་རང་
གདངས་ནི་འདིར་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་བྱའོ། །རྒྱང་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་
གནས་པ་གསུམ་ལས་གནས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྒྲུབས་ན་མ་གཏོགས་མེད།
ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འཛོག་
དགོས། རྒྱང་གི་རང་གདངས་ཉིད་སྤགས་ཀྱི་གདངས་སུ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟུར་བ་དེ་རྒྱང་
སྤགས་འབྱེར་མེད་དུ་སྟུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བླེ་རྒྱ་ཀྱི་ཅོལ་བས་སྤགས་
འདོན་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཞུས་དང་ཡེ་མི་འབྲ་བས་
ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །རང་གིས་བཏོན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱང་འགོ་

འོང་བྱས་པའི་རང་གདངས་ལ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་ཤར་ཡོད་པར་ཡིད་ངོར་འཆར་
དགོས། རྒྱང་སྐགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིད་ངོར་གཅིག་ཏུ་
འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྤར་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཡིད་ངོར་གཅིག་ཏུ་མི་འཆར་རྟོ།

གདམས་ངག་ལས། རྒྱང་ནང་དུ་གནས་པའི་དུས་སུ་ཅུང་ཟད་རིང་བ་རེ་བྲ།
ཞེས་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལྡང་འཇུག་གཉིས་ལས་ནང་དུ་གནས་པ་རིང་བར་བྱ་བར་མང་
པོ་འདོད་མོད་ཀྱང་། རྩེ་འགོས་ཀྱི་བཞེད་པས་གསུམ་ག་མཉམ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་
ལེགས་སོ། །ཐོག་མར་རྒྱང་སྦྱོར་སྐབས་གསུམ་ག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན། སྦྱངས་
ནས་རྒྱང་གནས་པ་ག་ལེར་རིང་བར་འགྲོ་བ་ཡིན། རྒྱང་སྦྱོར་ལྡང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་
ཀྱན་དག་པར་བྱས་ནས་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་ཨོྭ་གྱི་ངོ་ཐོར་འོངས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་
ཆགས་བསྐྱས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩོད་བརྒྱས་ལ་བརྒྱས་པའི་ཡུལ་རྒྱང་གི་སློན་ནས་སྦྱེ་
ན། ཅ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྩོད་བརྒྱས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལ་འང་ཅ་བའི་བྲུབ་
བྱེད་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་ལྟར་དབྱེ་བའོ། །སྤྱིར་གཤི་ཅ་མདུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་བའི་
ཆེད་དུ་བྲུབ་བྱེད་ལ་གཙོ་ཐོར་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བརྒྱས་པའི་སྐགས་ཀྱི་
སློན་ནས་སྦྱེ་ན། རྩོད་འཕྲེང་བར། རྩོད་ཉེ་འཁྱེད་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་བརྒྱས་དང་། དུས་
འཁོར་ལ་རྩོད་ཉེ་འཁྱེད་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རྩོད་ཉེ་འཁྱེད་རྩོད་བརྒྱས་ལ་
གནས་པ་མེད་གསུངས། ལྡང་འཇུག་གཉིས་པོ་གོམས་ན་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོང་བ་མིན་ནས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྩོད་བརྒྱས་གཉིས་བཤད་ལ། དགོངས་པ་ལྟང་
སྟོན་དང་རྒྱུད་སྦྱེ་མར་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྩོད་བརྒྱས་ཉིད་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནས།
གསུམ་པ་གསང་བའི་སྤྱ་ཅེར་རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སློག་རྩལ་སློམ་པའི་བཤད་པ་ནི།
གསང་བའི་སྤྱ་ཅེར་རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སློམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་འཕྲེང་བར་གསུངས་
པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་སྤྱ་ཅེ་གཉིས་ཐུད་མཆོམས་སུ་
ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་སློམ་པ་གསུམ་འཕགས་སློར་དུ་བཤད་པ་ལས་འདིར་སྦྱེ་

མཛོ། །ཕྱ་མ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་ཡོད། དེའི་དགོས་བ་ཡང་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱར་
སྤྱད་བའི་ཆེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤར་རྒྱ་རྒྱར་སྤྱད་མ་ཁུས་བ་འདིར་བསྐྱེད་བའི་དོན་མིན་
ཏེ། ཞེས་བ་ནས། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རིགས་བ་སྤྱར་རོ། །རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་
དམར་ཁྲིད་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱར་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། འདིས་
ནི་རྫོང་སྤྱར་དུ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགོས་བ་སྐྱབ་ན་མ་
གཏོགས་བ་འདིའི་གནས་བ་ཡང་སྤྱིང་གར་བྱ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགོས་བ་
མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་སོགས་བསྐྱབ་དགོས་བ་ཡིན། ལམ་
གཞན་ལ་བྱེད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལོ། །རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤྱོད་ཁ་བདེ་བ་ལ་བྱེད་ཆེ་ཞིང་
མར་སྤྱོད་ཁ་བྱེད་མོ་འབར་བ་ལ་བྱེད་ཆེ་བ་ལ་འདི་ནི་སྤྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་སོ། །རྫོང་
བསྐྱེད་ལ་ཡང་རིག་བ་ལ་ངར་ཐོན་བ་རྒྱུན་ལྡན་བ་མེད་ན་བྱིང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
ལ། བྱིང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེར་སོང་ན་སྤྱོད་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་བ་བྱུང་
ཡང་སྤྱོད་སྤྱེད་བ་མིན་ལ། ཞེས་བ་ནས། རྫོང་འབྱེང་བ་ལས་ལན་དུ་མར་སྤྱེད་སྤྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་
གཅིག་ལྟས་འགྱུར་ཅས་གསུངས་བ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །རིམ་ལྔ་གསལ་སྤྱོད་ནི་
བཤད་ལུང་ཡིན། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ནི་ལུང་རྒྱུད་གི་ཐོག་ནས་མར་
འགོ་བཞིན་ཡོད། རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཏེ་ཅང་སྤྱོད་བདེ་པོ་འདུག །
ལྟོགས་ན་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ནང་དུ་རྫོང་མེས་དཔའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་
ཤིག་གསུངས་ཡོད་ལ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཉིན་
རེར་བསམ་སྤྱོད་ཞིག་བཏང་ན་ཡག་པོ་རེད་བསམས་སོང་། སང་ཉིན་ལྷ་མས་བདག་

ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་ལེན་པ་ལ་སྒྲོན་ལ་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་ལེན་དགོས་པས་ངས་
ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་ལེན་གྱི་ཡིན། བྱེད་རང་ཆོའི་ནང་ལ་ནམ་རྒྱུན་དུས་བབ་ལ་ཐེག་
ཆེན་གསོ་སྦྱང་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་ལེན་ཐུབ་ན་བབ་ན། ནམ་
རྒྱུན་དོ་སྣང་མེད་ན་དམིགས་བསལ་ལེན་མི་དགོས། ལྷག་པར་དབུ་མཛད་གྱིས་ཐེག་
ཆེན་གསོ་སྦྱང་མངས་ན་སྐད་སྒྲིབ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། བཞད་མོ་བཞད། ད་རིམ་ལྔ་
གསལ་སྒྲོན་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག།

དེ་ཡང་། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སྤྱད་བས་མི་ངོམས་སྤྱག་
བསྐལ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི། །ཉེས་དམིགས་རིག་
ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། །དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་འདྲིར་གནས་བྱིན་ཆད། འཕྲལ་གྱི་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་
ཅམ་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྤྱགས་བཅན་པའི་བདེ་བ་ཞིག་ཅ་བ་
ནས་མེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཆོར་ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོད་ན་ཡང་། དང་པོ་མངལ་དུ་
ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཞིག་གི་སྤྲང་ནས་མི་ཆེ་འདི་
མགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། མངལ་དུ་གནས་པའི་རིང་དང་བཅས་པའི་གནས་
སྐབས་དང་བྱིས་པའི་སྐབས་སོགས་སྤྱ་རང་འཆོ་བ་དེ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་
རང་མགོ་མི་ཐོན། གཞན་ཡང་། ལུས་འདི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་པས་འབྱུང་
བ་མ་སྟོམས་པའི་དབང་གིས་ན་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། སྐྱེས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་
བཟུང་རིམ་བས་ལུས་པོ་འབྱུང་ནས་ཀས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། མཐའ་མར་འཆི་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཡོང་གིན་ཡོད། མདོར་ན། ང་རང་ཆོའི་མི་ཆེ་འདྲིར་འདོད་པ་རི་བཞིན་མི་
འབྱུབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་བབས་ནས་སྐྱེན་ངན་རུ་འཛིངས་ནས་ཡོད། འདི་དུས་
སྤྱིགས་མ་རེད་ཅེས་དུས་ལ་ཁག་འཛིག་དགོས་པ་ཏ་ལམ་མེད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
འདི་ལ་སྤྱག་བསྐལ་སྐྱེད་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སྤྱ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་

ཡིན། དེར་བརྟེན། ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་བ་འདི་ཕུགས་བཟང་བ་ཞིག་དང་སྒོ་གཏད་བཅོམ་
ས་ཞིག་མིན། དེ་ཡང་རྩ་བ་དེད་ན་ཉོན་མོངས་སའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ལན་
བ་ཡིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱུག་བསྐྱལ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་ནི་
བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ལམ་སང་ང་ཆོས་
ལེས་སྤྱབ་ཀྱི་མི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱི་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། བང་
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། འགྱུར་བ་སྣ་ཆོགས་འགོ་བ་ང་རང་ཆོས་སྤྱིར་
བས་སྤྱབ་པ་ཡིན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ན་འགྱུར་
བ་རགས་པ་དེ་ཡོང་མི་སྤྱབ། སྐད་ཅིག་མཐུད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོང་མི་སྤྱབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན།
དེ་ཡང་རང་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གསར་པ་ཞིག་དང་སྤང་ནས་འཛིག་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། སྤྱིར་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱབ་པ་ཡིན།
ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བཟ་
ལེས་པ་ཞིག་མ་རེད།

ཅ་ནི་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་བ་སྤེལ་མར་བསྟོད་
པར། སྤིད་གསུམ་དབང་སྦྱར་ཀུན་རྫོངས་མའི། །ཡང་བྲན་གྱུར་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ། །
སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་ལྷ་བ་ཡི། །རྐང་སྟེགས་འཆའ་བར་སུ་ཞིག་བགོམ། །གང་ཞིག་
གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པ་ཡིས། །མཁུན་དང་སྟོན་པ་སྤྱི་ན་མེད། །རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་
འགྲེལ་བར་འབྱུང་། །གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན།
བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་སྤིད་པ་གསུམ་ལ་དབང་སྦྱར་མཁན་གྱི་ཀུན་རྫོངས་མ་ཞེས་
གསུངས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་འདྲ་ཆགས་པོ་དང་ཁ་ཁ་ཟང་ཟིང་ཅི་ཅི་ཡོད་
ན་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། སྤིད་པ་གསུམ་ལ་དབང་སྦྱར་བའི་ཀུན་རྫོངས་མ་བདེན་

འཛིན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱེད་པ། རང་ཡང་འཕྲང་གཞན་ཡང་
 འཕྲང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་ཐུག་པ་སྦྱར་བའི་གཏི་ཐུག་བདེན་འཛིན་ཟེར་
 བ་འདིའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན། དེར་བརྟེན། ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་འདི་འབྲལ་རྒྱུ་བ་
 ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་བསམས་སྒོ་གཏོང་དགོས། ཉོན་མོངས་འབྲལ་རྒྱུ་མིན་ན་ཐུག་སྒྲིམ་
 བརྒྱུ་ནས་བསྐྱེད་ན་མ་གཏོགས་བཅས་སུ་མེད། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྲིད་པའི་
 ས་བོན་རྣམས་ཤེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་
 བས་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེས་
 བ་དང་ནི་སྦྱོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ང་རང་ཆོར་ཉོན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་རིམ་འབྲེལ་གྲགས་དག་
 སོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དབྱུང་བ་བྱས། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་
 བར་བྱས་ན་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་སོང་ནས་ལྷོག་སྒྲིགས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཤུགས་ཆུང་རྒྱུ་འགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེར་བརྟེན། བདེན་འཛིན་གྱི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལ་གཉེན་སོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་དང་།
 གཉེན་སོ་དེ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་པས་ཅི་ཅམ་དབྱུང་བ་བྱས་པའི་ཆོད་ཀྱིས་དེས་
 ཤེས་ཆེ་རུ་འགོ་བ་ཡོད་པ་དང་རྗེ་གསལ་དུ་འགོ་བ་ཡོད། ང་རང་ཆོར་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅི་ཅམ་ཤུགས་ཆེ་ན་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་ཆད་མ་མེད་པས་
 ཤུགས་ཆུང་རྒྱུ་འགོ། ལྷག་པར་གཉེན་སོ་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་སེམས་ཅི་ཅམ་སྤྲོ་བ་ཞིག་དགའ་བའི་སྒོར་བསྐྱར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
 གཉེན་སོ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
 པའི་འོད་གསལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། གཉུག་སེམས་སྤྲོ་མོ་རང་
 ཡིན་རྒྱུ་མིན་རྒྱུ་གཉུག་མའི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་ཅམ་ཐོན་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྦྱང་
 བས་སྦྱོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མཛོན་ཤེས་ཡོང་གིན་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཟེར་བ་བཟླ་མི་

ཤེས་པ་ཡིན་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་ཀྱིས།

དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་གཉིས་པོ་ལངས་པ་ཡིན་ན་སྤྱིད་པོ་མེ་ཡོང་ཞིང་གནས་སྐབས་
ཡིད་ཆེས་པ་ཡོང་བ་འདྲག་ཀྱང་། ལྷོད་ལྷོད་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཁོང་ཁྱོད་
ལངས་ན་སྤྱིད་ན་བ་དང་ལྷོ་ཆས་ཐོས་ན་སྒོ་བ་མེད་པ། རྣམ་རྒྱུན་དགའ་པོ་ཉི་པོ་ཡོད་ན་
ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པའི་སྐབས་ལ་ཁོ་ལ་ཡང་མིག་ལོག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འོང་།
དེ་བྱས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ་མི་གཅིག་གིས་རྒྱུ་བཟུང་། གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་བཟུང་། མཐའ་
མ་མི་གཅིག་ཀྱང་སོ་སོའི་འབྲེམ་ལ་འཁོར་གྱི་མ་རེད། གཞན་པར་ཞོག། བྱ་དང་བྱེལ་
རྒྱུན་ཆད་མི་ཁོང་ཁྱོད་ཆ་པོའི་འབྲེམ་ལ་འཁོར་གྱི་མ་རེད། འདྲིད་པ་ལ་སོ་སོ་ཀྱན་གྱི་
གཉིན་དུ་རྒྱུར་བ་དང་ཀྱན་གྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་པ་དང་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་ཞིག་འདྲིད་
ན་ཡང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ན་འདྲིད་པ་
ལྟར་ཡོང་བ་མེད། དེ་བཞིན་འདྲིད་རྩམ་ཆེན་པོས་འདི་ང་ལ་དགོས་དེ་ཡང་ང་ལ་དགོས་
ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སྔ་གཞུག་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་སོ་སོའི་ངོ་ཤེས་པ་དང་མི་འཆམ་
པར་འགྱུར། ལྟ་བསམ་པ་ན་གཉིས་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྱག་པའི་ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་ལ་
སོང་བ་ཡིན་ན་མཐོ་རྒྱལ་པོ་དང་། སྒྲ་མ་དང་། སྒྲ་པ་སྒྲ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ །ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་ལ་སྤྱིད་པོ་མེད། དེ་འདྲིའི་ཉེས་
དམིགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན། མེད་
པར་བྱེད་པའི་འབད་ཚོལ་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་འཆར་ངེས། ཉོན་
མོངས་ཟད་རུང་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་རུང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རེ་བ་
རྒྱག་རྒྱ་ཡོད། དེ་ཡང་། དབྱ་མ་ཆོག་གསལ་ལས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་
པ་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་འཐད་ལ། རྟེན་འབྱུང་འཐད་པ་ཡིན་པས་བདེན་བཞི་འཐད་ལ།
བདེན་བཞི་འཐད་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འགྲོ་འཐད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་འཐད་
པར་གསུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། སྤྱི་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་

རྒྱལ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་མར་ཆོས་
རྣམས་སྤང་གནས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱལ་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ནས་
དབྱེད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཆོག་པ་དང་།
ཆོས་རྣམས་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་དབུ་མའི་རིགས་
པ་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་ན་ང་ཆོར་བྱི་མ་ཅུང་ཅེས་ཁ་རྒྱ་ཞིག་འདུག་པས། ཉོན་མོངས་སྒྲོ་
བྱར་བ་དང་དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་རྒྱ་ཞིག་འདུག །

དེར་བརྟེན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་ཆོག་པར་
མ་ཟད། རྣམ་བུར་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་ཆོག་པ་སྒྲོ་ལ་འཆར་རྒྱ་འདུག་པས་
བདེན་པ་བཞི་འབྲང་ལ། དེ་འབྲང་ན་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཐུགས་ལ་
མངའ་བའི་ཆད་མའི་སྟོན་པ་འབྲང། དེ་འབྲང་ན་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་དགོ་
འདུན་དགོན་མཆོག་འབྲང། མདོར་ན། བདེན་བཞི་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་
མཆོག་གསུམ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅེས་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན། བཤུ་ཆེན་སྒྲོ་
བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་
སྤྲེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྤྱགས་ལ་འང་ཡོད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་
བ་ལས་ཐར་འདོད་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་འང་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཞེས་པ་ཐུང་འདས་ལ་ངོས་
འཛིན་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
གི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསམ་
སྒྲོ་བཏང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྲེས། དེ་ཡང་བྱིས་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་
པའི་སྤྱ་དབྱངས་ལས། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི། །ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ཐུང་པོ་
འདི། །སྤྱག་བསྐྱེད་འབྲལ་དང་གྲུབ་པའི་སྟོན། །ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་ལྟར། །

དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་བྱིངས་གཡོ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བལ་ཆེར་གཞུང་ཆེན་
 མོར་བལྟས་སྤྱིང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བསམ་
 སྒྲོ་བཏང་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྒོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དེའི་
 སྤྱིང་ནས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་སྒྲུང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡོང་བ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུས་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས། ལམ་གཙོ་
 ལས། ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྒོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་
 ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་སྤྱིང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཆེད་དུ་
 ངེས་འབྱུང་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་འགོ་དང་ཡན་ལག་
 ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས། ང་རང་ཆོས་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་ཉམས་ལེན་ཀྱི་མཐེལ་ལ་འཛིན་
 རྒྱ་དེ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡིན། རྣམ་
 མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་མཁེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་
 འཛོལ་པ་ལ། འཛོལ་པའི་ཆུལ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་རྣམ་མཁེན་འཛོལ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མཐར་ཐུག་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་གསུང་
 རིམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་ན། དུས་ཆོད་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་
 འགོར་སྤིད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་སྤྱངས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་བསམས་ན་སྒོ་བདེ་
 པོ་ཞིག་འདུག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱག་སྐྱབས།
 ཅི་ཡང་མི་བློན་པར་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ང་རང་
 ཆོར་ལྟ་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་གཏུག་མ་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཟེར་བ་འདིའི་སྤྱིང་
 རྣམ་འཛོལ་པར་ཤེས་ནས་སྒྲོན་ལམ་བརྒྱབ་ན་སྒོ་བདེ་པོ་འདུག །

རྫོང་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྫོང་བཟླས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྫོང་བཟླས་ཀྱིས་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་འགོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྩ་མདུད་ཀྱི་མདུད་པ་དེས་སྤྱར་སེལ་བཀག་བས་སྤྱིང་དུ་མི་འགོ་བ་ནི། མདུད་མཆམས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིའི་ནང་ནས་སྤྱིང་དུ་མི་ཐར་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས། རྩ་རྩོམ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གཉིས་དང་སྤྱར་བའི་བཟླས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བཟླས་ཟེར་སྐབས་རྩ་དང་རྩོམ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བཟླས་ཡིན། དེ་ཡང་རྩ་བ་དུག་བྱས་ན་དེས་པར་འབྱུང་ཅས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་བྱིར་རྩ་དང་རྩོམ་ཡི་གེ་གཉིས་དང་། རྩོམ་རྩ་རྩོམ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བཟླས་གཉིས་ཀས་རྩ་མདུད་འགོལ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟེམ། །དུས་འཁོར་ལ་རྩ་དང་རྩོམ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བཟླས་བྱེད་དགོས། གསང་བ་འདུས་པར་འབྱུང་གསུང་ཀྱི་རྫོང་བཟླས་བྱེད་དགོས། གཅིག་བྱས་ན་ངས་དུས་འཁོར་ལ་བསྟན་པ་མིན་ནས། རྩ་དང་རྩོམ་ཟེར་སྐབས་རྩ་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོམ་ཡིས་ལྡང་བ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་ཡོད་མེད་ཤོད་ནས། རྒྱུད་པའི་ལྷན་འཛུགས་ནང་ན་ཅང་ཡོད་དམ། ཅན་རྒྱུན་ལྷོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱུད་འཇུག་། ལྷན་འཛུགས་ཀྱིས་གནས། རྩ་གི་གདངས་ཀྱིས་པར་འགོ་བ་ཡིན། རྩ་རྩོམ་ལོ་ཆེས་རྩ་རྩོམ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གཉིས་དང་སྤྱར་བའི་ཞེས་གསུང་ཚུལ་ལ་བསྟན་ན། རྩ་གིས་ལྡང་བ་དང་རྩོམ་ཡིས་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། ངའི་མཆན་ལ་རྩ་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོམ་ཡིས་ལྡང་བ་ཞེས་གིས་འདུག །མཆན་ངས་སྤྱར་འབྲེལ་པ་ཞིག་ལ་གཏུགས་ནས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཆོད་འདུག །ཡིན་ན་ཡང་། གང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་པ་ད་ལྟ་ངས་མི་ཤོད། སྤྱི་མོ་གཟེམ་འགག་ཆ་ཟེར་བས་

ང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ལ་སྤྱང་ཞིག་བཤད་མྱོང་། ངས་སྤར་བཤད་མྱོང་བས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
གོ་མྱོང་ཡོད། ཆ་ཐོང་བ་ཁོ་ཆོའི་མྱོང་བ་དགའ་རབ་ཅིག་རྒྱག་རྒྱག་བྱས་ནས་གོ་བསྐྱར་
བྱས་པ་དང་། དེའི་ནང་ལ་སྤོ་བཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། དེས་བརྗོད་ཐོངས་འབྲི་ཐེང་ནས་
བྲིས། དེ་ནས་ལོ་རྗེས་མ་ལ་ཡང་ཁོ་ཆོས་དོན་དག་དེ་ཐག་མ་ཆོད་པས། ན་ནིང་སྤོ་བོ་
ཁོང་གིས་བརྗོད་ཐོང་བྲིས་ཡོད་པས་ཁོང་ལ་སྐད་ཆ་འདྲི་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྐད་ཆ་འདྲི་རྒྱ་
ཕྱིན་སྐབས། སྤོ་བོས་ན་ནིང་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ལོར་ག་ནས་སྒྲིག་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་
རེད་ཟེར། དེའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་དེ་སྤྲ་མཆན་བརྒྱབ་པ་གང་འདྲ་ཡིན་དེ་རིང་ངས་
མི་ཤེས། བཞད་མོ་བཞད།

འབྲེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱ་རྒྱུ་དང་། ཐིག་ལེ་རྩེ་ཡི་མིང་དུ་བྱས། །ཞེས་པ་
ནས། གསུམ་པ་སྒྲིག་ཅོལ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་མྱོང་སྤྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱང་གར་མི་ཤེས་པ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་མྱོང་རིམ་ལྔ་སྤྱེ་བ་དང་། ཞེས་པ་
ནས། རྟགས་འདི་རྣམས་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །རྟགས་
གསལ་ཡོད་དང་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་ཡོང་མ་ཡོང་དེ་ལྷ་བྱའི་བྱང་པར་ཡོད་པ་
མིན་ནས། རྟགས་འཆར་ཚུལ་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྟགས་འདི་རྣམས་སྤྲ་མ་ལས་བྲི་མ་
གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་སྤྱི་རྒྱ་སྒྲིག་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ནི་
ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་བྲི་ནང་གི་སྒྲིག་ཅོལ་གྱི་ལམ་རྒྱུང་དངོས་སུ་སྒྲིམ་
བ་དང་། རྒྱུང་རྒྱུ་ཀྱིར་ཐིམ་པ་ལ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིག་མེད་ན་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་
བ་སྤྱ་ཐག་ཆོད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་བསྐྱེམས་པ་སྒྲིག་ས་
སེམས་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱུངས་པ་ལ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་གི་
རྟགས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱ་ཅེའམ་མགོ་འབྲས་ཅམ་རྟེན་ཅམ་ནས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་གོང་
འོག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་གོང་མའི་བྱང་པར་འཆོལ་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྤྱང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་ཞིང་།

ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་གཞན་དུས་འཁོར་ནས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཕྱོག་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་
 བར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུར་ཐིམ་ནས་འོང་བ་ཡིན་པས་
 དོན་མི་གཅིག་གོ །སྤྱི་མ་དུས་འཁོར་གྱི་སྤྱིན་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ནི།
 རྒྱང་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཕྱོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་ལ། འདིར་རྟགས་དེ་ནི་རྒྱང་རྒྱ་
 རྒྱུར་ཐིམ་ནས་འོང་བ་ཡིན་པས་དོན་མི་གཅིག་ །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་པོ་
 རྣམས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅེས་མར་ལུགས་པ་འགའ་ཞིག་ཟེར་
 མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རྒྱང་འདུ་ལུགས་གནད་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆར་
 བར་སྤང་ངོ་། །ཡང་སྤྱི་མ་གང་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ།

[illegible]

པོའི་སྐྱོད་ལུགས་སོགས་བྱེད་ནའང་། ། ཞེས་བ་ནས། རྒྱུད་ཁ་སྐྱོད་སྒོམ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཅན་
 སྐྱོད་བྱས་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་རྒྱུད་གསུངས་བས། བྱ་སྟོན་གྱི་དུས་འཁོར་
 ཆོས་འབྱུང་དུ་སློག་ཅོལ་གྱི་སྐབས་ལ་རྒྱུད་བྱམ་ཅན་སྒོམ་སྐབས་གནད་ཐིག་པོ་མ་
 བྱུང་ན་མགོ་འགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་གསུངས་འདུག ། རྒྱུད་སྐྱུར་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་
 སྣང་མོད་ཀྱང་། མཆམས་ཟིན་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ། ། ཞེས་བ་ནས།

གསུམ་བ་གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུ་འཛུང་བ་
 དང་། ། ཞེས་བ་ནས། འདི་ལ་གཏུམ་མོ་འབར་འཛུགས་སྒོམ་བ་ལ་ནི། རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚུད་
 ཀྱང་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་འཇུ་བ་མང་དུ་འོང་ལ། དེ་ལྟར་འབར་འཛུགས་
 སྒོམ་པའི་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྒོམ་བ་ལ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚུད་བ་དང་དེར་ཐིམ་བ་
 མ་བྱུང་བའི་སྟོན་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང་། ། ཞེས་བ་ནས། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་
 ཡོངས་སྐྱོད་གྱི་རྒྱབས་གཉིས་འཆིར་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བས་དབུ་མར་བཅུག་ནས་
 ཟུག་ཞི་བར་བྱེད་བ་ཉིད་ལ་བསྐྱུགས་པར་བྱེད་དོ། ། རྒྱལ་ཆ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟིན་བྲིས་
 འེག་གི་ནང་ལ་མགྲིན་བ་ཡོངས་སྐྱོད་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེའི་གཡས་གཡོན་ན་ཁུ་
 རུལ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཅ་ཡོད་པས། བྱི་མ་རང་གི་ལག་བ་གཡས་གཡོན་གྱིས་བཅོར་བ་
 རྒྱུད་དབུ་མར་འཛུང་པའི་བཅན་ཐབས་སུ་གསུངས་འདུག ། ཀུན་ཀྱང་དང་པོར་སྒོམ་
 པའི་སྐྱོར་བ་དུག་པོ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། ། ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ནི་དང་པོའི་སྐྱོད་ཚུལ་
 ལེགས་པར་བདར་ཤ་མ་ཆོད་པའི་སྟོན་ཡིན་གྱི། ཅ་རྒྱུད་བསྒོམས་ཕྱིན་ཆད་གོགས་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད། དང་པོ་ནས་སྒོམ་སྐྱུངས་ཡག་པོ་བྱུང་ན་སྟོན་མེད་
 ཅེས་པ་ཡིན། འེས་བ་ལ་དེ་ཅམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ། ཞེས་བ་ནས། འཕགས་བ་ཡབ་
 སྤྲས་ཀྱིས་བྱམ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྐྱོར་གཞན་མ་བཤད་པར་དོར་བརྒྱས་འདི་
 ཉིད་བཤད་པའི་མཐའ་ཆོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། ། ད་རིམ་ལྔ་གདན་རྒྱུགས་ཀྱི་དམར་
 ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་འདོན་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་གཞིགས།

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་གནད་གཞན་གསུམ་ནི་སྤར་དང་འབྲ། ཞེས་པ་ནས།
དེས་ན་སྣ་ཁུང་ནས་རྒྱ་བའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱ་དགཉིས་ཡོད་པའི་ཡང་དག་པར་
རྒྱ་བའི་རྒྱ་ལ་བསམས་ནས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡན་ལག་གི་རྒྱ་དམིགས་པ་
ལུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་རྩ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རིམ་པར་འགྱུར་རྟེ། །རྩེ་
རིན་པོ་ཆེས་ཉམས་སྤོང་གི་ཐོག་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན་པས་
ཐག་ཆོད་པོ་འདུག །བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་སྤྱིང་གར་ཐབ་ནས། ཞེས་པ་ནས། བམས་མི་
མཉམ་པར་སོང་བའི་ནད་མི་སྤྱེད་ཀྱང་། གཏུམ་མོ་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྩ་འདབ་
ཀྱི་བྱེ་ནས་འབར་བ་ལྟ་བུའི་དེ་མིན་པའི་བྱོད་འབར་བ་ལ་བྱང་སེམས་འབྱུང་བའི་དེས་པ་
མེད་པས་ཤུགས་ཆེར་འབྲིག་པ་འཕེལ་བ་དང་། གཙང་པར་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་
དམར་བྱིད་ནང་ལ་འབྲིག་པ་འཕེལ་བ་ཞེས་དང་བྱིད་ཡིག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་ནང་
ལ་མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་གཉིས་ཀ་ཡོང་བ་མིན་ནམ། བདེ་ཉམས་
མི་ཆེ་བར་བྱོད་ཀྱིས་གཏུང་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་
པའི་སྣ་རྩེ་གཉིས་སུ་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོག་རྩེ་ལ་བསྟོམས་པས་རྒྱ་དམིགས་པ་བྱུང་ན་
རྫོང་བརྒྱུས་ལ་གོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་། སྟོན་ལ་དམིགས་ཏེན་ཀྱི་གནད་འཆོལ་བ་དང་།
དེ་ནས་སྤྱིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོག་སྟེལ་བསྟོམས་པས་རྒྱ་དམིགས་ན།
རྫོང་བརྒྱུས་ལ་གོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་ཡིན། རྫོང་བརྒྱུས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་དལ་བུས་བྱ་
བར་ཞལ་ལུང་ལས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས། ཞེས་པ་ནས། སྟོད་སྟོད་ནས་སྟོད་གཉིད་
དུ་སྟུང་བའི་གནད་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་མས་བསྟན་པར་བྱའོ། །བྱིད་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་

ནང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་སྟེ་ས་པའི་ཉམས་སྟོང་དང་
སྒྲགས་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་རྒྱང་སྤྱད་པ་ཡིན། འདི་གསུམ་གྱི་
སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱང་ཐིམ་བས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ཏུ་ས་པའི་མཚམས་ནས། རྒྱང་སྟོབས་
ཀྱིས་གཉིད་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་བརྒྱུད་ནས་མི་ལམ་གྱི་སྒྱུ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་རྩལ་ཡང་ཤེས་
བར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་
གསུངས། རྡོ་རྗེ་བརྒྱས་པ་དང་དག་དཔེན་ནི་སྟོག་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། དག་དཔེན་གྱི་གནད་རྒྱས་བར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་
སྟོན་དུ་བཤད་ཐེག་ཏོ། །དེ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་བཤད་ལུང་འདྲོན་རྒྱ་ཡིན་པས་
དེར་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག།

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྩོམ་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟ། ཞེས་བ་ནས།
གཉིས་པ་སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་
སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅད་གཅོད་དགོས་ན། ཞེས་བ་ནས། དེའི་འགྲེལ་བར། བདག་རྒྱུ་
གནས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། དམིགས་རྒྱུ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་བ་ནས། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་ངང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་
བར་ཅན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས། འདུས་བ་ལ་
སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལ་མ་ཞུགས་པར། ཞེས་བ་ནས། སྦྱོང་བ་འདིར་ནི་
འཛོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྦྱོང་བ་འདིར་ནི་འཛོལ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་བ་ལས་བྱངས་མེད་ཀྱང་སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་དེའི་རྗེས་ལ། ཡང་ན་རྩོམ་
འཛིན་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱངས་ཡོད། རོན་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་
ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས། །བརྩ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་ན་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་
དང་གྲངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ས་བརྩ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ན་རྩོམ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ་ཞེས་པའོ། །ཉོན་སྦྱིབ་
ཟད་པ་ཅམ་ནི་ཉོན་ཐོས་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཆེ་གསུམ་ལ་རུས་ཤིང་། ཞེས་བ་ནས།

ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྦྱིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་གོ་

རྒྱས་སོ། །ཡུལ་སྤོས་འོད་གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། ཡུལ་ཅན་སྤོས་ཞིག་གིས་མ་ངེས་
ན་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་
ཡོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་ལམ་འདིའི་དབང་དང་རིམ་བ་དང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་བ་ལ།
ཞེས་བ་ནས། དེའི་སྟོང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་
མཐའ་ཡས་བའི་དོད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་སྐྱབ་བའི་རྒྱ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་བ་ཞིག་སྐྱབ་ཤེས་བ་ལ་རག་ལས་ལ། ཡིད་ངོ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བའི་
གཞུང་ནམ་ལྟར་མོས་ནས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེམས་བ་ཅམ་མ་ཡིན་བར་
དངོས་པོ་ལ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སོང་བའི་སྐྱ་ཐུགས་བྱང་ཏུ་འཇུག་བའི་གནད་
ཅིག་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ལས་གཞན་ཏུ་མེད་པས། སྟོང་སྟོགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
རྒྱགས་རིམ་དང་། ཞེས་བ་ནས།

རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་ནམས་བསྟན་པ།

བཞི་བ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་ནམས་བསྟན་བ་ལ་གསུམ། སྤང་
བ་བཤད་བ་དང་། རང་བཞིན་བཤད་བ་དང་། སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་ཚུལ་བཤད་
བའོ། །སེམས་དབེན་ཞེས་བ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤོས་བ་ཞིག་ཡིན། སྦྱར་རགས་བ་སྦྱོ་བྱར་
བའི་སེམས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤོས་བ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་ང་རང་ཆོས་པལ་
ཆེར་ཤེས་ཐུབ། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤོས་བ་ལ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་
བཅས་བ་སྟོང་བ་བཞི་ཡོད། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་འོད་གསལ་ངོ་འཕྲོད་བ་ལ་
སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ངོ་འཕྲོད་བ་
ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་། སྟོང་བ་གསུམ་མམ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཡོད་
པའི་རྟོགས་ནི། ང་རང་ཆོར་ཡོད་པའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་རྒྱང་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་

ཆུད་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུད་ཡོང་བའི་རྒྱ་ཡང་སེམས་སྒྲ་
མོ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཆུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུད་གསུམ་ལ་ཐུག་ཡོད། དེར་
བརྟེན། གུན་ཉོག་བརྒྱད་ཅུས་སྤང་བ་གསུམ་མཆོན་ཚུལ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་
མཆོན་བ་ལྟར་མཆོན་གྱིན་ཡོད། མ་གཞི་ནལ་འབྱོར་བ་ཉམས་སྲོང་ཡོད་མཁན་མ་
གཏོགས་སྤང་བ་གསུམ་སེམས་སྒྲ་མོ་དང་ཡིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཤེས་དཀའ་མོ་
ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། མཆོན་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་རགས་ཅིམ་ཞིག་
གོ་རྒྱུ་མི་འདུག་གམ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་།
ཞེས་བ་ནས། རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་
དང་པོ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི། སྟོན་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་
གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། མ་ནིང་གི་བརྟེན་མི་གསལ་བ་ཡང་འཕངས་ཏེ་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་མ་ནིང་དེ་གསུམ་དང་། ཞེས་བ་ནས།

མཆེད་བ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་ཅིང་སྟེ་བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ནི་དེ་
གཉིས་ཆ་མཉམ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཡི། ཞེས་བ་ནས། སྤང་བའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་བ་
དང་གུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་བ་དང་། ཞེས་
བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྤང་བ་གསུམ་ནི་འདྲ་གསལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་བ་ནས།
གཉིས་བ་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་ནི། སྤང་བ་དང་སྤང་བ་
མཆེད་བ་དང་སྤང་བ་ཐོབ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་
དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་བ་དང་། སྤྱིར་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་བ་ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མདོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ན་ཡོད། ཡིན་ན་
ཡང་། སྤྱགས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་རིག་བ་ཞེས་སྟེ་
ཆོན་གཅིག་ལ་བཞག་པ་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་བར་མ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་བ་ནས།

མི་གསལ་བས་མ་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཏེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་
ངོ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོང་ལ་བྲན་པ་ཡོད་ལ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོང་ལ་བྲན་པ་མེད་པས་མ་རིག་
པ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྒྲིལ་བཏགས། དག་གི་སྒྲིལ་དག་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟེ། ཞེས་
བ་ནས།

འཇམ་བ་དང་རྩལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་དམན་མི་དམན་ནས། ཡུལ་སྤང་ཆེ་
ཆུང་ངམ་རྒྱས་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། གཉིས་བ་སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་
བཤད་པ་ནི། སྟོང་བསྐྱུས་ལས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་སྤང་བ་གསུམ་
ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་དེ། ཞེས་བ་ནས། འདི་ནི་
དོན་དམ་པའི་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་སྟོང་བ་དང་པོ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་
དམ་པའི་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གོ་རྒྱས་པ་
ཡིན་ནས། ཞེས་དང་། སྤང་བ་མཆེད་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་
དུ་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན། ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ།
ཆེ་བའི་སྤང་བ་ཡང་མི་འཆར་ཉི་མའི་སྤང་བ་ཡང་རྒྱབ་སྟེ་རྗེ་ལྟར་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲག་ལ་
བབ་པའི་ངོ་བོར་བྱལ་བ། ཞེས་བ་ནས། ཆེ་འོད་ཀྱང་ཡལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་སྟེབས་པའི་
ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་རྗེ་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་རྩ་སྟེ་དཀར་དམར་
ནག་གསུམ་ཀྱི་སྤང་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་ཤིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བ་ནས།
གསུམ་ག་ལ། ལུས་དང་དག་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་དང་དག་
གི་སྒྲ་བརྗོད་ལོག་པའོ། །ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་དང་དག་གི་སྒྲ་བརྗོད་གཉིས་དེའི་གོང་
རགས་པ་ཉེར་ལྗེའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཐིམ་པའི་སྐབས་ནས་
འགགས་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་ཞེས་ཆེས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་ཡིན་ན་པལ་ཆེར་ཤི་བར་
ཐག་གཅོད་ཀྱི་རེད། ང་རང་ཆོའི་གཞུང་ནས་བཤད་ན་དེའི་ཆེ་འཆི་བཞིན་པའི་སྐབས་

ཡིན་པ་ལས་ཤི་བ་མ་ཡིན། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཕྱང་པོ་རྙིང་པ་ལ་གནས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ལུས་རྙིང་པ་དང་ལས་
 དབང་གིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་པལ་ཆེར་མེད། རི་ལྷར་ནས་བཞིན་བྱུང་བར་ནི་
 བཤད་ཟིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཅི་རིགས་སུ་འོང་ངོ་། །ཐིམ་ཚུལ་
 ས་རུ་ས་རུ་སོང་བའི་ཆོད་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྟོང་སང་དེ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་འོང་གིན་
 ཡོད་ཅེས་པ་མིན་ནམ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྦྱིར་
 ཉེར་ཐོབ་ལ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་དེ་མེད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྷར་ན་ཀུན་རྟོག་གཡོ་
 བའི་རྒྱང་ཐིམ་པ་ན་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་ལ། མར་མེ་ཅེ་མོ་ཏ་ལ་ལ་
 འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལ་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ནང་དུ་མར་མེ་
 རྟེང་འབར་ཞེས་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་འཆར་བའི་སྤང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལམ་དུས་
 སུ་ནི་སྦྱང་གའི་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱང་བཅུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་རྣམས་ཆང་བར་འཆར་
 ལ། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཆོད་ཅམ་མི་འཆར་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས།
 སྟོད་བསུས་ལོ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་ཆག་འགྱུར་ལས། སེམས་གསུམ་བཤད་ཟིན་
 ནས་གསུམ་པོ་དེའི་གཞི་ནི་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་རྣམས་སྟོད་ཅེས་
 བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་སྟེས། དབང་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་
 བའི་སྐབས་ལ་སེམས་གསུམ་འགགས་ཟིན་པ་ཡིན། ཕྱང་དེའི་མཐུག་ཉིད་ནས། གང་
 ཆེ་སྤང་བ་ལྟན་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་ནས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་
 ཡིན་མི་དགོས་སོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་རྟོག་བཞུགས་ཟིན་གྱིས་ལས་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། གསུང་སྔ་མ་ལས་བྱི་མ་བཅན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་འདིར་དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་
 ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་རང་ལུགས་སུ་འཛིན་དགོས།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི། སྤང་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་དེ་ལྷར་ཡིན་ན།

ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ནི་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཆགས་བྲལ་
 ཞེས་བ་ཡུལ་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། འདི་སེམས་
 གཉིང་ནས་ཡུལ་ལ་ཐག་སྤིང་འདོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་
 བ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་བ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཅུང་ཤས་རྒྱུད་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བར་
 མ་དེ་བཏང་སྟོམས་ངང་གནས་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་རྒྱུད་བ་མིན་
 རམ། དེ་ལ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་འབྲིང་གསུམ་མོ། །ཞེས་བ་ནས། དོན་གསལ་དང་། སྤྲ་མ་རྣམས་
 གྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བཞིན་བཤད་དོ། །དོ་རྩེ་བརྒྱས་པའི་ཟིན་བྲིས་ནང་
 དུ་རྟོག་བ་ཆོན་བ་གསུམ་དུ་བཅད་པ་ནི་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ས་
 མིན་གྱི། རྒྱུད་གི་མཐུས་ཀྱན་རྟོག་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་འབྲིང་གསུམ་
 གྱི་སྟོན་ས་ཡིན་ལ། དེའང་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་བ་ལྟར། རྟོག་བ་ཆོན་བ་གསུམ་ལ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་
 འབྲིང་གསུམ་ཡོང་བ་དེ། ཤེས་བ་སྤྲ་མོ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཡོང་གིན་
 ཡོད། སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་བ་སོ་གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་བ་
 བཞི་བཅུ། ཉེར་ཐོབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་བ་བདུན་ཞེས་གངས་ཀ་ངེས་ཅན་གསུངས་
 བ་རྒྱུད་གྱི་ཁུངས་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་རྒྱབ་རང་གི་མན་ངག་ཅིག་གསུང་
 གིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡོད་མི་ཤེས། འགྲེལ་བ་ཚོར་བུའི་འབྲེང་བར་
 འདིའི་རྟོག་བ་རྣམས་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་གི་གང་གི་ནང་དུ་འདྲུ་བའི་རྩྭ་བཤད་
 སྤང་ནའང་། ཞེས་བ་ནས། འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བྱང་དུ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤང་བ་གསུམ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་སྤང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པས་འབྱུང་བ་ཞེས་ཟེར། སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས་
 མཛོར་བསྐྱུར་དུ། རང་བཞིན་ནི། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་བ་ནས། སྦྱོང་བ་གསུམ་སྐྱེས་
 པའི་ལོག་ཏུ་ཉིན་མཆོན་གྱི་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་བརྒྱ་དུག་ཅུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། ཞེས་
 བ་ནས། རང་བཞིན་ཆོན་བ་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ་བས་ན། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་

དེའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། རང་བཞིན་བདུན་མ་རིག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་
དཔེ་མ་དག་པའོ།

རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐེམ་བར་གསུངས་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཐེམ་པའི་དུས་སུ་
དང་པོར་རང་བཞིན་སོ་གསུམ་འགག། །དེ་ནས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་རྗེས་རང་བཞིན་བཞི་
བཅུ་འགག། །དེ་ནས་མཆེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདོད་པ་དང་། སལ་ཆེར་ས་སྐྱ་པས་དེ་
ལྟ་བུ་གསུང་གིན་ཡོད་སྟེ། དེ་བཞིན་སྒྲིབ་ཆེན་རབ་འབྱུངས་པའི་གསུང་ན་ཡང་ཡོད་
པས་བོད་སྤྱི་མ་མང་པོའི་བཞེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། ང་རང་ཆོའི་རྣལ་འབྱོར་
མའི་ཁྲིད་ཡིག་ནང་ལ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་འགག། །དེ་ནས་སྒྲིབ་
པ་སྟེ། དེ་ནས་མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་འགག། །དེ་ནས་མཆེད་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་སལ་ཆེར་ས་སྐྱ་གསུངས་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས་གསུང་གིན་
ཡོད། དེ་མིན་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་རང་གཙོ་བོར་བྱས་ན་ཅུང་ཙམ་མི་བདེ་བ་
ཞིག་ཡོད། ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མཆུངས་ལྟན་དུ་
འདོད་པ་དང་། སྟེ་བའི་དུས་སུ་དང་པོ་ཉིར་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་སྤར་སྒྲིབ་པ་
གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་མིན་གྱི། མཆོན་མཆོན་གཞི་
གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུ་གིས་ཁང་བཟང་མཆོན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་
ཐ་དད་པའི་མཆོན་བྱེད་ལ་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་ཐེམ་པ་ནི་རང་
བཞིན་རྣམས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་
རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཐེམ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཐེམ་མ་ཐེམ་གཉིས་ལས་མ་ཐེམ་
པ་ནི་རྒྱུ་དང་གསུམ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུ་
ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཐེམ་པ་ནི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། འོད་
གསལ་དང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་འདི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་
གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་དང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བུ་མ་ཚུལ་ཞིབ་ཅིང་སྤྱོད་པའི་སྐོར་ནས་

མ་ནོར་བ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་སྒྲ་བ་ཐེམ་
ཚུལ་ཞིབ་ཚགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན།

སྒྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྒྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ནི། སྒྲ་སོ་ངས་ཀན་སྟོང་དཔོན་གྱི་དབྱ་
མ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་བཤད་ལུང་ཞིག་ཀན་ཉི་མའི་སྐྱ་མདུན་ནས་ཁྱེས།
འགྲེལ་བའི་བཤད་ལུང་མ་ཐོབ། ཏ་ཅང་ཟབ་སོ་དང་ཡག་སོ་འདུག །སྒྲོ་གསལ་གླིང་
བའི་དཔེ་ཆ་བ་ཆོས་དོན་གང་འདྲ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་སྟོན་ལ་ཞེན་ཁོག་ལྟ་བུ་བྱས་
ནས་རུང་ཅམ་བལྟ་དགོས། བཞད་མོ་བཞད། དེའི་རང་འགྲེལ་དེ་སྐྱབས་རྗེ་པ་བོང་ཁ་པས་
རྩོམ་རོགས་ཞེས་བསྐྱེད་མ་གནང་འདུག །རང་འགྲེལ་བཅམས་ཏེ་སྐྱབས་རྗེ་པ་བོང་ཁ་
པ་ལ་ཡར་འབྲུལ་སྐྱབས། སྐྱབས་རྗེ་པ་བོང་ཁ་པས་གཟིགས་ནས། འོ་ད་འགྲེལ་པ་ཅ་
བ་ལས་ཀྱང་མཁྲིགས་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གསུངས། བཞད་མོ་བཞད། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། ཡི་གེ་སྟོན་པ་སོགས་མི་སྒྲུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། འགོས་གྱི་
ཆ་མ་ས་ར་ཏས་སྟོ་བསྐྱ་མི་བྱེད་བར་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་
གསུམ་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །བྱུང་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་མེས་སོ་ས་ར་ཏ་ཡིན་རྒྱ་མ་རེད། དེ་
རྣམས་ཀྱང་ཆེ་ཉི་དང་ཡི་གེ་སོགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པའི་མན་
ངག་ཏུ་འདོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་དེ་དག་ལས་འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དགོད་
པ་ལ་གཉིས། ལུགས་དེ་རྣམས་རི་ལྟར་ཡིན་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣག་
ཆོ་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ནས་འབྱུང་བའི་དམིགས་པས་བདེ་བ་སྐྱེད་ཐབས་དང་།
དེའི་རིགས་སྒྲ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། བདེ་བ་སྐྱེ་སྒྱུར་བའི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་

བྱས་པར་སྤང་ཡང་གཞུང་གི་དོན་དུ་མ་མཐོང་ངོ། །གངས་ཀའི་ལྷ་རེད་དམ་ས་སྤ་
རེད། ས་སྤ་འགྲིགས་པ་རེད།

གཉིས་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། བྱིན་གྱི་རྒྱུ་
ལས་ཡེ་ཤེས་ནམས་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྐབས་དེར་ངག་དབེན་དེ་ལས་སེམས་
དབེན་རི་ལྟར་སྒྲིམ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས་སྦྱུ་ལུས་སུ་གསུངས་
བས། སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་སྦྱབ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྫོགས་པར་སྦྱེད་པ་ལ་
བྱིའི་བྱག་རྒྱ་དགོས་སོ། །ཆེ་འདི་ག་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་ན་མ་ཡི་འོད་
གསལ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྦྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱག་རྒྱ་
མ་མི་དགོས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་འདི་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན། མཁས་གྲུབ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་
སྒྲོབ་པའི་ནལ་འབྱོར་པས་བྱག་རྒྱ་མ་གཏན་ནས་མ་བསྟེན་པར་གཉིད་དུས་དང་མི་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱུངས། ཡང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་འོད་
གསལ་བསྐྱོམས། ཡང་། སྦྱང་རིམ་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་
འབྱེན་པར་གསུངས་ཡོད། མཁས་གྲུབ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་ལ་ཡེ་རྒྱ་ཅམ་ལ་བཏེན་ནས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྦྱེད་ཅུས་པའི་
དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་རིགས་ཅན་གཅིག་དང་། བྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་དགོས་པའི་རིགས་
ཅན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས། དོན་དེ་ནི་རིམ་ལྡན་ལས་
ཀྱང་། སྦྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་སེམས་བཞུ་བ་གང་དུ་བསྐྱུས་
པ་ལས་སྦྱོང་བ་ནམས་འཆར་བའི་གནས་ཀྱང་ཆ་གསུམ་པ་ལ་སྒྲིབས་སྐབས་
དམིགས་པ་བྱེད་ས་དང་རྒྱུད་ཐིམ་ས་དེ་སྦྱོང་ག་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་
པ་གསང་གནས་ཀྱི་སྦྱ་ཅེའི་བར་དུ་འབེབས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལུས་

དབེན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དག་དབེན་གསུང་དོན་རྒྱུ་པ་མཐར་སོན་
ནས་སེམས་དབེན་མཐར་སྟག་འདྲེན་པ་འདྲིན་ནི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་ཆབས་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པས། ཞེས་བ་ནས།

ནང་གི་སྟོང་པ་ཆེ་སྟོང་པ་འདྲེན་པ་སེམས་སེམས་དོར་བཞུས་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་
རྒྱུང་རྒྱུར་ཐེམ་ནས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟངས་པ་གསུམ་འཆར་བ་དང་རྒྱུང་བྱིར་ལ་བཀྲེས་
ནས་ལུགས་ལྟོག་གི་སྟངས་པ་གསུམ་འཆར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར།
ཞེས་བ་ནས། སྟོང་བསྟུས་ལས། རང་གི་བྱག་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་རིམ་པོར་འཛིན་པའམ་
རིམ་འཛིན་དང་། རྗེས་གཞིག་གམ་གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་
རྗེས་རིམ་མཐར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། ཞེས་བ་ནས། བྱག་རྒྱ་མའམ་ཡུལ་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིར་ལྟན་སྤྱིས་དང་། ཞིང་སྤྱིས་དང་། སྤགས་སྤྱིས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
མ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་ཆེར་བྱི་མ་སྤགས་སྤྱིས་ལ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་ཅན་དང་། ཞེས་བ་ནས། གཉིས་བ་དེའི་བདེ་སྟོང་སྟོང་རྒྱལ་སོགས་
བཤད་པ་ནི། ཞེས་བ་ནས། སྟོང་པ་བཞི་གའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
བ་གསུམ་མཐ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་མ་སྤྱར་ན་བདག་མེད་ལ་མ་
དམིགས་པས། ཞེས་བ་ནས། སྟོང་པ་བཞི་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་
ན་བདེན་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། དཔེའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་བཞི་
བྱེད་ན། དང་པོ་གཉིས་སྟོང་ཆེན་དུ་བྱའོ། །དཔེའི་འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་སྤྱད་པའི་
དབང་དུ་བྱེད་ན། ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐོག་མ་དན་པ་མ་ཉམས་པ་དང་། བར་དན་མེད། མཐར་
དན་སངས་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་གསུམ་པ་ལ་འཛིན། །སྤྱིར་སྟོང་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུང་
འགོག་སྟེན་ཅི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས། འོད་གསལ་དྲངས་ཤིང་མི་རྟོག་ལ་འཇུག་པ་ཡུན་
རིང་ངོ་། །ཞེས་བ་ནས། ཡུལ་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུང་གིས་ནམ་ཤེས་
མ་གཡོས་པ་དེ་སྤྱིར་དུ་འཛིན་དགོས་ཏེ། རྒྱུང་གི་གཡོ་བ་དེ་སྟོན་གྱི་འཕེན་པ་དང་

གཁམས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་མིན་ནམ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མི་གཡོ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བསྟ་སྟ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་བ་དེ་
རི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་དང་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དོན་བསྐྱུ་ན། མདོ་སྤྲུགས་སྟན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་
འཛིན་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཡུལ་སྟན་སྣང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་
ལྟ་བ་ལུ་ཐག་གཅོད་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲུགས་སྟེ་མེད་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་མོར་མ་སྦྱིད་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱིའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱུ་མ་ཆང་བར་མཐོང་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པར་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེས་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་
འདོན་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་གཟིགས།

ཨིམ་ཞུ་གདན་ཞུ་གས་བྱི་དམར་བྱིད།

སེམས་དབེན་ཐུགས་རྟོ་རྟེན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་སེམས་དཔེན་ཐུགས་དྲི་རྩེ་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། སེམས་
 དཔེན་སྦྱིད་པའི་ཐབས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྦྱིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 བསྐྱོམས་པས་སྦྱིང་གར་རྒྱང་བསྐྱབ། ཐིག་མར་སྦྱིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 སྐྱོམ་པ་ཞེས་མི་ཤིགས་པ་གང་དུ་ཡོད་མའི་གནས་དེར་སྐྱོ་གནས་པ་བསྐྱབས། དེ་ནས་
 གདོང་གི་སྣ་ཅེར་འདྲ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྐྱོམ་པ་རྒྱང་དྲི་བཟུམས་པ་བྱས་པས། ཞེས་པ་ནས།
 ཐུག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མའི་ཐོགས་འདོན་པ་གསུམ་གྲོམས་པར་བྱས་པས་མཐར་
 སྦྱིང་གའི་ཅ་མདུད་ལེགས་པར་སྐྱོམ་པ་ན། རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་ལ་ཐིམ་པ་དང་། དབུ་

མའི་ནང་ནས་རྩྱུ་རྒྱུ་དཔུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལས་མདུད་པའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་
 རྒྱུད་ལེགས་པར་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་སེམས་དཔེན་སྦྱེད་པ་ལ་གཉིས། ནང་གི་
 ཐབས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་རྗེས་འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་འོག་རྒྱུད་སྦྱིང་གའི་བར་དུ་འཐེན་
 རས་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་རྩྱུད་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་དེར་གཏད་ལ་བཟུང་། ཡང་སྤང་
 ལ་ན་ཆ་ཡོད་ན་སྒྲོན་ལ་འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་འོག་རྒྱུད་ཡང་འཐེན། དེ་ནས་སྤེང་རྒྱུད་སྒྲ་
 སྒོ་ནས་མར་འཐེན་དགོས། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་སྦྱར་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་
 ལུས་ཀྱི་ཚུལ་བ་དྲག་པོ་མི་བྱ་བར་གཙོ་ཆེར་དམིགས་པས་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་བཞི་
 བྱི་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྩྱུ་རྒྱུ་ལས་འཆར་ལ། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་མི་སྒྲོག་
 བས་ཆ་འབྲུ་ཙམ་འཆར་རྟོ། །བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེར་སྐབས་ལ་
 བྱུད་པར་གསུམ་ལྟན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་གིན་འདུག་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩྱུ་རྒྱུ་རིམ་ཀྱི་
 ཟེན་གྱིས་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཆོས་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་བྱུད་པར་གསུམ་ལྟན་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་འགགས་པའི་སྤྱང་བའི་
 སྐབས་ལ་སྤྱང་བ་རང་དུས་ཡིན་བསམ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་མཆེད་པའི་སྐབས་ལ་
 མཆེད་པ་འཆར་ཀྱི་རེད་བསམ་དགོས། ཐོག་མར་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ཐེམ་རིམ་སྤྱོད་པའི་
 སྐབས་ལ་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས། དེ་ནས་ག་ལེར་གོམས་ན་རང་ལྟགས་ཀྱིས་མགོ་བོ་
 རྩྱུ་ཆེས་ལ་ཐེམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཡོང་སྐབས་དཀར་ལམ་པའི་སྤྱང་བ་ཤར་བ་དང་། རྩྱུ་
 ཆེས་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་སྐབས་དམར་ལམ་པའི་སྤྱང་བ་ཤར། གང་རུས་
 ཅི་རུས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཁོ་ན་དཔྱད་དགོས། དང་པོ་སྤྱོད་སྐབས་ས་
 རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་ཉགས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་དང་སྤྱང་བ་གསུམ་དང་རྩྱུ་གསུམ་དང་
 བྲལ་བ་སོགས་དཔྱད་དགོས། གོམས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཁོ་རང་དཔྱད་པ་མ་
 གཏོགས་ཉགས་བརྒྱུད་པོ་སོགས་དཔྱད་མི་དགོས། དཔྱད་ན་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དཔྱད་
 པ་ལ་གཞིད། ལམ་དུས་སུ་མི་སྦྱིང་གའི་རྩྱུ་རྒྱུ་བརྩུད་ནས་ཐེམ་པ་ལ་མཆོད་ཉིད་

ནམས་ཚང་བར་འཆར་ལ། གཞན་དུ་ཐིམ་བ་ལ་དེའི་ཚོད་ཅམ་མི་འཆར་རོ། །ཞེས་བ་ནས།
སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲབ་ཆེ་ཆུང་
ནམས་སྟེད་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་ལ་ཡང་ཆུང་ཐིམ་
བ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་སྤྱ་རུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་སྤྱ་རགས་མང་པོ་ཡོད། གསུམ་བ་ནི།
སྤྱིར་ཆུང་རྒྱ་ཁྲིར་བསྐྱས་བ་དང་བྲད་བར་དུ་སྦྱིང་གའི་མདུད་བ་གྲོལ་ནས་དེའི་ནང་གི་
མི་ཤིགས་བ་ལ་ཆུང་བསྐྱས་ནས་ཐིམ་བ་ལས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་བའི་དགོས་བ་ནི།
ཞེས་བ་ནས། སེམས་དབེན་གྱི་བཤད་བ་མཐའ་དག་བར་ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་བཤད་
ཅིན་རྟོ། ། །ད་བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཞེས་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབས་ལ་སྟེབས་
བ་རེད། སྟོན་ལ་བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཞེས་བའི་མཐུལ་ཞིག་ཐོན། དེའི་
རྗེས་ལ། ཁོང་སྟོང་བྲོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མེད། །ཅེས་བ་ནས། དེ་བས་སྟོ་མཆོག་མཉེས་བར་
མཛོད། །ཅེས་བའི་བར་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྟོད་བ་གསུངས་ཤིག །རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལ་
གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་
རིམ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཐོས་པ་འཛིན་པ་སྟེ། རྟོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་
བདེན་གཉིས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་
ལུས་རྒྱུ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ། རྟོ་རྟེ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
མཚན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅམ་ལགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ལུས་རྒྱུ་པར་དབེན་པ་
ལ་ལྷའི་གཞུགས་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྒྱལ་ཐུ་རབ་བསགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བསྐྱེད་རིམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའམ་ལྟ་
སྐྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མེད། དེ་བཞིན་ལུས་དབེན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་མེད། དག་
རྒྱུ་པར་དབེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་རྒྱང་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
གྱིས་རྟོ་རྟེ་བསྐྱས་པ་ཅམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པ་འདིས་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ལ་བཞེན་ནས་གནས་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་བཞེན་
ནས་དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་མི་རྟེན་དོ། །དེ་བས་ན་སེམས་དབེན་རྫོགས་ཀྱི་
བར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་ལྟ་སྐྱུ་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་

བསྐྱེད་བའམ་ཡེ་ཤེས་ཅམ་གྱིས་ལྷ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་བ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་
 རྟོགས་བར་བགྱིད་བར་འཆལ་མོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་དབྱུང་
 བའི་ཆེ་ལམ་གྱི་མཆམས་ཤིག་ནས་མོས་སྒོ་ཅམ་མིན་བར། ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་ལྷ་འི་
 སྐྱར་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་བ་འདུག་པ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྣམ་དཔྱད་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་
 གོང་དུ་སྐྱུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་བཞི་གསུངས་བ་དེ་དང་
 འབྲེལ་བ་འདུག །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་དབེན་རྟོགས་གྱི་བར་
 དུ་དེ་མ་བྱུང་བའི་རིགས་བའམ། ཞེས་བ་ནས། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་རིམ་བ་བཞིན་སྐྱབ་བ་
 བྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་དབེན་དམ་བ་རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་
 རིགས་ལྷ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ།
 སྐྱེ་རྗེ་རྗེ་སོགས་གསུམ་དང་། ཞེས་བ་ནས། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུས་སྤྲ་མ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་བའོ། །སྐྱུ་མའི་ལུས་དེ་རྟུལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་མིན། དེ་དག་
 གིས་ནི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འི་སྐྱེ་དེ་ལ་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་ལྷར་སྐྱེས་བ་མིན་བ་ཞིག་
 དང་། ཞེས་བ་ནས།

གཉིས་བ་འཆད་བ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་བ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་
 སྒོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བཤད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། སངས་རྒྱས་བ་ཀུན་སྤྲ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་བདག་མེད་བ་དང་མི་ལམ་
 དང་སྐྱུ་མ་ཞེས་གསུང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་
 སྐྱུ་མའི་ལུས་དེ་མི་ཤེས། བདེན་ཡང་དེས་ནི་ཤེས་བ་མིན། །བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་
 ཁ་ཕྱིར་བལྟས། །བདག་བྱིན་བརྒྱབ་སྟེ་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་འདོགས་སའི་གཞི་མཐར་
 ཐུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་དེ་རྟོགས་མ་ཐུག་བས་དེ་
 ལས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་བ་ཡིན། རྣམ་ཤེས་རྒྱང་དང་ལྡན་བ་ཡི། །ཞེས་བ་ནས། སྒོན་གསལ་
 ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་འི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་རྟོག་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་

པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། བྱང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་
མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་པ། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སེམས་
དུས་གཏན་དུ་གནས་ཡོད། དེ་ལས་སྤྱོད་ཡུལ་འཆར་བས་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཞི་དེ་ར་
རང་ཆོ་ལ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། ཡང་ན། སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་ཟེན་པའི་གང་ཟག་གི་བྱང་པོ་རྟེན་
པའི་ནང་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་གོ་དགོས་པ་ཡིན་
ནམ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་
གསུང་གིན་ཡོད་དམ། ཡང་ན། ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱིང་གིན་ཡོད་ཀྱང་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་སུ་མེད་པ་ལ་གོའམ།

ཡི་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། རྟོག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ།
ཉམས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྗོད་པ་སྤྱོད་པའི་མི་ཤིགས་པ།
སྤྱོད་པའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་ལུགས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ནས་ཅད་བཅད་ནས་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་
འབྲེལ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་
ཡུལ་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་རིམ་བཅུད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་
དང་པོས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་ལས་མ་བསྟོས་པར་
རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བས། འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་པར་བསྟོན་ཏོ། །
སྤྱོད་པ་གསར་པ་རེ་རེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས། ལུགས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་པ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་
མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་རེ་རེ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་ཡང་ལུགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
གསུམ་ཤར་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་མགོ་འཇུགས་པ་ཡིན། ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་ནི་འཆི་
བའི་འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གང་གི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཏེ།
འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གཞི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གང་གི་དབང་གིས་

སམ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་སེམས་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་
སྦྱ་མའི་སྦྱར་ཤར་ནས་འཆང་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།

ཆོག་གས་བཅད་དེའི་དོན་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཤད་
མོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་བརྒྱུད་པོ་ཤེས་པར་བྱ། །སྦྱེ་བའི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་བ་
བཞི་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་སྦྱེ་ལ། དེ་ཡང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་
ཚུར་འཆར། ཐེམ་པའི་སྐྱབས་སུ་རགས་རིམ་ནས་ཐེམ་ནས་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལ་
བར་ཐེམ་གྱིན་ཡོད། འོད་གསལ་བ་ལས་སྟོང་བ་ཆེ། །ཞེས་པ་ནས། རང་གི་ལུས་ལ་
གནས་ན་ཡང་། །བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས་མི་རྟོན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྦྱ་
ལུས་ཀྱི་སྦྱབ་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་
ནང་གི་འབྱུང་བ་སྔ་བ་ལྔ་བྱུང་བ་དང་དེ་ལས་ནང་གི་འབྱུང་བ་རགས་པ་ལྔ་དང་དེ་
ལས་སྤྱིའི་འབྱུང་བ་རགས་པ་ལྔ་ལ་འགྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་གིན་ཡོད་པ་མིན་ནམ། ལས་
ལ་ལུས་རག་གི་ལས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་སེམས་བརྒྱལ་མ་བརྒྱལ་
གྱི་དབང་གིས་བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་འདྲན་པའི་རྟོན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་ཡིན། རི་སྤྱོད་དུ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་མ་
མཐོང་བ་དེ་སྤྱོད་དུ། སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོར་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པའི་འཁོར་བར་འཇུག་
བ་འདི་ལ་འཁོར་བར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས་གནས་པའམ་འབྱམས་པ་
དང་། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལྷོག་པ་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྤྱང་བའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དགོས་པ་ནི། ལྷགས་དང་པར་བྱིན་བྱུན་མོང་བའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་དུ་ཐ་སྦྱད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རྒྱུ་སེམས་མ་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲིགས་པའི་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ངོས་གཟུང་བར་
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་མིན་ནམ་བསམ་པ་སྐྱབས་རེར་

བློ་སྤྲོད་པ་ཡིན། རྒྱུ་ལྡེ་དབང་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་རྒྱངས་སྐྱབས་འགགས་ནས་
 རྟེན་གསར་བ་རེ་ལ་དབང་ཤེས་རེ་གྲུབ་པ་དང་། གསོན་པའི་སྐྱབས་ལ་ཡང་དབང་པོ་
 ལ་སྐྱོན་ཤོར་ན་དབང་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་བདག་གི་མཆན་གཞི་ལ་
 འཛོག་མི་ཐུབ་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རིགས་པར་དེད་ན་མཐར་ཐུག་
 གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོད་ལ་འབབ། འོད་གསལ་དེ་བདག་གི་
 མཆན་གཞི་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ན་འོད་གསལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
 ཏུ་མཐོང་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོར་གྱུར་སྐྱབས། སྤང་བའི་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ཏུ་
 འཛོག་མི་འཛོག་སོགས་མི་བདེ་བ་མང་པོ་ཡོད།

རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྲོད་པོར་གྱུར་པ་རང་སྟོག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱང་
 སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་ཟད་པས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་མེད་པར་
 སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་དང་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་ལུས་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཁྲིད་
 ཡིག་ཅིག་གི་ནང་ལ། གདགས་གཞི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་པ་
 དང་། གདགས་གཞི་རགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རགས་པ་གཉིས་
 བཞད་ནས་གང་ཟག་རྒྱད་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད། རགས་པའི་རྒྱང་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཡིས་བྱ་བ་བྱས་པའི་སྐྱབས་ལ་སྤྱོད་པའི་ང་དེ་
 མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པར་བག་ལ་ཞན་པས་ཡོད་པར་གསུངས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐྱབས་པ་དང་། གཉུག་མ་བའི་ལུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། མགོ་
 དང་རྒྱང་པ་སོགས་དབང་པོ་ཆང་བའི་ལུས་རགས་པ་ནི་དང་པོ་མངལ་ཏུ་ཉིད་
 མཆན་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་ལ་ཆ་བ་
 བཞིན་ནོ། །ལུས་རགས་པ་དེ་གནས་སྐྱབས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱང་
 སེམས་ཀྱི་ལུས་ནི། གནས་སྐྱབས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡང་མི་ལྟོག་པས་གཉུག་

མའི་ལུས་ཏེ། རྩ་ལ་གཤེར་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ནམ་ཡོད་ན་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོད་པ་བཞིན་གཉུག་མ་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་ནམ་དུ་ཡང་མི་ལྟོག་པ་གཏན་
 དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། ད་ལྟ་གཟུགས་ལུས་རགས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་གཉུག་མའི་
 ལུས་ནི་རྩལ་སེམས་ཅན་ཞིག་གི་ལུས་ཡིན་པས། ལུས་རགས་པ་ནི་དེའི་གནས་ཁང་
 དང་འབྲེལ། །ཡོད་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ན་ཅུང་ཅན་མི་བདེ་
 བ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། རྩོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་གི་ནང་ལ་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་འོད་
 གསལ་གྱི་རིག་ཆས་བྱུང་ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྲོད་ནས་མངོན་གྱུར་ཅེས་པའི་དོན་ལ་
 བསམ་སྒོ་ཅུང་ཅན་གཏོང་བྱ་ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 མོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་མའི་ལྟ་སྐྱེ་གང་ལས་སྐྱབ་པའི་གཞི་གཉུག་མའི་ལུས་ངོས་
 འཛིན་པའི་བྱུང་ཡིན་ནོ།

དེའི་སེམས་ནི་དབང་ཤེས་མིན་གྱི། ཞེས་བ་ནས། སྟོག་འཛིན་དང་། སྟོག་འཛིན་
 དེ་ལ་ཡང་སྤྱར་གསལ་གཉིས་ལས་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བཅོ། །དེ་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་
 གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་བར་དོ་
 དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་པར་བའམ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་སྤང་བ་རྣམས་སོ། །
 ཞེས་བ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རིམ་ལྔ་
 ལས། དེ་ཉིད་རྩལ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ལམ་དུས་སུ་ཡང་འོད་གསལ་འགགས་ནས་
 ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤྱར་ཡང་ནི། །རྣལ་
 འཁྱོར་བ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །སྐྱེ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 རོ་རྩེ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག་དང་རིམ་ལྔ་གཏན་
 རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་སོགས་ལྟར་ན། ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་ཤར་ནས་
 ཡོང་བའི་སྐྱབས་ལ་རྩལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མའི་ལུས་བྱུང་ཅེས་འགྲེལ། དེ་བས་འདི་

ལྟར་འཕྲོ་བ་ཀྱུ་མ། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འདིར་བཤད་དེ། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །
ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །ཕྱིའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཀོད་པ་དེ་དག་གྱང་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་དབང་ལས་ཤིག་བ་ཡིན་པས། རྒྱུའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་
དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ས་ཅང་མེད། ཆག་འགྱུར་
ལས། རྒྱུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས།

སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གྱང་རང་གི་སྤྱི་ལུས་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ནི། དེ་ཐམས་
ཅད་གྱང་རྒྱུ་དང་མེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་མཐོང་བའོ། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་
ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། །སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ཆོག་པ་འགོད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྤྱོད་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་ཀྱིས་བྱས། སེམས་གྱང་
མཐའ་དེད་ན་རགས་པ་སྟོབ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་སྤྲ་བ་གཏུག་མའི་སེམས་ཀྱིས་
བྱས་པ་ཡིན། མདོར་ན། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་
གསུངས་པས། སེམས་བརྒྱལ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་བརྒྱལ་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
ཡིན། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་སོ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟའི་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་
བར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཅམ་གྱི་ཞེས་བཤད་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་
ལ་གོ། །ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཀྱིས་ཞེས་བཤད་ན་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད། དེ་བས་ན་
ངས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རེག་པར་དཀའ་བའོ། །གཏུག་མ་
ལྟར་ཅིག་སྤྱེས་པའི་འོད་གསལ་ལ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྤང་
ཅན་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅམ་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་སྟོབ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་
བར་གྱུར་བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་བས་ཡང་བ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུ་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་

བ་བཅིངས་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་མེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྤང་བ་གཉིས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་ཤིང་། ཞེས་
 བ་ནས། ལུས་རགས་བ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ལམ། ཉང་གང་དུ་
 འདོད་བ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་མའི་སྤྱི་ལུས་རགས་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་
 ནས་སྤང་བོ་རྙིང་བ་ལས་སྤྱི་རོལ་ནས་སྤྱོགས་བཅུ་འེ་ཞིང་རབ་འབྱམས་ལ་འགྲོ་བ་དང་།
 ཡང་། ལུང་བོ་རྙིང་བ་ལ་ཚུར་ཁྱགས་ནས་རྟེན་སྤང་བོ་རྙིང་བ་དེའི་ནང་དུ་ཡེ་མེས་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་གནས་བ་ཞིག་ཡོད། དོན་འདི་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་མེས་འཕོ་
 བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཉིད་བསྒྲམས་བས་འཕོབ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་བ་སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་བས་
 ཀྱང་རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཆོག་དེས་སྤྱི་ལུས་སྤྱོད་ཚུལ་མ་
 བསྐྱུར་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རྣམ་དག་བསམ་བ་དེ་ཡིས་བྱངས་
 བ་ཡི། །བྱང་དང་མེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས། །བསྐྱུར་བའི་ཅ་བ་སོ་སོར་ཐར་
 བ་ལ། །སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །རང་ཉིད་སྤྱོད་མཆོར་ལྟར་བ་རི་
 བཞིན་དུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་བར། །མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྤྱོད་བའི་
 ཁུར་འབྱེར་བའི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །སེམས་
 ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ། །གོམས་བ་མེད་ན་བྱང་ཚུབ་མི་འགྲུབ་
 བར། །ལོགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ལ། །བཙོན་བ་བྱག་པོས་སྤྱོད་པར་
 བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་ཚུལ་
 བཞིན་དཔྱོད་བ་ཡི། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ། །སྤྱི་དུ་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། ཐར་བ་སྤྱོད་བ་ཟེར་བ་ནང་གི་
 སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཐར་བ་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་སྤྱི་རོལ་ནས་དག་ཞིང་ཞིག་ཏུ་
 སྤྱོད་ནས་ཐར་བ་བསྐྱུས་དགོས་བ་མིན་པས། སེམས་རྒྱུད་འདུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

སེམས་མ་དུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བྱས་ནས་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉོན་མོངས་མེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཅ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་ཡང་། ང་རང་ཆོའི་ད་ལྟའི་སྒོ་བཞིན་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་བྱེད་དང་ནང་གི་ཡུལ་ལ་ཏ་ཅང་འཕྲོ་བའི་སེམས་ཤིག་གིས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ན་ཡང་། གོམས་པ་མཐར་སོན་པ་མི་འོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན། བདག་མེད་པའི་དོན་གོམས་པ་མཐར་བྱིན་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅམ་ཀྱི་སྒོ་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏིང་བྱིན་པར་རྟོགས་པའི་ཅེ་གཅིག་པའི་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེས་པར་དགོས། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡང་བྱ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། བྱ་བ་སྤྱིང་དམིགས་པ་ཐུར་རེ་བཟུང་ནས་ལྷན་ནེར་འདུག་པའི་བར་ཆད་བྱིང་ཁོད་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བྱིང་ཁོད་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱ་བའི་སེམས་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སྒོ་གསུམ་བག་མེད་རྒྱུ་ཡན་དུ་བཏང་བ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་བསྐྱོད་པ་དག་འཛོལ་ཡིན། ཀུན་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་རང་དབང་དགོས། རང་ཡང་མཐར་མ་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ཡང་སྤང་བའི་རིགས་ལ་བག་ཡོད་བསྐྱོད་དགོས། རང་དབང་ཞེས་སྤྱིར་སྒྲིང་ནས་བཞག་པ་དེ་ཆོ་སྒོའི་ཐག་ཆོད་ནས་བར་སྐྱབས་ཤིག་ནས་བྱེད་སྤྱངས་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོང་ངེས།

དེ་ལས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བློན་ཅན་ལ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་དད་པ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་རུང་མི་ཤེས་རུང་། ངན་སོང་ལ་སེམས་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། ང་ཆོ་བོད་པས་འདི་བྱེད་རུང་གི་མ་རེད། འདི་བྱས་ན་

སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་དང་། ངན་སོང་ལ་འགྲོ་བེར་ནས་བག་
 ཡོད་སྒྲིན་གྱི་འདུག །བག་ཡོད་བསྒྲིན་པ་དེས་མི་ཆེ་འདི་སྒྲིད་པོ་ཡོད་པས། ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱིས་མ་རུང་བའི་ཉེས་སྒྲིད་སྒྲིམ་པ་དང་གཉིན་པོ་བསྒྲིན་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 སྒྱུར་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་མི་དགོ་བཅུ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲིང་
 རས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་འཛིག་དགོས། སྒྲོས་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ཆོས་དེ་བས་ཀྱང་དགོ་ཚུལ་སྒྲོང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འཆང་བའི་རྗེས་ལ། ང་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་གས་ཡིན་བསམས་པའི་ཐོག་ནས།
 སོ་སོས་སྒྲོབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འགན་ཁུར་ཞིག་སྒྲུངས་ནས་བག་ཡོད་བསྒྲིན་པ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་སྒྲོས། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་རྗེས་
 འདུག་ཆོས། གྲུང་ཐང་ཆང་གིས། ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྒྲིད་པས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ། །ནང་དུ་རིམ་
 གཉིས་རྣལ་འབྱོར་གདེང་དང་ལྷན། །མདོ་ལྷགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་
 འབྱེད། །སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་སྒྲུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་
 འདུལ་བའི་ཀུན་སྒྲིད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ནང་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་། གསང་བ་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་སྒྲི་དང་ལྷག་
 པར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་བསྒྲིད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གོ་བ་ཆགས་
 པའི་སྒྲིང་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཤར་སྒྲོམ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དམིགས་
 རྣམ་སྒྲོང་ཐུབ་ན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་ལག་རྗེས་
 བཞག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་
 ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་འགྲིག་ལམ་ཀུན་སྒྲིད་འཁུར་བ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་
 སྒྱུར་ང་རང་ཆོའི་བོད་ལ་དད་པ་དག་སྣང་ཏུ་ཅང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་། འགྲིག་
 དམ་པོ་དང་ཀུན་སྒྲིད་ཡག་པོ་ཡོད་ན་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་ཅི་བཞིན་འདུག །དཔེར་ན།
 རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆང་ཟེར་སྐབས་ཆང་མས་བསྒྲིད་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ནང་གི་རྟོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུལ་ཀྱང་མི་ཤེས། ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱིའི་འགྲོ་སྤངས་སྡོད་སྤངས་དཔེར་
ན། གཟན་གྲོན་སྤངས་ཚུན་ཆད་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་འགྲིག་ལམ་དམ་པོ་ཡོད་པས་མིས་
མཐོང་འཛིག་གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་མངའ་དྲགས་རྒྱལ་གསུམ་དབྱར་གནས་ལ་ཆོས་
འཁོར་རྒྱལ་ལ་འཛོམས་པའི་སྐབས་ལ་གཙོ་བོ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་གནང་གིན་
ཡོད། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སྐྱུ་བཅར་གྱུ་ཆང་གི་བཙོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འགྲིག་ཏུ་ལས་པའི་
དམ་པོ་མེད་ཆོད་འདུག། དྲགས་པོ་གྲུ་ཆང་ཏུ་ལས་པའི་འགྲིག་དམ་པོ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་
ཡོད་པས་བསྟོད་བསྐྱབས་གཏོང་གིན་ཡོད། དེ་རིང་ཁ་སང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལ་
མཐོང་ཅུང་ཙམ་ཚུང་དུ་སྤྱིན་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག།

ང་ཆོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་གི་དྲུག་ཅུའི་ནང་དང་
བདུན་ཅུའི་མགོ་སྟོད་ལ་བལྟས་ན། དེ་རིང་ཁ་སང་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་ནང་ཆོས་
ལ་པལ་ཆར་མཐོང་ཅུང་ཙམ་ཆེ་དུ་སྤྱིན་པའི་བཙོ་ལྟ་ཞིག་འདུག། ལྷན་པ་དམར་མེར་
ཚུན་ཆད་ལ་དག་སྤང་མོས་གྲུས་བྱས་ཐེར་བ་དག་འཕོ་ཡིན། མ་གཞི་ངན་ལང་ལ་
བཏང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག། སྤྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་མཁན་ཆོ་ལ་སྦྱོན་བརྩོད་ལྷགས་ཆེ་ཞིག་
བྱས་ན་གཟབ་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་རེད། གཞན་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དག་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག།
དཔེར་ན། ཐེ་ལན་ན་གྲུ་པ་ལ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ཡང་གྲུ་པ་རེ་འགས་ཞབས་འདྲེན་
བྱེད་ཀྱིན་འདུག། དགོན་པ་གྲུ་ཆང་གི་འགྲིག་ལམ་དོག་པ་དང་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་།
ཅུང་ཞེ་འཆར་འཆར་བྱེད་དགོས་པ་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་
བཀྱི་དགོས་པ་ཞིག་གི་ཆེད་རེད་མ་གཏོགས། དོན་མེད་དགོས་མེད་ལ་དབང་ཡོད་
ཀྱིས་ཁྲིམས་བསྐྱམས་པ་ཞིག་མིན་པས། གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་ལ་ཞུགས་ཆར་ན་སྤྱིར་ཆོས་
འདུལ་བའི་ཁྲིམས། སྒོས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་སོགས་དང་དུ་མྱངས་ནས་བྱེད་
དགོས། རང་རང་སོ་སོ་ལ་ཡང་དེས་པན་པ་རེད། སྤྱི་ཆོགས་ནས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་
མཐོང་སྐྱབས་པར་དེས་པན། གཞན་བར་སྐབས་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་འགའ་ཤས་

མིས་ཆད་འཛིག་ས་ལ་ཅི་བཞིན་འདུག། །སྒྲ་རིང་པོ་བཞག། །ཕུ་ཐུང་གོན། །ཆང་ཐུང་གོན། མིག་ཤེལ་ནག་པོ་ཞིག་བརྒྱབ། སྤྱག་ས་ནས་རྒྱབ་ལོགས་ལ་བུད་མེད་བཞག་ནས་སྤག་སྤག་བཏང་སྟེ་པར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་བྱས་ནས་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་འདུག། །ཐོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཁ་ཤས་བལ་ཡུལ་ལ་སླེབས་སྐབས་ལོག་ལྷ་སྟེ་གལས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཟེར། དེ་ལ་བལྟས་ན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཆོའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཆོ་ཡག་པོ་འདུག། །ད་དུང་ཡང་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། མཐུན་རྒྱུན་ཅུང་ཙམ་ཆེ་རུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱས་སྟོས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་སྟོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་མཛེས་པ་ཡོང་བའི་ཉིན་ཁ་ཏན་ཏན་ཡོད། སྤྲ་མོར་གདན་ས་ལ་བསྐྱད། དེ་ནས་བྱི་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱད་སྟེ་མཁན་དེ་ཆོར། བར་སྐབས་གདན་ས་ལ་འགྱུར་བ་ལྷ་བུ་གང་འདྲ་སོང་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་འདི་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ཅ་ལག་ལ་དང་དོད་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ཟེར་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་། ང་ཆོའི་དགོན་པ་གྲ་ཆང་ཆོས་ངོམ་ས་རེད་མ་གཏོགས་རྒྱ་ངོམ་ས་མ་རེད། རྒྱ་ངོམ་འདོད་ན་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བསྐྱད་ནས་ཆོང་བརྒྱབ། དེ་ནས་རྒྱ་ངོམ་ས་ན་མཐོང་འདྲ་ཞིག་སྟེ་བ་ཀྱི་རེད། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རུ་བྱུང་སྟེ་འདུལ་བའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ཅ་ལག་ལ་དང་དོད་མི་བྱེད་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷོ་ཆས་ལ་གྱོང་བཏང་ན་མི་འགྲིག་པས། གཟུགས་པོའི་བཅུད་གསོ་བའི་ཟ་མ་ཞིམ་པོ་ཟ་དགོས། མགོ་མཁན་པོ་དགོ་བསྐྱོས་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཀྱན་ཆོའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཡང་རྒྱག་དགོས།

དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བག་ཡོད་བསྟེན་ཏེ་འཕྲུལ་ཀྱི་སྟེང་བརྟེན་གཞི་ནས་འགོ་ཚུགས་ཡོང་གིན་ཡོད། ཉིན་ཞག་སྤྱགས་གཅིག་ལ་སྒོ་གསུམ་ལ་འཕྲུལ་བསྟེན་པའི་གོམས་པ་ཡར་རྒྱས་བྱིན་ན་དེ་ནས་ཅི་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་ཡོང་སྐབས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལྷ་བུའི་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་དབྱུང་ན། བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །བཏང་ན་དགོ་བའི་

དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་བདེ་ཆེན་འབྲེན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
བྱས་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་སྟབས་ཞིག་ཡོད། རང་ཉིད་སྲིད་མཆོར་
ལྟར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གནས་
ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་བ་ཡིན་ན། ཨ་ཅི། ཆང་མ་སྟུག་བསྟུལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་འབྲ་
འབྲ། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་གངས་མེད་པ་དང་ཆང་
མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྟུལ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སོ་སོ་
གཅིག་ཕུའི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྟུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན། སྲིད་འཇུག་ལས། ཇི་
སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་བདག་གི་
གནས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་སེལ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
གཞན་པར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་སྟབས་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་འཆོ་བ་དེ་གཞན་གྱི་ཆེད་
དང་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེས་ཡོད།
དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྲིང་བའི་ནང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན། སྟུག་བསྟུལ་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་
ཡོད་པ་དང་། མིར་སྦྱེས་པ་གོ་ཆེད་ཡོད་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེ་མ་པ་ཞིག་གི་ངང་མི་ཆེ་
བསྟུལ་བ་ཡིན་ན་དུས་ཆོད་ལ་དངངས་སྒྲག་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་སྦྱི་དང་ལྷག་པར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་བསྟུན་དགོས། ཉམས་
ལེན་དེ་དག་ང་ཆོས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན། གལ་ཆེ་ཤོས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་ཞིག་ཡོད་པས། ཞབས་འབྲེན་མི་གཅིག་གིས་བྱས།
མཆན་ཤས་དག་འདུན་སྦྱི་ལ་བྱུང་ན་མི་མང་པོས་དག་འདུན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲིག་
གསོག་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་སྐྱབ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྟོང་ག་ནས་རྒྱང་གི་
 བཞིན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདོན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་འདོན་པ་ཅམ་ཡིན། སྐྱུ་མའི་ལུས་
 ཟེར་བ་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོའི་འབྲེལ་
 ཐག་བཅད་ནས་ལུས་རགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོང་
 གྲུབ་ས། ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་
 ལ་རང་འཇགས་ཚུར་ཞུགས་ནས་སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག །འཕོ་བ་བརྒྱབ་ནས་ཤེས་པ་སྟོར་
 མཁན་མང་པོ་ཡོད། བོད་ལ་ ༡༩༥༠ ལོ་མཇུག་དང་ ༡༩༦༠ རང་ལ་ཆོས་པ་ཆད་ལྡན་
 བཅོམ་ལ་བཅུག་པའི་སྐབས་སུ་འགའ་ཤས་ལས་ཁར་འཕོ་བ་བརྒྱབ་ནས་གཤེགས་པ་
 དང་། འགའ་ཤས་བཅོམ་ལ་སྟེབས་ནས་སང་ཉིན་འཐབ་ཚོད་གཏོང་བ་ཡིན་ན་དེ་རིང་
 འཕོ་བ་བརྒྱབ་ནས་གཤེགས་པ་བྱུང་འདུག །གྲོང་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་བར་སྐབས་
 བཤད་རྒྱ་ཅང་མི་འདུག །སྤར་སྤས་དར་མ་མདོ་སྟེ་དང་སྟོང་སྟོར་སྐྱལ་སྐྱུ་གྲོང་འཇུག་
 བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱ་ཡོད། གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆད་པ་རེད་གསུངས་པ་གོ་
 བྱུང་། གྲོང་འཇུག་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་བར་དུ་སྟེབ་ཀྱི་མེད་པ་སལ་
 ཆེར་མིན་ནམ། གྲོང་འཇུག་ལ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་
 ཏན་རིམ་འདྲ་ཡོད་པ་ཆ་ཆད་ཕྱང་པོ་གསལ་པའི་སེམས་ལ་སྟེབ་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། འཕོ་བ་
 བརྒྱབ་ནས་སྐྱེ་བ་གསལ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ན་སྤར་སེམས་ལ་སྟོན་ཡོན་རིམ་འདྲ་དེ་
 བཞིན་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུང་
 སྐབས་ནས་ཏ་ཅང་ར་འཕྲོད་པོ་བྱུང་ནས་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་ཡང་སྟོན་ལ་ངོས་འཛིན་

ཞུས། གོང་མའི་ཞལ་སྒོ་བ་ཁ་ཤས་འཛོམས་པའི་སྐབས། ཞལ་སྒོ་བ་ཅིག་གི་སེམས་ལ་
སྐྱེ་གོང་མ་སྐམ་པོ་ཡོད། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་སྐམ་པོ་མི་འདུག་སྟེ། ལམ་སང་གཞན་
སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ཏེ་ལུས་གསར་བ་སྦངས་ན་སྤྱད་བ་མི་འདྲ་
བ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་འདུག །འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
གཞན་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཐོབ་ཕྱིན་
ཆད་ནས་རིགས་རྒྱན་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་བ་མེད་པས་སམ་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་
འཆད་པས་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
ཆང་ངོ། །རིམ་བ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ནི་རྒྱ་མ་དག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་
པས་རང་ཉིད་གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་བ་ཡོད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་
ན་དག་ནས་འགོ་བས། ཞེས་པ་ནས།

འོན་ཀྱང་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་རིམ་བ་
གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ལུགས་མཐུན་དང་
ལུགས་ལྡོག་གི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་གང་དུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་ཡབ་སྐུས་ལྗེའི་
གཞུང་ནས་མི་གསལ་ལོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་རྣམ་
གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་དུ་ལག་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱི་
འདོད་བ་ལྟར་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ལག་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་
ངང་ནས་ཚུ་ལས་ཉ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྗེ་རྗེའི་འཆང་གི་སྐྱར་ལངས་བ་ནི་ཅིག་ཅར་གྱི་
རིམ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་
བྱའོ། །སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་པ་དཔེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
མོས་ངོ་ལ་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསུངས་
པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེའི་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་གསུངས་ལ། ཞེས་པ་ནས།

སྐྱེ་དེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་ནི་དེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུའོ། །དེ་
 ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་སློ་བྱར་ལ་ཤར་སློ་བྱར་ལ་ཡལ་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན། ང་ལ་ཁམས་པ་ངོ་
 ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ ༡༩༥༩ ལོར་པལ་ཆེར་མིན་ནམ། ཁོ་ཆོ་ཡོད་སའི་མདུན་དེར་
 གནས་རི་ཞིག་ཡོད། གནས་རི་དེའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་གཅིག་ལ་གྲུར་མང་པོ་སྤུབ་འདུག། དེ་
 ལས་ཕྱི་ཉིན་སློ་བྱར་ལ་ཡལ་ཆེར་ནས་མི་འདུག། །རྗེས་ལ་སློན་སྦྱང་བ་ཞིག་གིས་སྤར་
 གྱི་གྲུར་དེ་དག་མ་ཆེན་སྟོན་ར་མར་ནས་ཡུལ་སྟོན་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་རེད་ཅེས་
 བཤད་ཟེར། ཁུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་མིན་
 ནམ། གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྤར་བ་ནི་མིག་འཕུལ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་སྟོབ་བའི་
 སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མཆོན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེ་དཔེ་དུག་པ་དང་བཅུ་བ་ནི་དེའི་སྐབས་དང་མཐུན་
 བར་སྦྱར་རོ། །དཔེ་དུག་པ་དེའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་ཚུལ་ནི། རྣམ་སློན་གྱི་
 ལུས་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་སྦྱལ་སྦྱུང་དང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 ཀྱང་ཞེས་སྦྱར་དགོས། བདག་གིན་བརྒྱབ་ལས་གྲིབ་མ་ཞེས་པ་ནི་མིག་ཡོར་གྱི་དོན་
 ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་ཐོབ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཆེ་དེ་ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་ན་ཡང་ཆེ་དེ་ལ་
 སྐྱེ་ལུས་ལ་ལྡང་བར་ངེས་པས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བས་བྱུང། ཡང་རིམ་ལྔ་ལས། གཙོ་
 བོ་བདེ་བ་ཀུན་རང་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་
 འབྱུང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མན་ངག་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གསེར་
 སྤངས་པའི་སྐྱེ་མ་སུམ་རྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ལས། མཉམ་གཞག་དང་། མི་ལམ་དང་།
 བར་དོ་སྐྱེ་མ་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་མཉམ་གཞག་ལ། སྐྱེ་མ་གཞུང་བ་དང་སྐྱེ་མ་
 སྦྱང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་མ་སྟོན་བའི་སྐབས་
 སུ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སྤར་སྦྱང་བ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང་། དོན་ལ་འཐོབ་རྒྱ་
 ཡང་མེད་དོ། །སྟོན་ལ་རིམ་ལྔ་གདན་རྗོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་འདོན་རྒྱ་ཡིན་པས་

དེར་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྱི།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མཐོང་རྫོགས་རིམ།
ཞེས་པ་ནས། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཐོག་མ་དྲན་བཅས་དང་བར་དྲན་མེད་ནག་འཐོམ་ཀྱི་རྒྱུ་
སེམས་ལས་བརྒྱད་ནས་དང་། འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
མཐའི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྟོག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལས་
དངོས་སུ་རྟོག་རྟེན་འཆང་གི་སྤྱི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པར་འབྱུངས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་
པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་མ་རྣམ་གསུམ་ནི་མཉམ་གཞག་སྤྱི་མ་དང་། མི་ལམ་སྤྱི་མ་དང་།
བར་དོ་སྤྱི་མའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྟོག་རྟེན་འཆང་གི་སྤྱི་མ་ལངས་ཏེ་དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའོ། །ཡིད་ངོ་ལ་སྤྱི་མའི་ལུས་ལོགས་སུ་ཤར་བ་བསྐྱེམས་ཤིང་མོས་ངོར་
བྱུང་བ་སྤྱི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། འདི་ནི་ལུས་དཔེན་ནས་ཀྱང་འཐོབ་མོད་ཀྱང་།
སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུར་འདུས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོམས་ནས། ཞེས་པ་ནས། མར་
ལྷགས་ཀྱི་དང་པོའི་གདམས་ངག་གི་དོན་མིན་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཐིམ་རྟོ། ། །མར་པ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་ནང་ལ་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་གནད་གསལ་ལོ་མ་ཐོན་པ་མ་
གཏོགས། མར་པ་ཡབ་སྲས་ནི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་ལམ་ཀྱི་སྤྱན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྤྱང་པ་འཛིན་
ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས།

སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་རུས་པ་སད་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པས་ནི། རྒྱུ་དབྱ་
མར་རྒྱུད་ནས་ཐིམ་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་སྤྱིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་སྤྱིང་གར་
འཆོམ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། རང་ལྟར་སྐྱོམ་པ་སྤར་དང་འདྲ། ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་གཉིད་

གྱི་དུས་སུ་ཉལ་བའི་སྟོང་ལམ་འཕྲེས་པ་དང་། ཅོག་བྱ་སོགས་གང་རུང་ངོ་། །གཉིད་
 གཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཁག་པོ་འདུག །གཉིད་སྤྱི་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གཉིད་གཉིད་
 ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། མི་ལམ་མི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཅུང་སྤྲོ་བ་ཡིན། ལྷན་པས་རེད།
 མི་ལམ་མི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་གཉིད་ཁྱུག་འདུག་བསམས་ནས་ལམ་སང་གཉིད་
 སད་མ་ཐུབ་པར་ཉ་ཅང་དངངས་སྒྲག་ཡོང་། དུས་ནི་གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་རོལ་ཙམ་
 བྱས་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སྒྲིང་གར་འདུ་བ་ལ།
 གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རྒྱང་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སྒྲིང་གར་འདུ་བའི་ཐོག་དེར་དམིགས་པ་
 གཏད་ནས་ཆེད་དུ་གཉེར་ན་རྒྱང་འདུ་བྱུགས་ཆེ་བ་ཡོང་། དེར་དམིགས་པ་གཏད་ན་
 དེར་རྒྱང་འདུ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཡང་། རིམ་ལྔ་གདན་
 ཐོག་གི་ལས། ཞེས་པ་ནས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒྲིང་གར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་
 ཞོར་བུའི་ནང་དུ་འཛིན་པ་ཡང་གོ་བར་བྱས་སམ་སྟུམ་མོ། །གཉིད་ཁྱུག་ལྷན་པས་ལུས་
 ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱང་དེ་དག་ཞོར་བུར་འདུ་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་བརྒྱང་བས་སྤྲོ་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་བཞི་འཆར་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདིའི་སྟོར་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཁུངས་དང་བཅས་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །རིམ་ལྔ་
 གསལ་སྟོན་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག།

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་པའི་ཁུངས་
བཤད་པའི་སྐབས་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྟོས་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་སྟོས་
པ་མེད་པར་ཞིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་འདིར་རང་གི་གཞུགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ཡིན།
ཆག་འགྱུར་ལས། རྒྱུད་གིས་རང་བཞིན་གཡོས་ཏེ་གཡུ་ཏེ་མི་ལམ་གཞན་དག་མ་བྱུང་
ན་ཞེས་འགྱུར་བ་བདེའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་མི་ལམ་
ཀྱི་གདམས་ངག་འོང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་འཆང་བྱ་བ་དང་
བར་དོར་འཆང་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་བྱ་བ་སྟེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ནམས་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཡང་
སྐབས་དེར་འབྲེལ་སོ། །མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་བྱ་མཆོས་སྐུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་
ལངས་པའི་སྐུ་ལུས་པའི་སྤང་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་མ་ལྟར་བཅད་པའི་སྟོན་ནས་
སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བའི་ཡུལ་ངོ་དེར་སྐུ་ལུས་དངོས་དང་མི་འབྲུག་པ་ཞིག་དགོས་
གསུངས་འདུག །དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སད་དུས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་མ་མཐའ་ཞིག་
འཕྲེན་ཏུ་པའི་མཆོམས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། དོན་ལྔ་
མར་མི་ལམ་དང་བསྟེ་བའི་སྟོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་འཛིན་པ་ལ་ཨ་རུ་ཏ་ར་མགིན་
བར་འགོད་པ་དང་། ལྷ་མ་མར་པའི་སྟོབ་མ་མེས་ཆོན་གྱིས་མགིན་བར་སྟོམ་བར་
བཞེད། མཚུར་སྟོན་དབང་གི་དོ་རྗེས་སྟོང་གར་སྟོམ་བར་བཞེད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་

ཐེམ་པའི་མཐུས་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་བ་ལ་འདྲུག་མི་རྒྱས་པར་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་
ལམ་འཛིན་པ་ལ། འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། མགོན་པར་
སྟོམ་པར་འབྲེལ་བའི་བྱད་བྱེད་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །ཨ་རུ་ཏ་ར་སྟོམ་པ་གཉིས་མེད་
ནམ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བར་བཤད་པ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས།

དེ་ལས་རྒྱས་སུ་གཏོང་འདོད་ན་སྤྲུགས་འཁོར་བཀོད་ནས་རིམ་གྱིས་བྱིན་ས་
ཚུར་ནང་དུ་སྤྱད་པ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྱུངོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱིར་ལམ་གང་ལ་
ཡང་གཞི་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སྟོང་ཤེས་ན་སྤྱར་བ་ཡིན་
བས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་གཞི་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་པ་ཞིག་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་ལམ་གྱིས་ལམ་དུ་སྟོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། གཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར་ཡང་རྒྱུད་རང་ཤུགས་
ཀྱིས་འདུས་ནས་སྟོང་བ་སྤྱེད་པ་ཞིག་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གཉིད་མ་
བྱུང་ནས་དགོ་སྤྱིར་འདིའི་གོགས་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤས་རྒྱུད་ལ། དེ་དང་གཉིད་བྱུང་
ནས་འཐུག་འགས་པའི་སེལ་རྒྱལ་ནི་མན་ངག་རྣམས་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ལ།
མགོན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ན་མི་ལམ་གསལ་པོ་ཡོང་བ་དང་གཉིད་རྒྱུད་སྤྲུག་པོ་
ཡོང་བ་ཡིན། དེར་མ་བཤད་པའི་སེལ་ཐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་མི་
ལམ་དང་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ཐེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་
བསྐྱེད་རྒྱས་པ་དེས། ཞེས་པ་ནས། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་མི་ལམ་འཆར་བའི་མཆམས་
ལེགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞི་ངེས་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་མི་
ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ཐབས་གཞན་མི་དགོས། དེ་ལ་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་
ངོ་ཤེས་པའི་ཐབས་གཞན་མི་དགོས་བས། ཞེས་པ་ནས།

གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུད་གཞན་དུས་འཁོར་ལས། སྤྱིར་ག་དང་ནོར་བུར་གནས་པའི་ཐིག་
ལེས་གཉིད་འཐུག་གི་སྐབས་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་འཛིན་པ་
དེས། མི་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་རྣམས་ངེས་མི་རྒྱས་ཀྱང་། མི་ལམ་ཐེན་པ་

སོགས་བརྟན་ཅིང་བྱང་བ་ཡོད་ན། མི་ལམ་མི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་མི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྤྱད་རིམ་གྱི་
དམིགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་འདུ་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བཞིན་ཡོད། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་
དེར་གཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་བཞི་འཛིན་པའི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་མར་ལུགས་
ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྤྱིང་བ་འདད་པའི་དམིགས་པས་ལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་ནུས་འབྱོར་པས་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་འོད་གསལ་
མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་འདྲེན་ཟེར་བ་དེ་ཨེ་ཡིན། མཁས་གྲུབ་འོར་བཟང་རྒྱ་
མཆོས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་རབ་རྒྱུད་སྤྱིང་བ་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་བཞི་
ཐོག་མར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་མི་ལམ་གྱི་འོངས་སྤྱིང་ལྟར་བཟུ། ཞེས་པ་ནས། མི་ལམ་
དང་བསྟེན་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ནུས་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཆེ་བ་ནུས་ནས་
བའདད་པ་མི་གསལ་ཡང་། མི་ལམ་དང་བསྟེན་པ་གཙོ་བོ་དཔེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུར་
ཐེམ་པ་ཡིན། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ནུས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་སྤྱང་དོ། །ཞེས་པ་ནས།

གཉིས་པ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྟེན་པ་བའདད་པ་ལ་གསུམ། བར་དོར་
འཆང་རྒྱ་བའི་བསྟེན་ལྟུང་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་རིམ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་ན་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱ་ལུས་དང་འོད་
གསལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། འདིའི་སྦྱ་ལུས་འབྱུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
དོད་ཆེ་འདིའི་སྤྱིང་བ་བཞི་དང་། འཆི་བའི་སྤྱིང་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་བྱེད་པར་
ཡང་བསྟན་ཏོ། །སྤྱོད་པ་བྱས་པ་ནི་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སེམས་བསྐྱུས་
ནས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཤར་བ་ལ་གསུངས་ཡོད། ཆེ་འདིར་སྤྱོད་
པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན་ལས་དབང་གིས་འཆི་སྐབས་མ་ཡི་འོད་གསལ་དེ་བྱ་ཡི་འོད་
གསལ་ལ་བསྐྱར་ཏེ། བར་དོར་འོངས་སྤྱོད་ཐོགས་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ། །མཆོག་གི་དངོས་
གྲུབ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན།

དེས་ན་འཕོ་བ་དང་གོང་འཇུག་གི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་བ་ལྟར། ཞེས་བ་ནས།

སྐྱ་མའི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྐྱ་དུ་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པར་ལངས་ནས་
དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་བ་མིན་གྱི། ལས་དབང་གིས་མ་ཡི་འོད་གསལ་ཤར་ཡོང་སྐབས་མ་
ཡི་འོད་གསལ་དེ་བྱའི་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱར་ནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་སྐྱ་མའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྐྱབ་དགོས། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སྐྱ་མའི་སྐྱར་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལྟར། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་བ་ལ་འོད་གསལ་དུ་
དངོས་སུ་ཞུགས་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་བ་ནས། འོན་ཀྱང་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་འདི་ལ་སྤར་
ཡོད་ཀྱི་ལུས་རགས་བ་དང་འབྲེལ་ལ། ཞེས་བ་ནས། གཉིས་བ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་
རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་དང་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་
ནས་འཆང་བས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་ཚུལ་གསལ་པོར་མ་བཤད་ཀྱང་། ཞེས་བ་
ནས། ལྟ་བུ་མེད་པར་སྤེལ་རྒྱང་ཐིམ་པས་སྟོང་བ་བཞི་སྐྱེད་པའི་རྩས་བ་ཡོད་བ་ཡིན་
ནའང་འཆི་བའི་སྟོང་བ་དང་བསྐྱེ་རྩས་མེད་ཀྱང་། ཞེས་བ་ནས།

དེ་ཅུམ་གྱི་རྩས་བ་མ་ཐོབ་པས་ནི་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་གནད་ཆང་བའི་
ལྟ་ཡི་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས། འཆི་དུས་སུ་འོང་བའི་རིམ་བ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་ཡང་
ཡང་ཡིད་ལ་བྱན་ཏེ་རྒྱན་ལྟ་དུ་གོམས་ན། ཞེས་བ་ནས། དེ་ཅུམ་གྱི་རྩས་བ་མེད་པར་སྤེལ་
ལམ་འདུན་པས་ཐེན་ན་ཡང་ཐབས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །མི་ལམ་མི་ལམ་ཡིན་
པར་ཤེས་ན་བར་དོ་བར་དོ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་རེ་བ་ཅུང་ཅུང་ཡོད། དེ་རྣམས་མེད་ན་
འཆི་བའི་མན་ངག་ཡིད་ལ་བྱེད་དུས་སུ་ཤི་བའི་མཐར་བར་དོ་འབྱུབ་ཚུལ་རྣམས་དང་།
ཞེས་བ་ནས། གསུམ་བ་བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱབ་བསྐྱར་བ་ནི། རིམ་ལྔ་བསྐྱས་བ་ལས།
བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་བ་ནས། སེམས་དབེན་གྱི་དོད་ནི་གཏུམ་མོ་
བསྐྱོམས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་ཚུད་པ་ཐིམ་བ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་
དགའ་བ་བཞིའོ། །གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་བ་བཞི་བྱང་སྟོན་དུ་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་བཟུང་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཟུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ནུས་
བ་ཡིན་ན་ལུགས་མཐུན་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་པ་ལས་ལྡང་བར་ཚུམ་བ་ན། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་
བ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་ངས་གཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱར་ལྡང་བར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེ་བརྟན་ནས་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་
ལམ་གྱི་ལུས་སྐྱེ་མའི་སྐྱར་ལྡང་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྤང་བ་དེ་སྔ་མས་ཞིབ་དུ་
བརྟན་བར་བྱ་སྟེ། གསང་འདུས་ཡིག་ཚུང་ཉེར་གཅིག་ནང་ལ་གང་ནས་ལྡང་བ་ཅ་
འཁོར་གྱི་དབུས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་ནས། གང་ལས་ལྡང་བ་ཐིག་ལའི་ནང་གི་སྟོག་ཟུང་ཤིན་
དུ་སྔ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་ཤིན་དུ་སྔ་བ་ལས་ལྡང་། གང་གི་ཆེ་ལྡང་བ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་
ཟུང་དང་མེས་སྤང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་བའི་དབའི་འོད་གསལ་ལ་ལ་ཅེ་ཅམ་
གནས་ཀྱི་བར་བཞག་པའི་མཐར་ལྡང་བར་ཚུམ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་སྔ་ལྟན་གསུངས་
འདུག་བསམས་སོང་། དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་ཡང་སྟོང་སོ་ཡིན་ལ་ཁྱད་
པར་དུ་མི་ལམ་ལ་བརྟན་ནས་བར་དོ་སྐྱེ་མ་ཐིག་པའི་ཐབས་སྔ་ན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཆགས་ནི་མར་མེ་ཟུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཕྱི་

དབུགས་ཆད་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྟོང་བ་ཞེས་བ་སྦྱང་བ་དང་པོ་འཆར་རྟེ། ཞེས་བ་ནས།
འབྱུང་བའི་ཐེམ་རྟགས་དེ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཚད་ནས་ཀྱང་འོང་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ། སྤྱི་ཚད་ནས་ཀྱང་འོང་བས་གསུངས་པ་བརྟུན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བུར་
དུ་ཤི་བ་དང་། ཡང་། ཉན་པ་བྱངས་ཟད་ནས་ཤི་བ་ལ་རྟགས་དེ་རྣམས་རིམ་བས་
འཆར་བའི་རེས་བ་མེད། ཡང་། སྤྱི་ཚད་ནས་ཀྱང་འོང་བས་གསུངས་པ་རྟགས་དེ་
རྣམས་ཞག་གཅིག་གཉིས་སྟོན་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་དམ་མེད། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་བ་
ནས། སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའམ། ཞེས་བ་ནས།

བར་དོའི་ལུས་སྦྱངས་བ་དེའི་ཆེ་ཆད་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་ཚུན་
ཆད་མ་ངེས་ལ། ཞག་བདུན་ཟེར་བ་དེ་ལ་གསུང་སྦྱངས་གཉིས་ཡོད། གཅིག་གིས་མིའི་
ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར། གཅིག་གིས་གང་དུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་དེའི་ཞག་
གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་སྟེ་མིད་དུ་སྟེ་མ་ཐུབ་ན་སྦྱར་ཡང་
བར་དོར་སྟེས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཆོགས་བ་མ་རྟེན་ན་ཞག་
ཞེད་ལྟ་བར་དུ་གནས་ལ་དེ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ངེས་པར་སྟེ་བ་ལེན་པའོ། ། ཞེས་བ་ནས།
གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་སྤྱང་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི།
ཞེས་བ་ནས། ཆེ་འདིར་ཡང་བསྟེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྟུ་ན་བསྟེ་བ་སྟོར་གསུམ་དང་། བྱེ་ན་
བསྟེ་བ་སྟོར་དགའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། དེ་དང་གསལ་གྱི་
དབུར་སྟེ་བས་སོང་། མཐུལ་དང་འོད་གསལ་གྱི་བསྟོད་པ་འདོན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟེ་
མའི་ལུས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་གསུམ་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤྱང་གཅིག་ལ་བསྐལ་ཆེན་གངས་
མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་རྩས་པ་དང་འཆང་རྒྱ་བའི་རྩས་པ་འདུམ་པར་བྱས་
ནས། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་བཏགས་དང་ལྷན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལྷན་སྟེས་
ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་
གང་འདྲ་སྟུམ་ན། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལ་གཟིགས།

མེ་ཁྲི་གསུམ་ལྟོས།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་སུ་
གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ལ་ས་རྣམས་སུ་
མཆོད་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་བྱུང་། ཡིད་ལུས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྟེན་དེས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གཅིག་བྱ་བས་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྟུན་སྡེ་གཞན་དང་། པ་
རྟུན་མ་རྟུན་གྱི་རྟུན་སྡེ་གཉིས་གྱི་ལམ་བཟོད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་
རྣམས་ཡིད་གྱིས་སྒྲུལ་ཏེ་བྱེད་པ་ཡང་། ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བྲག་རྒྱ་མ་
ལུ་བྱ་ཡིད་གྱིས་སྒྲུལ་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་། ལམ་བུད་པར་ཅན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིག་པའི་རྒྱར་བསྐྱགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མས་དབང་དགྲ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གསང་དབང་དང་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་
བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་ནི། དབང་དགྲ་ཞེས་པ་བྱམ་དབང་དགྲ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
འདིའི་སྟོད་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་ལན་གཅིག་སྟར་ཐོབ་ན། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་
འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་
གཉིས་བཤད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་ལེ་གཉིས་ཤོར་གཉིས་གནས་གྱི་དུས་སུ་ངོ་པོ་
ཉིད་གྱི་རྟོག་པ་ལོག་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ལོ། །
འབྲུག་པ་པད་དཀར་གྱི་གསུང་གི་ནང་ལ་དཔལ་གྱིའི་རྣམ་རྗེའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཤེས་པའི་ཡིད་
འགྲོག་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་དེའི་ནང་དུ། དེ་ལ་གཉིས་ཤོར་གཉིས་མཉམ་ཞེས་པ་ཡང་།

གཉིས་ཀའི་དབུ་མ་ཕྱད་པའི་ཅེར་ཐིག་ལེ་དཀར་ཆ་ལྷུང་དམར་ཆ་བབས་པ་གཉིས་
 ལོར། དེ་གཉིས་གཉིས་ཁ་སྐྱོད་སོ་སོ་རང་གིས་འཆིང་བ་གཉིས་མཉམ། དེའི་སྐབས་
 སུ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསལ་བའི་སྤྱི་ཅེར་ཇུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲིམ་པ་ཟེར་བའི་
 ས་ཁོངས་དེར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིའི་དཔེ་བཞིས་དགག་བྱ་
 སྒྲོ་བུར་བའི་རྟོག་པ་དང་བལ་བ་བཞིའི་ཆ་ནས་མཆོན་པ་ནི་ཕྱིའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཞེས་པ་
 བླུ། གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། རིམ་ལྔ་དང་སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་ཅིང་
 འོད་གསལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ལ། ཞེས་པ་བླུ། རིམ་ལྔ་དང་སྐྱོད་བསྐྱུས་སུ་གསུངས་པ་
 དེ་ལ་དང་སོ་སྐྱོད་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། སྐྱོད་བྱང་དུ་བྱས་ནས་འོད་
 གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཁའི་ཉེ་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་
 དེ་ལྟར་བྱས་པའི་སྐབས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་པ་བླུ། གཉིས་པ་དེ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱུ་ལུས་
 ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་
 དགོས་ལ། ཞེས་པ་བླུ། ཇེས་སུ་གཞིག་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་
 དགོས་པའི་སྤྱི་མ་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་ནི་བཤད་ཐིག་པས། འདིར་
 བེ་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་བླུ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟོགས་པར་
 བྱ་བཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
 ངག་ཡིད་དོ། །ཞེས་པ་བླུ། སྤར་མཇུག་བཞག་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཆེ་དབག་མེད་
 སྒྲིམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་
 རྣམ་སྤང་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་
 པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ངག་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་
 བྱས་པ་འོད་དབག་མེད་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་པ་བླུ།

ལྷུང་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དོ་རྗེ་སྟེ་རང་གི་སེམས་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་

བཞག་གོ། །མཁས་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་ལྡན་མཆོད་ཆོག་སེམས་ཅིམ་ནང་དུ་རང་གི་སེམས་ཐིག་
ལེར་གྱུར་བ་བཞག་ཅེས་པར་ཨོ་ཡིག་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་བསྐྱེམས་པ་དང་།
ཨུ་ཡིག་གི་རྣམ་བཅད་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་བསྐྱེམས་པ་དང་། སྤྱི་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་
གི་རྣམ་པ་བསྐྱེམས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱེམ་པའི་རྣམ་འབྱེད་པས་རང་གི་སེམས་
འགོག་པའི་རྩི་རྩེ་འོད་གསལ་གྱི་དབྱུགས་སུ་རྒྱུད་པས། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྤྱི་ལུས་ཐོབ་
པས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། དང་པོར་སྤྱི་རྩི་
རྩེ་རྣམ་སྤྱང་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱེམས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱད་རིམ་གཉིས་
ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་གསུང་རྩི་རྩེ་ཆེ་དཔག་མེད་སེམས་དཔའ་
སྤུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱེམས་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཐུགས་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་སུ་བསྐྱེམས་ནས།
ཞེས་པ་ནས། ཐ་མལ་པའི་ལུས་དང་རྩྭ་བཞེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའམ་བྲལ་པའི་བྱུང་
འཇུག་གི་རྩི་རྩེ་སྤྱི་སྤྱར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དག་པའི་སྤྱི་མའི་
ལུས་ཐོབ་ནས་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྤྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་ཚུར་ཞུགས་པ་དང་དགོས་པ་མེད་
ན་སྤྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་མི་ཞུགས་པ་ཡིན། རིམ་ལྔ་ལས། སྤྱི་མ་ལྔ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཞེས་
པ་ནས། དེ་ནས་དེ་འདྲ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་
གཞན་བཞེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་
བཤད་པ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི་འོད་གསལ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བདེ་
བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱི་རྩི་དོན་གསལ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འོད་
གསལ་ཅི་རིགས་སུ་འདུ་བས། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་
ཡང་འོང་ཚུལ་ནི། ད་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསགས་ནས་ལམ་གྱི་མཐར་ས་
བཅུ་པ་ལ་ཐེབས་ཏེ་སྤྱགས་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོར་གསུང་གིན་ཡོད། འོད་གསལ་གྱི་

གདམས་ངག་བསྟན་པའི་མཁུག་ཏུ་སྤྱོད་བསྟུས་ལས། རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་
 ལྟན་འདས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་
 སྒྲིམ་བསྒྲུལ་བར་གྱུར་བས། ཞེས་བ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །སློབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཚུལ་གསུང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ཆེ་རབ་དགའ་དྲེ་རྩེ། །ཀྱན་
 གྱི་དབང་ལྷག་འཕྲོལ་བར་འགྱུར། །འདིས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་
 པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་བརྟག་གཉིས་ནམ་བཤད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་དུ་
 གསུངས། འདི་ལྟར་སྒྲ་དེ་གསལ་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་དེ་མ་དག་ན་
 ཐབས་ཤེས་གྱི་ལམ་རིམ་ལ་འབད་ན་ཡང་དྲོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་སྒྲུབ་པར་
 གསུངས། དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཞེས་བ་
 ནས། སྤྲགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལམ་དོར་ནས་ཞུགས་པ་མིན་གྱི། ལམ་དེ་ལ་
 སྤྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་པའོ། །ཞེས་བ་ནས།

འོད་གསལ་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུ་ལུས་སྟོན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་བསལས་ཟེན་པ་ཡིན་
 པས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཆེ་གཅིག་ལ་འདུམ་པར་བྱེད་མི་དགོས། དབང་
 གསུམ་པ་བསྐྱར་བས་ནི་བཞི་པ་བསྐྱར་བར་ཡང་མཆོན་པས། དབང་ནི་དེ་གཉིས་
 སོ། །ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་ཚེལ་གྱི་སྟོན་དུ་འཕམ་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ན་སྟོན་དུ་སྤང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། དེའི་བཞུགས་པའི་རྒྱང་ཅམ་ལས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲུ་
 མའི་སྒྲུ་འགྲུབ་པའོ། །མཁས་གྲུབ་དོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཛོད་དུ་
 མ་བྱས་པར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཛོད་དུ་མཛོད་ཚུལ་ཞིག་གསུང་གིན་ཡོད་པ་
 མིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་ཤེར་དབང་དང་ཆོག་དབང་གཉིས་པོ་དེ་དགྲུས་གཅིག་ལ་བསྐྱར་

ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་མ་བྱས་
པར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ནམ། བར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ས་
དང་པོ་ནས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་འཛོལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རིམ་བ་གསུམ་
པའི་སྐྱེ་ལུས་མན་ཆད་སྟོན་དུ་མ་བསྐྱེད་པར་རིམ་བ་མཐའ་མ་འོད་གསལ་དང་སློབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ནས་སྐྱེད་པ་འདི་ནི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་
བས། ཞེས་པ་ནས།

པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མཐར་སྐྱ་མེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་ས་བརྩ་བ་ཚུན་
ཆོད་དུ་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ལོ། །འདིའི་དགོངས་པ་ལེན་
ཚུལ་ལ་ས་བརྩ་བ་ཚུན་ཆད་དུ་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་བ་ལ་གཅིག་
དང་། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་རང་གི་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་བ་གཅིག་སྟེ་
གཉིས་ཡོད། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རིགས་ངེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཡང་།
ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་ནས་ཀྱང་སྐྱགས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡོད་
གསུངས། དག་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བས་གོས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་།
བས་གོས་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དོན་རྩེ་མོ་
ལས་ཀྱང་། སྟོན་གྱུར་འདས་པའི་དུས་སུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་ན་སྤར་
བཤད་པའི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་འོད་གསལ་དང་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱུད་ལ་
མ་བསྐྱེད་ན་འཆང་རྒྱ་མི་རུས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། སའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྐྱ་བ་དང་དོན་
སོགས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་
གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འདོན་
པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རིམ་ལྔར་རིམ་བ་བཞི་བ་འོད་གསལ་
མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་རིམ་བ་བཤད་པ་འདི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཤེས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པ་ནི་ཀུན་དུ་སྤང་བ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཐིམ་པ་

མིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་སྤར་ནས་འགགས་ཟིན་པ་ཡིན། འདིས་གཞིའི་འཆི་རིམ་
བསྟན་ཀྱང་དེ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་སྟེག་རྒྱ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་
སོགས་འདྲ་བས། ཞེས་བ་ནས། ཕྱི་མ་ལམ་དུས་ལའང་ལུས་དབེན་སོགས་གོང་འོག་མང་
པོར་འོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས།

སྐབས་འདིར་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱས་ནས་
སེམས་བརྩུང་བའི་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། སེམས་དབང་གསུམ་གྱི་རིམ་འཛིན་གསུང་གིན་
ཡོད་དམ། རིམ་འཛིན་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱས་པ་ལ་རྟགས་སོ་སོར་སྦྲར་བ་དང་། ཞེས་
བ་ནས། དེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་བཞིན་དུ་འཆར་བ་འོང་བས་དེ་དང་སྦྲང་བ་
བཞི་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་ནི་བྱད་པར་ཆེའོ། །རྒྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་
ལ་སྦྲང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་ཡོད་
ཆོག་པ་ཡིན་ནམ། རྟོ་རྩེའི་ལམ་གྱིས་ཉེ་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་མཆན་མ་ལུའི་རིམ་གྱིས་
འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པས་བརྟན་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཞེས་བ་ནས། དང་པོ་ནི། སྦྱོད་
བསྐྱས་ལས། རི་བ་དང་པོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
ཞུགས་ཉེ་དངོས་སོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལྡང་བར་བསྐྱེད། རི་བ་གཉིས་པ། འདིར་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། རི་བ་གསུམ་པ། མི་ལྟོག་པར་
གྱུར་པ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། རི་བ་བཞི་པ། ཐར་པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ལགས། རི་བ་
ལྔ་པ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། རི་བ་དྲུག་པ། གྲོལ་བ་ནི་སུ་ཞིག་ལགས། ཞེས་
རྒྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རི་བ་དྲུག་མཛད་དོ། །ཞེས་བ་ནས།
འདིའི་ལྟར་ན་རྒྱང་འཇུག་ས་བཅུ་བཞི་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཞོད་
ནས་དེ་དག་ལ་རྩེ་རིན་སོ་ཆེས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་གནང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ཐར་
ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ནས་འཕགས་པ་ལ་སྦྲོབ་པའི་ས་ལ་རབ་དགའ་སོགས་བཅུ་དང་།
ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་

ལས། ལུག་མོང་ལམ་སྤངས་སྡོད་དུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་རྟེན་
 ཐེག་། སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བའི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་དེར། བདེ་ལྷག་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་
 གྱེན་གྱིས་སྒྲོམས། རྟེན་ཆེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འབྲུབ་པའི་གཞི། རྣམ་དག་དམ་
 ཆོག་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལ། བཅོས་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་གྱུར་ནས། སྟོན་དང་
 བསྟོན་ཏེ་སྤང་བར་གྱེན་གྱིས་སྒྲོམས། རྟེན་ནས་རྒྱུད་སྤེའི་སྤྱིང་པོ་རིམ་གཉིས་
 གྱི། གནད་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་བཅོལ་པ་ཡིས། ལུག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་
 མཆོག་ལས་མི་གཡེལ་བར། དམ་པའི་གསུང་བཞིན་སྤྱབ་པར་གྱེན་གྱིས་སྒྲོམས། རྟེ་
 ལྟར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཚུལ་བཞིན་སྤྱབ་པའི་གྲོགས་རྣམས་
 ཞབས་བརྟན་ཅིང་། སྤྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོགས། ཉེ་བར་ཞི་བར་གྱེན་
 གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་། འབྲལ་མེད་ཆོས་གྱི་
 དཔལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། རྟེན་ཆེ་འཆང་
 གི་གོ་འཕང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག ཅེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། ང་རང་ཆོ་པལ་མོ་ཆེ་
 གསང་སྤྲགས་རྟེན་ཐེག་པའི་སྡོད་དུ་གྱུར་ཡོད་ནའང་འདྲ་མེད་ནའང་འདྲ། ཆང་མ་
 དབང་ཁྱེ་བ་ལ་བྲེལ་བ་འཚུབ་འཚུབ་བྱས་ནས་དབང་ཁྱེས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ལུག་
 མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས། ལུག་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤང་བ་
 ལ་སྤྱོད་པའི་བཅོ་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་སྤྲགས་གཅིག་བྱ་ལ་མུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་སྡོད་པ་
 མ་ཡིན་པར། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དགོངས་དོན་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་
 འགྲེལ་ཆེན་ལྷ་བྱའི་རྟེན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་གཉིས་ལ་
 ཡང་ཡང་མངལ་ཞིང་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། སྐབས་དེར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་
 ལ་མི་གསལ་བ་འགའ་ཤས་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུའི་ནང་ལ་གསལ་བ་ལྷ་བྱ་ཡོད། ལྷག་
 པར་དུ་ཞི་གནས་སྟོམ་ཚུལ་དང་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ལ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་གྱི་
 བྱེད་ཆོས་རྣམས་རྩེ་ཅན་རྩེ་ཅན་གསུངས་ཡོད། ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་པོ་དེ་རི་

སོ་དགོ་ལུགས་པའི་བཅའ་ཡིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བལྟ་དགོས།

དེ་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་མི་འབྲ་བ་གང་འབྲ་གསུངས་པ་དང་ངས་མ་
ཤེས་པ་གང་འབྲ་འདུག་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བལྟས་ན་འགྲིག་གི་མེད། དེ་གཉིས་ལ་
བལྟས་ནས་སོ་སོའི་གཤེས་རྒྱུད་ལ་ཁུས་དག་གཏོང་དགོས། ཅི་ཙམ་གྱིས་གསང་
སྒྲགས་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དང་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། གསང་སྒྲགས་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། སྒྲོས་སུ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲོར་ལ་
རྒྱུད་པ་རང་གིས་འཆད་ཉན་བྱེད་བཞིན་པའི་འབྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་ལས་ལྷག་གང་ན་
ཡོད། མདོར་ན། གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དེ་དག་སོ་སོས་ཤེས་པ་ཞིག་མ་
བྱུང་ན་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐད་སྐད་མི་ཤེས། དེར་བརྟེན། བསྐྱབ་པ་སྒྲོབ་གཉེར་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། སྒྲགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དབང་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། དབང་
ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་ཕྱི་མ་པ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱུང་བའི་སྟེང་ནས་ལྷའི་བསྟེན་པ་བསྟེན་ཆེན་དང་ལས་རྒྱུ་སོགས་
ཆད་ལྡན་རེ་སྐབས་སྐབས་ལ་གཏོང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ཡིན་ན་
མཆན་བཅས་མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གོང་མ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་སྟོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ན་ཐུན་
བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། རྫོགས་རིམ་ཡིན་ན་གསང་བ་
འདུས་པ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ལྷའི་འགྲོ་སྐད་སྐད་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
དགོས། དེ་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་རིམ་ལྔ་གསལ་རྒྱུན་གྱི་དམར་ཁྲིད་དེ་དམིགས་སྒྲོར་
ཆ་ཆང་དང་གཤགས་སེལ་སོགས་འདོན་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རིམ་
ལྔ་གསལ་རྒྱུན་གྱི་དམར་ཁྲིད་སོག་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྷའི་འགྲོ་
སྐད་སྐད་ཆ་ཆང་གསལ་ལེར་ཡིད་ལ་འཆར་བྱུང་བ་ཞིག་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ནས་

རིམ་ལྔའི་རྒྱས་བཤད་དང་དོགས་པའི་གནས་སེལ་བའི་སྐོར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ནང་
ལ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་འབལ་ཀ་སྤྱད་ནས་བལྟ་དགོས། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གཅིག་
ལྷན་བལྟས་པ་ཡིན་ན་སྐབས་རེར། དོན་རྣམས་ཐོར་ནས་སེམས་ལ་དོག་བསྐྱེལ་མི་
ཐུབ་པས། སྟོན་ལ་རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་སྟངས་རིམ་ལྔར་ཡང་ཡང་
བལྟས་ནས་རིམ་པ་ལྔ་པོ་སྟོ་ལ་ཕྱིལ་གྱིས་ཤར་བ་ཞིག་བྱས། དེ་ནས་དེའི་སྟོས་བཤད་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལ་བལྟས་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

མདོ་དོན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཏུ་ཅང་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་རེད། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་
ནང་དུ་རྒྱད་དང་རྒྱད་འགྲེལ་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་ནས་གསུང་སྐབས་རྒྱད་དང་རྒྱད་
འགྲེལ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མན་ངག་ངོ་མ་
འདི་རེད་བསམ་བ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག །དཔེར་ན། གསང་བ་འདུས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་
ཐན་ཐུན་དེ་འདྲར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་གསང་འདུས་ཙ་རྒྱད་དང་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིམ་ལྔར་
སེམས་ཐག་ཉེ་དུ་འགྲོ་བ་པལ་ཆེར་མེད། དེ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་དུ་མདོ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་ཆད་ལྡན་དེ་དག་ཁྲུངས་སུ་བྲངས་ནས་གསུངས་ཡོད། སྐབས་རེར།
ང་རང་ཆོའི་བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཇེད་པའི་མགྱར་མ་དེ་ཆོ་ཆེག་ལྗོ་པོ་དང་ཏུ་
ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཆོའི་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ཙ་བ་
རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ནས་དར་བའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ངོ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་
གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ཁྲུངས་གཏུག་དགོས། དེ་ཡང་། ཙ་བ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་
ལ་ཁྲུངས་གཏུག་དགོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་འདི་བོད་ནས་བོད་པ་
ཞིག་གི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་དང་གཉིས་བྲས་ནས་རྒྱ་
གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་ཡོད་པས་གཞུང་རབ་འབྱམས་གདམས་
ངག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉམས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྲོན་སྤྲ་མའི་གསུང་དུ་རྒྱ་གར་མཁས་
པའི་གཞུང་མང་པོ་ལུང་བྲངས་ཡོད། དཔེར་ན། བར་སྤྱན་གྱི་གཞུང་དང་གྲུབ་མཐའ་

ཆེན་མོ་དབུ་མ་ཆེན་མོ་དེ་ཆོར་རྒྱ་གཞུང་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱངས་པར་གནད་འགག་ཅིག་
 ཡོད། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མ་སྡེ་ཕྱིའི་ལེགས་བཤད་ལ་བསྡུགས་
 བཞེད་ཆེན་པོ་གནད་ཡོད་ལ་གནད་བ་དོན་གནས་ཡིན། མདོར་ན། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། དེ་གཉིས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྡོན་ལ་དབུ་ཆད་སེའི་
 མཛེང་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་ཆད་མའི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབུ་ཆད་གཉིས་ལ་བལྟ་
 དགོས། ང་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་ཡིན་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོ་བཅོས་
 བརྒྱབ་ནས་སློབ་པོ་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པས་སློབ་ཀྱིས་གཞག་དང་རིགས་ལམ་ལ་
 སྦྱང་བ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ངེས་
 པ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གོ་དོན་ཉིད་
 པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་འགྲིགས་མེད། སྐབས་སུ་མཆེ་ཡིན་པ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་གིས་མི་
 འགྲིག །ཡང་། སྐབས་རེར། ང་ཡིད་ཆེས་གྱི་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
 དབུད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེར་བརྟེན། སློབ་གཟུ་བོར་
 གནས་པའི་སྒྲོན་ནས་དབུ་པར་ནམ་འགྲེལ་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། བར་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཁོངས་ནས་འདུལ་བ་ལ་བལྟ་དགོས། བར་ཕྱིན་གྱི་གངས་འབྲེན་གྱི་ཁོངས་ནས་
 མཛེད་ལ་བལྟ་དགོས། དེ་དག་སྦྱང་བ་དགེ་བཤེས་འཛོམས་པའི་ཆེད་གཅིག་དུ་མ་ཡིན་
 པར་ཉམས་ལེན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས།

མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཡག་པོ་བལྟས་ཐེས་སྡུགས་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་
 སྡུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། དེ་ནས་རྒྱད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་དང་མཐའ་
 དཔྱོད་སྒྱུ་གུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་ལ་ཡག་པོ་བལྟ་དགོས། དེ་ནས་རིམ་ལྔ་
 གནད་རྒྱུགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ཐོག་ནས་གནད་རྒྱུག་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས།
 ང་རང་ཡིན་ན་ཡང་། དཔེ་ཆ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་ཅིང་དུས་ཆོད་ཀྱང་མི་འདུག །ཡིན་ན་
 ཡང་། དུས་ཆོད་རེ་ཡོད་ན་དཔེ་ཆར་ལྟ་བཞིན་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་དཔེ་ཆར་ལྟ་

བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཅི་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཆ་ཤེས་པ་དེའི་ཆོད་གྱིས་ང་རྒྱལ་དང་མཐོང་
 རྒྱུད་ཐུག་དོག་སོགས་མ་བྱས་པར་རྒྱུད་དུལ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཟུང་གིས་
 དཔལ་ལྷན་དང་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་དང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་
 སེངྒེ་སོགས་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
 འཛིན་པའི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུད་གྲ་སྤྲད་
 རྟེན་སོགས་བཏབ་པ་དེར་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ལོ་དྲུག་བརྒྱུད་ཉི་
 བ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ད་དུང་ཡང་གདན་ས་ཁག་དེ་དག་གིས་བརྟན་
 བ་ཉག་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡང་བརྟན་པའི་རྩ་བ་བཟུང་ཡོད། དེར་བརྟེན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་འབྲིས་པ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་སྤེལ་ལ་འབྲིས་པ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་གདན་ས་གྲ་ཆང་གི་སྤྱིག་ལ་ཞུགས་པའི་མི་རེ་འོ་རེ་ནས་འགན་སྲུངས་ཏེ་སྤྱུག་ཏུ་
 མི་འགོ་བ་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱང་
 མ་མགོན་པོ་བྲུག་དྲུག་པ་དང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་གྱིས་འཕྲིན་ལས་སྦྱབ་གྱི་
 ཡང་རེད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་ཡང་རེད། གཉིས་པ་བྲི་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན་ནི།
 སྦྱ་ལུས་ཐོབ་པ་རྣམས་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཕྱིར་
 ལོག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། ལུགས་གཞན་གྱིས་སམ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཤེས་སྤྱིབ་ཏུ་
 བཤད་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་བྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི།
 རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་སྤར་གྱི་སྦྱ་ལུས་ཀྱང་དག་ནས་
 མེད་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། རིམ་བ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཟུང་འཇུག་འབྲུབ་པའི་སྐབས་
 སུ་འོད་གསལ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ལུང་ནི་སྤར་བྲངས་ཟེན་
 ཏོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྦྱ་ལུས་གྲུབ་པའི་མཆོམས་ཞིབ་ཅིང་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 སྐབས་འདི་ནས་གསུང་གིན་ཡོད། འདིར་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་

ལངས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་བཅ་མི་འགྲུབ། ཅེས་བ་ནས། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་
 སྤར་གསུངས་པའི་ལུགས་ལྟོག་གི་སྟོང་བ་ནམས་བཤད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་
 ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཤར་བའི་སྤང་བ་གསུམ་རྒྱུང་དང་བཅས་བ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་
 སྐྱེ་འགྲུབ་བར་བཤད་བ་དང་། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་དུས་ནི་
 ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་བའི་རྗེས་ལ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འགྲུབ་བར་བཤད། ལག་སྒྲིམ་
 ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཤར་བའི་སྟོང་བ་ལས་སྐྱེ་ལུས་སྐྱུབ་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཤད་བ་ལྟར།
 བདག་གིས་ཀྱང་གཞུང་གཞན་དུ་ཚུལ་དེ་བཏོད་དོ། །སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་
 ཚུལ་དེ་བཏོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་བཅད་ན། ཞེས་བ་
 བ་ནས། ཚུ་སྐྱུང་དངས་བ་དང་འབྲས་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉ་སྟོ་བྱར་དུ་འཕར་བ་དང་འབྲས་
 བའི་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འགྲུབ་བར་བཤད་པའི་དཔེ་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་
 གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱུང་བ་ལ་འགྲིག་གོ། །ཞེས་བ་ནས།

འདི་ལ་ནི་རིམ་ལྔར་བྱང་དུ་འཇུག་ཚུལ་བྱང་འཇུག་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་སོགས་
 མང་དུ་གསུངས་བ་ནམས་ཤེས་དགོས་ལ། ཞེས་བ་ནས། ཞེས་རང་བྱིན་བརྒྱུ་སྐྱེ་
 ལུས་དང་འོད་གསལ་གཉིས་བྱང་དང་། ཞེས་བ་ནས། སེམས་དོན་དམ་བདེན་བ་དང་རོ་
 གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་མེད་ལ། མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དག་ནས་དག་པའི་སྐྱེ་
 ལུས་མ་ཐོབ་པའམ་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བདེ་བའི་སེམས་དོན་དམ་དང་རོ་
 གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་ཡོད་དུས་སུ། ཞེས་བ་ནས། སེམས་འོད་གསལ་ཞེས་བ་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཐར་སོན་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྐྱེ་དང་ཐུགས་
 སུ་ཆོགས་བ་ན་རེས་འཛིན་མེད་པར་མཉམ་དུ་འདུས་པས་ན་བྱང་འཇུག་ཐོབ་
 གོ། །ཞེས་བ་ནས། དེ་ཡང་རིམ་བ་བཞི་པའི་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་
 གཉེན་ལ་གནས་པས་མ་སྤངས་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤངས་བ་
 བྱང་འཇུག་གས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་

ལུས་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་འཛོག་གོ། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་དང་། ཟག་མེད་ཡིན་མིན་བཤད་པ་མི་མཐུན་པ་བྱང་ཚམ་
 ཡོད། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་དུང་ཟག་མ་ཆོད་པ་དེ་རྗེ་འདྲ་ཡིན་
 བས་སྒྲུབ་པ་འཆར། ཆེ་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཉམས་སྤྱོད་གི་
 ཐོག་ནས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་གསལ་བོ་གསུང་དགོས་པ་ཞིག་
 ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཡུན་རིང་བའི་བར་དུ་མཉམ་པར་
 འཛོག་རུས་པས། ཁེས་པ་ཅིག་ལས་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཟེན་གྱིས་ཁམས་ནང་ལ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ཡུན་བྱང་བྱང་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཡོད། དེའི་གོང་
 དུ་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་བོར་འཛོག་རུས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྟ་
 སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་སློབ་པ་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་
 ལྷོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་འོང་བ་མེད་པར་སློན་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་པ་
 མཐའ་ཡི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་རྗེས་སུ་ལུགས་ལྷོག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་འོང་བ་མེད། འདིར་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་སློབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་ལ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུབ་པར་གསུངས་པ་
 བློ། ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་གཞན་གཉིས་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱད་དང་བར་ལས་བརྒྱད་
 བས་བྱུབ་ཅིང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱད་ལས་དངོས་སུ་འབྱུབ་པ་དང་། འོད་གསལ་ཉེར་ཐོབ་
 ཀྱི་སྤྱད་བློ་སངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱད་དེ་འོད་གསལ་ལ་
 འཛོག་ །ལོངས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དང་བོར་འབྱུབ་པ་དང་། ཞེས་པ་
 བས། རྒྱད་དེར་ལྟ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་ཟེན་གྱི་དོན་ལས་མེད་པར་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁྱི་

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། སྐུ་ལྷས་དངོས་ལ་བརྟེན་
ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྤང་བ་མཆོན་
བའི་དུས་སྤྲུག་འཐུག་ཐོ་སངས་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སྤེབས་བའི་བར་གྱི་མཆོན་མ་
གཉིས་འདས་ཤིང་། མཆོན་མོ་གཉིས་འདས་ཤིང་ཞེས་པ་པལ་ཆར་ཨེ་ཡིན་མཆོན་མ་
གཉིས་འདས་ཤིང་ཟེར་དགོས་སྟུག། སྤང་བ་མཆོད་པ་མཆོན་བའི་དུས་ཉི་མ་ཤར་ནས་
དམར་ཐག་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དང་ཞེས་པ་ནས། སྤར་ལྷགས་མཐུན་གྱི་དུས་སུ་སྟོང་བ་བཞི་
སྡེ་མ་བྱི་མ་ལ་ཐིམ་ནས་མཐར་འོད་གསལ་དུ་གཅིག་རྒྱ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་དེའི་བཞོན་བའི་རྒྱང་ཁམས་སྤར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་པ་ལས་བསྐྱབས་པ། མཐར་
འོད་གསལ་དུ་གཅིག་རྒྱ་སོང་བ་ཞེས་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ། གྲིབ་མ་དང་འབྲ་བར་
བཅད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡང་རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལས་ཤེས་
བར་བྱའོ། །།ད་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལ་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག།

རིམ་བ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྲེན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ།

གསུམ་བ་རིམ་བ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྲེན་པའི་ཐབས་སྟོན་བ་ལ་གཉིས། སྟོན་བ་སྟེའི་
རྣམ་པར་བཞག་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། གཉིས་བ་སྟོན་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལུང་དང་
འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྟོན་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་བ་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་
བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཤེས་ན་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆས་ཉིད་ཅམ་ཡིན་ན་དེ་ཉོན་རང་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
བྱེད་ལས་ཤེས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས། ཡང་
ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བ་ལུས་དབེན་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་གསུངས་བ་བཞིན་ཉོན་
མོངས་སྤང་བ་གསུམ་ལས་སྦྱེས་བ་དང་། སྤང་བ་གསུམ་ཡང་འོད་གསལ་ལས་སྦྱེས་
བ་སོགས། མདོར་ན། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཆར་རྒྱབ་བྱེད་སའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ་
གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་འོད་གསལ་ཡིན་པས། འོད་གསལ་ལས་ཉོན་མོངས་
འཆར་བ་དང་འོད་གསལ་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱབ་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ལ་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཟེར་ཆོག་གི་ཡོད་དམ་མི་ཤེས། རྩོགས་ཆེན་དང་ཕྱག་ཆེན་ནང་ལ་ཉོན་
མོངས་སོགས་རགས་བ་སྟོ་བྱར་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
འོད་གསལ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མཐོང་ནས། རང་གི་སེམས་དེ་དག་གི་རྩིས་སུ་མི་འཇུག་
པར་ཅ་བ་འོད་གསལ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བསྐྱུངས་ན། ཉོན་མོངས་ལྟོག་འགོ་ཚུལ་ཀྱི་

བཤད་པའི་འགྲོས་ཤིག་ཡོད། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་
 སྟག་གསུམ། །ཞེས་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་དོན་གཉེར་བྱུང་བ་ཙམ་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ལྟ་བུ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན། དོན་ཀྱང་འདིར་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་
 བྲལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོན་ལ། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱི་
 ཆ་པར་ཕྱིན་དང་། སྟགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ། ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྒྱའི་མི་གཙང་
 ལུང་། །ཅེས་སོགས་བྲངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་
 གྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྱུར་ཚུལ་དང་། སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་ཐབས་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་
 བསྒྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ཡང་ཐབས་ཤེས་
 ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། བསད་བསྐྱད་ལ་སོགས་
 པའི་དྲག་པོའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ན་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་གི་དུས་སུ་ཞེ་སྤང་མེད་ཀྱང་དུས་
 ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་རྩལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། པ་རོལ་པོ་
 རྒྱུན་ངན་པའི་དབང་གིས་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་གཞིན་པ་ལས་བརྒྱུག་ཏུ་
 མེད་ན། རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་གི་དུས་སུ་ཞེ་སྤང་མེད་པར་མ་ཟད་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བ་དང་སྒྱེ་
 འགྲོ་ལ་གཞིན་པའི་ཉེས་སྒྱེད་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་དང་
 དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་རྩལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ལ་ཟེར། ལྟ་དྲག་པོའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡང་ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་གིན་
 ཡོད། དཔེར་ན། ཉོན་པ་ཤྱུག་ཐུབ་པ་སྟོམ་སྐབས་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་ཞིག་བསྟོམས་
 བ་རན་པོ་མེད། དེ་བཞིན་ཉོན་པ་ཤྱུག་ཐུབ་པ་སྟོམ་སྐབས་རིག་མ་བསྟེན་པ་ཞིག་
 བསྟོམས་ན་རན་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན། ཉོན་པས་སྐབས་རེར། ཆགས་བྲལ་

གི་སྒྲིག་པ་དོར་ནས་ཆགས་བཅས་གི་སྒྲིག་པ་ཡི་དམ་ཡུམ་བཅས་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་
རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་ཏེ། བཅུན་མོའི་འཁོར་གིས་རོལ་བ་
ཞེས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་གིས་
དག་པོ་མཛོན་སྒྲིག་གི་ལས་བསྐྱབ་དགོས་ན་བདེ་པོ་མེད་པས། དག་པོ་མཛོན་སྒྲིག་གི་
ལས་དང་རན་པའི་སྐྱེ་མདོག་མི་འདྲ་བ་དང་དབྱེབས་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དག་པོའི་
རྣམ་ཅན་གི་སྐྱར་བཞེངས་ཡོད། ཐོག་མར་སྤང་འཁོར་སྟོན་པ་སོགས་གི་སྐྱབས་སུ་
ཡང་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་གི་སྐྱབས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཀྱང་དུས་གི་ཀུན་སྟོང་གི་སྐྱབས་སུ་
བགགས་ལ་གཞོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཞེ་སྤང་དང་། ཞེས་པ་ནས།

ཆགས་སྤང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གི་གཉི་ཟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
འབྱུང་བས། ཆགས་སྤང་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ་སྤ་རགས་གི་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་བར་
ཆགས་སྤང་སྤྱི་གཉི་ཟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས། འདི་འདྲ་བ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དེའི་ནང་ལ་ཡང་གསུངས་ཡོད། ཡང་།
ཆགས་སྤང་རགས་པ་ལ་གཉི་ཟུག་ལས་སྤྱེས་པ་དང་ཆགས་སྤང་སྤ་བ་ལ་གཉི་ཟུག་
དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་ཆགས་སྤང་གིས་རང་ཡུལ་ལ་
བདེན་པར་འཛིན་པ་རང་སྟོབས་གིས་མིན་པར་གཞན་སྟོབས་གིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་
བྱད་པར་འབྱེད་པའི་གསུང་རྒྱུ་ཡོད། ཉོན་མོངས་གཞན་གནང་བའི་ཞར་བྱང་གི་སྟོ་
ནས་གནང་གི་གཉི་ཟུག་ལ་སྟོན་སུ་གནང་བ་མིན་ནོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྤས་དོན་ཀུན་
གསལ་སྟོན་ལ་བརྟམས་པ་ཡིན་ནམ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་སྟོན་ལ་བརྟམས་པ་གང་
ཡིན། སྤས་དོན་ཀུན་གསལ་ནང་ལ། ཆགས་ལས་སྤྱེས་ཀྱང་ཆགས་པའི་སྟོན་མ་
གོས། །ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། ཆགས་པ་ལས་ཉོན་
མོངས་མཚན་ཉིད་པ་སྤྱེས་པའི་སྐྱབས་སུ་དེའི་དབང་གིས་ཁམས་ཁྱེན་སྤྱི་ཀུན་རྟོག་
ཅུང་ཅམ་སྤ་རུ་སོང་། ཀུན་རྟོག་སྤ་རུ་སོང་བའི་མཚན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དུ་བར་བྱས་ཏེ་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་དེའི་སྐད་ཅིག་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་སྟོང་དང་བྱེ་མ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། སྟོང་
 པ་ལ་སྟོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཅེས་པ་པལ་
 ཆེར་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་སྟངས་ཡིན། སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
 རི་དྲགས་གཤོར་བ་ཞེས་པའི་ཉམས་ལེན་དེའི་དོན་རིམ་ཡིན་ནམ། དངོས་སུ་རི་
 དྲགས་གཉིས་ཆུང་དེ་ཆོ་གཤོར་དགོས་པའི་དོན་མིན། དེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཅིག་
 ཡོད། ཞེ་སྤང་ལ་སྟོས་སུ་གནང་བ་ཡོད་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོས་སུ་གནང་བ་ཡོད་
 པར་མ་ཟད། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། གང་གིས་ཞེས་
 པ་ནི་སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཉིད་ལ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། སྤང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་
 བཅུའི་བཤད་པའི་ཐད་ཀྱི་རྟོག་འཕྲང་བ་ལས། བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམས་སྤངས་ཏེ། །ཞེས་པ་
 བས། ཆགས་པ་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འདི་ལས་གསལ་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་
 སྤས་དོན་ཀུན་གསལ་ནང་ལ་ཡོད། འོ་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྒྱུར་བྱེད་ཚུལ་སྤར་སྟངས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱི་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་ལྷན་བདེའི་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་
 པར་མཐོང་བའི་གྲུས་པ་དྲག་པོས་ཡོད་དངས་པས། དཔེར་ན། ཞེ་སྤང་ལམ་འབྲེར་
 བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་པ་རོལ་པོ་ལ་བཅེ་བ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱགས་ལ་པན་
 པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་པ་རོལ་པོའི་སྟོག་གཅོད་པ་བཞིན། སྤྱིར་
 ཉོན་མོངས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ཡང་རགས་པའི་རྒྱུར་སེམས་
 བཅོན་ཐབས་སུ་གཅོད་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཡོན་ནམ་ཉོན་མོངས་བསྟེན་
 པ་ཡོད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པའི་བྱིར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་འདོད་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་
 ཐབས་སུ་བྱེད་ཐུག་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྤྱིར་བའི་འདོད་ཡོན་

ལ་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གནས་
བ་ནི་གནས་སུ་བསྐྱར་བ་ལེགས་ལ། སོགས་ཀྱིས་སྒྲིག་ལས་ཡང་བསྐྱེད། །བདེ་བ་
ཆེན་པོ་སྐྱེད་སྦྲངས་གསུང་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་
ཀྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཁྱབ་ལས་ནི། ནང་གི་དོན་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་བྱང་པར་
ཅན་སྐྱེ་ལ། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་བྱུ་བ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས། དབུ་མའི་ནང་དུ་རེག་བྱ་
བྱང་པར་ཅན་སྐྱེ། རེག་བྱ་དེས་གཟུང་དོན་དང་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་ལུས་དབང་བྱང་པར་
ཅན་ཀྱིས་བདག་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེས་དམིགས་པའི་རྒྱུན་བྱས་པས་ལུས་
ཀྱི་ཤེས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་སྐྱེའོ། །དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལུས་དུ་བྱང་བའི་བདེ་བའི་ངོ་ཐོར་སྐྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དེས་པར་བྱས་པ་བྲན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤར་ནས་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་པབ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
ཉམས་སྤྱོད་གང་འཆམ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས། བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་སེམས་སྤྱ་རུ་སོང་
བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་བ་ཉིད་བྲན་པ་ཙམ་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བྱུ་བ་ཡིན། བདེ་སྟོང་སྦྱར་
བའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལ་སེམས་སྤྱན་ནེར་འཛོག་དགོས། ཅི་ཙམ་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་
ཀྱིས་སེམས་སྤྱ་རུ་སྤྱ་རུ་སོང་བའི་ཆོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གསལ་སྤྱང་ལྷགས་ཆེ་རུ་ཆེ་
རུ་འགོ་བ་ཡིན། ཡིད་བདེ་བའི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་
གསུངས་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཅོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིག་
བསྐྱུས་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་ལྟ་བ་ཞེས་དང་། ཞེས་པ་ནས། གསང་
འདུས་འཕགས་ལུགས་སྟར་ན་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་སེམས་འཆི་

སེམས་དང་། དེ་ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སེམས་ཡིན་
ལ། དེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ལ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་ངོ་
བོར་འགྲོ་བ་ཡོད་པས་དགེ་བའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཀུན་གཞི་འདོད་ན་དེ་ནི་
ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཞེས་
བའི་མིང་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལོག་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ལྟོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པ་ལྷ་བྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྟོང་
བ་མིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ཆགས་
བ་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ཆགས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་བདེ་བའམ་དེ་འབྲས་བའི་བདེ་བ་དེ་ལྟོག་
ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པའི་བདེ་བ་ཅམ་མི་ལྟོག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་འཕྲོགས་པའི་བསམ་བསམ་དེ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་འཇུག་
བས་ཉོན་མོངས་དང་མི་འབྲས་ལ། དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་
སྐབས་ཉོན་མོངས་དང་མི་འབྲས་བ་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་དགེ་མི་དགེར་
འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པས། ཞེས་པ་ནས། དེའི་རྩ་བའི་རྒྱ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་
སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་ནས། བླ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཡངས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་སྦྱར་བའི་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཕྱིར་
འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་གསུངས་པ་དེར་དོགས་པའི་གནས་བཞོད་ཅིང་ལན་གྱིས་
གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་བྱུང་ནས།

1 དཔར་མ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྒྱ་བྲང་དཔར་མ་ལྟར་བཅོས།

ཐཱ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐཱ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་པའི་ནམ་དཔེ་
གསུངས་ཚུལ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་སྤྱོད་
བཅས་དང་སྤྱོད་མེད་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གསུམ་པ་སྟེ་ཤིན་
ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཞག་གོ། ཞེས་པ་ནས། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་
དུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིམ་བསམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དཔེར་ན། བསྐྱེད་
རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་ལྟ་རྟོ་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཏེ་ཡུལ་ལྟ་
ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲིམ་བསམ་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་རྫོགས་རིམ་པ་དཔེར་གསུམ་ལ་གནས་པ་སྤྱོད་པ་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཏེ་
མ་ལྟར་མོས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་ཆེན་འབྱུང་བར་བསམ་པ་
རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲིམ་བསམ་ཡིན། ཡང་། སྒྲིམ་བསམ་ལ་ཆེ་འབྱེད་ཆུང་གསུམ་བྱེ་
ནས་རང་རང་གི་སྒྲིམ་བསམ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དང་གཏན་ནས་
མེད་པ་གསུམ་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་བཅས་སྤྱོད་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། སྤྱི་དོན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
གཅིག་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་
དཔེན་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བཞེད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
ཟེན་ཏོ། །གསུམ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐོབ་ནས་ནི་འཕྲོད་བྱེད་པའི་ཐུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཞེས་པ་ནས། བཞི་སྤྱོད་པའི་ཐུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁ་
ཅིག་ནི་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོད་ཏེ་ཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་ན་གཏན་
ནས་མི་འབྱུང་། ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་ཏོགས་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་སྤྱོད་པ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱོད་ཏེ་

ཉོགས་པ་ཡོད་ན་འགྲུབ་སྟེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་
 པ་ལ་ནི་སྤྲ་མས་མི་འགྲུབ་པ་མང་པོ་ཡོད་ལ། ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐུན་མོང་གི་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྲ་མ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་མེད་པས་མི་འགྲུབ་པ་མང་པོ་
 ཡོད། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་ཡང་ལམ་དུ་འཛོག་ན་ཇོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱ་དགོས་
 ཉེ། གང་ཟག་བསྐྱེད་རིམ་ཉོགས་པ་ཇོགས་རིམ་ཞེས་པའི་གསུང་རྒྱུ་ཡོད། ལམ་སྒྲིམ་
 པའི་སྟོན་དུ་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཇོགས་རིམ་དུ་ཞལ་ལུང་
 ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་སྟོད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི།
 འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ན། ཞེས་པ་
 ནས། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་པ་ལ་བསྐྱར་བའམ་འཛོག་པས་དེ་ལ་ནི་བྱ་བའི་སྟོས་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུ་རྩེ་། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཉེན་གང་
 གིས་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་འདི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་
 བྱང་ཆེན་ལས་བྱེད་ལྷན་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་རྩེ་། ཞེས་པ་ནས། བཞི་བ་ལམ་བསྐྱེམས་
 པའི་མཐར་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས། དགོས་པ་ཡང་ནི་
 བཤད་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲ་བའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི།
 འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་དང་། རང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་
 དང་། སྤགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཇོ་ཇེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་
 གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཇེ་རིན་པོ་ཆོས་གཞུང་དེ་དག་སྦྱངས་པའི་
 འབྲས་ཉོགས་ལ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིག་གསུངས་ཡོང་སྐྱབས་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
 ཡང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཇོགས་པའི་རིམ་པས་སྟོབ་མ་རྩི་ལྷན་བཞི་བའི་རྒྱལ་རང་

རང་གི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་བ་ནས། དེའི་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱབ་བ་ལྟར་
ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། འཕགས་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ་གཞུང་
པོད་དུ་འགྱུར་ཆོད་ཀྱན་དང་། དེའི་མན་ངག་རྣམས་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་བ་གཅིག་
བུ་མ་ཡིན་པར་དོན་ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་བཅུམས་བ་ཡིན། ཅེས་པའི་རྒྱུད་དང་
བཤད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤན་སྦྱར་ཏེ། ཞེས་བ་ནས། འཕགས་སྒྲོར་གྱི་འདུས་
པའི་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་འདུག་པ་ལེགས་པར་སོས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་མི་ཉམས་པར་
གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་བསམ་བ་དག་པས་བགྱིས་སོ། །དེའི་ལྷ་གདན་
རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁིད་ཀྱི་མཇུག་དེར་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁིད།

གཉིས་བ་ལམ་ལ་བོགས་འབྲིན་པའི་ཐབས་སྦྱོད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་
ལ་བོགས་འབྲིན་པའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་གསུམ་སྟེ། ཞེས་བ་ནས། རིམ་ལྔ་གདན་
རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁིད་ཀྱི་མཇུག་བྱང་འདོན་རྒྱ་ཡིན། ལྷ་མཐུད་ནས་གསོན། གསུང་
རབ་མཐར་ཐུག་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་དོན། ཞེས་བ་ནས། འཆད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་འདི་
འདས་བཤད་པ་འདི། །དངོས་གནས་འཆད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་རེད། ཡབ་སྐུ་གཞུང་
ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་བ་ཡིས། ཞེས་བ་ནས། དེར་བཅོན་འདོད་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་
པར་ཤོག །ང་རང་ཆོ་དེར་བཅོན་འདོད་པའི་ནང་ལ་ཨེ་རྒྱུད་བལྟ་དགོས། ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁིད་
ཅེས་བྱ་བ་འདི། ཞེས་བ་ནས། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་
བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །མཛྲ་ལོ། །འོ་དེ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁིད་
དེ་གྲུབ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་མཇུག་དེར་གཟིགས།

རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན།

སྐྱེ་དགའི་སྒོ་ཐུན་སེལ་བའི་སྒོན་མེ་མཆོག། ཅེས་བ་ནས། དེ་ནི་རྒྱུད་རྒྱལ་དབལ་ལྡན་
འདུས་བ་ལོ། །གསང་བ་འདུས་བའི་ཆེ་བ་གསུངས་བ་ཡིན། དེ་ཡི་ལམ་གྱིས་ས་ཡི་
མཐར་སོན་བ། །ཞེས་བ་ནས། དགོངས་བ་སྒོང་བྱེད་འཕགས་བ་ལྷ་དང་ལྷ་ཡི་སྒོ། །ཞེས་བ་
ནས། གསུང་རབ་སྐྱེ་དང་ཁྱད་བར་འཕགས་བའི་ལུགས། །འདུས་བ་འཕགས་བའི་
ལུགས། ཆེས་ཆེར་ཉམས་ནས་རིང་ཞིག་ལོན་བས་ན། །ཞེས་བ་ནས། ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་
རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག། །ང་རང་ཆོས་ད་རེས་འཆད་ཉན་བྱས་བ་འདིས་ཀྱང་རྩེ་རིན་པོ་
ཆེས་ཐུགས་སྒོན་གང་གནང་བ་ལྟར་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་སྒོན་ལམ་རྒྱག་དགོས། བདག་ཀྱང་
དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་བ་ནས། དབལ་གསང་བ་འདུས་བའི་རྣལ་འབྱོར་
བ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྒོང་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས་འགྲོག་རི་
པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་བར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དཀའ་བཞི་འཛིན་པའི་
གསང་འདུས་བ་རིན་ཆེན་དབལ་ལོ། །མཛྲ་ལོ། །ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་གང་ཐུབ་ཐུབ་
གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་དགོས།
དེ་ཤེས་བ་ལ་ཐོས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཐོས་བྱའི་གཞུང་མ་ནོར་བ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་དང་
ཆེན་པོ་བསྐྱེན་ཏེ་གཟབ་གཟབ་གནང་ནས་བརྩམས་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་དགོས།
ག་ཆོད་ཐུབ་ཐུབ་གྱིས་བག་ཆགས་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་། ད་ནངས་བཀའ་མོལ་བྱང་
བ་ལྟར་སྒྲ་མ་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ངོ་མཆར་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་
སྒོན་འགྲོ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་འདི་དང་འདི་བསྐྱབ་དགོས་བསམས་པའི་སྒོན་ནས་འབད་
བཅོན་བྱེད་དགོས། མཐོ་སྟོག་བྱས་ན་གང་ཡང་མི་ཡོང་། ད་དེ་རིང་ཐུབ་བ་ཡིན།

དབར་བྱང་སྒྲིབ་ཆེག །

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་
འབབ་སྤྱང་། །ཆེག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་
ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དབར་དུ་བསྐྱུན་བའི་རྣམ་དཀར་སྤང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱོད་ཐག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྔའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྤྲུབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་བའི་སྒྲ་སྒྲིའི་ཕྱིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་
ལྗོངས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུབ་པའི་བསྐྱུན་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་
དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། རྩོགས་དང་རྩོགས་ན་རྩལ་ཐན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོ་གྱ་གྱའི་སྤྱོད་
བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདེའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་
ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་བའི་མེ་རྩྭ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་
ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འཛེན་ཤུ་གུ་སེལླེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕམ་ལུན་
ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་
བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྤྲིའི་སྟོན་ཆེག་ཏུ། ཤུ་གུའི་དགེ་སྤོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་དབང་སྒྲོ་བཟང་
བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བའོ། །དགེའོ། །

